C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Morressy_John-07-Kedrigern_a_kouzelny_par.PDB

PDB Name: 5 - Kedrigern a kouzelný Pár
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 3.10.2001
Modification Date: 3.10.2001
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

John Morressy

Kedrigern a kouzelný Pár

... Ach, kdo zcela pochopí skrytou moc bylin a magických formulí?
-SPENSER

Jedna
Noční útočiště

Tma zavládla záhy - hustá a neproniknutelná - a smutně zakončila pochmurný zimní den. Těžkými mraky se prodíral úplněk.
Odporná hmota, která neustále padala z nebe, byla příliš hustá, než aby se dala nazvat deštěm, a příliš mokrá, než aby byla sněhem.
Malý koník s hlavou nevrle sklopenou se pomalu prodíral rozbahněnou lesní stezkou. Tu a tam uklouzl, ale vždycky se na poslední chvíli stačil vyhnout pádu. Kedrigern setřásl ze svého pláště tající břečku, přitáhl si kapuci těsněji a znovu se ponořil do svých chmurných úvah. Byl sám, jeho kůň byl unaven, k jeho krbu a Princezně mu stále zbýval celý den cesty, zatímco kolem svírala své mrazivé objetí zima: to byl námět na noční můru.
Z čistě profesionálního hlediska měl dobrý důvod k naprosté spokojenosti. Podařilo se mu zlomit neobyčejně rafinovanou kletbu uvrženou na slušného mladého krále a byl za svou práci štědře odměněn. Byl by však radši, kdyby mohl prokázat svou zručnost blíže domova, a zvolil by si k tomu raději hezký červnový den.
Obyvatelé vzdálených království mají zcela zjevně nepříjemný sklon nechat se očarovat v tu nejnevhodnější roční dobu... nebo to tak Kedrigernovi aspoň připadalo. Léto a podzim - ten čas suchých cest, modrého nebe a mírného vánku - většinou minuly, aniž by jeho služby někdo vyžadoval; ale při první známce zimy, mrazu a sněhu okamžitě vyslalo nejméně tucet zoufalých obětí zakletí současně své zadýchané posly, aby prosili o jeho pomoc, a situace vždy vyžadovala čarodějovu osobní přítomnost. A všichni žili daleko od něj i od sebe navzájem, stejně jako od kohokoliv a čehokoliv jiného, na zcela nepřístupných místech, jejichž polohu poslové obvykle dokázali určit jen přibližně.
Ale tentokrát už měl alespoň to nejhorší za sebou a vracel se zpět do vilky v Horách tichého hromu. Cesta domů byla z Kedrigernova hlediska jediným možným ospravedlněním pro cestování vůbec, ale i toto ospravedlnění kulhalo, protože rozumný člověk by měl udělat všechno možné, aby se vyhnul jakémukoliv cestování, které by cestu domů vyžadovalo. Člověk se nemusí odnikud vracet, když nikam neodjede, a kdo by někam jezdil, když může stejně dobře zůstat doma? Kedrigern dozajista ne. Ne, pokud by se nejednalo o pomoc příteli, nebo skutečně složité zakletí, se kterým si nikdo jiný nedokáže poradit, nebo pokud by šlo o štědrou odměnu. Nebo, jako v tomto případě, ze všech tří důvodů dohromady.
Náhlý poryv větní mu vmetl do tváře studenou sprška. Zatímco se šklebil a utíral si hřbetem ruky obličej, ozvalo se z lesa po jeho levici truchlivé zavytí. Zřejmě opuštěný pes nebo snad vlk: v obou případech vyvrženec, stvoření bez domova, jako je on sám, pomyslel si v novém záchvatu sebelítosti; další tulák, nucený strávit noc ve studeném a mokrém lese, daleko od všech přátel a hřejivého ohně.
Zrovna si pohrával s myšlenkou zastavit na místě, kde právě byl, a obětovat trochu magie na kouzlo, které by mu dodalo světlo, teplo a sucho, když tu zahlédl vysoko mezi větvemi stromů světélko.
Popohnal koně a za chvíli uviděl další a další, zrovna jako by před ním byla vesnice umístněná na svahu hory. Byl zmaten: žádná vesnice tam být neměla - ne na této cestě. V duchu si znovu probral údaje o zdejším kraji, které mu král Comerance poskytl s takovou přesností: rozeklaný vrch, dvojice vodopádů, řada starých dubů, stojících jako hlídka kolem cesty. A pak si náhle uvědomil, kde je a co musí být zdrojem těch světel, a ulehčené si oddechl. Dnes v noci se dobře nají a vyspí, v suchu a pohodlí opatství na úbočí hory.
Kedrigern si nikdy nepěstoval vzhled, který by prozrazoval jeho příslušnost k určité živnosti, povolání nebo zaměstnání. Někteří jeho kolegové si nechávali narůst bílé vlasy a plnovousy až do pasu, oblékali se do černých rouch pošitých lesklými kabalistickými symboly; jejich oči zářily zpod štětinatého obočí a jejich hlasy duněly jako zvony posledního soudu. Ale to nebylo nic pro něj: ačkoliv byl čaroděj - a dobrý čaroděj - odmítal se podle toho oblékat a přijmout tradiční způsob jednání. Depilačním kouzlem se holil každých několik dní, nosil prosté ručně tkané šaty a

pohodlné staré boty a dával přednost roli diváka před objektem všeobecného zájmu. Cizincům připadal spíš jako úspěšný představitel nějakého usedlého zaměstnání - možná lékárník nebo zlatník - než jako čaroděj mimořádné pověsti.
A dnešní noci, jsa provlhlý, unavený a hladový, svého rozhodnutí nelitoval, protože jakkoliv pohostinní a štědří mniši byli, určitě by vědomě neposkytli přístřeší čaroději.
Navzdory jejich předsudkům vůči jeho profesi měl Kedrigern o mniších poměrně vysoké mínění. Byli rozumní. Nejenže se vzdali vnějšího světa; když si jednou našli místo, kde chtěli žít, zůstali tam, věnovali se užitečné práci a starali se jen o vlastní záležitosti. To bylo chvályhodné. A co se týče nelibosti, se kterou přijímali pod svou střechou čaroděje, ta byla docela pochopitelná. Kedrigern znal několik svých kolegů, jejichž přítomnost představovala těžkou zkoušku pro jeho vlastní dobrou vůli.
Mniši v opatství na svahu hory byli poněkud záhadní, ale to Kedrigerna netrápilo. Spíše mu to dodávalo jistoty. Lidé, kteří se obrátí zády k okolnímu světu, mají právo - ne-li povinnost - příliš se o svých záležitostech nešířit. Vážnosti světců by nijak neprospělo, kdyby chodili od vesnice k vesnici, od města k městu a všude hlásali svou svatost.
Pověsti občas proskočit mohly, ale pověsti šíří většinou lenoši a jsou obvykle hloupé a zlomyslné. Kedrigern si vzpomněl na některé pověsti, které se šířily o čarodějích, a hořce se usmál.
Nesmysly, nic než nesmysly. Soudný člověk by si pověstí prosté neměl všímat.
Pověsti, které se šířily o tomto opatství, byly tak neurčité a rozporuplné, že jim žádný rozumný člověk prostě věřit nemohl.
Nikdo s určitostí nevěděl, jaké poslání zdejší mniši vlastně měli, nebo jakým způsobem ho plnili, a tak lidská obrazotvornost pracovala naplno. Mluvilo se o obrovské budově, která obsahovala kopie všech knih na světě. Samozřejmě, že mniši mají knihovnu, a pravděpodobně je to velice dobrá knihovna - ale všechny knihy na světě? To byl očividně nesmysl. Minimálně polovina všech existujících, knih obsahovala věci, se kterými by žádný mnich nechtěl mít nic společného. Kdyby přesto mniši toužili z nějakého nepochopitelného důvodu sesbírat všechny knihy světa, určité by na to nepotřebovali obrovskou budovu nebo věž. Kedrigern věděl, že by se mu po jedné kopii ze všech existujících knih klidně vešlo do jeho vilky a ještě by zůstalo několik polic volných na suvenýry.
Při vzpomínce na svou útulnou, vzdálenou vilku si znovu povzdechl.
Tam bylo jeho místo, ne tady v tom nečase. Jenže teď byl tady a jediné přístřeší v okolí bylo opatství na úbočí hory, ke kterému se pomalu, ale jistě blížil, takže bylo třeba, aby se soustředil na aktuální problémy.
Potulní studenti byli v klášterech vždy vítáni, zejména studenti seriózního vzezření a zralého věku. A jelikož Kedrigern svým způsobem studentem byl (ačkoliv nad předmětem jeho studií by se opatovo čelo patrně zachmuřilo), mohl v této úloze docela dobře vystupovat. V podstatě to ani nebyl podvod: pověsti o knihovně a práci mnichů, které dospěly k jeho uším, vzbudily jeho zájem a zvědavost dokonce i s přihlédnutím k pravděpodobnému zveličení, a on vítal příležitost studovat obojí osobně a získat tak útočiště spolu s vědomostmi. Usmál se nad nenadálým štěstím a pobídl koně.
Z lesa se znovu ozvalo zavytí, tentokrát docela blízko.
Kedrigernovi připadalo spíš lupine než canine. Zaťal koni nohy do slabin a přitáhl mu uzdu. Jakýkoliv tvor, který se tou hroznou nocí toulal venku, si zasloužil jeho soucit, ale vyjadřovat ho osobně vlkovi přece jen nechtěl. Jeho kůň byl evidentně stejného názoru.
Vrátný, mohutný plavovlasý obr, přivítal Kedrigerna s nelíčenou srdečností. Jeho pomocník odvedl koně do stáje, zatímco vrátný si přes sebe přehodil pláštěnku a osobně čaroděje odvedl do kuchyně, kde by se o něj mohl postarat cellerarius. Statný mnich šel vedle něj kolébavým krokem a omlouval se za počasí, jako by tu bouři zavinil sám nějakou svou hloupou nedbalostí.
Cellerarius, kulatý a bělovlasý muž živého, rtuťovitého vzhledu, mu starostlivě vzal promočený plášť a usadil ho na lavici u ohně. Než si Kedrigern stačil sundat boty, položil před něj na malý stolek jiný mnich krajíc chleba a misku horkého mléka.
"Děkuji vám za vaše pohostinství," řekl Kedrigern, zatímco si třel ruce, aby v nich rozproudil krev, a natahoval je k blahodárnému teplu.
Mnichův obličej se rozjasnil. "Cožpak nám Capitularia Regum Francorum neříká, že každý poutník má právo na odpočinek u ohně, zdravou vodu a čerstvý chléb?"
"Přiznám se, že v tuto chvíli je mi vaše horké mléko mnohem milejší než sebezdravější voda."
"Ach jistě," řekl cellerarius a jeho úsměv na okamžik zmizel.
"Naše voda je... není dnes příliš zdravá. Ne. Ale mléko je v pořádku a chléb je čistý a výživný. Náš pekař peče takový chléb, že by z něj člověk klidně vyžil." Trhl sebou, jako by řekl něco nechtěně urážlivého, a Kedrigern řekl rychle, aby ho uklidnil: "Je moc dobrý. Báječně voní."
"Dostaneš ještě uzené maso a salát," informoval ho cellerarius a obličej se mu znovu rozzářil.
"Čím dál lépe. Ještě jednou děkuji. Ale já nejsem poutník, jen pocestný."
"Nejsme snad všichni v širším slova smyslu poutníky?"
"Ano, jistě. Myslím, že by se to tak dalo říct," připustil Kedrigern s očima upřenýma na jídlo před sebou.
"Teď tě opustím, abys mohl nerušeně vychutnat svou svačinu, a připravím ti zatím celu na spaní," řekl cellerarius a vycouval ze dveří.
Chléb byl čerstvý a křupavý, mléko husté jako smetana.
Kedrigern vše snědl a vypil, pak si spokojeně povzdechl a natáhl nohy a ruce k ohni. Cellerarius se objevil právě včas, aby odnesl prázdné nádobí. Přinesl s sebou velký kus temně zlatého sýra a korbel naplněný až po okraj.
"V takovou noc jako je ta dnešní se musí člověk najíst pořádně," řekl a Kedrigern jen přikývl. Cellerarius si ho prohlížel

jako starostlivý rodič. "Chtěl jsem donést i kus uzeného masa, ale naše uzené je... zkazilo se." Slabě se usmál.
Kedrigern spolkl kousek sýra a nadšeně přivřel oči.
"Nepotřebuji maso. Ten sýr je skvělý."
"Jsi k nám laskavý, poutníku. Naše voda je obvykle čistá a naše uzené maso proslavené svou chutí a vůní, ale teď... teď jsme...
naše opatství nedávno potkalo neštěstí."
Mnichovy rozpaky byly skoro hmatatelné. Kedrigern, který mu chtěl pomoci, řekl: "Ať už se neštěstí týkalo čehokoliv, na vaši pekárnu a mlékárnu nemělo nejmenší vliv. Vyřiď mé poděkování všem a děkuji i tobě, bratře cellerarie."
Mnich, stejně potěšený jako zmatený, odbyl kompliment mávnutím ruky. Aby změnil téma hovoru, zeptal se Kedrigerna, odkud přichází a jak dlouho už cestuje.
"Navštívil jsem krále Comerance v Bílém lese. Jeho zemi jsem opustil před osmi dny. Je dobré moci se zase jednou vyspat pod střechou."
"Po cestě nebyly žádné hostince?"
"Několik."
"A ty ses v nich nezastavil?"
"Cožpak se člověk sám dobrovolně vydává do spárů zlodějů a katanů?"
Mnich se hlasitě zasmál a posadil se na lavici po Kedrigernově boku. "Slyšel jsem o zdejších hospodách hrůzostrašné historky."
"Pokud byly hrůzostrašné, pak byly docela určitě pravdivé," odpověděl Kedrigern stručně.
Mnich se zasmál znovu a šťouchl ho do žeber. "Slyšel jsem, že v Zammasterově hospodě hýbou masem červi a jídlo ve tmě světélkuje. Postele jsou tam špinavé a plné blech, velkých jako myši.
A myši jsou tam velké jako krysy. A krysy - krysy jsou velké jako - jako..." Odmlčel se, hledaje správné přirovnání.
"Jako hostinští," napověděl mu Kedrigern. "Někdy se od sebe vůbec nedají rozeznat."
Rozesmáli se jako dva spiklenci. Uprostřed veselí Kedrigern zívl a mnich okamžitě vyskočil na nohy.
"Je to ode mne bezohlednost, takhle tlachat, když jsi tak unaven! Pojď, poutníku, ukážu ti tvou ložnici."
Místnost byla malá a prostě zařízená. Nacházela se v horním rohu budovy poblíž vnější zdi a její jediné okno poskytovalo výhled na temný les. Ať už byli mniši na sebe jakkoliv přísní, svému hostu dopřáli veškeré pohodlí. Lůžko bylo čisté, matrace měkké, pokrývka tlustá a teplá. Unavený pocestný s plným břichem si nemohl přát nic lepšího.
Kedrigern usnul tak rychle, že měl stěží čas zamotat se do přikrývky. Po chvíli ho však probudilo vlčí vytí. Tentokrát se ozývalo z bezprostřední blízkosti - snad přímo za zdí - a ve svém rozespalém stavu nabyl přesvědčení, že ho ubohé stvoření sledovalo a prosí o přístřeší. Ale pak vlk přestal výt a čaroděj znovu upadl do hlubokého spánku, ze kterého se probudil až při laudes. Vstal a začal se oblékat. Zrovna když si natahoval boty, objevil se ve dveřích vysoký štíhlý mnich.
Výškou Kedrigerna převyšoval skoro o hlavu, ale byl velice hubený. Obličej měl podlouhlý, oči propadlé a jeho nos připomínal ostrý orlí zoban. Jeho tvář měla sytou barvu člověka, který strávil život na čerstvém vzduchu, ale ruce, které pozvedl na přivítání, měl hladké a bledé.
"Jsem opat Rectoverso. Přišel jsem tě pozdravit," řekl hlubokým, pevným hlasem.
"Můj dík, opate. Dostalo se mi u vás laskavého přijetí."
"Duodecimo z Arduy, náš cellerarius, mi řekl, žes byl na dvoře krále Comerance. Náš poslední host se zmínil, že Comerance byl proklet jakýmsi všivým černokněžníkem. Je to pravda?"
"Když jsem opouštěl dvůr, žádná kletba už dobrého krále nesužovala," odpověděl Kedrigern s výmluvným úsměvem.
"Potom jsi přinesl dobrou zprávu. Ty jsou v dnešních dnech nad jiné vítány. Řekni mi, cizince, jak se jmenuješ? Kde leží tvůj domov?"
"Jsem Siger z Trondhjemu, potulný student," odpověděl Kedrigern udávaje jméno, které občas používal na cestách.
"Pak jsi tedy přišel opravdu z daleka. Přicházejí sem muži z mnoha vzdálených krajů. Dokonce i mezi mnichy jsou muži ze všech koutů Evropy."
"Všiml jsem si," odpověděl Kedrigern. "Je to tady docela zajímavá směs. Například tvůj cellerarius je Vlám, který se vzdělával v Paříži. Člověk mírné povahy. Ačkoliv sám není urozený, prožil mládí v dobré rodině."
"Za tak krátkou chvíli ses toho o Duodecimovi dozvěděl hodně. Není to u něj běžné, že se svěřuje cizinci," řekl opat, měře si Kedrigerna přísným pohledem.
Kedrigern pokrčil rameny a řekl: "Nebavili jsme se ani o jeho, ani o mé minulosti. Sledoval jsem jeho chování a naslouchal akcentu jeho řeči. Ty mi prozradily věci, které mi on sám nepověděl."
"Jsi bystrý," odpověděl opat. "Pověz mi, co jsi vyvodil ze svého rozhovoru s vrátným?"
Byl to zdánlivě nevinný dotaz, ale opatova osobní přítomnost mu dodávala na váze; ten vysoký vážný muž měl ke své zvědavosti jistě dobrý důvod. Kedrigern se na chvíli zamyslel a pak řekl srdečně: "Kromě zjevné skutečnosti, že strávil mládí jako kovářský učeň ve Švábsku, pak bojoval v Nizozemí a k náboženskému životu se přiklonil v době, kdy se zotavoval z vážných zranění na ruce a noze, jsem nevydedukoval skoro nic."
Nebyla to ani tak dedukce, jako úsudek založený dílem na Kedrigernových znalostech současných událostí, částečně na vrátného výslovnosti jistých slov, jeho impozantní velikosti, kulhání a dlouhých jizvách na jeho paži a předloktí. Na opata to však zapůsobilo velice dramaticky. Na okamžik zůstal stát jako přimrazený na místě, pak ucouvl a ukázal ke dveřím.
"Musíš okamžitě odejít. Duodecimo ti dá jídlo na jeden den," řekl.
"Doufal jsem, že si prohlédnu vaši knihovnu. Bylo by možné..."
"Jdi hned! S nikým nemluv a jdi!" zahřměl opat.

Kedrigern, zaražen jeho náhlým výbuchem, chvíli beze slova hleděl na hubenou postavu stojící před ním jako rozcestník, ukazující jednou dlouhou rukou na chodbu. "Jak si přeješ," řekl pak s dvornou úklonou a vydal se hledat celleraria.
Ráno bylo suché a jasné, ale mrazivý vítr se ostře zařezával pod kůži. Když spěchal do kuchyně, všiml si Kedrigern, že velká temná věž je opředena sítí lešení. Opravy, renovace... možná přestavba za štědré podpory bohatého mecenáše... nebo ještě něco jiného. Bylo však příliš chladno, aby stál venku a díval se, a Kedrigernovi na tom nijak zvlášť nezáleželo. Opatova bezohlednost ho rozčílila.
Jeho nálada se však rychle spravila při pohledu na dobrého bratra Duodecima. Utěšen miskou ovesné kaše, posílen mlékem a chlebem s máslem, potěšen jahodovým džemem, postál ještě chvíli zády k ohni, zatímco cellerarius obstarával své povinnosti. Když mu pak Duodecimo oznámil, že mu jeden z jeho pomocníků připravil balíček jídla, zatímco druhý vykartáčoval jeho plášť a svinul pokrývky, které se za noc úplně usušily, shledal, že ho vztek přešel.
Nemá smysl hledat urážky tam, kde je nikdo nezamýšlí, pomyslel si.
Opat je zaneprázdněný muž s mnoha povinnostmi a nemá čas vysvětlovat své pohnutky náhodným návštěvníkům. Příkaz k jeho odchodu - který byl v ostrém rozporu s tradiční pohostinností klášterů - měl jistě nějaký dobrý důvod.
Kedrigern byl vděčen za teplou postel, suchý pokoj a dobré jídlo. Přitočil se k Duodecimovi, naladěn na malý přátelský rozhovor.
"Všiml jsem si toho lešení na věži knihovny," začal.
"Ach ano, ano. Bereme kameny z nynější věže a stavíme z nich novou knihovnu uvnitř."
"Něco menšího a pohodlnějšího. Velice moudré."
"Ach ne. Ta nová knihovna bude mnohem větší než ta nynější."
Kedrigern o tom chvíli přemýšlel, pak se zamračil a podíval se na Duodecima. "Tomu nerozumím. Jak můžete postavit jednu budovu uvnitř druhé a udělat ji větší než tu vnější?"
Cellerarius se zasmál. "Všichni se na to ptali, když nám opat Rectoverso oznámil své plány. Přesto to dává smysl. Postavíme velice hluboké základy, víš, až do nitra hory. A na nich pak vztyčíme věž ještě vyšší, než je tato."
"Aha. Ambiciózní projekt. A také nebezpečný, řekl bych," poznamenal Kedrigern.
"Je jisté, že jeho konce už se ve svém životě nedočkáme. Ale je třeba to udělat. Opat Rectoverso říkal, že je to pro naši práci nutné."
Duodecimo si rezignované povzdechl, jako by chtěl naznačit, že opatova slova o nutnosti pro jejich práci - ať už spočívala v čemkoliv - byla mimo jakoukoliv diskusi. Kedrigern chvíli mlčel a pak se zeptal: "Řekl bych, že tu máte plné ruce práce."
"Máme mnoho práce, to ano. Všechno se to seběhlo tak najednou. Hrozné," řekl cellerarius a pomalu zavrtěl hlavou. Podíval se na Kedrigerna a na okamžik se zdálo, jako by chtěl pokračovat, ale pak odvrátil pohled a znovu zavrtěl hlavou. Oba muži setrvali nějaký čas v tichu, Kedrigern ve vyčkávavém a mnich ve skleslém, až Duodecimo konečně řekl: "Někdo má plné ruce práce docela určitě. Hrozné věci se tu dějí, hrozné věci. Ale to nemůže být... nesmím na to myslet."
"Kdybych mohl nějak pomoci," nabídl se Kedrigern.
Cellerarius rychle vzhlédl. "Ne, příteli, nemůžeš pro nás udělat vůbec nic. Odejdi, dokud můžeš. Jdi a zanech nás našemu osudu."
Vypadá to, že se všichni mniši už nemohou dočkat, až ho uvidí odcházet, pomyslel si Kedrigern poněkud zklamaně. Než však mohl něco říct, vešel do kuchyně mladý mnich s uzlíčkem zabaleným v čistém bílém ubrousku. S úsměvem ho podal Kedrigernovi. "Chléb a sýr na jeden den cesty, poutníku," řekl.
"Děkuji. Mohu si naplnit láhev vodou?" požádal Kedrigern a vstal, aby převzal balíček.
Mladý mnich zaváhal, podíval se na celleraria a řekl rozpačitě: "U cesty je pramen... za zatáčkou. Není to daleko. Je tam dobrá, čistá voda, poutníku."
"Mohl bys dostat naši čistou vodu a kus dobrého uzeného masa, ale přišel jsi v nevhodnou dobu... zlou dobu," dodal Duodecimo pochmurně. Ztěžka si povzdechl, zatvářil se jako člověk na cestě k šibenici a zahleděl se do ohně. Pak, jako by ho najednou něco napadlo, obrátil se k mladému mnichovi a ostře se ho zeptal: "Co se stalo s tím divým mužem? Už se probral? Dostal jídlo a stará se o něj někdo?"
"Vypil trochu mléka a usnul. Zdá se, že spí pokojně," odpověděl mladý mnich.
"Ubohá duše. Určitě sem přišel v naději, že najde klid a pokoj... a místo toho se dostal na místo, kde... hrozné věci, hrozné věci," řekl Duodecimo pohnutým hlasem.
"O jakém divém muži to mluvíte?" zeptal se Kedrigern zmateně.
"Našli jsme ho ráno skrčeného u brány. Byl na něj strašný pohled: šaty měl roztrhané na hadry, tělo poškrábané a krvácející, boky samou modřinu a blátem byl oblepen od hlavy k patě. Třásl se hrůzou... hlasitě křičel něco o vlcích a čarodějích."
"Čarodějích?"
"Ano. A vlcích. Velice divné. A ještě zvláštnější je, že vzpomínal jméno požehnaného Brita Kentigerna," dodal cellerarius.
"Opravdu?"
"Ne, ne dobrého Kentigerna," namítl mladý mnich. "Bylo to podobné jméno, ale ne stejné. Připadalo mi, že volá po čaroději."
"Podivuhodné," řekl Kedrigern, strčil si raneček pod paži a zamířil ke dveřím. "Opravdu podivuhodné. Ubohý blázen. Doufám, že se z toho zotaví. Teď už ale musím jít, když dovolíte. Děkuji vám za vaši laskavost."
"Tvůj plášť, poutníku! A tvé přikrývky!" připomněl mu mladší mnich.

"Ach ano. Samozřejmě. Mohl bys mi je donést do stáje? Rád bych vyrazil co nejdřív, mám před sebou ještě dlouhou cestu... a to počasí... můj kůň... a vy máte taky spoustu práce... Na shledanou!"
koktal čaroděj. Vyběhl z kuchyně a za čtvrt hodiny už byl na cestě domů.

Dvě
Vlk přede dveřmi

Pět svízelných dní cesty přivedlo Kedrigerna konečně do Hor tichého hromu. Obrysy jeho skrovné vilky v poledním slunci připadaly jeho očím mnohem krásnější než nejhonosnější věže, a tak dychtivě pobídl podpatky i sliby těch nejvybranějších pochoutek svého unaveného koníka do kopce.
Už z dálky viděl Spotovu ošklivou a groteskní postavu vyskakující v záchvatu radosti do vzduchu a brzy zaslechl i trolovo jásavé "Ja! Ja!" nesoucí se k němu přes sněhem pokrytou louku. Ke Spotovi se připojila i Princezna, která se vznesla do výšky střechy a vzrušeně mu mávala, a Kedrigern se zvedl ve třmenech a radostně jí odpověděl. Byl doma a doma také mínil zůstat.
Po dlouhé neuspěchané večeři zakončené nejlepším vínem z vinic Voscona Otevřené ruky se Princezna a Kedrigern posadili ke krbu, aby si vyměnili všechny novinky. Princezna během jeho nepřítomnosti zase pokročila ve studiu, ale jakkoliv dychtila po jeho chvále a lichotkách, počkala, až domluví on.
Kedrigern jí vyprávěl o své návštěvě u krále Comerance, ale navzdory svému řečnickému umění toho k vyprávění moc neměl.
Comerance byl přísný a vážný mladý panovník a konverzace u jeho stolu a dvoru nebyla toho druhu, jaký by pobavil urozenou mladou dámu. Mnohem pravděpodobněji by ji uspala. Vysušování mokřin, údržba brnění a oprava mostů je užitečná a důležitá práce, ale velice nevděčné téma zábavy. Princezna brzy začala vykazovat všechny známky ochabující pozornosti.
Po jejím druhém zdvořilém zívnutí jí Kedrigern stiskl niku a řekl: "Ještě že jsi tam nebyla se mnou. Určitě by ses hrozně nudila."
"Podle toho, co mi tady vyprávíš, zřejmě ano. Ale alespoň bych se nudila někde jinde. Mám ráda tu a tam změnu."
"Změna nemusí být nutně k lepšímu. Comerance žije v pevnosti. Průvan na chodbách, námraza na podlaze, odlepující se tapety... v noci každý kýchal a kašlal, ve dne smrkali a popotahovali... Bylo to opravdu skličující."
"Oblékla bych si svůj nejteplejší plášť."
"To by nepomohlo. Dokonce i s pletenými návleky bys dostala rýmu a ta trocha konverzace za to rozhodně nestála. Ani jídlo nebylo moc dobré."
"A co honorář?"
Kedrigern se zeširoka usmál. Sáhl do záhybů své ručně tkané haleny a vytáhl velký kožený měšec, který sladce cinkal, když ho podával své ženě.
"Ve zlatě?"
"Samozřejmě. Byla to velice neobyčejná kletba a Comerance je velice zaneprázdněný muž. Nebylo těžké domluvit se na podmínkách."
"Comerance je i velice štědrý muž."
"Sňal jsem z něj kletbu, než jsem si stačil oprášit šaty.
Nemárnil jsem čas. Klienti umí takové služby ocenit."
Princezna si vyprázdnila obsah měšce do klína. Mince se sypaly jedna na druhou s kovovým zvoněním a ostře se ve světle ohně leskly proti jejím tmavomodrým šatům.
"Comerance je doopravdy štědrý. Tohle je nejméně čtyřicet korun," řekla.
"Je to očividně muž, který se nestydí vyjádřit svou vděčnost."
"Musel jsi na něj udělat dojem."
"Přijet na místo, sejmout zaklet, vybrat si honorář a vydat se domů," tekl čaroděj luskaje prsty v rytmu svých slov. "To je můj způsob práce."
"Tak proč ti to potom trvalo tak dlouho?" zeptala se Princezna a prohlédla si zblízka jednu z mincí.
"Copak jsem mohl jen tak vyskočit na koně a ujet? To by nebylo zdvořilé a tys mi vždycky říkala, abych se ke králům choval zdvořile. Tak jsem tam pár dnů zůstal, abych se přesvědčil, že se neobjeví žádné nepříjemné vedlejší účinky. Řádné doléčení je stejně důležité, jako rychlý zákrok, to přece víš sama."
"Byl jsi tam čtyři týdny. To je trochu moc na doléčení."
"Většinu toho času jsem strávil na cestě. Opravdu jsem spěchal domů - dokonce jsem použil zkratku, kterou mi Comerance navrhl."
"A ušetřila ti čas?"
Kedrigern zavrtěl hlavou. "Comerance nemá smysl pro orientaci.
Jeho zkratkou jsem jel o tři dny déle než cestou, kterou jsem do jeho království přijel. Cesty při tom byly nejhorší, po jakých jsem kdy jel, a hospody byly skutečně příšerné. Podíval jsem se do dvou a pak jsem si řekl, že v lese to bude pohodlnější. Jediná noc, kterou jsem strávil pod střechou, byla ta v horském opatství."
Princezna pozvedla obočí. "Opravdu jsi přespal v opatství?
Měla jsem dojem, že mniši nemají čaroděje moc v lásce."
"Myslím, že nemají, ale k pocestným se chovají dobře. Velice laskaví lidé, opravdu. Připadali mi trochu... hm, trochu nervózní.
Znepokojení. Chovali se ke mně dobře, ale dělali co mohli, aby mě dostali ven, jak nejrychleji to šlo."

"Možná přišli na to, že jsi čaroděj."
"Ne. To si nemyslím. Něco je sužovalo. Duodecimo - jejich cellerarius - se pořád zmiňoval o nějakých strašných událostech, ke kterým došlo, a opat začal být okamžitě nedůtklivý, když jsem se mu zmínil o několika věcech, kterých jsem si všiml. Bylo to velice podivné."
"Možná to zase až tak podivné není, když se nad tím zamyslíš.
Lidé, kteří žijí v ústraní, jsou jistě zvyklí vést velice poklidný život.
Sebemenší změna je hned vyvede z míry."
"Nepřipadalo mi, že vedou poklidný život, a neměl jsem dojem, že bych tam přijel v nějak výjimečně rušný den. Zrovna to ráno, kdy jsem odjížděl, se k bráně připlazil divý muž."
Princezna mávla lhostejně rukou a řekla: "Dneska potkáš divého muže na každém kroku."
"Tenhle blouznil a myslím, že při tom křičel mé jméno."
"Proč by měl divý muž křičet tvoje jméno?"
"To si nedovedu představit a nepřipadalo mi rozumné zůstat tam a pokoušet se to vypátrat. Ale to už jsme odbočili od mé služební cesty a taky jsem strašně zvědavý, co nového se přihodilo doma. Co jsi dělala, když jsem tu nebyl? Byli tu nějací návštěvníci? Nějaký klient? Nějaké vzrušení?"
"Nic takového. Byl tady jen posel s dlouhým dopisem od Voscona. Nebyl důvěrný, a tak jsem si ho přečetla a řekla jsem mu, aby se pro odpověď vrátil v létě. Nic akutního. Vosconu má v úmyslu vymýtit nějaký les a chce, abys z něj odstranil veškeré kletby a zlá kouzla, než tam začnou pracovat jeho lidé."
"To je od něj velice prozíravé. Jeho hrad leží v kraji dryád.
Člověk by si měl pořádně rozmyslet, než na takovém místě porazí strom. Ještě něco?"
"Nic. Vůbec nic," povzdechla si Princezna. "Veškerý zbývající čas jsem strávila procvičováním kouzel s hůlkou a koukáním, jak Spot odklízí sníh."
"Jak pokračuješ s kouzelnou hůlkou?"
"Pomalu. Kouzelné hůlky jsou ošidná záležitost," odpověděla Princezna a kývnutím přešla jistou zahanbující zkušenost, o které vůbec neměla chuť se zmiňovat.
"Ano, ale jsou užitečné - pokud na ní člověk není závislý.
Pamatuji si na jednu čarodějnici, kterou jsem kdysi znal... už je to strašně dávno, ale nikdy na ni nezapomenu... Dalaban se jmenovala, ubožačka stará," řekl čaroděj, zamyšleně se podíval do ohně a pokýval hlavou. Zvedl svůj pohár, zjistil, že je prázdný, a natáhl se pro džbán. "Myslím, že si ještě doušek dám, než půjdeme spát. Chceš taky pár kapek, má drahá?"
"Co se stalo s tou Dalaban?" zeptala se Princezna.
"Ach ano, Dalaban. Samozřejmě. Ubohá stará Dalaban," povzdechl si znovu Kedrigern a pohodlně se usadil. "Jako čarodějnice byla velice oblíbená. Nevěřím, že měla jediného skutečného nepřítele, a víš, jak je něco takového vzácné, zvláště mezi čarodějnicemi. No a na její třísté narozeniny se všichni její přátelé složili a koupili jí kouzelnou hůlku. Tehdy jsem studoval u Fraiga.
Oba jsme na ten dárek přispěli. A tak Dalaban dostala opravdu prvotřídní hůlku. Nebyla na hůlky zvyklá, ale začala okamžitě cvičit a brzy v tom byla docela dobrá. Používala hůlku čím dál častěji a časem úplně zapomněla všechnu ostatní magii, kterou dřív znala. A pak kouzelnou hůlku ztratila."
"Ach, ubohé stvoření! Jak se to mohlo stát?" zvolala Princezna dojatě.
"Myslím, že o ni přišla při nějaké nepříjemnosti s démony.
Podrobnosti jsem se nikdy nedozvěděl. Milá Dalaban najednou zjistila, že jí táhne na čtvrtou stovku a všechna její magie je pryč a zapomenuta. Všechno, co jí zůstalo, bylo drobné kouzlo, kterým se udržovala, ale ani to jí nevydrželo dlouho."
"Co se s ní stalo?"
"Když jsem o ní slyšel naposledy, dělala kuchařku v jedné hospodě na severu. Už je to nějaký čas."
"Copak s tím nemohli její přátelé něco udělat?"
"Zpočátku o tom nikdo nevěděl a potom jim připadalo trapné o tom před Dalaban mluvit. Vlastně jí ta práce ani nevadila. Vařila ráda a u kotle trávila celé hodiny. Taky měla ráda společnost.
Čarodějnictví je osamělá záležitost. Čarodějnice si většinou kromě kočky nemají vůbec s kým promluvit. Zato v hospodě se vždycky někdo naskytne, kdo si chce poklábosit."
Po chvíli ticha Princezna řekla: "Vlastně to ani tak tragický příběh není."
Kedrigern se zamyslel a pak odpověděl: "Ne, myslím, že není.
Ale já jsem netvrdil, že je, nebo ano?"
"Tak proč jsi ho vlastně vyprávěl? V čem je ponaučení?"
"Řekl bych, že ponaučení je docela jasné: nikdy se nespoléhej na svou hůlku - nemusíš mít takové štěstí jako Dalaban."
"Nikdy jsem neměla v úmyslu se na ni spoléhat. Vlastně mi ani nepřipadá, že bych si s ní nějak moc rozuměla."
"Nepodceňuj se, má drahá. Máš na magii přirozený talent. Je to jen věc praxe. Cvičit a ještě cvičit."
A tak cvičili. Po jednodenním odpočinku se Kedrigern a Princezna znovu vrátili ke své práci, ona ke kouzelné hůlce a on k jemnostem proti-proti-protikouzel.
Nejhorší část zimy brzy minula. Každý další den byl delší než ten předchozí. Slunce vystupovalo den ode dne výš a putovalo dál na sever. Sněhová pokrývka hor roztála nebo se zmenšila na špinavé plochy na stinných místech severních, strání. Jaro ještě nepřišlo, ale bylo už blízko a dalo se očekávat každým dnem.
Jednoho hezkého takřka jarního rána po posledním zimním úplňku přišel Kedrigern ke snídani pozdě. Pod očima měl

tmavé kruhy a tvářil se vyčerpaně. Sesunul se na židli a opřel se lokty o stůl. S povzdechem si opřel bradu o dlaně a prázdným pohledem se zadíval na svou ženu na druhé straně stolu. Princezna ustala v mazání vdolečku máslem. Káravě si změřila svého chotě, ale neřekla nic.
"Promiň, má drahá," řekl Kedrigern, sundal lokty ze stolu a opřel se v židli. "V noci jsem se moc nevyspal. Kvůli tomu zatracenému vytí jsem ani oka nezamhouřil."
"Nepřipadalo mi, že bych slyšela víc vytí než obyčejné. Asi tak o půlnoci mne sice probudilo, ale hned jsem zase usnula," odpověděla.
"Člověk musí s nějakým tím vytím počítat, když je Měsíc v úplňku, ale tohle..." V půli věty znovu zívl. "Promiň, drahá. Myslím, že bych měl udělat nějaké drobné kouzlo proti hluku."
"Proč si prostě nezacpeš uši? Vždycky jsi mi říkal, že se magií nemá plýtvat."
"Neřekl bych, že by to bylo plýtvání magií. K čemu je člověku dobré, že je čaroděj, když se ani nemůže pořádně vyspat?"
"Příště se před spaním napij teplého mléka."
Kedrigern něco nesrozumitelného zabručel, na chvíli se zamyslel a pak řekl: "Ne, to by mi taky nepomohlo. Když jsem tenkrát přespal v tom opatství, pil jsem teplé mléko těsně před spaním a stejně mne v noci vzbudilo vytí. Bylo to stejné jako dneska.
Bojím se, že tady nepomůže nic, než kouzlo."
"Když myslíš," řekla Princezna a natáhla se pro misku s džemem.
"Úplně jednoduché kouzlo: začne večer a skončí hodinu před úsvitem. Nic náročného a bude ho třeba jen jednou za čtyři týdny.
Potřebuji na to jen-" Kedrigern zmlkl uprostřed věty. Ozvalo se hlasité zabušení na dveře a po něm další, ještě hlasitější. Kedrigern a Princezna si vyměnili krátké pohledy - v tom jeho byla mrzutost a v jejím očekávání.
"Někdo je za dveřmi," řekla.
"Ať jde otevřít Spot."
"Spot lidi děsí."
"To je dobře. Nikoho nečekám. Pokud si někdo usmyslil vetřít se sem takhle časně ráno, zaslouží si být vyděšen."
Bušení se ozvalo znovu. Kedrigern se nehýbal. Princezna se na něj přísně podívala a odložila vdoleček.
"Možná to je klient. Někdo, kdo potřebuje pomoc," řekla.
"A co já? Já se zase potřebuji vyspat. Potřebuji si odpočinout.
Potřebuji klid a pokoj, abych se mohl náležitě soustředit na svou práci."
"Ja! Ja!" ozval se křik jejich domácího trola a pleskání jeho plochých nohou uhánějících ke dveřím.
"A co když někdo přišel za mnou? V takovém případě si nepřeji, aby mu otevíral Spot. Co když je to nějaká křehká žena v nesnázích? Budeš tak laskav a otevřeš, nebo to mám udělat já?"
zeptala se Princezna netrpělivě.
Kedrigern se rychle zvedl. "Už jdu, má drahá. Těžko říct, jaké individuum se sem v tak neobvyklou hodinu dobývá."
"Dokážu se o sebe postarat sama."
"Já vím, že dokážeš, má drahá. Ale proč riskovat," odpověděl Kedrigern rychle a pak křikl: "Já otevřu, Spote."
S mrzutým mumláním odešel do předsíně. Tam se na chvíli zastavil, aby udělal krátkodobé kouzlo proti fyzickému násilí, zvedl závoru a otevřel dveře.
Vetřelec byl mladý muž a výraz, kterým by ho Kedrigern stručně popsal, byl podezřelý. Šaty měl roztrhané a špinavé, polepené listím, větvičkami, výhonky ostružiní a blátem. Kalhoty měl na kolenou rozedrané. Ruce měl zabalené do špinavých hadrů a stejně špinavými hadry měl obalené i nohy. Vypadal jako velice obětavý a nadšený, ale naprosto neúspěšný žebrák.
Zamrkal, zaostřil své krví podlité oči na čaroděje a pak se chraptivým hlasem namáhavě zeptal: "Mistr Kedrigern... jste mistr Kedrigern, ten známý odeklínač?"
Možná není moc upravený, pomyslel si Kedrigern, ale má bystrý úsudek. "To jsem," odpověděl.
"Pak mi musíte pomoci. Jsem tak vyčerpaný. Hledám vás... už od podzimu," řekl návštěvník slabým hlasem, zavrávoral a zachytil se jednou zavázanou rukou dveřního rámu.
Kedrigern uviděl, že obvazy prosakuje krev, a jeho podráždění se rázem vytratilo. Ten ubohý hoch byl zraněn a potřebuje pomoc.
Jeho pomoc. Neměl jinou možnost, než mu ji nabídnout.
"Pojď dovnitř, jen pojď dovnitř, mladý muži. Vymyjeme ti rány a dáme ti nějakou snídani a pak uvidíme, co pro tebe můžeme udělat. Ale pochop, já nejsem lékař."
"Nejsem nemocný. Potřebuji protikouzlo."
"Aha. V tom případě ti možná pomohu. No tak, pojď dovnitř."
Jakmile návštěvník vešel do předsíně, zavolal Kedrigern dovnitř: "Spote, napusť do vany vodu a najdi nějaké čisté šaty. Rychle." Vzal mladíka za ruku a řekl mu: "Nepolekej se. Takový trol je doma moc užitečný."
"Děkuji... mistře Kedrigerne. Jste velice laskav," odpověděl příchozí slabě.
"Jenom mu nesmíš dovolit, aby ti vydrhnul záda. Je sice velice ochotný, ale je mnohem silnější, než na první pohled vypadá."
"Nezapomenu na to."
"Dobře. Běž rovnou do kuchyně," řekl čaroděj a otevřel dveře.
Když návštěvník uviděl trola, který mu sahal asi po kolena, zastavil se a strnul. Většinu Spotova těla tvořila hlava a většinu hlavy tvořil nos a ten byl z větší části pokryt bradavicemi. Velké uši vlály po stranách jako otevřené okenice;

zbytek Spota tvořily hlavně velké ruce a nohy.
"Ja! Ja!" přivítal je, obklopen obláčky páry.
"To je zákazník, Spote. Teď se vykoupe, a než to udělá, vypereš mu šaty a vyspravíš na nich všechny díry."
"Ja!"
"Přines mu moje šedé šaty, než mu ty jeho uschnou."
"Ja!"
"A až bude hotov, zaveď ho do jídelny."
"Ja!"
"Přines mu tam vajíčka a pár plátků slaniny, nějaké pečivo a džbánek mléka."
"Mohl bych dostat chléb s máslem? Můj žaludek je trochu...
zesláblý," přerušil ho jeho host.
"Samozřejmě. Připrav chléb s máslem, Spote."
"Ja!"
Kedrigern zanechal návštěvníka Spotově péči a vrátil se k Princezně, kterou už stravovala neukojená zvědavost. Cizincův zjev vzbuzoval představu strádání a dlouhého cestování. Byl naprosto vyčerpán. Byl snad psancem? Pokud ano, prchal před spravedlností nebo před bezprávím? Jeho zjev byl sice nevábný, ale byl dobře vychovaný a na první pohled inteligentní. Říkal, že potřebuje protikouzlo, ale nezdálo se, že by byl nějak zakletý. To bylo rozhodně divné. Radili se, dohadovali a vymýšleli jednu teorii za druhou, ale bezvýsledně. Když návštěvník, doprovázený závanem teplého vlhkého vzduchu z kuchyně, konečné vešel dovnitř, přijali ho s ulehčením. Kedrigern se ujal představování.
"Princezno, to je náš nový klient... jehož jméno dosud neznám.
Mladý muži...?"
"Zorsch. Jmenuji se Zorsch."
"Ach. Zorsch, má drahá. A tohle je má žena a spolupracovnice na poli magie, Princezna."
Zorsch se hluboce uklonil. Takový důkaz dobré výchovy jen prohloubil tajemnost jeho příchodu. Princezna se rozhodla přijít tomu na kloub.
"Jsem ráda, že se s tebou setkávám, Zorschi. Řekni nám, co té k nám přivedlo a jak ti můžeme pomoci," řekla sladkým hlasem a posunkem ho pozvala ke stolu.
"Děkuji, má paní. Jste velice laskavá. Vy oba jste ke mně velice laskaví," řekl Zorsch a klesl na židli jako člověk, který si konečně může odpočinout po dlouhé a namáhavé práci.
"Jaký máš problém, Zorschi?" pobídl ho Kedrigern.
"Jsem vlkodlak. Potřebuji protikouzlo, které by mne z toho prokletí osvobodilo."
"Vlkodlak?" řekla Princezna a pozvedla obočí.
"Bojím se, že ano, má paní."
"Tak to ty jsi v noci tak vyl?" zeptal se Kedrigern.
"Velice pravděpodobně ano, mistře Kedrigerne. Omlouvám se, jestli jsem narušil váš odpočinek. Nemohl jsem si pomoci."
"Už na to nemysli, Zorschi. Tvá mysl byla patrné zaměstnána něčím jiným."
"Myslím, že ano. Vlastně ani nevím."
"Vůbec nic si nepamatuješ?"
"Vůbec nic. Nemám ani potuchy, kde jsem byl a co jsem dělal od té doby, kdy jsem se proměnil."
"To je hrozné," řekla Princezna, která si připomněla své vlastní vzpomínky - nebo spíše jejich nepřítomnost.
"Nanejvýš znepokojující, má paní. Probudil jsem se ráno po úplňku na nějakém podivném místě, byl jsem plný blech, bolela mne záda, ruce a nohy jsem měl celé rozedrané a neměl jsem ani ponětí, kde jsem nebo jak jsem se tam, dostal. Kosti jsem měl jako rozlámané celé týdny, byl jsem celý ochraptělý a žaludek jsem měl v hrozném stavu."
"Nepříjemné," zabručel čaroděj.
"Ale nejhorší z toho je ta hrozná nejistota. Je to, jako bych byl dvěma úplné odlišnými lidmi."
"Jednou člověk a jednou vlk," opravil ho Kedrigern.
"Možná. Předpokládám, že když jsem vlk, jsem vlk úplně, protože když jsem člověk, jsem úplně člověk, ale jistě to nevím, protože si nic nepamatuji."
"Ubožáku," řekla Princezna a konejšivě ho pohladila po ruce.
"Vlastně by mi nevadilo zůstat vlkem napořád, pokud by jiné řešení neexistovalo. Alespoň bych si mohl dělat plány do budoucna.
Takhle je pro mne velice těžké udržet si nějakou práci a naprosto vyloučené navázat nějaký důvěrnější vztah. Všechny dívky, se kterými jsem se setkal, se při úplňku chtěly procházet při měsíčku a to u mne samozřejmě nepřipadá v úvahu."
"V žádném případě," přisvědčila Princezna.
"Tak jsem se vždycky nějak vymluvil, jenže ony si myslely, že jdu za nějakou jinou, a tím to pokaždé skončilo."
Kedrigern vyjádřil své pochopení a soucit hlubokým kývnutím.
"To je zapeklitá věc, Zorschi, ale udělám, co bude v mých silách.
Nejprve musím vědět, jak ses stal vlkodlakem. Přesně. Je to velice důležité."
"Není toho moc, co by se o tom dalo povědět. Jedné noci za úplňku mne kousl pes - alespoň jsem si myslel, že to byl pes - a když znovu nastal úplněk, stalo se se mnou něco podivného. Šel jsem zrovna lesem, abych se setkal se svou dívkou..." Zorsch ztichl, pak si povzdechl a pokračoval: "Meerla se jmenovala. Mlynářova dcera.
Skvělé děvče... ale jak už jsem řekl, cítil jsem, že se se mnou něco děje, jako by mé tělo najednou začalo ztrácet tvar. Viděl jsem, jak mi na rukou vyrůstá hrubá srst... rostou mi drápy... a pak všechno zčernalo. Když jsem zase přišel k

sobě, ležel jsem v lese, bylo ráno, šaty jsem měl na hadry, bolelo mne celé tělo a chraptěl jsem. Od té doby je to při každém úplňku stejné."
Kedrigern se zamračil. "Kousnutí, říkáš? Takže žádná kletba nebo kouzlo?"
"Kousnutí, mistře Kedrigerne."
"Toho jsem se bál. Já odeklínám, Zorschi. Proti kousnutí nemám nic."
"Vždyť jsi velký čaroděj!"
"To je pravda, ale jen velký čaroděj..."
"Keddie, můžeš to aspoň zkusit. Musíš. Ten ubohý hoch tě potřebuje," řekla Princezna.
"Potřebuji! Potřebuji tě, mistře Kedrigerne!" zvolal Zorsch a vrhl se čaroději k nohám. "Hledám tě už od žní. Do Comeranceova království jsem dorazil dva dny po tvém odchodu. Skoro jsem tě dohnal na cestě, ale potom přišel úplněk..." Skryl si tvář v dlaních.
Kedrigern sebou trhl a pak řekl: "To ty jsi vyl za oknem opatství - tys byl ten divý muž před branou!"
"Ano. Než mne dobří mniši uzdravili, byl jsi zase pryč. Trvalo mi to celé měsíce, než jsem tě konečně našel."
"Cestoval jsi... v tom počasí... takovou dálku... Ach, vstaň z té země, Zorschi. Posaď se. Sněz ten chléb s máslem."
Kedrigern zvedl mladíka na nohy a pomohl mu na židli. Pak se sám posadil a řekl zamyšleně: "Celou tu cestu... v mrazu a sněhu..."
"Budu vděčný za cokoliv, mistře Kedrigerne, cokoliv, jen když zabráníš těm věčným proměnám. Už to nevydržím. Jestli můžeš, udělej ze mne člověka; jestli nemůžeš, udělej ze mne netopýra, kočku nebo ropuchu-" "Ropuchu ne!" přerušila ho Princezna ostře. "Buď tedy vlkem, když to jinak nejde, ale ropuchou nikdy!"
"No dobře, tak tedy vlkem. Prosím, mistře Kedrigerne. Pomoz mi a já ti budu věrně sloužit."
"Sloužit mi? To znamená, že nemáš čím zaplatit."
Zorsch pokrčil rameny. "Jak jsem říkal, je pro mne velice těžké udržet si jakoukoliv práci."
"A co tvá rodina?"
Zorsch zavrtěl hlavou. "Všechno, co mají, je nemovitý majetek. Můj otec je bohatý zeman, ale s hotovými penězi měl vždycky problémy."
"Keddie, nebuď hamižný," řekla Princezna ostře.
"Myslím na Spota. Nevím, jak by Spot přijal, kdyby se kolem domu potloukal vlk."
"Vlkem jsem jen jedinou noc v měsíci," bránil se Zorsch.
"A není to obyčejný vlk," připomněla Princezna.
"Budu užitečný, mistře Kedrigerne. Budu odhánět vetřelce a ušetřím ti mnoho ochranné magie. Naučím se aportovat. Budeme spolu dovádět na čerstvém vzduchu."
"No tak dobře," řekl čaroděj a povzdechl si. "Dojez ten chléb s máslem, Zorschi, a pak přijď do mé pracovny. Uvidíme, co se s tebou dá dělat."

Tři
Pozvání do Othionu

O deset dní později byl Zorschův problém stále ještě nerozřešen.
Mladý muž se snažil spolupracovat ze všech sil a ochotně pomáhal s domácností. Byl tak horlivý, že ho Kedrigern musel takřka násilím krotit, aby mu po večeři nenosil bačkory.
Ale jak Měsíc bledl a doba, která zbývala do nového úplňku se zkracovala, bylo čím dál víc zřejmé, že si Zorsch udržuje své bodré chování jen s největším přemáháním. I Kedrigern vykazoval jisté známky podrážděnosti a začal ho zachvacovat pocit bezmocnosti.
Vypadalo to, že pomoc Zorschovi nebude snadná záležitost. Když jedenáctého dne po jeho příchodu Princezna Kedrigernovi navrhla, aby si pozval konzultanta, čaroděj vybuchl.
"Konzultanta? Já si mám pozvat konzultanta?" vyrazil ze sebe s takřka hmatatelným odporem. .
"Proč ne? Sám jsi říkal, že tahle záležitost je mimo tvůj obor.
Konzultant by mohl být užitečný."
"Má drahá, ještě jsi neslyšela, že se říká: 'Ti, kdo umí, se věnují magii; kdo nestačí na magii, dělá alchymii; a ti, kteří selžou i jako alchymisté, se stanou konzultanty'?"
"Ne, neslyšela. To sis zrovna vymyslel."
"Na tom nesejde, každopádně je to pravda. Konzultanti jsou naprosto zbyteční. Už ten návrh je pro mne urážlivý. Dělám co můžu, bez vyhlídky na jakoukoliv odměnu, a ty po mně chceš, abych si pozval konzultanta. To už mi vůbec nevěříš?"
"Úplněk bude za dva týdny a Zorsch začíná být nervózní."
"To já taky. Nechci mít v domě vlkodlaka, ani když je to klient. Ty snad ano?"
Princezna se zatvářila zamyšleně. "Nemohla bych ti s něčím pomoci?"
"Můžeš skončit s těmi řečmi o konzultantech."
"Byl to jen návrh. Chtěla bych ti nějak pomoci. Opravdu neexistuje nic, co bych mohla udělat?"
"Můžeš projít tyhle knihy a zjistit, jestli v nich někde není formule zaklínadla proti hrozbě kousnutí," odpověděl čaroděj a ukázal rukou na hromadu knih, která mu sahala zhruba do pasu. "A zatímco se budeš věnovat těmhle, já se pustím do těchto," dodal a ukázal na stejně velkou hromadu v druhém koutě místnosti.
"A víš určitě, že to není v některé z tamtěch?"
"Ne," odpověděl Kedrigern ponuře. "Nejsem si jist, ani jestli taková formule vůbec existuje. Pravděpodobně budu

nucen improvizovat, ale nejprve bych se chtěl ujistit, že je to absolutně nevyhnutelné. Člověk nikdy neví, jaké vedlejší účinky to může vyvolat."
V tu chvíli, dřív, než měl kterýkoliv z nich příležitost otevřít první knihu, k nim zvenčí dolehl hluk. Nejprve se ozvalo ječivé zatroubení, pak Spotovo vzrušené "Ja! Ja!" z horního patra, pak další Spotovy výkřiky, doprovázené pleskáním jeho plochých nohou, a nakonec Zorschovo volání: "Mistře Kedrigerne, má paní Princezno, přijel herold! Herold v přepychovém livreji! S trubači a zbrojnoši!"
"Budeme mít společnost! Ach, to je báječné!" zvolala Princezna, zatleskala rukama a vyletěla z místnosti, aby je přivítala.
Kedrigern rozhodil ruce a zasténal: "Zase někdo vyrušuje!
Copak takhle mohu něco udělat? Mohu se uprostřed takového blázince soustředit na vážné studium?" Podíval se po Princezně, očekávaje její účast; když ji nenašel, povzdechl si a vyšel z pracovny, zavíraje za sebou pečlivě dveře.
Princezna si mezitím stačila vzít plášť a teď vítala herolda a dva statné ozbrojence. Všichni stáli, poněkud namačkáni, v předsíni.
Herold byl oděn tak, jak oznámil Zorsch: přepychově a vkusně. Sňal si klobouk ozdobený pávím perem, odhrnul si plášť a dvorně se uklonil. Zbrojnoši se s rukama založenýma a očima směle upřenýma do prázdna postavili za něj.
Kedrigern si pečlivě prohlédl jejich barvy a heroldův livrej, a když se posel narovnal, řekl: "Služebník krále Ithiana je v domě Kedrigerna a Princezny vždy vítán."
"Dodáváš mi naději, mistře Kedrigerne," odpověděl herold a znovu se mu uklonil, pak úklonu se slovy: "Má paní," zopakoval před Princeznou.
"Jak se daří Othionu?"
"V Othionu je všechno v nejlepším pořádku, s výjimkou jedné věci. A to je důvod, proč král vyslal mne, svého věrného služebníka Uldindala, abych vyhledal pomoc jeho starého přítele."
"Budu-li moci být Ithianovi, králi Othionu, nějak prospěšný, bude mi potěšením," odpověděl Kedrigern.
"Jeho výsost bude velice šťastná. Stále s pohnutím vzpomíná na pomoc, kterou jsi mu poskytl kdysi v dobách jeho mládí."
"Ach ano. Ta záležitost s lidožravým obrem..." Kedrigern pokýval zasněně hlavou a nostalgicky se usmál. Na ostré rýpnutí Princeznina lokte do žeber se však rychle vzpamatoval a řekl: "Pojďte dovnitř. Tam si můžeme promluvit mnohem pohodlněji."
"Děkuji ti, mistře Kedrigerne," řekl Uldindal. Kývnutím hlavy propustil zbrojnoše a následoval svého hostitele a hostitelku.
"Tví muži musí mít po tak dlouhé cestě hlad a žízeň. Řeknu Spotovi, aby jim přinesl občerstvení," řekla Princezna.
Uldindal se znovu uklonil. "Má paní je příliš laskavá."
"Myslím, že raději půjdu s ním. Pohled na Spota může nepřipraveného člověka vylekat."
"Jak si má paní přeje," odpověděl Uldindal s další poklonou.
Když Princezna odešla, usadil se na židli, kterou mu Kedrigern nabídl, a řekl: "Možná by tě zajímalo, mistře Kedrigerne, jaký problém mne sem přivedl."
"Samozřejmě, že ano," řekl čaroděj. Posadil se proti heroldovi, opřel se o stůl v dychtivé póze a kývl hlavou. "Tak spusť.
Poslouchám."
"Možná si vzpomeneš, že brzy po svém vítězství - dosaženém tvou laskavou pomocí, mistře Kedrigerne, za kterou je ti on i jeho lid na věky vděčný - nad lidožravým obrem, jenž ohrožoval jeho i sousední království, pojal král Ithian za ženu skvělou Kanvaniru z Dalesu. Z jejich šťastného svazku vzešla jediná dcera, půvabná Berzel. Když nám pak královnu Kanvaniru vzala horečka, byl král nějaký čas zoufalý, ale brzy přenesl všechnu svou lásku na princeznu Berzel. Stala se pro něj i pro jeho lid vším. Byla světlem a radostí Othionu. A teď..." Posel skryl svou tvář v dlaních a pak si otřel slzy z očí.
"A teď?" pobídl ho čaroděj Kedrigern. "A teď je nejpůvabnější Berzel, zřítelnice královského oka jejího královského otce, květ království a nejlíbeznější ze všech žen, prokleta, pošpiněna, zničena a nejhanebnějším způsobem ponížena, postižena zlovolnou kletbou; její krása byla poskvrněna, její mladý život zle poznamenán, její budoucnost zmařena..."
"Nemohl by ses vyjádřit konkrétněji?"
Královský posel zmlkl a pak řekl: "Když se Berzel jedné noci projížděla lesem, potkala velkého psa a vlastní rukou mu podala kousek masa. Ta nevděčná bestie ji kousla do prstu a uprchla. Rána nebyla hluboká, stěží pronikla kůží a Berzel jí nepřikládala žádnou zvláštní pozornost - dokud se při nejbližším úplňku neproměnila ve vlka."
"Hmm," řekl Kedrigern. "Zvláštní shoda," řekl čaroděj. Když uviděl Uldindalův zmatený výraz, začal mu vyprávět o Zorschovi a svém úsilí, které ve snaze mladíkovi pomoci vynaložil. Zatímco mluvil, heroldova nálada stoupala od zachmuřené, přes nadějnou až k radostné a čaroděj ani nestačil dopovědět, když Uldindal vyskočil, stiskl mu ruku a zajásal: "To je jasný zásah prozřetelnosti! Šťastná náhoda! Teď už jen zbývá, abys stejné úsilí věnoval dvěma nešťastným duším místo jedné!"
"Bojím se, že to nebude tak jednoduché. Vlastně je to velice ošidná záležitost. A patrně bezvýchodná."
"Bezvýchodná! Pro mistra magických věd?" zeptal se herold zděšeně.
"No, lykantropie není vyvolávána očarováním, zakletím ani prokletím nebo něčím takovým, na co se já specializuji. O kousnutí toho moc nevím. Není to můj obor."
"Ale určitě můžeš použít nějakého vhodného kouzla. Můžeš improvizovat."
"V mé profesi je improvizace až nejzazší řešení. Možná na ni dojde, ale nejprve musím vyzkoušet všechno ostatní. A to vyžaduje čas."

"Král Ithian doufal, že budeš schopen něco udělat do příštího úplňku."
"Nemohu nic slíbit," řekl Kedrigern, ale když uviděl sklíčený výraz na Uldindalově tváři, rychle dodal: "Král Ithian měl přece vždycky rád zvířata."
"Ano, ale ne přímo v rodině."
Kedrigern kývnutím připustil, že to uznává; v tomhle bodě nebylo možno nikomu vnucovat svůj názor. Pak se rozzářil a řekl: "V noci za úplňku může Berzel zůstávat v královském zvěřinci. Tam nikomu neublíží a bude to mnohem bezpečnější i pro ni."
"Vážím si tvé rady, mistře Kedrigerne. Ale je to bohužel jen nouzové řešení. Problému musíme čelit, a ne se mu přizpůsobit."
"Budeme mu čelit. Ale nechtěl bych, aby princezna běhala po okolí a kousala lidi, zatímco se budu zabývat její léčbou. Ani aby ji lidé honili se stříbrnými šípy, česnekem a takovými věcmi."
V tu chvíli se ve dveřích objevila Princezna a oznámila jim, že Uldindalovy muže zásobila štědrou porcí chleba, sýra, studeného masa a piva. Kedrigern ji seznámil s účelem heroldovy mise a ona byla osudem své sestry princezny hluboce pohnuta.
"Ach, ta ubožačka! Dokonale chápu, jak jí je. Transformace je strašná věc, dokonce i když se jedná o pouhou jednu noc v měsíci.
Keddie, musíš s tím něco udělat," řekla a zalomila rukama.
"Udělám, má drahá. Uldindale," obrátil se čaroděj na herolda, "můžeš říct Ithianovi, že na problému jeho dcery pracuji. Ozvu se hned, jak ho budu umět odstranit."
Nezdálo se, že by to Uldindala příliš nadchlo. Jeho hlas byl lehce zbarven obavami, když řekl: "Jeho výsost doufá, že si o tom s tebou promluví osobně. Jsem pověřen přivést tě jako čestného hosta na Othion."
"Čestný host?" opakovala Princezna překvapeně.
"Bojím se, že to nebude možné," odpověděl čaroděj a kývl hlavou ke dveřím pracovny.
Princezna ho uchopila za ruku. "Já chci být čestným hostem Othionu. Chci se těšit ze společnosti krále a princezny, urozených šlechticů a dam, poslouchat klevety, účastnit se dvorních ceremoniálů a jíst u královské tabule. Chci to moc."
"Othion je pouhých sto mil odsud," řekl Uldindal.
Kedrigern se na něj zamračil. "To se lehce řekne, ale znamená to celé dny balení, zmatené shánění různých věcí, ztrátu času, plýtvání peněz a strašlivou migrénu."
"Takhle bys neměl mluvit," napomenula ho Princezna.
"Mluvím, jak se mi líbí. A nenávidím cestování."
"Teď není čas být sobecký. Berzel potřebuje tvou pomoc.
Ithian potřebuje oporu. A já potřebuji dovolenou."
"Má drahá, jak pomohu Berzel bez svých knih?"
"Všechny knihy v Othionu jsou ti plně k dispozici, šlechetný mistře," ozval se Uldindal dychtivě.
"Ty mi nepomohou. Moje práce vyžaduje pečlivě vybranou knihovnu."
"Královský čaroděj, slovutný mistr Traffeo, ti dá k dispozici svou soukromou knihovnu, mistře Kedrigerne. Král Ithian mu to přikázal."
Princezna se rozzářila. "No vidíš. Zorsch se může pustit do balení. Spot se postará o dům. Na co ještě čekáme?"
"Je to sto mil odsud! Cesty jsou rozbahněné a všude se to hemží lupiči a bandity - vyplýtvám spoustu magie jen na to, abychom se tam bezpečně dostali, a ještě víc na cestu zpět!" zvolal Kedrigern podrážděně. Cítil, že tenhle boj prohrál.
Uldindal se na něj konejšivě usmál a řekl: "Nemusíš se bát o vaši bezpečnost, mistře Kedrigerne. Přivedl jsem s sebou osm mužů vybraných z Ithianovy gardy, aby nás doprovodili do Othionu. Až princezna Berzel získá zpět svou královskou osobnost, doprovodí vás domů. Vaše odměna bude činit dvě stě zlatých korun."
Kedrigernovo obočí se při vyslovení té částky pozvedlo, ale neřekl nic. Princezna přistoupila k heroldovi a řekla: "Nech nás teď o samotě, Uldindale. Musíme si spolu něco prodiskutovat."
"Ano, má paní. Hned, má paní," odpověděl herold, několikrát se uklonil a vycouval z místnosti. Když byl pryč, podívala se Princezna s rukama opřenýma v bok a obličejem zamračeným na Kedrigerna, který sklopil oči.
"Choval ses úplně nemožně," řekla ostře.
"Nechci jet do Othionu," zabručel trucovitě.
"Ale proč, pro všechno na světě? Nebudeš muset plýtvat magií na naši ochranu, budeme se těšit královské pohostinnosti a honorář je skvělý. Kromě toho, Berzel potřebuje ve své situaci chápající přítelkyni. My princezny musíme držet spolu. Jednoduše tam musíme, Keddie. Proč tam vlastně nechceš?"
"Nechci pracovat s cizími knihami. Chci pracovat se svými vlastními a ve své vlastní pracovně. Na Othionu mi bude práce trvat dvakrát tak dlouho."
"Bude tam druhý čaroděj, který ti pomůže. Bude ti to trvat jenom z poloviny tak dlouho."
Kedrigern zavrtěl hlavou. "Ne v Traffeově případě. Má sice impozantní knihovnu, ale podle toho, co se o něm říká, to moc dobrý čaroděj není."
"O důvod víc pro něj, aby ti s tím pomohl a tys mohl zase odjet."
"O důvod víc pro něj, aby nadělal plno zmatků a svedl to na mne."
"Tak dobře: Traffea pošleme pryč a pomáhat ti budu já.
Nevidím v tom žádný problém."
"Možná ne, kdyby šlo o magii," připustil Kedrigern po dlouhé odmlce, "ale Ithian nám pravděpodobně zpáteční doprovod nedá. A co se týče honoráře, určitě si to ještě rozmyslí. Znám krále. Slíbí, nač si vzpomeneš, ale pak, když

mají, co chtěli, ucuknou. Taková je šlechta."
"Já jsem taky šlechtična," odpověděla Princezna mrazivě.
"Ano, ale s tebou je to něco jiného. To přece víme oba."
"Jeden z nás na to, zdá se, občas zapomíná."
V místnosti zavládlo ticho. Kedrigern se podíval na Princeznu a usmál se. Ona mu úsměv neoplatila. Povzdechl si.
Dlouhou dobu se jiný zvuk v místnosti neozval.
"No, kdybys mi pomohla, tak by to možná tak dlouho netrvalo.
A Traffeo má možná pár knih, které by mě docela zajímaly. Je to docela možné. A pokud by chtěl Ithian ucuknout, tvrdě se s ním vypořádám," řekl nakonec čaroděj rezignovaně. "Takže myslím..."
Princezniny rysy zjihly. "Do Othionu?"
Kedrigern odevzdaně rozhodil ruce. "Do Othionu."
Princezně připadala cesta příjemná a zábavná. Uldindal byl hotová studnice dvorních klevet a nikdy neodmítl příležitost trochu si poklábosit, což Princezně v Horách tichého hromu přece jen chybělo.
Vzpomínky na její mládí u dvora a rodiče se jí pořád ještě nevrátily, ale byla si docela dobře vědoma, co se v takových kruzích dělá a co nedělá a byla ráda, že si své znalosti může prověřit v praxi.
Uldindal byl zase rád, že své poslání splnil, a snažil se při každé příležitosti dokázat, jak je za to oběma zavázán. Zorsch, když překonal rozmrzelost nad čarodějovým vytržením z jeho jednostranně zaměřeného úsilí, zase načerpal odvahu z vědomí, že přibyl další důvod k rychlému nalezení protilykantropického odeklínadla nebo něčeho stejně účinného. Do dalšího úplňku zbývaly ještě dva týdny; do Othionu se dostanou před tímto termínem; s trochou štěstí už k další transformaci nedojde. Jeho mysl při té radostné představě pookřála, a tak trávil většinu času povídáním s ostatními poutníky, vyprávěním zábavných historek, zpíváním veselých písniček a pohvizdováním.
Kedrigern, který cestování z duše nenáviděl, se utěšoval, jak nejlépe uměl, vidinou štědré odměny. Když vidina začala blednout, snažil se myslet na Traffeovu knihovnu a možnosti, které skýtala.
Bezpochyby byla prvotřídní. Othion bylo bohaté království a Ithian byl znám jako štědrý mecenáš vědy všeho druhu, zvláště pak té, která mu v čase nouze mohla pomoci. Byl jeden z mála Kedrigernovi známých králů, kteří uměli číst a také četli. V knihovně jeho královského čaroděje určitě nebude nic chybět a on bude dobře vybaven.
Traffeo sám může představovat problém. Bylo by nekolegiální prostě ho ignorovat a naivní přijmout a spolehnout se na jeho pomoc.
Kedrigern bude pravděpodobně pomoc potřebovat a jeho nadějí v tom směru byla Princezna. Mohla mu ulehčit práci a její přirozené nadání pro magii bylo pozoruhodné; ale pořád se ještě učila a pracovat s variacemi kouzel vyžadovalo dlouholetou praxi a intuici.
Dokonce ani pro zkušeného čaroděje to nebylo zcela bez rizika.
Samozřejmě, v magii nebylo bez rizika vůbec nic; člověk se mohl jen přesně držet pokynů, snažit se být co nejpečlivější a doufat v nejlepší.
A to nejlepší - pokud člověk spolupracuje a snad i spoléhá na čaroděje pochybných schopností, který má pocit ukřivdění z vynuceného pohostinství - nemusí být příliš daleko od toho nejhoršího. Kedrigern o tom chvíli přemítal a pak se raději vrátil k myšlenkám na honorář.
Pro cestu do Othionu zvolili Princezna a Kedrigern koně ze své vlastní stáje; zdáli se jim přiměření příležitosti. Její byl průhledný.
Kromě bohatě zlatem zdobeného bílého postroje, který zakrýval jeho tělo, byl pouhým mihotavým obrysem. Vypadalo to, jako by Princezna jela na slunečním paprsku, a byl to impozantní, úchvatný pohled.
Kedrigernův kůň byl obr, černý jako leštěný onyx, rudooký, se stříbrnými kopyty a rohem dlouhým jako mužská paže, který mu vyrůstal z čela. Zbrojnoši pod dojmem jeho děsivého vzhledu a Kedrigernovy zasmušilosti udržovali od čaroděje uctivou vzdálenost.
Až posledního dne jejich cesty sebral jeden z nich odvahu a přiblížil se ke Kedrigernovi, který jeho společnost přivítal s úsměvem a přátelským gestem.
"Dobrý den přeji, mistře čaroději," pozdravil zbrojnoš hlasem bubnu znějícího z hluboké studny. "To je ale krásný kůň."
"Je to báječný kůň," přisvědčil Kedrigern a popleskal zvíře uznale po šíji.
"Má nějaké jméno?"
"Pokud já vím, ne. Myslím, že by to ode mne byla troufalost dát takovému koni nějaké jméno, které by mne napadlo."
Zbrojnošův obličej se zachmuřil, jak přemítal o čarodějově odpovědi, a pak řekl: "Správná úvaha."
"Když už je řeč o jménech, jak se jmenuješ ty?"
"Jsem Kolmá, mistře čaroději."
"To není místní jméno, že ne?"
"Ne, mistře čaroději. Narodil jsem se na východě, za horami, na vysočině."
"Ty už jsi ve svém životě procestoval pěkný kousek světa, nemám pravdu, Kolmo?"
"Ach ano. To jsem procestoval," odpověděl zbrojnoš a nostalgicky se usmál. "Moře a země, velká království a pusté pouště, pohoří i nížiny. Ztroskotal jsem na lodi, sloužil jsem jako otrok na galejích, byl jsem královský bojovník... Bojoval jsem při obléhání Meodahadu a v bitvě čtyř flotil u Sammidaru. Podílel jsem se na kořisti Slonovinového paláce. A jednou-" na tom místě ztichl, opatrně se rozhlédl, pak přijel blíž a řekl tlumeným hlasem: "Jednou jsem projel Pustinou ztracených králů."
"To byla určitě těžká cesta," odpověděl čaroděj účastně.
"Příšerná, mistře čaroději. Třicet nás vyjelo z hospody Na Vnějším konci. K horám jsem dorazil sám, o dva měsíce

později, plazil jsem se po břiše a rok jsem se z toho vzpamatovával. Jsem rád, že na tu cestu nemusím vzpomínat. Někdy se mi zjevuje ve snu, a když se probudím... Zlé místo, mistře čaroději, velice zlé místo."
"Už ne, Kolmo. Dnes už tam zase roste tráva a květiny. Stromy kvetou a říčky a potůčky jsou plné dobré vody. Pomalu se z ní stává docela hezké místo."
"Z Pustiny ztracených králů? Hezké místo?" opáčil zbrojnoš a ve tváři se mu objevil nelíčený údiv. "Jak by se mohlo něco takového stát? Kdo by měl tu moc postavit se tak mocné magii?"
Kedrigern sklopil oči, ostýchavě se usmál a s odmítavým mávnutím ruky řekl: "Však to znáš... člověk dělá, co může."
"Ty, mistře čaroději?"
Kedrigern přikývl. Kolma vytřeštil oči. Půl minuty jeli v naprostém tichu, rušeném jen klapotem kopyt. Pak čaroděj řekl: "Vlastně jsme právě tam já a má žena získali své koně. Magie se tehdy rozprskla do všech stran. Přihodilo se mnoho věcí najednou - translace, transformace, transmutace, zakletí, odeklетí... hrozný zmatek. Jistě, z profesionálního hlediska to bylo velice zajímavé, ale nechtěl bych si to zopakovat."
Shora se ozval sladký hlas, křičící radostné: "Už ho vidím!
Othion! Ach, ten je krásný!"
Kedrigern vzhlédl. Princezna se vznášela nad nimi, kousek nad vrcholky stromů a jednou rukou si stínila oči, které upírala k pro ně neviditelnému cíli. Kedrigern jí zamával a ona se snesla vedle něj, tiše bzučíc křídly.
"Nikdy bych neřekla, že Othion může být tak krásný, Keddie...
Je to nádherné město! Ach, určitě se tam budeme mít báječně, já vím, že budeme!" křičela a vzrušené tleskala rukama.
"Tak to ho musel Ithian od mé poslední návštěvy pořádně vylepšit. To už je - ach jéje - dobrých dvacet let. Spíš dvacet pět. Za tu dobu se toho může změnit hodně."
"Má báječné vysoké hradby z bílého kamene se spoustou bašt a věžiček a je tam skutečně skvělý palác."
"Ano, palác byl hezký, to si vzpomínám. Trochu příliš spletitý, ale velice prostorný."
"A zahrady. Ještě sice nic nekvete, ale jsou skvěle udržované.
V létě musí být nádherné."
Kedrigern přikývl. "Ithianův otec byl znám jako Gurnian Zelených prstů. Samozřejmě, že ve skutečnosti zelené prsty neměl - říkali mu tak pro jistou zručnost, se kterou zacházel s rostlinami."
"Tímto tempem se tam dostaneme před polednem. Musím se ještě podívat," řekla Princezna a vznesla se do výše.
Od chvíle, kdy shora uslyšeli Princeznin potěšený výkřik, nepromluvil Kolma ani slovo. Nyní si olízl rty, pokradmu se rozhlédl a tlumeným hlasem řekl: "Ta dáma má křídla."
"Ano. Velice šikovná."
"Ona létá," pokračoval Kolmá ještě tišším hlasem.
"Samozřejmě. Když je tak hezky jako dneska, vůbec ji nemohu dostat na zem," odpověděl Kedrigern a dobrácky se zasmál.
"Je snad víla? Nebo... čarodějnice?"
"Ach ne, nic takového. Je úplně normální princezna s křídly.
Vlastně k nim přišla v Pustině, kde jsme získali své koně. Stalo se to téhož dne."
Kolmá pobídl svého koně do bezpečné vzdálenosti. Chvíli si Kedrigerna prohlížel s uctivou ostražitostí, pak si znovu olízl rty, odkašlal si a řekl: "A ty, mistře čaroději - co ty jsi toho dne získal v Pustině ztracených králů?"
Kedrigern se na chvíli zamyslel, pak se podíval na zbrojnoše a s úsměvem sfingy řekl: "Zkušenost, Kolmo... a pár nových zážitků."

Čtyři
S Ithianem v Othionu

Když se jejich malá společnost dostala na okraj lesa a na dohled hradbám Othionu, dal Uldindal povel k zastavení. Na jeho pokyn zamířili trubači k vrcholu blízkého kopce. Tam sesedli z koní a slavnostním stylem si připravili trubky.
"Musíme náš návrat ohlásit patřičným způsobem," informoval Uldindal Princeznu a Kedrigerna.
Dramaticky pozvedl ruku. Trubači se obrátili čelem k hradbám, pozvedli nástroje a zatroubili vyumělkovanou fanfáru.
Kedrigern spočítal ze zvědavosti délku jejího trvání podle tepů svého srdce: trvala čtyřicet dva údery. Sotva dozněl poslední tón, ozvala se z Othionu odpověď. Trvala šedesát sedm tepů.
Uldindal se radostně podíval na své společníky. "Zaznamenali náš příchod. Teď se musíme identifikovat," řekl a mávl druhou rukou.
Tentokrát jich Kedrigern napočítal osmdesát devět, než hlas trubky utichl. Trubači byli ve tvářích celí rudí. Jejich nadechnutí bylo slyšet až pod kopcem. Odpověď, která se ozvala z hradu, trvala sto šestnáct úderů srdce.
"A teď to nejlepší. Musíme všem oznámit, že naše mise byla úspěšná," řekl Uldindal a kývl na trubače.
Úspěch byl vyhlášen kratší, ale o to energičtější fanfárou. Když dozněla, podlamovala se oběma trubačům slabostí kolena. Jeden se opíral o svého koně. Odpověď zpoza hradeb byla rovněž krátká, ale tlumenější.
Uldindal si radostně zamnul ruce. "Jeho výsost je potěšena.
Můžeme požádat o svolení vstoupit do Othionu," řekl.
Princezna a Kedrigern na sebe poplašeně pohlédli a pak se oba podívali k vršku. Uldindal se nezdál ani trochu znepokojený a trubači byli tak vysíleni, že nebyli s to dát najevo své obavy. Uldindal pozvedl obě ruce. Žádost o vstup do města trvala devadesát jedna úderů srdce, během kterých sebou Uldindal několikrát pohoršené trhl, jako by zaznamenal falešný tón. Tváře trubačů teď byly červené a lesklé jako vyleštěná jablíčka. Odpověď z Othionu se ozvala okamžitě.

Když Kedrigern viděl, že se trubači připravují k dalšímu výkonu, už se neudržel. "Skončíte s tím do večeře? Tví muži už vypadají, jako by je měla každou chvíli ranit mrtvice."
"Už jen kratičké potvrzení přijetí povolení, mistře Kedrigerne, a hned zase vyrazíme na cestu. Však to znáte, protokol."
Potvrzení bylo skutečně krátké a jednoduché: prostý třínotový motiv zahraný po řadě každým z trubačů. Když dozněl, zformoval Uldindal svoje muže a vyrazili k bráně, která se doširoka otevřela, aby je přijala.
Ulice Othionu byly dobře dlážděné a překvapivě čisté.
Dokonce i lidé byli na rozdíl od běžných zvyklostí čistí. Cestičky k domkům byly umetené, schody vydrhnuté a těch několik málo obchodů a krámků, kolem kterých jeli, bylo očividně nově natřeno.
Všechny měly barvu šedivé hnědi, která byla pro domy a stavení Othionu typická, ale všechny byly velice úhledné.
Jak se procesí blížilo k paláci, rozezněly se zvony. Princezna zamávala hloučku dětí a ty jí vesele zamávaly v odpověď a přitom jásaly a křičely na pozdrav. Dvě ženy jim začaly házet květiny a ostatní se k nim brzy připojily.
"Zdá se, že jsou rádi, že nás vidí," poznamenala Princezna.
"Ach ano, má paní," ujistil ji Uldindal. "Lid Othionu miluje svého krále Ithiana i jeho dceru a jejich láska zahrnuje všechny jejich přátele a ty, kdož jim pomáhají."
"To je od nich opravdu hezké. Jsou strašně milí, skutečně.
Myslíte, že bych jim měla trochu zalétat? Možná by se jim to líbilo."
Kedrigern se znepokojeně zamračil a zavrtěl hlavou. "Mohlo by to být nebezpečné, má drahá. Na lomenicích a vývěsních štítech krámů je spousta ostrých hran. Mohla by ses o ně ošklivě zranit."
Princezna vzhlédla. V místech, kterými projížděli, byly lomenice domů sotva na loket od sebe. Na mnoha střechách viděla ozdobné, umně tepané hřebeny a chrlíce vody. Těžké vývěsní štíty visely na prohýbajících se tyčích podobných kopím kousek nad hlavami jezdců. Vzdušný prostor opravdu nebyl příliš bezpečný.
"Má paní se může bezpečněji proletět za hradbami," navrhl Uldindal. "Nebo na prvním nádvoří."
"Počkám a udělám to tak," řekla Princezna, usmála se a zamávala na houf učedníků, který jí odpověděl hlasitým jásotem.
Jeli lehce stoupajícími ulicemi k bráně paláce, který stál na nejvyšším místě Othionu. Brána se otevřela hladce a bezhlučně a stejně tiše se za nimi zase zavřela, když jí projeli. Na schodech paláce čekal král Ithian, obklopený hloučkem dvořanů, členů hradního personálu, vojáky a vyššími sluhy.
Ithian byl hezký, urostlý muž v rozkvětu svých mužných sil Oblečen byl v černém a na ramenou měl šedý plášť Po jeho boku stála štíhlá, křehce vyhlížející dívka v hnědém plášti s kapuci lemovaném kožešinou.
"To je Berzel?" zeptal se Kedrigern.
"To je naše nešťastná princezna," přisvědčil Uldindal.
"Hezké dítě," poznamenala Princezna, aniž svůj názor nějak rozvinula.
"Princezna Berzel je světlem Othionu. Její půvab a krása stejně jako její sladká povaha - je třeba říct, že je mírná dokonce i jako vlkodlak - činí její pohnutý osud ještě smutnějším."
"Vzmuž se. Můj manžel už ji dá do pořádku."
"Spoléháme se na jeho umění."
"A já mu s tím pomohu."
"Naše naděje se zdvojnásobuje, má paní. A nyní, když dovolíte..."
Deset kroků před schody dal Uldindal povel k zastavení.
Zatímco se jejich doprovod řadil po obou stranách Kedrigerna a Princezny, popojel vpřed, sesedl z koně a poklekl u Ithianových nohou na jedno koleno, aby představil čestné hosty.
"Kedrigerne! Věděli jsme, že přijdeš!" zvolal Ithian. Hlas měl hluboký a silný, ale jeho hezké rysy byly poznamenány smutkem.
Kedrigern sesedl z koně a vykročil ke schodům. Ithian mu vyšel vstříc na nejbližší odpočívadlo, kde zvolal: "Znovu nám nabízíš svou pomoc. Děkujeme ti za takovou dojemnou věrnost."
"Udělám, co bude v mých silách, Ithiane," odpověděl čaroděj a objal ho.
Ithian mu objetí vrátil a sevřel čaroděje kolem ramen. "Nic víc si ani nemůžeme přát. Neděláme si žádné falešné naděje. Víme, že Berzelin stav není dobrý."
"To opravdu není. Škoda, že nebyla očarována nebo prokleta. S takovými věcmi si umím poradit. Ale s vlkodlačím kousnutím..."
Kedrigern pomalu potřásl hlavou, dávaje najevo svou bezradnost v nastalé situaci.
"Jestli Berzel může být pomoženo, ty jí pomůžeš," řekl Ithian a poklepal čaroději na rameno. "Jestli ne, není pro ni naděje."
Dav zajásal a hlasitým aplausem vyjádřil svou radost nad přátelstvím obou mužů. Ithian zamával rukou a dav se rozjásal ještě hlasitěji.
"Takhle nemluv, Ithiane," řekl Kedrigern, pokynul divákům a usmál se na ně. "Vždycky zůstane nějaká naděje."
"Ne v tomto případě. Máme v úmyslu Berzel jednoho dne provdat, aby pokračovala v naší královské linii."
"Vdát se může vždycky."
Ithian se zachmuřil. "Toužím po vnoučatech, ne po štěňatech."
"To je pravda," uznal Kedrigern.
"Kromě toho, kdo by si chtěl vzít ženu - dokonce i tak sladké, jemné a půvabné stvoření, jako je má milovaná dcera - která se při každém úplňku mění ve vlka? Jen si pomysli, jaké věno bychom jí museli dát. Nestačilo by na to bohatství Othionu a sousedních království dohromady."
Kedrigern přikývl. "I to je pravda. Myslím, že bych se měl pustit do práce."

"Knihovna královského čaroděje je ti plně k dispozici a Traffeo ti bude pomáhat podle přání. Přivezl sis s sebou služebnictvo?"
"Jen jediného mladíka, který ke mně nedávno přišel se stejným problémem, jaký má tvá dcera. Doufám, že ti to nevadí."
"Ani v nejmenším. Berzel bude ráda, že tím, že pomůžeš jí, pomůžeš ještě někomu jinému. Je velice šlechetná."
"A samozřejmě, přivezl jsem s sebou..."
"Milosrdné nebe!" zvolal Ithian užasle.
Princezna odhodila svůj plášť a odkryla svá křídla. Pak se vznesla do vzduchu a sladce se usmála na shromážděné dvořany.
Slunce se zalesklo na její korunce a hůlce a jeho paprsky sklouzly po průhledném koni, který trpělivě stál, kde ho zanechala.
Při pohledu na ni dvořané zalapali po dechu a pak začali znovu jásat. Zamávala jim a oni se rozjásali ještě víc.
"Ithiane, dovol, abych ti představil-" začal Kedrigern.
"Svou kmotřičku vílu!" vyrazil ze sebe Ithian.
"-svou ženu Princeznu," dokončil čaroděj. "Princezno, tohle je Ithian, král Othionu."
"Těší mne, že tě poznávám," řekla Princezna, snesla se na zem a dvorně se uklonila. "Je příjemné setkat se zase s nefalšovaným králem."
"Žena?" zeptal se Ithian tiše, podíval se na Princeznu, na Kedrigerna a zase na Princeznu. "Jsi si jist, že to není něčí kmotřička víla?"
"Naprosto jist, vaše výsosti."
"Ale má přece ta malá motýlí křidélka... a kouzelnou hůlku..."
"To všechno mám," odpověděla Princezna a lehce pokrčila rameny. "Ale ujišťuji vaši výsost, že v ostatních ohledech jsem naprosto normální princezna."
"Ano. Jistě," řekl Ithian. Z jeho tónu i zmateného výrazu se sice žádná jistota nezračila, ale byl to vládce a jejich hostitel a choval se podle toho. Vzal Princezninu ruku, pozvedl si ji ke rtům a políbil ji a pak Princeznu poctil srdečným úsměvem. Oplatila mu ho stejně zářivě. Všichni začali jásat ještě hlasitěji.
"Mohli bychom si promluvit s Berzel? Čím dřív se seznámíme, tím dřív budeme moci začít pracovat," řekl Kedrigern.
"Samozřejmě. Ano. Jistě," odpověděl Ithian stále poněkud zaraženě. Obrátil se a pozvedl ruku a půvabná Berzel s hlavou sklopenou a očima upřenýma k zemi sestoupila o několik schůdků, aby se k nim připojila. "Berzel, naše drahé dítě, pojď a seznam se s tímto mužem, který tě osvobodí od tvého soužení... a s jeho krásnou ženou," řekl dívce.
Berzel se uklonila. Sladkým, ještě dětským hlasem řekla: "Je to od vás obou moc laskavé, že jste sem kvůli mně přijeli."
"Má drahá mladá dámo, je to pro nás výsada a potěšení," odpověděl Kedrigern svým dvorným způsobem. "Pustím se do práce ještě dnes a neustanu, dokud tvůj problém nebude vyřešen."
Princezna přistoupila k Berzel a vzala její ruce do svých. Její hlas zněl tak mateřsky a konejšivě, jak jen to uměla: "Ach mé drahé, nešťastné dítě. Vím přesně, jak ti je. Ale neklesej na mysli. Dáme se do toho a nevynecháme jediné kouzlo."
"Má paní je velice laskavá a já jsem jí vděčná za její soucit.
Ale běda, nikdo nemůže doopravdy vědět, jak mi je," odvětila Berzel smutně.
Princezna jí stiskla ruku, pak ji pustila a řekla: "Já ano. Sama jsem měla podobný problém a právě tento čaroděj mi pomohl."
Berzel na ni vytřeštila oči: "Byla snad má paní také vlkem?"
"Vlkem ne, má drahá. Byla jsem ropuchou. A byla jsem ropuchou celý den a každý den po mnoho let. Měla jsem jedinou naději, že kolem náhodou půjde Kedrigern z Hor tichého hromu."
" Celý den? Bez jediné přestávky?"
"Ani na okamžik. Byla jsem ropuchou v močále ve dne v noci.
A nebyl to zvlášť příjemný močál," řekla Princezna.
Berzel se na ni podívala a oči se jí naplnily slzami. "Ach, má ubohá Princezno! Já jsem vlkem jen jedinou krátkou noc v měsíci a při pomyšlení na to se mne zmocňuje hrůza. Ale být ropuchou... a být pořád ropuchou... Ach!" A pak se plačíc vrhla do Princeznina objetí. Dav zajásal ještě hlasitěji než kdykoliv předtím a do vzduchu vyletělo na tucet klobouků.
Zatímco si Princezna a Berzel navzájem plakaly na rameni a navzájem se konejšily, Ithian si Kedrigerna odvedl stranou a řekl mu tiše: "Taková už je Berzel. Velmi soucitná. Zbývají jí jen čtyři dny do další proměny ve vlka a podívej se na ni: pláče pro žal ženy, se kterou se právě seznámila."
"Sladké dítě, Ithiane. Dobře jsi ji vychoval. Pokud si vzpomínám, vypadá trochu jako její matka."
Ithian sevřel Kedrigernovi křečovitě niku. Druhou rukou si zakryl tvář a zaštkal: "Její matka! Ano, má podobu naší Kanvaniry.
Naší ubohé ztracené lásky!"
"Odvahu, Ithiane," povzbudil ho Kedrigern.
"Ano, samozřejmě. Omluv nás, Kedrigerne." Ithian povolil stisk, narovnal se a změřil si dav, který je obklopoval, chladným a majestátním pohledem, za což byl odměněn několika tlumenými výkřiky: "Ať žije náš král Ithian!" jež kvitoval kývnutím hlavy a mávnutím niky. Kedrigernovi řekl: "Nikdy jsme se přes tu ztrátu nepřenesli. Je to zlé pro naši ubohou holčičku, vyrůstat bez matky...
bez někoho, ke komu by mohla jít... zvláště teď, v čase zkoušky."
"Princezna udělá, co bude v jejích silách. Moje žena má pochopení.
Trvala na tom, že pojede se mnou. Cítí, že krásné princezny mají držet spolu."
"Báječná žena, Kedrigerne. Jsi velice šťastný čaroděj."
"To jsem." Kedrigern se na okamžik odmlčel a pak řekl: "Řekni mi, Ithiane, copak jsi ještě nikdy... Já vím, jak hluboce jsi

Kanvaniru miloval, ale copak se nenašla žádná... myslím, za všechny ty roky, ještě tě nenapadlo..."
"Znovu se oženit?"
"Ano."
"Nabádali nás, abychom to udělali pro dobro Othionu, Berzel i naše vlastní," ujistil ho Ithian rychle. "Ale žádnou jsme neshledali dostatečně vhodnou. Krásné princezny jsou dnes vzácné."
"To se nedivím," řekl Kedrigern. "Těch pár, se kterými jsem se setkal, mělo většinou problémy jako Berzel. Jedna byla mouchou.
Další byla mečem - pokud zrovna nebyla holí - a její sestra byla korunkou. Z jejich sestřenky byla zase kouzelná hůlka."
"Máte zajímavé známé."
"To ano. Potíž je v tom, že většina z nich má vážné problémy s kletbami."
"To je pobuřující," odpověděl Ithian a zavrtěl hlavou.
"Princezna zrovna tak. Víš, když jsme se setkali, byla z ní ropucha."
"V tom případě se pozoruhodně spravila," řekl Ithian s pohledem na Princeznu, která stále ještě konejšila jeho dceru za doprovodu soucitného bzučení a občasného potlesku přihlížejících.
"Ano, samozřejmě. Vlastně se spravily všechny kromě Lalloree a i s tou to nedopadlo zle. Každopádně je šťastně vdaná.
Jenže takové věci snižují počet princezen v oběhu."
"Možná si nějakou vhodnou přece jen najdeme. Kdybychom měli jiné dítě, zůstala by nám naděje i v případě, že Berzel vyléčena nebude."
"Pak se musím postarat, aby Berzel vyléčena byla. Neztrácej naději, Ithiane. Vzpomeň si na toho lidožravého obra."
"Nezapomínáme na něj, Kedrigerne. Věříme ti a jsme rádi, že můžeme tebe i Princeznu přivítat v Othionu. Pojď, slovutný čaroději - celý Othion je ti k službám," řekl Ithian, vzal Kedrigerna za jednu ruku a Princeznu za druhou, a důstojnou chůzí je vedl vzhůru scho- dištěm, zatímco Berzel se stále držela Princezny a dav nepřestával jásat.
Po skvělém, bohatém, ale trochu smutném obědě se Princezna a Berzel ztratily a Kedrigern byl zaveden do královské knihovny.
Bylo to skvělé místo pro běžného čtenáře, trochu problematické pro bibliofila, ale naprosto nepoužitelné pro čaroděje: na všech dlouhých policích plných nákladně vázaných svazků bylo v rozličných odděleních jen osm knih zabývajících se magií a všechny byly pro začátečníky. Kedrigern tam objevil hotové bohatství z oblasti genealogie; knihy o historii, faktografické, vymyšlené i smíšené; skvělé velké knihy plné map a plánů všech známých i neznámých koutů Země, skutečných i vymyšlených; řady svazků poezie - epické, heroické, vypravěčské, lyrické, meditativní, oslavné, satirické i kombinace všech uvedených typů - od obřích knih s dřevěnou zdobenou vazbou až k miniaturním svazkům, které by se daly ukrýt v dlani; knihy o ekonomii, kuchařky, herbáře, knihy o architektuře, zbrojířství, zahradnictví, řezbářství, stavebnictví, sokolnictví, jezdectví, šermířství, hudbě, stavbě lodí, navigaci, lovu, filozofii, rytectví, teologii, chovu domácích zvířat, heraldice a dvorní etiketě.
Těch osm knih, zabývajících se magií, nemělo dohromady moc nechat zmizet jedinou blechu. Vkus královského knihovníka byl politováníhodný.
Zatímco Kedrigern vracel zamračeně osm nepotřebných knih do jejich polic a dával při tom najevo své zklamání a žal, uslyšel za sebou tiché zakašlání, jakým obvykle oznamuje slušně vychovaný návštěvník svůj nezpozorovaný příchod. Obrátil se a uviděl důstojné vyhlížejícího muže asi dvě stě let starého, oblečeného v typický čarodějský oblek, který ho pozoroval se směsí zvědavosti a rozpaků.
"Mistr Kedrigern, předpokládám?" zeptal se příchozí.
"To jsem. A ty jsi jistě mistr Traffeo."
"Jsem Traffeo. Ano, tak se jmenuji. Traffeo. Královský čaroděj Othionu, ustanovený králem Ithianem," oznámil s dvornou úklonou.
Kabalistické symboly na jeho rouchu se zaleskly ve světle svící.
"Těší mne, že tě poznávám, mistře Traffeo. Věřím, že budeme spolupracovat na rozřešení problému princezny Berzel."
Traffeo se narovnal a okamžitě se zase uklonil. "Jsi laskavý, mistře Kedrigerne, ale bojím se, že nemám k tvé zkušenosti a zručnosti čím přispět. Moje knihovna i já jsme ti plně k službám, ale myslím, že mé knihy shledáš mnohem užitečnějšími než mne samého."
"Jsi příliš skromný, mistře Traffeo. Člověk se přece nestane královským čarodějem Othionu, pokud neovládá úctyhodný díl čarodějnického řemesla."
"Co je možno vyčíst z knih a co dokáže průměrný čaroděj, to svedu. Ale chybí mi zkušenost a zběhlost mistra," odvětil Traffeo a poslední slovo doprovodil kývnutím ke Kedrigernovi. "Jsem si svých omezení vědom, mistře Kedrigerne, a dobře vím, že i když mé drobné úspěchy mohou učinit dojem na laiky, neohromí čaroděje tvého formátu. Nabízím ti svou pomoc, ale nemohu ti slíbit, že ti bude nějak užitečná. Už jsem se sám napil hluboko z pohání zklamání."
Traffeova slova i chování vzbuzovala pocit zahořklosti.
Kedrigern, v naději, že ho trochu potěší, řekl: "Zdá se, že Berzelin případ je neobyčejně obtížný. Nespadá vlastně ani do našeho oboru."
Traffeo si zhluboka povzdechl a zavrtěl hlavou. "Byl jsem stižen neúspěchem už dávno před princezninou nehodou. Jako čaroděj nejsem k ničemu a už jsem se s tím vědomím naučil žít. Ale dost už o tom - pojď, ukážu ti svou knihovnu. Prohledal jsem ji a nenašel jsem nic, co by souviselo s princezniným případem, ale takový odborník jako ty si bezpochyby poradí lépe."
"Najdeme řešení spolu, Traffeo," odpověděl Kedrigern sebejistě a připojil se k němu.
Vyšli z královské knihovny a zamířili chodbou ke dveřím na konci, pak kratší chodbou k jiným, menším dveřím

opatřeným třemi těžkými zámky, nahoru po úzkém točitém schodišti jinými zamčenými dveřmi do prostorné komnaty ve věži. Když Traffeo zapálil pochodeň, objevila se před Kedrigernem pracovna podobná té jeho, jen mnohem čistší a uklizenější. Stěny byly pokryty policemi s knihami a Kedrigernovy oči se při pohledu na ně rozzářily. Většina z nich byli jeho staří známí, spolehlivé nástroje, oddaní služebníci. S očekáváním se podíval na Traffea a zamnul si nice dychtivostí pustit se do práce.
"To je něco docela jiného. Máš tu skvělou sbírku knih, Traffeo.
Mohu?" zeptal se a kývl k policím.
"Prosím. Mé knihy, mé nástroje a já jsme tví služebníci," odpověděl Traffeo.
Smutně se podíval na Kedrigerna a pochodně na stěnách spolu se svícemi na stole před ním osvětlily jeho obličej. Kedrigern, který měl teprve teď příležitost prohlédnout si královského čaroděje důkladně, se zarazil.
"Nesetkali jsme se už, Traffeo? Zdálo se mi-" "Ne, nesetkali," odpověděl drahý čaroděj stroze a odvrátil obličej. "Jsem si jist, že jsi mne nikdy dřív nemohl vidět."
"Když to říkáš, tak to asi bude pravda. Na okamžik jsi mi ale připomněl někoho, koho jsem kdysi znal."
"Mámení světla a stínů, nic víc. Pokud proti tomu nic nemáš, nechám tě tu s tvou prací. Prosím, chovej se tu jako doma. Zůstaň tu tak dlouho, jak budeš chtít, použij nástroje, které potřebuješ, a vezmi si knihy, které tě zajímají," řekl Traffeo a položil na stůl klíč. "Jen bych tě chtěl požádat, abys za sebou zamkl, až budeš odcházet."
"Udivuje mne, že je taková opatrnost třeba."
"Nebyla, ještě před několika lety. Když jsem však přesvědčil, co mohou způsobit některé knihy, když se dostanou do špatných rukou..."
"Chápu. Samozřejmě zamknu."
"Pak tedy odejdu," řekl Traffeo s hlubokou úklonou. Drže se stále ve stínu vyšel z místnosti a zavřel za sebou dveře.
Kedrigern zůstal na chvíli zamyšleně stát a díval se na klíč. Pak se podíval ke dveřím. Traffeo byl pro něj hádankou. Nemohl být zdvořilejší nebo ochotnější a zdálo se, že jeho chování je upřímné.
Ale zároveň si Kedrigern nevzpomínal, že by se setkal se smutnějším mužem.
Vzpomínky... i to byla hádanka. Něco v Traffeově obličeji... v jeho očích... ve způsobu, kterým nakláněl hlavu na stranu... Bylo v tom něco známého, ale Kedrigern si nedokázal jasněji vybavit obraz, který se zachvěl na pozadí jeho paměti, aby okamžitě zase zmizel do temného labyrintu napůl zapomenutých vzpomínek. Měl dobrou paměť na obličeje, ale mizernou na místa a okolnosti, za kterých se s nimi setkal. To ho občas stavělo před podobnou hádanku a on už se naučil čekat, až se obraz vyjasní sám.
V každém případě, není tady kvůli Traffeovi, ale kvůli Berzel.
Pokud nenajde lék během několika dní, promění se to nešťastné děvče ve vlka. Kedrigern si udělal na dlouhém pracovním stole kousek volného místa, vzal svíci a začal si prohlížet knihovnu královského čaroděje.

Pět
Čtvernohá princezna

"Včera jsi byl vzhůru dlouho," řekla Princezna, když Kedrigern opatrně otevřel oči a hned je zase zavřel před poledním sluncem.
"Bavil ses s královským čarodějem?"
"Samozřejmě, že ne, má drahá," odpověděl Kedrigern ztuhle.
Zívl a znovu se pokusil otevřít oči. "Královský čaroděj není ani v nejmenším zábavný. I kdyby však byl králem komiků, mám teď příliš mnoho práce a příliš málo času na to, abych ji udělal. Pro mne neexistuje žádná zábava, dokud bude princezna Berzel běhat při každém úplňku po čtyřech a výt na Měsíc."
"Pokud jsi v takové časové tísni, tak bys měl raději vyskočit a pustit se do práce. Už je skoro poledne. A otevři ty oči. No tak, vstávej," naléhala Princezna. Když se nehýbal, sebrala mu zpod hlavy polštář a stáhla z něj přikrývku.
"Jsi dnes ráno nějaká čilá," zabručel Kedrigern mrzutě.
"Včera večer jsem si báječně popovídala s Berzel. Není tak stydlivá a nesmělá, jak se na první pohled zdá. Vlastně by se dalo říct, že je velice výřečná. Baví se docela ráda. Je to tak osvěžující, moci si zase vyměnit drby s jinou princeznou."
"Drby? Princezny si přece nevyměňují drby jako nějaké trhovkyně!"
"Samozřejmě, ne tak docela. Pověděla mi nějaké pikantní historky od dvora a já jí zase vyprávěla o Luise a Lalloree a o všech ostatních princeznách, se kterými jsme se setkali. Popsala jsem jí, jaké to je být ropuchou, a ona mi zase řekla, co si pamatovala z toho, když byla vlkem. Moc si toho to ubohé dítě nepamatuje. Je to přesně tak, jak to říkal Zorsch."
"Ani ty si toho moc nepamatuješ," připomněl jí Kedrigern.
Princezna zavrtěla hlavou. "Svůj život ropuchy si pamatuji do všech jeho nepříjemných podrobností. Nemohu si vzpomenout na to, co bylo před tím."
"Však si vzpomeneš, má drahá. Musíš být trpělivá."
"To mi říkáš už celé roky."
"Nevíme, jak dlouho jsi v močálu byla. To je důležitý činitel. A když uvážíš množství magie, které jsi byla vystavena..."
"Naštěstí už je to všechno za mnou."
"Ano a teď máme skvělou příležitost využít tvou zkušenost a tvůj talent," řekl Kedrigern a zakryl nikou zívnutí. Pak přehodil nohy přes okraj postele a protřel si oči. "Mohla bys mi pomoci s Traffeovou knihovnou. Má tam pár zajímavých knih. Hodně se z nich můžeš naučit."
"A co Traffeo? Říkal jsi, že zábavný není, jaký tedy je?"
"Bojím se, že nemá ani za mák smyslu pro humor. Velice ochotný, plný dobré vůle pomoci, ale hrozně melancholický.

Zdá se, že ztratil všechnu sebedůvěru."
Princezna po něm vrhla zvědavý pohled. "Královský čaroděj bez sebedůvěry? To je neobvyklé."
"Prakticky neslýchané. Traffeo je zvláštní člověk. Mluvil, jako by se v minulosti dopustil nějaké velké chyby. A zneklidňuje mne jeho obličej."
"Je snad ohyzdný?"
"Ach, ne. Vypadá docela slušně. Co mne zneklidňuje, je, že se mi zdá, jako bych se s ním už někdy v minulosti setkal, ale nemohu si vzpomenout kdy, kde, ani za jakých okolností."
Princezna se sladce usmála a pohladila ho po hlavě. "Však si vzpomeneš, Keddie. Musíš být trpělivý. A teď už vyskoč z té postele."
Traffeova pracovna v hradní věži byla klidná a tichá svatyně vzdálená od všeho obyčejného ruchu a shonu v paláci. Žádné troubení, klapot kopyt, zvonění, rachocení, křik ani ječeni zde nedráždilo uši, ozývalo se tu jen vrkání holubů zpestřené občasným zašuměním křídel a hučení větru kolem oken a v komíně krbu. Stinná, ale ne temná, chladivá, ale ne studená, úhledná, ale ne nepohodlná, připadala pracovna Kedrigernovi jako ideální místo pro jeho úsilí. Princezna ji pečlivě prozkoumala a zhodnotila, prohlédla a prošťourala každé její zákoutí ve snaze vypátrat prach nebo jiné méně definovatelné substance, obvykle se vyskytující v čarodějnických doupatech. Když svou obhlídku dokončila, posadila se ke stolu a vyřkla konečný verdikt.
"Je tady velice čisto."
"Traffeo nebyl v poslední době nijak zvlášť zaneprázdněn," řekl Kedrigern. Princezna na něj upřela pohled, který naznačoval, že má na věc jiný názor, ale stiskla rty a neřekla nic. Kedrigern pokračoval: "Řekl jsem Zorschovi, aby nám sem donesl dobrou svačinu. Může nám pomoci přenášet knihy na stůl. Některé z nich jsou velice těžké."
"Traffeo má velice pěknou knihovnu," poznamenala Princezna.
"Ano. Docela... postačující," přisvědčil Kedrigern lhostejně.
"Má mnohem víc knih než ty."
"To má, ale jsou to většinou knihy kleteb. Ošklivé věci, ty kletby," řekl Kedrigern napůl sám pro sebe, stoje před policemi plnými svazků v rozmanitých černých vazbách.
"Ty máš také nějaké knihy kleteb," připomněla mu Princezna.
"Jistě. Každý čaroděj je má. Ale jen ty základní. Něco o kletbách vím, kdybych s nimi měl mít co do činění, ale zdá se, že Traffeo je jimi doslova posedlý."
"Co je na kletbách tak strašného?"
"Kletby jsou z principu zlovolné. Můžeš udělat pěkné a užitečné kouzlo nebo někoho příjemně očarovat, ale kdo kdy slyšel o přátelské kletbě? Kletby obvykle vyslovujeme v krajní nouzi, jako používáme sekyru na poražení nebo křesadlo na zapálení. Kletby jsou zlostné a zlé už svou podstatou. Já používám vždycky kouzla."
"I kouzla mohou být zlá. Jestli si vzpomínáš, za mé potíže mohlo pokaždé nějaké kouzlo."
Kedrigern zvedl v obranném gestu ruku. "Netvrdím, že kouzla nemohou být taky pěkně odporná. Ale kletba je odporná vždycky.
Nerad se takovými věcmi zabývám. Kromě toho jsou tak subjektivní, že jsou z poloviny naprosto nepoužitelné."
"Neshazuj něco jen proto, že se ti to nelíbí," odpověděla Princezna.
"Všechno, co jsem řekl, je pravda, má drahá. Když člověk pracuje s magií, musí si dávat pozor vždycky, ale o kletbách to platí dvojnásob. Jak už jsem říkal, okolnosti vyřčení běžné kletby nemívají původ v chladném uvažování a nestranném rozhodnutí. Právě naopak.
A když člověk používá magii v afektu... no..." Kedrigern při- stoupil ke stolu a posadil se na jeho okraj. Založil si ruce a vážně se podíval na Princeznu. "Už jsem ti někdy vyprávěl o Bleggendrettle, čarodějnické gurmánce? Je to typický příklad nebezpečnosti impulzivních kleteb."
"To jméno mi nic neříká."
"Stalo se to velice dávno. Kdysi mi o ní vyprávěl Fraigus.
Fraigus měl mezi čarodějnicemi spoustu známých, takže měl celý příběh z první niky. Bleggendrettle byla mezi čarodějnicemi výjimečná tím, že byla skvělá kuchařka. Žádné 'ropuší palce a mločí oka', nic takového. Vařila jen z vybraných kousků a nejlepších přísad. Dokázala uvařit oběd tak, že o něm lidé mluvili celé roky. Její omáčky byly jako samet. A její moučníky..." Kedrigern se odmlčel, zavřel oči a hlasité si nad tou kulinářskou pohádkou povzdechl.
"Co to má co společného s kletbami?"
"Ach, ano, kletby. Začalo to tak, že jeden místní sedlák, Grumf se jmenoval, ukradl prase, které Bleggendrettle plánovala použít jako hlavní chod velice důležitého oběda. V záchvatu vzteku proklela Grumfa něčím, co pro ni bylo naprosto strašné: zničila jeho schopnost vnímat vůně."
Princezna sebou škubla: "Taková ukrutnost!"
"Pro gurmána jistě. Pro chovatele prasat nikoliv. A právě chovatelem prasat se Grumf stal, když zjistil, že vůbec nic necítí.
Vybudoval si na tom prosperující živnost. Zakrátko se oženil s velice chytrou a velice hezkou selskou dívkou, která v něm viděla perspektivní budoucnost. Umyla ho a naučila, jak se hezky oblékat a jak se chovat ve slušné společnosti a na její popud si otevřel podnik s čištěním hradních příkopů. Do pěti let se z něj stal velice bohatý muž, který zaměstnával na dvě stovky lidí. Postavil si báječný dům, přikoupil kus země a změnil si jméno na DeGrumffe. Podle všech známek byl stejně šťastný, jako bohatý. Dvě z jeho dětí se přiženily do šlechtických rodin a jeho žena byla důvěrnicí princezen. Často jezdil na lov s místním pánem, který s ním konzultoval všechny záležitosti týkající se architektury, obrany země a odvodňování."
"Jsem opravdu ráda, že se všechno vyvinulo tak dobře," řekla Princezna radostně.

Kedrigern zavrtěl hlavou a zvedl odmítavě niku: "Pro Grumfa ano, ale pro Bleggendrettle ne. Byla nezvykle vznětlivá dokonce i na čarodějnici. Když se dozvěděla, jak to dopadlo s mužem, kterého zamýšlela potrestat, hrozně se rozzlobila. Zachvátil ji neovladatelný hněv, ječela, třískala věcmi o zem a zběsile poskakovala po místnosti. Nakonec ji ranila mrtvice a na místě zemřela. Víš, byla dost při těle a všechno to rozčilení... no, tak to dopadá s impulzivními kletbami.
Bleggendrettle si nikdy ani nepomyslela, že co pro ni může být strašná rána, může být pro jiného učiněné dobrodiní. Byla tak zaslepena svou vlastní zlovolnou pomstychtivostí, že způsobila něco docela jiného, než původně zamýšlela."
"Svým způsobem to bylo spravedlivé," poznamenala Princezna zamyšleně.
"V Bleggedrettlině případě asi ano. Ale vezmi si ten kuriózní případ Purna Mírotvorce, který se stal obecně známým příkladem ironie. Pum byl vojevůdce, který byl pořád s někým na válečné noze, a tak ho jeden zuřivý čaroděj proklel ztrátou orientace. Zdálo se, že to byl docela dobrý trest pro někoho, kdo rád útočí a bojuje.
Nemůžeš přece na nikoho zaútočit, když ho nenajdeš. Pum se pořád ztrácel a promeškával jednu bitvu za druhou, až všude zavládl mír.
Zásluhu za to přičítali jemu. Pravda vyšla najevo až o mnoho let později a v tu dobu - kdo je to?" řekl Kedrigern, když k jeho uším dolehl zvuk kroků ze schodiště.
Přistoupil ke dveřím, otevřel je a vpustil dovnitř Zorsche, nesoucího tác se studeným jehněčím, bochníkem chleba, kusem zlatého sýra a mísou ovoce, stejně jako se džbánem piva a dvěma korbeli. Kedrigern naznačil výmluvným pohybem niky, že tác má položit na stůl. Zorsch vkročil do místnosti velice opatrně, ostražitě se při tom rozhlížel kolem a pomalými kroky donesl tác na označené místo, kde ho položil tak, aby na něj Princezna lehce dosáhla.
"Díky, Zorschi," řekla.
"Jsem rád, že mohu posloužit, má paní, opravdu rád," odpověděl Zorsch a uklonil se. "Mohu teď odejít?"
"Myslím, že můj manžel pro tebe má nějakou práci."
Zorschův obličej se prodloužil. Nervózně se rozhlédl kolem a přešlápl.
"Potřebuji tvou sílu, hochu," řekl Kedrigern a usmál se na něj, aby ho uklidnil. "Nic příliš obtížného to nebude. Je tady několik knih, které potřebujeme přemístit na stůl. Možná budu muset přestěhovat i nějaké zařízení, ale to ještě nevím jistě."
"Také budeme chtít přemístit nějaký nábytek," dodala Princezna.
"A až to všechno bude hotovo, mohu pak odejít?"
"Co se s tebou děje, Zorschi? Nelíbí se ti Traffeova pracovna?"
zeptal se Kedrigern.
"Znervózňuje mne," přiznal se Zorsch rozpačitě.
"Co u všech všudy tě tady může znervózňovat? Byl jsi i v mé pracovně a nepřipadalo mi, že bys tam byl nějak zvlášť nervózní."
"Nebyl jsem nervózní, mistře Kedrigerne. S touhle místností něco je. Všechny ty knihy v policích, hezky a úhledně urovnané..."
Zorschův hlas přeskočil a zmlkl. Upřeně se zadíval na police a zachvěl se. "Cítím se, jako bych byl zpátky v té hrozné knihovně."
"O jaké knihovně to mluvíš, Zorschi?" zeptala se Princezna.
"V opatství, má paní. Strávil jsem tam zimu."
"A co jsi dělal když - když byl Měsíc v úplňku?"
"Utekl jsem do lesa, má paní."
"Ach, ubohý hochu," politovala ho Princezna. "To muselo být strašné."
"No, když jsem odcházel, teple jsem se oblékl a nemyslím, že by mi bylo zima, když jsem byl vlkem - měl jsem přece pěkný teplý kožich. Ale když jsem se časně ráno vracel celý roztrhaný, rozbolavělý a vyčerpaný - to bylo opravdu nepříjemné. Velice nepohodlné."
"Uděláme, co bude v našich silách, abychom ti pomohli, Zorschi. A řešení může být v jedné z těchto knih. Tak proč tě tak zneklidňují?" zeptal se Kedrigern.
"Když jsem se cítil trochu lépe, nabídl jsem mnichům, že jim pomohu s prací v opatství. Měli tehdy spoustu práce s knihovnou, a tak mě nechali přenášet knihy."
"Na tom přece není nic zneklidňujícího."
"To ne, mistře Kedrigerne. Byla to hezká lehká práce a většinou příjemná. Ti mniši na mne byli velice hodní. Ale jednoho dne mne jeden mnich, kterého jsem nikdy před tím neviděl, požádal, abych mu pomohl přestěhovat několik knih z jiné části knihovny.
Odvedl mne dolů po dlouhém schodišti do místnosti v místnosti v místnosti - velice komplikovaná stavba to byla - kde bylo tak málo světla, že jsem stěží viděl, ale přesto zakryl všechny knihy kusy látky, než mi dovolil se jich dotknout, takže jsem si nemohl přečíst je- jich jména. Řekl mi, že pro mne bude lépe, když o těch knihách nebudu nic vědět, dokonce ani jak vypadají, protože prý jsou velice zlé.
Cítil jsem, že jsou zlé, přísahám! Ta zloba byla jako něco, co proniklo i přes látku. Od té doby mám z knih nepříjemný pocit. Ty vaše nebyly tak zlé, ale z těchto je mi úzko až k pláči."
"Keddie, k čemu by mniši měli zlé knihy?" zeptala se Princezna.
"Ze stejného důvodu, jako čarodějové, řekl bych: Musí vědět, proti čemu bojují."
"Mistře Kedrigerne, budu se muset dotýkat nějaké zlé knihy?"
zeptal se Zorsch ztrápeně, přešlapuje při tom z jedné nohy na druhou.
"Těžko říct. Ale myslím, že asi ne. V každém případě půjde jen o to, abys ji přenesl na vzdálenost několika kroků. Nic

tak strašného to nebude, Zorschi. A nezapomínej, že čas běží. Za pouhé tři dny se ty a Berzel..." Kedrigern rozhodil ruce a tázavě se na Zorsche podíval.
Zorsch si smutně povzdechl. Přikývl. Váhavě postoupil vpřed a řekl: "Ukaž mi knihy, které mám přenést, mistře Kedrigerne."
Ačkoliv se snažil seč mohl přesvědčit ostatní o své sebejistotě, Kedrigern příliš nečekal, že se mu podaří nalézt lék pro Zorsche a Berzel do nejbližšího úplňku. Traffeova knihovna byla prostě příliš velká, než aby ji v tak krátkém čase ovládl bez Traffeovy pomoci a královský čaroděj se - ať už z úcty, ostýchavosti nebo nedůtklivosti - držel stranou. Kedrigern byl příliš zaměstnaný a příliš hrdý, než aby ho sám požádal o pomoc, a časté, stále emocionálnější Ithianovy návštěvy mu znemožňovaly soustředit se na práci, dokud král se svým jásajícím doprovodem zase neodešel. Zorsch opanoval svůj strach a přenášel těžké svazky sem a tam mezi policemi a pracovním stolem, a jeho ochota každou hodinou stoupala. Princezna buďto uklidňovala a konejšila Berzel, nebo pomáhala hledat, a Kedrigern sám pracoval až k úplnému vyčerpání. Veškerou jeho stravu tvořily rychlé svačinky a spánek v těch dnech vypustil úplně. Ale k ničemu to nebylo. Dny ubíhaly, noc úplňku byla před nimi a žádný lék dosud neobjevil.
Kedrigern zívl a zamžoural krví podlitýma očima a Princezna ho pohladila po rameni. Natáhl se a uchopil ji za ruku.
Zorsch seděl u stolu proti němu a s bradou v dlaních tupě zíral na knihu, která ležela před čarodějem.
"Najdu to do příštího úplňku, Zorschi. Slibuji ti to. Pokud je lék někde v těchto knihách, najdu ho a vyléčím tebe i Berzel," řekl Kedrigern hlasem chraptivým nevyspáním.
"Možná žádný lék není. Není mi pomoci. Zůstanu vlkodlakem navždy," odpověděl Zorsch, aniž zvedl oči.
"Nesmysl. 'Na každé zaklínadlo existuje odeklínadlo.' To je základní zákon."
Zorsch na něj upřel pohled plný žalu a beznaděje. "Ale já nejsem zakletý, mistře Kedrigerne. Ani očarovaný. Ani prokletý."
"Jsi oběť magie. Zákon se na tebe vztahuje. Neklesej na mysli."
"A s dnešní nocí si starosti nedělej," řekla Princezna.
"Dohlédnu, aby vše, co bude uděláno pro Berzel, udělali i pro tebe.
Zařídíme, abyste byli v takovém bezpečí a pohodlí, jak je to jen možné."
"To bude v pořádku, má paní," odpověděl Zorsch a zhluboka si povzdechl. "Už jsem si na to zvykl. Jen mne někam zamkněte s miskou vody a kusem syrového masa. Ocenil bych, kdyby to byla porce s nějakou hezkou kostí. To mne zaměstná."
"Samozřejmě, že to uděláme. Chtěl bys i nějakou přikrývku?"
"Ne, děkuji, má paní. Zdá se, že bude teplá noc a já budu mít svůj kožich."
"A co míč? Berzel si s sebou bere kožený míč. Říká, že po ránu vždycky vypadá velice opotřebovaně."
"Jak si přeješ, má paní."
"Nech to klidně na nás, Zorschi," řekla Princezna, natáhla se a přátelsky ho podrbala za uchem. "Keddie, nemyslíš, že bychom se měli jít podívat za Berzel a Ithianem, "Ano, samozřejmě," řekl čaroděj, který právě začal dřímat.
"Kolik času nám ještě zbývá?"
"Dvě hodiny a čtyřicet jedna minut," řekl Zorsch.
"Vrátíme se a postaráme se o tebe," ujistil ho Kedrigern.
"Mezitím by sis mohl prohlédnout tu místnost u paty schodiště. Je tam docela čisto. Okna jsou vysoko, bezpečně zamřížovaná a dveře jsou pevné. Budeš tam v bezpečí a ostatní zase budou bezpeční před tebou."
"Zametu si tam," řekl Zorsch a vstal. "Mohu si půjčit vědro na pitnou vodu?"
"Samozřejmě."
"Myslíte, že by mistru Traffeovi vadilo, kdybych si půjčil jeho šachy? Když zaměstnám svou mysl šachovými problémy, čekání mi lépe uběhne."
"Jsem přesvědčen, že mu to vadit nebude. A my ti přineseme hezký kousek masa. S kostí."
"Opravdu nechceš tu pokrývku?" zeptala se Princezna.
"Docela určitě, má paní. Vlk toho moc nepotřebuje."
Všichni tři odešli z pracovny společně a zamkli za sebou.
Kedrigern s Princeznou pak zanechali Zorsche u paty schodiště a pokračovali do královských komnat. Ačkoliv byli oba velice zklamáni, že se jim nepodařilo objevit lék, byli příliš unaveni, než aby po cestě promluvili jediného slova.
Poté, co byli vyzváni, aby vstoupili, našli Ithiana v křesle u krbu se stříbrným pohárem v ruce. Úplně zapomínal na dav dvořanů a dvorních dam, který ho obklopoval. Berzel, oblečená v prostých, šedohnědých šatech, je srdečně přivítala.
"Jsi odvážná dívka," řekl Kedrigern a pozvedl si její ruku ke rtům.
"Není to tak hrozné, mistře Kedrigerne. Opravdu není. Až na ty modřiny a bolest v zádech potom mně to nezpůsobuje vůbec žádné potíže," odpověděla Berzel a kurážně se usmála.
"Je všechno připraveno?" otázala se Princezna.
"Ach ano. Tatínek mi nechal připravit hezkou komnatu s čalouněnými stěnami. A moje dvorní dámy budou hlídat za dveřmi."
"Jestli chceš, zůstanu tam s tebou," nabídla Berzel Princezna a objala ji.
"Něco takového bych od tebe opravdu nemohla žádat. Nechci riskovat, že bych ti mohla nějak ublížit, až budu... až nebudu sama sebou," odpověděla Berzel a objetí jí vrátila.
"Všichni říkají, že se jako vlk chováš báječně."
"Doufám, že ano, ale stejně nechci riskovat, že bych tě mohla zranit."
"Nemusíš mít strach. Při první známce vlčího chování bych prostě uletěla," řekla Princezna a se zatřepetáním křídel se vznesla do vzduchu.

"Nemohu si tvou laskavost uzurpovat. Musíš se starat o svého ubohého sluhu. On nemá mocného, šlechetného otce, který by ho ochránil v čase nouze. Bylo by to ode mne kruté a sobecké, kdybych tě chtěla mít jen pro sebe."
"Poslouchejte! Jen si ji poslechněte, tu naši holčičku!" vykřikl Ithian, vymrštil se ze židle, trochu se zapotácel a polil si košili vínem. "Není to anděl? Žijící světice! Za dvě hodiny se promění ve vlka, ale stará se snad o sebe? Ne! Ach, jak krutá nespravedlnost!"
"Ale tati, nesmíš se tak rozčilovat," zvolala Berzel a vrhla se k němu. Něžně mu vzala pohár a podala ho sluhovi a pak svého otce zatlačila zpátky do křesla.
"Náš anděl. Naše dítě. Naše sladká holčička!" mumlal.
"Ráno budu zase v pořádku, táti, jenom trochu zmožená a to je všechno. Slíbil jsi mi, že se nebudeš rozčilovat."
"Královský čaroděj nám neumí pomoci. Kedrigern nám neumí pomoci. Naše malá holčička se bude měnit ve vlka po celý zbytek svého sladkého, nevinného života," bědoval Ithian trochu blábolivě.
"Je to jen jednou za devětadvacet dní, táti," řekla Berzel sladkým hlasem a políbila ho na tvář. "Netrap se tím."
Ithian zmučeně zavyl. Upřel své krví podlité oči na Kedrigerna a řekl: "Jen se na ni podívej! Jen si ji poslechni! Jak to tak můžeš nechat, čaroději?"
Kedrigern, který dřímal vestoje, sebou trhl a s dramatickým gestem prohlásil: "Pokud nějaký lék pro tvou dceru existuje, Ithiane, pak bude nalezen. Máš na to mé slovo čaroděje."
Ithian na něj chvíli tupě zíral a pak se v jeho očích zablesklo.
"Kdy?" otázal se.
"Brzy. Velice brzy," odpověděl Kedrigern rozhodně.
"Co to znamená brzy, čaroději? To mohou být celé roky!
Desetiletí!"
"Desetiletí to nebudou. Bude to dřív."
"To se lehce řekne. Kdy dřív? Když jsi takový velký a mocný čaroděj, řekni mi: kdy to bude?"
"Do příštího úplňku," prohlásil Kedrigern hlasem, který zahřměl komnatou.
"Slyšela jsi ho. Vy všichni jste ho slyšeli," řekl Ithian Berzel a okolo stojícím dvořanům a sluhům. "Do příštího úplňku. Slíbil jsi to, čaroději. Dal jsi mi na to své slovo."
"Řekl jsem, pokud lék pro tvou dceru existuje."
"Samozřejmě, že existuje. Je to přece tvá práce, ne? Copak vždycky neříkáš, že každé zakletí může být odekleto a každé kouzlo odkouzleno? Není to tak?"
"Možná, že jsem někdy něco takového řekl."
"Tak vidíš. Najdi patřičné kouzlo do příštího úplňku. Pokud mé sladké dítě neodčaruješ, nezasloužíš si být dál nazýván čarodějem."
Než mohl Kedrigern odpovědět, položila mu Princezna ruku na rameno a zašeptala: "Už ani slovo, Keddie. Ithian je opilý a ty jsi příliš vyčerpaný, než abych mohl uvažovat jasně. Pojď, postaráme se o Zorsche."
Kedrigern zpražil Ithiana pohledem, ale neřekl nic. Obrátil se k Princezně a dvorně se jí uklonil a pak vyšel z komnaty. Princezna objala Berzel na rozloučenou, pokynula Ithianovi a následovala Kedrigerna, kterého našla, jak nervózně křižuje chodbu.
"Zatracený nevděčník!" běsnil. "Je to, jako by mne před svou dcerou a polovinou lidí z paláce nazval podvodníkem! A nebýt mne, byl by z Ithiana dávno už jen další zářez na obrově kyji."
"Jednal pod tíhou okolností," konejšila ho Princezna.
"Takhle to nazýváš? Byl tak nalitý vínem, že až žbluňkal, když se pokoušel vstát, v tom to je. A navíc nijak zvlášť dobrého vína. Ze všech těch zatracených otrapů, co jich je tucet za krejcar a se kterými jsem musel jednat, je Ithian ten..."
"No tak, Keddie, uklidni se. Uklidni se, prosím tě. Nerozčiluj se. Jsem si jista, že to tak Ithian vůbec nemyslel."
"Ale řekl to, ne?"
"To nemluvil on, ale víno, které vypil," řekla Princezna, která se ho pokoušela odtáhnout pryč.
"Dobře, tak tedy víno. Promluvilo hezky jasně a nahlas, takže ho slyšeli všichni, kdo tam byli!" Kedrigern zahrozil pěstí k nebi.
"Ale já si to zasloužím. Měl bych už dávno vědět, jakou vděčnost mohu očekávat od mizerného krále, který si bez pomoci čaroděje nedokáže poradit ani s lidožravým obrem. Měl jsem se na něj vykašlat, ale já na první zavolání přispěchal na jeho hrad, připraven pomoci, připraven vydat ze sebe všechno, připraven... pomoci..."
Zlobně zafuněl. Princezna se ho opět pokusila odtáhnout.
"Pomůžeš mu. Najdeš ten lék," řekla.
"Pokud nějaký lék existuje."
"Určitě existuje. A ty ho najdeš do příštího úplňku. Už jsi to slíbil Zorschovi."
"Zorsch se choval slušně. Je mi vděčný. On mi nenadává do podvodníků před davem lokajů, dvorních dam, sluhů a čertví koho ještě."
"Zorsch ti taky nezaplatí dvě stě korun," připomněla mu Princezna.
Kedrigern nešťastně zabručel. Tiše se spolu vydali chodbou.
"Nejhorší na tom všem je, že se dneska kvůli tomu zatracenému vytí ani nevyspím," řekl nakonec.
Princezna mu stiskla ruku a usmála se. "Pokud ti to pomůže, tak Ithian také ne."

Šest

Copak se dá na staré známé zapomenout?

Po všem tom napětí očekávání a šoku z naplnění, zavládl ráno po úplňku zase klid. Berzel i Zorsch přečkali svou přeměnu ve zdraví, i když byli unaveni. Ithian se držel stranou, rozmrzelý a trochu provinilý.
Princezna zasvětila celý příští den Berzel. Byla jí neustále po boku, přikládala jí na čelo chladivé obklady a četla jí zábavné příběhy. Kedrigern se do dalšího pátrání pustil sám. Zorschovi dal den volna na zotavení. Pracoval bez přerušení celé ráno a pak sešel do kuchyně, aby se posilnil. Když se vrátil, našel v pracovně Traffea.
Královský čaroděj stál před policemi s knihami a vypadal velice spokojeně. Ruce měl sepnuté za zády, kolébal se na patách a v kolenou v pomalém rytmu a tiše si při tom pískal. Melodie zasáhla Kedrigernovu paměť stejně jako Traffeova tvář. Jasně si na ni vzpomínal, ale nedokázal si ji spojit se žádným konkrétním časem ani místem.
"Ahoj, Traffeo. Pár dní jsem tě neviděl. Byl jsi pryč?" řekl na pozdrav.
Traffeo se nepřestal houpat. "Pryč? Ne, vůbec ne. Proč si myslíš, že bych měl být pryč?" zeptal se.
"Jen tak. Prostě jsem té tady neviděl."
"Ach, ale já tady byl. Možná, že jsi mě neviděl, ale já tady byl a potloukal se po hradě, zbytečný a nechtěný."
"Poslyš, Traffeo, takhle to nesmíš brát. Byl bych šťastný, kdybys mi pomohl."
"To bych řek, že byl. No ano, vsadím se, že bys byl," odpověděl Traffeo a na tváři se mu rozhostil neveselý úsměv.
Kedrigern se krátce zamyslel a pak se zeptal: "Co tě vlastně trápí, Traffeo?"
"Mne? Co trápí mne?"
"Tebe. Co trápí tebe."
"Nic mne netrápí, můj drahý kolego. Myslel bych, že tebe by něco mělo trápit. Berzel se včera v noci změnila ve vlka, ne? - navzdory tvému úsilí. A tvůj sluha se změnil také, řekl bych. Další neúspěch. Velice zlé. Také jsem slyšel o nepříjemné scéně mezi Ithianem a jeho přepláceným a přeceňovaným hostujícím čarodějem z Hor tichého hromu. Pochopil bych, kdyby tebe něco trápilo, drahý mistře, ale co mne se týče, cítím se tak skvěle, jako už jsem se necítil celé roky." Traffeo si založil ruce, zeširoka se usmál a znovu se začal houpat a pohvizdovat si. Melodie byla Kedrigernovi až k zbláznění povědomá, teď však neměl kdy nad tím přemýšlet.
"Traffeo, já jsem se tady nevnutil, Ithian pro mne poslal," připomněl.
"Teď už možná uvažuje, proč to udělal."
Kedrigern se zhluboka nadechl, aby se uklidnil, a pak řekl: "Ithian ví, co dokážu. Je si dobře vědom, že bez mé pomoci by dnes nežil a nebyl by vládcem Othionu. Nikdy by nezískal ruku Kanvaniry a neměl by žádnou dceru."
"Tak za to všechno ti vděčí, co? Určitě ocení, až uslyší, že se s tím chlubíš v jeho vlastním paláci."
"Traffeo, jestli se chceš hádat, tak..."
Královský čaroděj pozvedl obě ruce v obranném gestu, nasadil slavnostní výraz a řekl: "Opravdu před ním nemíním opakovat tvá slova. Nic takového dělat nemusím. Vlastně nemusím dělat vůbec nic, jen čekat."
"Na co?"
"Čekat pouhých devětadvacet dní. Slyšel jsem, jak ses před Ithianem chvástal. Když se jeho drahoušek Berzel změní o příštím úplňku ve vlka, vyženou tě s prázdnýma rukama a ke mně se zase budou chovat s patřičnou úctou," řekl Traffeo s netajeným potěšením.
"Proč si myslíš, že ten lék nenajdu?"
"Z několika důvodů," odpověděl Traffeo. Zvedl niku a vypočítával na prstech: "Za prvé, nejedná se o druh magie, na který se specializuješ.
Za druhé, jestli lék na lykantropii existuje nebo ne, zůstává pouze v oblasti spekulací. Za třetí, pokud nějaký lék přece jen existuje, neznamená to ještě, že byl zapsán. Za čtvrté, i kdyby byl někdy někým zapsán, nemusí být v žádné z knih v této místnosti - pokud kniha, ve které je, vůbec ještě existuje. A konečně za páté, i kdyby byl v jedné z těchto knih, je vysoce nepravděpodobné, že ji objevíš do příštího úplňku. Mně trvalo osm let a pět měsíců, než jsem se s jejich obsahem obeznámil - neříkám, že vše, co je v nich ovládám, nebo že jsem alespoň všechno docela pochopil, jen jsem se s nimi do jisté úrovně obeznámil - a ačkoliv mám o tvých schopnostech vysoké mínění, nemyslím, že bys dokázal za devětadvacet dní - přesněji za dvacet osm a půl dne - to, co mně trvalo osm let a pět měsíců."
Kedrigernova tvář se zachmuřila. "Zřejmě ne," řekl zamyšleně.
"A tak budu trpělivý. Jeden úplněk snad nějak přežiješ.
Nanejvýš dva. Klidně mohu počkat i tři." Traffeo si zamnul ruce a obdařil Kedrigerna triumfálním úsměvem.
"Mohl bys mi pomoci," řekl Kedrigern.
"Mohl, ale nepomohu."
Kedrigern přikývl. Poškrábal se na bradě a zachmuřeně si změřil police knih. "Vypadá to, že nepomůžeš."
"Abych řekl pravdu, drahý pane, dokonce ani s mou plnou pomocí bys zřejmě neměl šanci uspět. Mohl bych ti ušetřit mnoho zbytečné námahy a hledání ve slepých uličkách, ale ujišťuji tě, že jsem v těchto svazcích nezahlédl nic, co by Berzel mohlo nějak pomoci."
"Možná sis toho jenom nevšiml."
Traffeo pozvedl obočí a řekl mrazivě: "Je ti ke cti, že se mi ani ve své zoufalé situaci nesnažíš lichotit. Právě naopak, urážíš mne, což přijímám docela vděčně. Alespoň budu mít větší potěšení z pohledu na to, jak tě potupně vyhánějí z Othionu."
"Nechci tě urážet. Drobný odkaz na nějaké obskurní kouzlo se lehce přehlédne - zvláště, když ho člověk právě nehledá. Předpokládám, že jsi před Berzelinou nehodou neměl důvod zajímat se speciálně o protilykantropická kouzla?"
"Samozřejmě, že ne."
"Takže jsi nějaké mohl snadno přehlédnout."
Traffeo se nad tou myšlenkou na chvíli zamyslel a pak ji mávnutím niky zaplašil. "To je nemožné. Zkušený čaroděj jako

já by, co se kouzel týče, nikdy nebyl tak nedbalý."
"Zdá se, že jsi od našeho prvního rozhovoru nabyl sebejistoty."
Traffeo se zasmál. "Když jsi přijel, myslel jsem, že bys mne mohl zastínit svou čarodějnickou zručností. Teď už vím, že jsem se bál zbytečně."
"A co to selhání, o kterém jsi mluvil v den mého příjezdu? Co ta hanba, která tě pronásleduje?"
Traffeo sklopil oči a zabručel: "Bál jsem se, že přijdu o své místo. Mluvil jsem v afektu."
"Takže teď tvrdíš, že nejsi ostuda čarodějnictví? Že ses nikdy zhluboka nenapil z poháru zklamání? Že ti nechybí zručnost mistra čarodějnického umění?" řekl Kedrigern a přistoupil k němu blíž.
Traffeo stál nehnutě. "Nikdo nevyhraje pokaždé, dokonce ani velký čaroděj. To ty jistě víš, můj moudrý a zkušený mistře. A pokud to ještě nevíš, brzy se to naučíš."
Kedrigern si ho zamyšleně prohlížel, ale neřekl nic. Traffeo si založil ruce za zády, ironicky se usmál a znovu se začal pohupovat.
Kedrigern měl chuť rozplácnout mu nos, vyškubat mu ten jeho dlouhý bílý plnovous nebo narazit klobouk přes oči . Nic z toho však neudělal. Traffeo si zase začal pohvizdovat tu hroznou melodii.
Kedrigern zafuněl a pak se najednou jeho vzpomínky spojily jako střípky rozbité nádoby; známá tvář, píseň jeho mládí: 'Mlynářovic milá Mopsie'. Vzpomněl si. Vzpomněl si na celý příběh a usmál se.
Ustoupil o několik kroků, oči stále upřené na Traffea, a posadil se za stůl. Sehnul se nad otevřenou knihou. Traffeo přestal pískat, ale nepřestal se houpat.
"Zpátky do práce, co, mistře Kedrigerne? Velice správně. Čas je vzácný," řekl královský čaroděj.
"To je. Ale ještě mnohem cennější, mistře Traffeo, je bratrský duch. Spolupráce. Pomocná ruka. Když čarodějové pracují bok po boku a zapomenou na všechnu rivalitu."
"Cennější pro tebe, nezapomeň dodat. Ne pro mne."
"Takže ty mi nepomůžeš?"
"Nehnu ani prstem," řekl Traffeo a potěšené se zašklebil.
"Nabízím ti poslední možnost."
Traffeo vydal vulgární zvuk. Okázale zakryl zívnutí a pak si zase začal pískat.
Kedrigern si hlasitě povzdechl. Zaklonil se v židli, zadíval se do ponurého šera nad sebou a řekl: "Jaká smůla. Když si pomyslím, jaká kouzla bychom mohli odkrýt, kdybychom v této báječné knihovně pracovali spolu... kouzla, která by přinesla úlevu mnoha nešťastným."
"Kašlu na ně," odpověděl Traffeo.
Kedrigern se moudře a shovívavě usmál a řekl: "Ne, Traffeo, představ si, že jsi bezcitný a cynický, ale já vím, že máš taky své citlivé místo."
"Zkus ho najít," posmíval se Traffeo.
"Znám ho dobře. Vím, které konkrétní odeklínadlo jsi posledních devadesát let hledal. Sníš o něm noc co noc; lámeš si s ním hlavu celé dny. Přemítáš o něm, když jsi nešťastný, myslíš na ně, když jsi veselý, dychtíš po něm celou tu dobu, ať jsi, kde jsi."
Traffeo se přestal kolébat. "Nesmysl. Naprostý nesmysl. Nic takového nedělám."
"Samozřejmě, že ano," řekl Kedrigern mírným hlasem, jakým hodný strýček vymlouvá dítěti jeho výmysl. Vstal a došel k Traffeovi. "Už od toho nešťastného incidentu z Války šesti knížat, když-" "Co ty víš o Válce šesti knížat?" zvolal Traffeo a poplašeně sebou trhl.
"Politováníhodná doba," řekl Kedrigern a smutně potřásl hlavou. "Nikdo nebyl bezpečný, nic nebylo svaté. Každé děvče se muselo bát o svou čest i svůj život. Pouze tlustí ošklivi starci měli šanci uniknout oku drancujících band, které táhly krajem, loupily, pálily, znásilňovaly, vraždily a zanechávaly po sobě spoušť. A tak rodiče hledali pomoc v magii, která měla zachránit jejich dcery.
Dozvěděli se o čaroději jménem Imberwick, jenž měl moc-" "Ten je mrtvý! Zmizel beze stopy!" zaječel Traffeo zděšeně.
Kedrigern ho zdvořile nechal domluvit a pak pokračoval.
"-proměnit krásné mladé dámy v ošklivé tlusté starce, a přicházeli k němu v celých zástupech, plakali a bědovali, prosili a žebrali, aby proměnil jejich milované dcery v muže tak staré, ošklivé a tlusté, aby se na ně nemohl žádný nájezdník podívat jinak, než s odporem. A Imberwick to dělal a ještě mnohem víc. V krátké době byla celá země plná ošklivých tlustých starců, zato ženu mladší osmdesáti let nebylo možno nalézt na pět dní cesty kolem."
"Samozřejmě, Imberwick - zesnulý Imberwick - byl skvělý čaroděj," řekl Traffeo. Byl bledý, ale hlas měl pevný.
"Samozřejmě. A možná i díky jeho skvělosti skončila Válka šesti knížat tak brzy. Nepřátelské armády se rozpadly a muži se vrátili do svých domovů, mír byl obnoven a lidé začali uvažovat o každodenním životě - o domově a o svatbách. A tak rodiče opět přišli k Imberwickovi a prosili a žebrali, aby proměnil ošklivé tlusté muže zpátky v jejich spanilé dcery. Bohužel, Imberwick nikdy svým zákazníkům neobjasnil, že patřičné odeklínadlo nezná a krása a mládí někdejších dívek že je navždy ztracena..."
"Dost! Dost! Už ani slovo, Kedrigerne, prosím!" zvolal Traffeo zlomeným hlasem. Připotácel se ke stolu, klesl na židli a skryl si obličej v dlaních. Kedrigern přistoupil ke královskému čaroději, poplácal ho po rameni. "No vida. Tak ono je to pravda."
"Jak ses to dozvěděl? jaké kouzlo jsi použil, abys odhalil mé tajemství?" zeptal se Traffeo přiduseným hlasem.
"Tvůj obličej mi připadal povědomý. Už jsme se jednou setkali, u Fraiga Temného."
"Tehdy jsem neměl vousy."
"Ty vousy mne trochu zmátly, ale poznal jsem tvé oči. A tvůj zvyk kolébat se při mluvení na patách. A melodii, kterou sis pískal.

Dnes už moc lidí nezná 'Mlynářovic milou Mopsii'."
"Myslel jsem, že po tolika letech budu bezpečný."
"To tvoje zmizení bylo čistá práce. Jak jsi to udělal?"
"Kouzlo neviditelnosti."
"Opravdu? To je ošidná věc."
Traffeo se otřásl. "Byla to moje jediná šance. Nemělo smysl pouštět se do debaty o komplikovanosti magie s davem rozzuřených sedláků a těžce ozbrojených šlechticů. Tak jsem se udělal neviditelným a vyklouzl jsem ven. Namířil jsem si to na jih a nakonec jsem se usadil až dole v Otrantu."
"To je hodně daleko na jihu."
"Považoval jsem za rozumné udržovat si jistou vzdálenost mezi sebou a svými... klienty. V Otrantu jsem bydlel ve velice příjemném malém hradu až do doby asi tak před dvaceti lety, kdy jsem se dozvěděl, že Ithian hledá čaroděje. Myslel jsem, že už se mohu bezpečně vrátit. Konečně, od té doby uplynulo už sedmdesát let...
nikdy bych si nepomyslel... Kedrigerne, neodhalíš mne, že ne?"
Kedrigern ho oblažil pohledem plným nekonečné dobrotivosti.
"Můj drahý... mistře Traffeo. Jak bych mohl udělat něco takového muži, který se nabízí, že bude pracovat po mém boku dnem i nocí, dokud společně nenalezneme lék pro Berzel?"
Traffeo horlivě přikývl. "Samozřejmě. Jak se, já hlupák, vůbec na něco takového mohu ptát. No," řekl pak a začal si vyhrnovat ru- kávy, "pusťme se do práce." S Traffeovým vedením při pátrání a Zorschovou pomocí při přenášení těžkých knih pokračoval Kedrigern rychle. Přesto, když minulo osm dní a oni vyloučili všechny knihy kromě několika tlustých svazků, měl před sebou stále ještě velký kus práce. Traffeo byl vstřícný, Zorsch byl neúnavný a Princezna mu pomáhala v každém okamžiku, který nepotřebovala pro Berzel. Ale navzdory jejich štědré pomoci Kedrigern sám byl stále zachmuřený.
Minuly další dva dny. Desátou noc po úplňku seděli Kedrigern, Princezna a Traffeo ospale kolem pracovního stolu, zatímco Zorsch pochrupoval v koutě pracovny. Před každým čarodějem ležela otevřená kniha a každý z nich hleděl krví podlitýma očima na malá černá písmenka, která jako by tančila a pokoušela se jim uniknout.
Bylo už po půlnoci. Ptáci a hmyz spali, netopýři byli na lovu a vítr nevál. Ticho bylo dokonalé, nížené jen občasným zapraskáním obrácených stránek, zívnutím nebo nepravidelným Zorschovým zachrápáním. Mlčení konečně přetrhl Princeznin unavený hlas.
"Mohl by mi někdo z vás říct, co to je hlodýš?" zeptala se.
"Hlodýš?" opakoval Kedrigern. Traffeo jen zavrtěl hlavou a pokrčil rameny.
"Myslím, že tak nějak by to mohlo znít. Pojďte se podívat."
Kedrigern se zaúpěním vstal. Poškrábal se, zívl a vykročil k Princezniné straně stolu. Ukázala mu inkriminované slovo. Zamrkal, protřel si oči a pokusil se zaostřit zrak na droboučká písmenka.
"To není hlodýš, má drahá. Takové slovo neexistuje," řekl pak.
"A co to tedy je?"
"Já bych řekl spíš hlavýš."
"A takové slovo existuje?"
"Pokud já vím, ne."
"Ale tohle není žádný blábol, Keddie. Je to naprosto jasný odkaz na knihu, která se jmenuje Kniha pěti modrých hlodýšů nebo hlavýšů. Podívej se sám," namítla Princezna.
"Počkejte moment. Počkejte moment," vmísil se mezi ně Traffeo a začal se prohrabovat svazky navršenými na stole.
"Zrovna před svačinou jsem taky narazil na odkaz na Knihu pěti modrých čehosi."
"A co ten odkaz říkal?"
Traffeo vzal jednu knihu, zalistoval v ní, odstrčil jí a vzal druhou, rychle přelétl její stránky, pak zpomalil, běžel prstem po stránce a pak po sloupci, až nakonec vykřikl: "Tady je to! Věděl jsem, že jsem to tu zahlédl."
"Co je tam napsáno?" zeptala se dychtivě Princezna.
"Je to velice skoupá narážka na jiné knihy kouzel. Neřekl bych, že to vypadá moc nadějně," řekl Traffeo.
"Tak nám ji přečti," pobídl ho Kedrigern.
"Jsou mocná kouzla, jakých v této knize není, vyžadující nemalé zručnosti a umění. Máš-li dost odvahy, pak odradit se nedej a Glaggidovu knihu zaklínadel hledej, čti slova v hustě psaných sloupcích Isbashooria třech posledních svazcích. Však kouzla, nad něž mocnějších už není tu ty hledej v Knize pěti modrých... hlemýžďů?"
Zmateně se podívali jeden na druhého. Princezna a Kedrigern se přesunuli k Traffeovu místu u stolu, aby si řádky přečetli sami.
Četli je znovu a znovu a nebyli o nic méně zmateni, ani když je četli po sedmé.
"Pořád se mi zdá, že je tam hlodýšů. Možná by to mohlo být i hlavýšů, ale nemyslím, že by tam bylo hlemýžďů," konstatovala Princezna.
"Určitě je to hlavýšů," řekl Kedrigern přesvědčeně.
Traffeo zavrtěl hlavou. "Stojí tam hlemýžďů. O tom nemůže být pochyb. Copak se to nerýmuje s není tu ?"
"To ještě nemusí nic znamenat. Je to stejné mizerný rým jako ten první a kdo zrýmuje není a umění, ten je schopen zrýmovat i není tu a hlodýšů," řekla Princezna. "A možná je to psáno v nářečí."
"Má drahá, proč nepřečteš pasáž, ve které jsi na to slovo narazila ty?" navrhl Kedrigern.
"Dobře. Rozumný nápad. Naštěstí to není ve verších."
Odkašlala si a začala recitovat: "Ale pokud, přes všechnu tvou zručnost a vůli, ti tato zaklínadla v nouzi nejvyšší nepostačí, neobviňuj toho, kdo je sepsal, neboť on víc nevěděl. Pak jdi a hledej knihu kouzel, nad něž není mocnějších,

ale buď moudrý a opatrný ve výslovnosti, jinak tě slova z Knihy pěti modrých hlodýšů zahubí."
"Hlemýžďů," opravil ji Traffeo.
"Ať už je tam cokoliv, myslím, že bychom se raději měli pokusit najít tu knihu. Máš ji tady?" zeptal se Kedrigern.
"Nikdy jsem o ní neslyšel."
"Myslel jsem, že víš všechno, co je v těchto knihách."
"Neznám je slovo od slova. Jen se podívej, jak je ta knihovna velká! Copak si myslíš, že mohu znát každý odkaz v každé knize?"
"Pomohlo by nám to," namítl Kedrigern.
"A poslouchal jsi vůbec, co četla? To bylo varování! Píše se tam, že tě Kniha pěti modrých hlemýžďů může zahubit."
"Hlodýšů," zamumlala Princezna.
"Může zahubit ty, kterým schází zručnost v ovládání kouzel a to se nás dozajista netýká. Tohle je první nadějná stopa, kterou jsme našli, Traffeo."
"Možná, ale ta kniha tu není. Tím jsem si jist."
"Jak si můžeš být tak jist, že ji nemáš, když ani nevíš, jak vypadá?" zeptala se Princezna.
Zorsch v koutě zažíval a protáhl se. Ještě jednou hlasité zívl.
Kedrigern využil tohoto přerušení, vzal Princeznu a Traffea za ruce a řekl co nejvíce sebejistým hlasem: "Udělejme si přestávku. Pošlu Zorsche do kuchyně pro něco k snědku, posilníme se a pak se poradíme, jak tu knihu nalézt."
Všichni souhlasili. Zorsch zívl, poškrábal se a pak se přišoural ke stolu. Podíval se na knihu, která ležela otevřená na Princeznině místě a vyčkává ve vzhlédl. Kedrigerna něco napadlo.
"Zorschi, ty umíš číst, že?"
"Zajisté, mistře Kedrigerne."
"A vsadím se, že máš oči jako ostříž. Tady, přečti nám nahlas tenhle odstavec," řekl a ukázal na sporné řádky prstem.
Zorsch ucouvl a vytřeštil na něj vystrašené oči. "Není to nějaké zaklínadlo, mistře?"
"Jen pár zastřeně napsaných pokynů, nic víc. No tak, čti."
Zorsch se naklonil, navlhčil si rty a pak tichým, monotónním hlasem přeříkal slova, která Princezna četla minutu před ním.
"Četl jsi hlemýžďů," opravila ho Princezna, když dočetl. "Je tam hlodýšů."
"Prosím za prominutí, má paní, ale je to Kniha pěti modrých hlemýžďů. To kvůli těm pěti modrým hlemýžďům, které má na obálce. Jsou překrásně emailovaní, když dovolíte."
"Tys... tu... knihu... viděl... Zorschi?" koktal Kedrigorn, jako by čekal, že mladík každou chvíli zmizí v obláčku dýmu.
"Ano, mistře Kedrigerne. Byla v té místnosti se zlými knihami, o kterých jsem ti vyprávěl. Měl jsem ji přenést do jiné místnosti, a když jsem ji nesl, sklouzl z ní přehoz a já uviděl ty modré hlemýždě."
"Takže je v opatství?"
"Ano."
"Potom hned ráno vyrazíme do opatství," prohlásil Kedrigern.
"Pojedeš s námi, Traffeo? Tvá pomoc by byla nesmírně cenná."
Královský čaroděj přisvědčil důstojným gestem a Kedrigern se obrátil na Princeznu. "Nebude lehké dostat tě do opatství, má drahá, ale myslím, že bys nechtěla přijít o finále."
"Nemohu jet s tebou. Berzel mne potřebuje. Čelí tomu odvážně, ale je to pro ni velice těžké."
"Jak si přeješ, má drahá. Vím, že sis to ubohé dítě oblíbila."
"To ano. Mimoto, beze mne budeš moci cestovat rychleji a čas je teď drahý."
"Mistře, mohu zůstat s tvou paní? Alespoň by nezůstala bez ochrany," zeptal se Zorsch.
"To je od tebe milé, Zorschi, ale kvůli mne si starosti dělat nemusíš," řekla Princezna.
"Je to rozumný návrh. Alespoň budeš mít vlastního sluhu, má drahá. A nám by to jen způsobilo potíže, kdybychom se já a Zorsch objevili v opatství společně."
"Jaké potíže?"
"No, když jsem byl v klášteře posledně - když mne opat tak rychle vypoklonkoval - připlazil se tam také Zorsch a blouznil o čaroději jménem Kedrigern. Proč zbytečně povzbuzovat vzpomínky mnichů a svádět je ke kladení nepříjemných otázek."
"Neprozradil jsem jim, kdo jsi, mistře," ujistil ho rychle Zorsch. "Když jsem zase přišel k sobě, řekl jsem jim, že jsem blouznil v horečce a vůbec nic si nevzpomínám."
"To od tebe bylo velice prozíravé. Ale tak či tak, bude lépe, když tady zůstaneš s Princeznou. Souhlasíš, má drahá?"
"Ano. Můžeš zůstat se mnou, Zorschi."
Její svolení mladíka potěšilo a dodalo mu nové energie. Dojatě svému pánovi a paní poděkoval, odborně zabalil zavazadla obou čarodějů a s úsměvem, který se poprvé po dlouhé době objevil na jeho tváři, jim ráno zamával na rozloučenou.

Sedm
Přízeň krále

Kedrigern opustil Othion časně ráno na silném koni z Traffeovy stáje. Několik hodin spánku osvěžilo jejich unavená těla a vyhlídka blízkého konce jejich pátrání jim pozvedla náladu. Jeli vesele jako dva dovádiví kluci.
Princezna letěla kousek s nimi, pak políbila Kedrigerna na rozloučenou, zamávala Traffeovi a vyletěla až na hradní opevnění, odkud je pozorovala, dokud jí nezmizeli v mlze. Ačkoliv byla velice unavena, odolala pokušení vrátit se do

postele a zůstat tam až do poledne. Na zahálení nebyl čas. Kromě toho, Berzel už se probudila a byla to jen otázka velice krátkého času, kdy se po ní začne shánět, aby si s ní poklábosila. To děvče klábosilo velice rádo. Princezna potlačila zívnutí a s tichým smíchem odletěla zpět do svých komnat.
Při společné snídani s Berzel vedla obvyklý hovor, ale její chování a barva její tváře červené vzrušením ji odhalily. Berzel začala naléhat. Snažila se být vyhýbavá, protože cítila, že by bylo vhodné, aby se tu novinu dozvěděl nejdřív Ithian, ale pod tíhou Berzelina opakovaného dovolávání se jejich přátelství se jí nakonec svěřila.
"Určitě najdou řešení! Vyléčí mne!" volala Berzel, tančíc a poskakujíc po místnosti, tleskajíc při tom se smíchem rukama.
"Drahé děvče, nesmíš podléhat falešným nadějím," uklidňovala jí Princezna. "Není zaručeno, že Kniha pěti modrých hlemýžďů doopravdy obsahuje patřičné kouzlo, a pokud obsahuje, mohou se vyskytnout těžkosti s jejím získáním. I kdyby se však neobjevily-" "Stačí, když řeknou, že je posílá tatínek," skočila jí do řeči Berzel.
"To by příliš nepomohlo. Knihovna v opatství je zjevně v nepořádku. Nemusí být lehké knihu nalézt."
"Oni ji najdou. Jsou přece čarodějové, ne? A pak si opíšou to kouzlo a rychle se vrátí sem a já budu před příštím úplňkem vyléčena díky tvému báječnému Kedrigernovi," jásala Berzel, přičemž vytáčela jednu piruetu za druhou.
"Traffeo také pomáhal." Princezna byla chvíli zticha a pak řekla zamyšleně: "Od té noci s úplňkem je neobyčejně ochotný.
Úplně se překonává, aby nám pomohl. Jsem ráda, že konečně překonal svůj ostych."
Berzel se na ni podívala překvapeně. "Traffeo není ostýchavý."
"Tak tedy své rozpaky. Svou nedůvěru. Možná se bál, že ho Kedrigern připraví o práci."
"Ach, nebylo by to báječné?" zavýskala Berzel radostně.
"Nebylo by to skvělé? Řeknu tatínkovi, že musí udělat Kedrigerna svým královským čarodějem a pak tu oba zůstanete navždy!"
"Nemyslím, že by se to Kedrigernovi zamlouvalo. Dává přednost tomu být svým vlastním pánem."
"Tatínek by mu dal báječné apartmá."
"My už dům máme. Velice pohodlný. Občas mi připadá trochu těsný, ale je tak útulný, když v krbu praská oheň a vzduchem se line vůně Spotových dobrot."
"Tatínek by vám dal k dispozici věž - měli byste ji celou jen pro sebe," řekla Berzel, přiběhla k Princezně a vzala ji za ruku.
"Postaral by se ti o šaty. Měli byste tolik sluhů, kolik byste chtěli.
Spoustu čistého ložního povlečení a báječný nábytek. Tatínek je o tolik veselejší, co jste v Othionu. Všichni to říkají."
"Tu noc, kdy byl úplněk, moc veselý nebyl," připomenula jí Princezna.
"Měl starosti. Myslím, že se těmi mými proměnami trápí víc než já. Ale od té noci už se choval docela hezky, ne?"
"Ano, to ano," připustila Princezna.
"Tak tedy řekni, že zůstanete. Tatínek udělá tvého Kedrigerna královským čarodějem, nebo čím budeš chtít, a budete tu žít až do smrti. Můžeš mne učit všechny ty věci, které má umět správná princezna."
"Budu o tom přemýšlet. Prodiskutuji to s Keddiem, až se vrátí."
"Přemluv ho, Princezno, prosím. Dokážeš všechno, na co si vzpomeneš, a všechno víš a já chci, abys byla pořád se mnou," řekla Berzel a položila si hlavu do Princeznina klína.
"Ne pořád. Jednou potkáš krásného prince nebo statečného rytíře...
možná i hodného čaroděje."
"Jako je Traffeo? Hu."
"Myslela jsem trochu mladšího. V každém případě, někoho jednou potkáš. Je mi divné, že taková hezká dívka, jako jsi ty, ještě nikoho takového nepotkala."
"Krásní princi a stateční rytíři do Othionu příliš často nejezdí," povzdechla si Berzel.
"To se dá zařídit velice snadno. Tvůj otec může vyhlásit oslavu na počest tvého uzdravení a uspořádat velký turnaj. To vždycky přiláká dost mladých mužů."
Berzel vyskočila tak rychle, až se Princezna polekala. "Ach, to je ono! Uspořádáme turnaj a rytířská klání a velkou slavnost, poddaní budou tančit a zpívat a spousta hezkých mladých mužů v lesklém brnění spolu budou zápasit, aby si mne ten nejodvážnější a nejkrásnější nakonec vzal! Zařídíš to tak, má drahá Princezno, že ano?! Musíš to hned říct mému tatínkovi!"
"Skutečně bys to chtěla? Bude s tím sice spousta práce, ale užijeme si i hodně zábavy. A seznámíš se s tucty příjemných mladíků z dobrých rodin."
"Ano! Ano! Ach, to je báječný nápad, Princezno! Ty jsi ta nejlepší přítelkyně, jakou jsem kdy měla! Běž honem a řekni to hned tatínkovi!" jásala Berzel a vzrušené při tom poskakovala, tančila a tleskala rukama.
"Půjdu," řekla Princezna a zvedla se. "Vlastně jsem ho měla navštívit už ráno a oznámit mu, že Keddie s Traffeem odjeli do kláštera. Jistě bude rád, až se dozví, že se naše pátrání zúžilo na jednu jedinou knihu."
"Musí to být ta nejvelkolepější slavnost, o které kdy kdo slyšel, se všemi nejlepšími a nejodvážnějšími mladými muži - určitě mu to tak řekni."
"Řeknu, drahoušku Berzel."
"Co jim dáme jako ceny? Hodila by se třeba sedla? Nebo myslíš, že by chtěli spíše meče? A co koně?"
"Podrobnosti můžeme prodiskutovat později," řekla Princezna a vykročila ke dveřím.
"A co si oblečeme?"
"Později, má drahá," řekla Princezna a vzápětí vyklouzla z komnaty.
Spěchala chodbou ke schodišti a v prvním výklenku se posadila k šachovému stolku, aby popadla dech. Berzel byla roztomilá dívenka, pomyslela si, ale jednání s ní poněkud vysilovalo.

Absence matky byla až příliš zjevná. Princezna vykázala jen přirozenou dávku sympatie a porozumění pro její situaci a Berzel ji okamžitě pasovala na svou sestru-nejlepší-přítelkyni-tetičku-matkudůvěrnici a hrozilo, že se od ní nebude chtít odloučit.
Co to děvče doopravdy potřebovalo, byla matka. Zvláště, pokud si bude chtít najít patřičného manžela. Pro Ithiana bylo velice dobré být neutišitelným ve své smutku - to bylo pro muže dobré vždycky - ale ani Berzeliny potřeby nesměly být zanedbávány. I kdyby byl vhodných princezen nedostatek, Ithian to musel alespoň zkusit. Nebyl nikterak neatraktivní muž. Byl rozmařilý, sobecký a samolibý, netaktní, hrubý, necitelný a naprosto postrádal smysl pro humor, ale u vládce člověk musel s něčím takovým počítat. Alespoň vypadal a oblékal se jako král. Jistě, nijak velký král, samozřejmě, ale král s úhledným malým královstvím a slušnou mocí. Othion byl docela přijatelný pro krátkou návštěvu, ačkoliv se Princezna zachvěla při představě, že by se v takové šedi měla zabydlet natrvalo. S přispěním ženské ruky by tu z toho za několik let mohlo být docela hezké královské sídlo; teď to byla jen upadající periferie nějaké ztracené říše, kde bylo zapomenuto už i slušně chování. Ubohá Berzel by se tu nikdy nemohla naučit věci, které má princezna znát. Neměla ani potuchy, jak se má oblékat. S tím bylo třeba něco dělat, a rychle. Také její vlasy volaly po péči. Vcelku vzato, zbývalo toho ještě hodně udělat, než bude připravena účastnit se turnaje.
Když dospěla v myšlenkách k turnaji, zděšeně vykřikla. Nesmí už marnit čas. Musí toho Ithianovi tolik říct a bylo už skoro poledne.
Spěchala do královských komnat, kde byla přijata bez průtahů.
Sekretáři a si liliové při jejím vstupu povstali a Ithian to zaznamenal kývnutím.
"Nesu noviny o léku pro Berzel," řekla.
"Pak tedy neváhej a mluv!" zvolal Ithian přísně.
"Kedrigern se dozvěděl o knize, ve které může být kouzlo, jež ji uzdraví. Ráno odjel i s Traffeem, aby ji vyhledali."
"Oni odjeli!" vykřikl Ithian. "Nepožádali mne o svolení! Opustili Othion bez mého svolení!"
"Vaše výsost ještě spala. Nechtěli jsme ji budit."
"Mohli počkat, až se vzbudím sám."
"Každá minuta je cenná."
Ithian její slova chvíli rozvažoval a pak souhlasně zabručel.
"Přehlédneme jejich přestupek, protože byl učiněn v touze pomoci mé milované Berzel." Pak se předklonil a pátravě se zadíval na Princeznu. "Tebe nechali tady."
"Sama jsem si zvolila zůstat zde. Cítila jsem, že mne Othion potřebuje." Když Ithian neodpovídal, rozhodla se Princezna říct, co jí leželo na mysli. "Berzel byla už příliš dlouho bez citlivého vedení matky. Stala se z ní mladá dáma a brzy bude na vdávání."
"Vdávat se! A za koho? Nikdo se nás na to neptal! Jestli se někdo odvážil-!" Ithian zrudl a zamával žezlem jako holí.
"Nemyslí na nikoho konkrétního. Myslela jsem jen, že je ve věku na vdávání a až pomine ten její nešťastný vlkodlačí problém-" "Naše Berzel je ještě dítě. Škvrně. Jak můžeš mluvit o vdávání, když sotva vyrostla z dětských střevíčků?"
"Tvá Berzel je velice půvabná mladá dáma. Potřebuje někoho, kdo by se postaral o její vlasy a vysvětlil jí, že v těch špinavě šedých šatech nevypadá zrovna nejlépe, ale že se z ní stala krásná princezna, o tom nemůže být pochyb."
Ithian zavrtěl hlavou a mávl volnou rukou, jako by se snažil zaplašit Princeznina slova. "To je absurdní. Vždyť to bylo teprve včera - prakticky včera - když jsem Berzel choval na rukou jako miminko."
"Vaše výsost je očividně tak zaneprázdněna státními záležitostmi, že si nestačí všímat, jak rychle utíká čas."
"Nesmysl. Nic neutíká," odsekl Ithian tvrdohlavě.
Princezna se usmála: "Zeptej se své rady."
Rádci, kteří až dosud přihlíželi se shovívavými úsměvy, náhle znervózněli a začali si vyměňovat tázavé pohledy. Ithian se zamyslel, zatahal se za ušní lalůček, poškrábal se na bradě a pak řekl: "Učiníme tak. Erandrone, mluv - řekni nám pravdu, je naše Berzel půvabná mladá dáma?"
Nešťastný rádce se zmateně rozhlédl kolem sebe. Jeho druhové se jeho pohledu vyhnuli. Erandron si odkašlal, nepřítomně se usmál, nasadil ponížený výraz ve tváři a řekl: "Může snad být dítě jeho milosti a překrásné Kanvaniry z Dalesu být jiné, než půvabné? A ona není jen půvabná, její krása oslnivě září. Je božská!"
"Berzel byla vždycky hezké dítě! My se však ptáme, jestli už přestala být dítětem a stala se ženou," řekl Ithian s hrozivým podtónem v hlase.
"Je... je jí sedmnáct, vaše výsosti," odpověděl Erandron.
Ithian byl omráčen. "Přesně tolik měla Kanvanira, když jsme se seznámili! Proč nám to nikdo neřekl?"
"My jsme... mysleli jsme, že si toho vaše výsost všimla," odpověděl Erandron slabým hlasem, snaže se při tom splynout s davem, který se od něj naopak odtahoval, takže to vypadalo jako nějaký zvláštní tanec "Všimla? Všimla?" zvolal Ithian. "Všimli jsme si, že se královský poklad ztrácí jako písek v myší díře, přestože počet daňových výběrčích roste a pokladník je den ode dne tlustší. Všimli jsme si, že obchod s okolními královstvími vzkvétá, zatímco daně z dovozu se scvrkávají jako červi na poledním slunci. Všimli jsme si trhlin v severní věži, děr v dláždění na hradním nádvoří, rzi na kroužkových košilích strážných, myší v obilnicích, vody ve víně a neschopnosti všech našich rádců! A to jsme si měli všímat ještě věku naší dcery? Opravdu musíme dělat všechno v Othionu sami?"
Rádcové přešlapovali jako kočky v čase jídla, vydávali tiché, konejšivé zvuky a dělali uklidňující posuňky. Ithian se zvedl a stál s nohama rozkročenýma, rukama opřenýma v bok, hlavou předkloněnou a běsnil: "A přestaňte nám tu přešlapovat! Stůjte klidně, když jsme rozrušeni!"
"Když vaše výsost dovolí..." řekla Princezna měkce.
"Ano? Mluv!"
"Právě k tomu jsem hodlala dojít. Jelikož na bedrech vaší výsosti spočívají veškeré starosti o blaho státu, hrozí, že

Berzel dospěje do ženského věku, aniž se dozví všechny ty potřebné maličkosti, které musí znát každé děvče. Je přitažlivá. Je ve věku na vdávání. Představa silných a urozených mužů bojujících o její ruku jí není nepříjemná. Potřebuje rady matky."
Ithian na ni zamyšleně upřel pohled a pak se obrátil na své rádce. Ti začali dychtivě přikyvovat a prohlašovat: "Ano, vaše výsosti! To je ono! To je přesně náš názor!"
Princezna se chopila příležitosti a pokračovala: "Ráda bych tuto záležitost s vaší výsostí prodiskutovala podrobněji, protože nám oběma leží na srdci její blaho."
"To se nám dokonale hodí," řekl Ithian. "Pošleme si pro tebe.
Mezitím se věnuj Berzel."
Způsoby toho muže jsou nesnesitelné, pomyslela si Princezna, když odcházela z místnosti. 'Pošleme si pro tebe', kdo to kdy slyšel!
Jedná s princeznou jako s jedním ze svých sluhů. A 'Věnuj se Berzel'! Je nad slunce jasnější, že nepotřebuje patřičné vedení o nic míň než jeho dcera. Je to zatracený zkažený klacek a nic jiného.
Nové manželství mu velice prospěje.
Po cestě do své komnaty si Princezna probírala jména případných kandidátek. Pro dobro budoucí královny by měla být urozené krve, rozhodla se. Muž jako Ithian by byl schopen udělat neurozené ženě ze života peklo. Mluvil by o tom, jak jí 'pozvedl' tolikrát denně, až by se z toho ta chuděra úplně pomátla. Luisa ze Zpívajícího lesa měla patřičně pevný charakter, nadhled, jaký byl Ithianovi třeba... ale patrně by neměla dost pochopení pro Berzel. A to bylo nejdůležitější hledisko: najít Berzel dobrou nevlastní matku.
Luisina sestřenice Wanda by byla jako nevlastní matka ideální.
Byla jemná a citlivá... ale patřila k ženám, které by se těžko ubránily Ithianovu terorizování. Ne, Wanda ne. Luisina sestra Alice byla někde uprostřed mezi dvěma extrémy: pevná na Ithiana a něžná k Berzel, předurčená vládnout. Ale z Alice byla velice dlouho koruna.
Člověk nikdy neví, jak to mohlo zapůsobit na její osobnost.
A z Luisy zase byl meč a z Wandy kouzelná hůlka. Bylo těžké najít nějakou princeznu, která v minulosti nebyla nic jiného, než princezna.
Na nikoho si však nevzpomněla. Princezna vzpomínala a vzpomínala, ale všechny lepší kandidátky už byly buďto vdané, nebo byly stále ještě zakleté. Zdá se, že to je dnes běžný osud všech princezen, pomyslela si a zamračila se.
Možná, že by příští Ithianova žena ani nemusela být princezna, kdyby místo toho měla nějakou jinou přednost. To by okruh kandidátek značně rozšířilo. Ale co mohlo vyvážit královskou krev?
To si Princezna nedokázala představit. Přemýšlela a přemýšlela... a nakonec jí napadla poslední možnost: magie.
Jistě, být čarodějkou, čarodějnicí nebo zaklínačkou nebylo totéž jako být urozenou princeznou, protože to bylo něco, co člověk může získat vlastním přičiněním. Ale v tomto případě to byla jediná možnost. Dokonce i Ithian by se choval lépe k ženě, která by ho mohla - v případě, že by ji vyprovokoval - proměnit v ježka.
Ale seznam čarodějek byl ještě kratší než seznam dosažitelných princezen. Lesní čarodějnice Bess očividně nebyla tím správným typem na vdávání... a kdo ještě zbýval? Na okamžik si Princezna vzpomněla na čarodějku Memaneshu a usmála se. To byla žena, která by Ithianovi velice rychle ukázala, kde je jeho místo.
Jenže ta se právě nacházela se svým ifrítem v nějakém neznámém koutu jsoucna a nebylo pravděpodobné, že by se ještě kdy vrátila na tento svět. Navíc mají čarodějky jako macechy hroznou pověst.
Ne, musí to být princezna, to je jasné. Princezna se posadila k oknu, zadívala se na oblohu a bez úspěchu se pokusila vzpomenout si na někoho vhodného.
Obloha byla až na několik vzdálených mráčků čistá. Bylo ideální počasí na létání a několik koleček kolem Othionu by jí jistě rozjasnilo mysl. Vstala, odhodila plášť a právě se připravovala vzlétnout, když uslyšela známý jásavý hlas.
"Ach, princezno, Princezno, má nejdražší Princezno, co ti tatínek odpověděl? Kdy uspořádá turnaj? Jaké pozvánky budeme rozesílat? Ach, doufám, že budeme mít hezké počasí! Co když bude pršet? To by bylo hrozné, kdyby nám všude nanosili plno bláta a lesklá brnění by mohla začít rezivět. Řekni, že nebude pršet. Slib mi, že nebude pršet, Princezno, drahoušku! Tvůj Kedrigern přece může udělat takovou maličkost, jako zastavit déšť, ne? Určitě může. A pak musíme vymyslet skvělé šaty a báječné ceny pro všechny krásné prince a odvážné rytíře..." a Berzel pokračovala bez ustání dál a dál, tančila při tom, poskakovala a radostně tleskala rukama.
Princezna si povzdechla, znovu si přehodila plášť přes ramena a obrátila se, aby Berzel přivítala. Báječné děvče a sladké děvče a šarmantní děvče - ale strašně únavné.
Ithianovo předvolání přišlo až po setmění. Princezna zjistila, že je ve sněmovní síni sám a má na sobě dlouhé roucho lemované šedou kožešinou. Vstal, aby ji přivítal, zhluboka se uklonil a políbil jí niku.
Poněkud komplikované přivítání na někoho, kdo chce prodiskutovat rodinný problém, pomyslela si, ale zároveň si řekla, že je to i vítané zlepšení chování. Mnohem lepší, než jeho přezíravé rozkazy a náladové výbuchy.
Ithian pokynul ke křeslu, jež stálo vedle jeho. Posadila se, ale než mohla promluvit, pozvedl krásný stříbrný pohár, podobný tomu, který byl připraven u jeho pravé niky. "Víno pro našeho čestného hosta?" zeptal se.
To už bylo víc než pouhé zlepšení, to bylo úplné znovuzrození.
Ten muž skutečně začínal být zdvořilý a pozorný. Princezna si pomyslela, co asi způsobilo takovou změnu. Snad probuzení jeho otcovských citů? Nějaký důvod určitě existovat musel. Možná, že pod vším tím okázalým hrubiánstvím bije citlivé srdce milujícího otce. Princezna se sladce usmála a řekla: "Bude mi potěšením, vaše výsosti."
Ithian mávl rukou a řekl: "Není třeba tak formálně, drahá paní.
Říkej nám Ithiane." Naplnil pohár temně rudým vínem a podal jí ho, pak pozvedl vlastní a řekl: "Připijme si na počest nejkrásnějšího hosta Othionu."

"Ithian je příliš laskavý," zamumlala.
"Ráno ses zmínila o některých věcech, které se dotýkají nás a naší dcery. Doufáme, že jsi nad nimi přemýšlela."
"Jak už jsem řekla, Berzel potřebuje matku. Je ve zranitelném věku a matčino vedení je pro ni nezbytné."
"Naše rada s tím souhlasila. I my jsme to připustili," odpověděl Ithian.
"Velmi dobře. A tak myslím, že hned, jak bude Berzel vyléčena ze svého nešťastného stavu - a Kedrigern ji vyléčí, tím jsem si jista - bys měl vyhlásit slavnost s velkým turnajem."
Ithian pozvedl obočí. "Turnaj na Othionu... žádný turnaj tu nebyl od doby, kdy jsme slavili Berzelino narození. Ach, to byl pamětihodný turnaj, drahá Princezno. Tři dny klání, tři noci pití. Vyzvali jsme všechny hosty a všechny jsme vyhodili ze sedla. Modřiny jsme měli od hlavy až k patě a měsíc jsme se stěží mohli hýbat, ale byli jsme velkolepí."
Ithian si povzdechl a zadíval se do ohně, který praskal v krbu. V jeho bledých, lehce opuchlých rysech, se stále zračilo něco z toho mladého odvážného bojovníka. Pak si položil niku na břicho a řekl: "Samozřejmě, dneska by se už něco takového neslušelo a nebylo by to ani vhodné. Musíme dát příležitost uchazečům o Berzelinu ruku."
"Samozřejmě," přisvědčila Princezna.
"Tolik se toho musí udělat. Musí se opravit opevnění. Brnění se musí nechat vyspravit a vyleštit. Musíme pozvat kejklíře a žongléry, exotická zvířata v honosných klecích... lvy. Musíme mít lvy. A nádvoří taky vyžaduje opravu."
"To jsou jen maličkosti, Ithiane. Turnaj je skvělý způsob, jak Berzel seznámit s mnoha urozenými a vhodnými mladíky v krátkém čase. V jejím věku je to důležité. Chceme, aby ji svět viděl. Potřebuje úplně novou garderobu. Pracovat by se na ní mělo začít hned. Její oblečení je prostě hrozné."
"Velice by nás potěšilo, kdybychom mohli přenést odpovědnost za to na tvá povolanější a mnohem krásnější ramena. Ještě víno?"
"Ne, děkuji. Chci říct, už žádné víno - na tu garderobu dohlédnu. A taky se něco musí udělat s klenoty. Berzel nemá ani pouhý prstýnek."
Ithian se zatvářil poněkud rozpačitě a řekl: "V pokladnici máme několik truhlic skvělých šperků. Zamýšleli jsme je Berzel darovat, až dospěje."
"Už dospěla. Dej jí je."
"Uděláme to. Máš naše svolení udělat vše, co bude pro dobro naší dcery. Chovej se v Othionu jako doma. A teď, co se té druhé věci týče..."
"Druhé věci?"
"Že Berzel potřebuje matku. A my novou ženu. Velice by nás potěšilo poslechnout si tvůj návrh." Ithian si přisunul křeslo blíž k Princezninu a vyčkávavě se jí zahleděl do očí.
"No, myslím, že nejšťastnější bys byl s někým královské krve.
Řekla bych, že přinejmenším s princeznou Pro Berzel by to bylo hrozné, kdyby její nevlastní matka měla být ponižována."
"Velice rozumné. A neměla by to být žena, ke které naše Berzel cítí instinktivní náchylnost?"
"Ano, ale to by nebyl problém. Berzel se snese s každým.
Spolu jsme byly přítelkyně od chvíle, kdy jsme se poprvé setkaly."
"To se s tím, co jsme řekli, nevylučuje." Ithian vyprázdnil pohár a zvedl konvici. "Je si naše urozená přítelkyně jista, že už nechce víno?"
"Docela jista."
Ithian naplnil svůj pohár až po okraj. Zhluboka se napil, podíval se na Princeznu ve světle svící, které hořely ve svícnech po stranách stolu, a pak náhle řekl: "Byla bys schopna navrhnout nějaké kandidátky na příští královnu Othionu?"
"Pokoušela jsem se sestavit seznam, ale bezúspěšně. Není snadné nalézt krásnou princeznu."
"To jistě není. Dokonce ani ty přijatelné nejsou příliš hojné.
Kedrigern měl velké štěstí, že získal srdce tak půvabné princezny, jako jsi ty."
Usmála se na znamení, že jeho kompliment přijímá, a pak řekla: "Doufám, že Kedrigern je v pořádku. Stýská se mi po něm.
Vydal se na nebezpečnou výpravu, nebezpečnou dokonce i pro čaroděje."
"Nevadí nám, že čaroděj přišel a odešel. Pokud jsi tady ty, vůbec na něm nezáleží," odpověděl Ithian, pozvedl svůj pohár a napil se. Pak si utřel rty, znovu si dolil pohár a řekl: "Myslím, že bychom měli hledat krásnou princeznu, která si získala naši lásku a Berzelinu náklonnost."
"To by bylo nejlepší pro všechny zúčastněné strany."
"Naprosto souhlasíme. Ve světle svící září tvé vlasy mnohem krásněji."
"Je to od tebe hezké, že to říkáš, Ithiane, ale drž se raději tématu."
"Musíme to říct. Tvé oči jsou podivuhodně modré. Tvá ramena připomínají hruď labutě. Takovou krásu Othion neviděl od chvíle, kdy odešla naše milovaná Kanvanira."
"No, je to od tebe opravdu moc hezké, Ithiane, a já tvé komplimenty oceňuji," řekla Princezna a vstala, "ale skutečně si myslím-" Náhle překvapeně vykřikla, protože Ithian vyprázdnil jediným douškem pohár, odhodil ho, vrhl se před ní na kolena a blábolil: "Princezno, buď naší! Zůstaň po našem boku na Othionu!"
"Ithiane!"
"Othion tě zbožňuje. Berzel tě potřebuje! A my tě schvalujeme!"
"Ithiane. Jsem vdaná žena!"
"To nějak vyřešíme. Ty jsi ta pravá, drahá Princezno, krásná Princezno! Podle svých vlastních kritérií se pro nás báječně hodíš!"

"Nejen že jsem vdaná, Ithiane, já svého manžela miluji," řekla Princezna a ucouvla.
Ithian ji po kolenou následoval a při tom s rukama rozpřaženýma volal: "Tvůj manžel je čaroděj. My jsme muž a král!"
"Tak se podle toho chovej," připomněla mu Princezna.
"A ty jsi hloupá, že to přehlížíš. Kedrigern bude žít po staletí a stěží se při tom změní. Za padesát let bude stále vypadat jako muž v plné síle - zatímco ty budeš stařena. Babizna. Jaký je to život pro krásnou princeznu, když má takové vyhlídky? Opusť ho a staň se královnou Othionu! Pokud tě doopravdy miluje, pak tě propustí."
"Mnohem pravděpodobněji tě promění v ropuchu."
"Ubráníme se ropušství!" zvolal Ithian, vyskočil na nohy a zahrozil pěstí. "Rozhodli jsme a ty se nám musíš podřídit."
"Už o tom nechci nic slyšet. Trochu jsi přebral, Ithiane, a teď říkáš věci, kterých-" Ithian po ní skočil a Princezna se instinktivně vznesla do vzduchu. Zakopl o její křeslo a to se svalilo na podlahu. Ithianův zlostný řev, praskání lámané židle a řinkot převržených pohárů působily pekelný hluk. Pak se Ithian vrávoravě postavil na nohy a hlasitě nabral dech. Princezna se vznesla mimo jeho dosah.
"Okamžitě pojď dolů. Králi nesmíš odporovat," řekl Ithian nečekaně klidně, dokonce i skoro důstojně.
"Možná, ale král zase nesmí vyhrožovat dámě. Zůstanu, kde jsem," řekla Princezna a zatřepetala křídly.
S překvapující mrštností - vzhledem k modřinám, které utrpěl, i vypitému vínu - skočil Ithian ke dveřím a zasunul těžkou závoru.
Jedinou volnou cestou ke svobodě zůstalo malé okno a Princezna se k němu vrhla hlavou napřed.
Divoce chňapl po jejím střevíčku a ona unikla, zanechávajíc ho v jeho dlani.
Její komnata byla v protějším křídle. Usoudila, že má právě tolik času, aby si sbalila do přikrývky nějaké teplé šaty a vybrala si pár pohodlných střevíčků, než tam Ithian dorazí. Byla unavená a rozmrzelá a myšlenka, že bude muset strávit noc v lese, ji nikterak nenadchla.
Na okamžik si pohrávala s možností zaklít Ithiana - byla by z něj dokonalá ropucha, pomyslela si - ale pak si řekla, že to by celou záležitost jen zkomplikovalo, a navíc rozrušilo ubohou Berzel. Pro její dobro zvolila les.
Nakonec si vzala dvě přikrývky a polštář. Zrovna si zkoušela druhé nejpohodlnější střevíce, když uslyšela hluk z chodby. Zastrčila si za opasek kouzelnou hůlku a vylétla z okna směrem k lesu.

Osm
Doškolovací kurz

Asi tři hodiny cesty od Othionu se oba čarodějové zastavili na pasece u potůčku, aby si odpočinuli a občerstvili se. Ponořili nice do studené vody, omyli si prach z tváří a pak se usadili do stínu buku, aby snědli pár krajíců máslem tlustě namazaného černého chleba.
Traffeo si natáhl nohy, založil si nice pod hlavu a zadíval se do koruny stromu nad sebou. Pak si zhluboka vzdychl čirým uspokojením. Kedrigern hlasitě zívl.
"Tak tohle je opravdový život. Díky, že jsi mne vzal z Othionu," řekl Traffeo, přivřel oči a usmál se. "Už jsem zapomněl, jak dobré je být na cestě. Jsou to už léta, co jsem naposledy cestoval."
"To máš štěstí. To mne nenechali doma ani chvilku."
"Pak ti mohu jen závidět, Kedrigerne. Jen vdechni tu vůni kolem. Poslechni si bublání potůčku. Je vůbec něco tak osvěžujícího a čistého, jako voda z lesního potůčku?"
"Ano. Měkká postel a čisté povlečení. Vychlazené víno.
Pohodlné křeslo u krbu, když venku zuří vichřice. Zdřímnutí na své vlastní verandě. Vůně Spotovy kuchyně," vypočítával Kedrigern nostalgickým hlasem.
Traffeo se dobromyslně zasmál a řekl: "To všechno jsou jistě skvělé věci, ale co mě se týče, dávám přednost cestování."
"Pak tedy cestuj."
"Uvažuji o tom, Kedrigerne. Othion mne dusil. Změnil mne k horšímu. Choval jsem se k tobě opravdu ošklivě a teď se za to stydím."
"Už na to nemysli."
"Nemohu na to jen tak zapomenout. Byl jsem v Othionu tak dlouho, že jsem začal přemýšlet jako dvořan - samá závist a nedůvěra.
Dokonce jsem se oblékal jako typický dvořan, do směšné a neužitečné parády. Tyhle prosté cestovní šaty jsou mnohem rozumnější. A také mnohem pohodlnější," řekl Traffeo. Měl na sobě tmavomodrou halenu a kalhoty stejné barvy, nízké boty a hnědý vlněný plášť. Vypadal nejspíš jako slušně prosperující kupec z dobré rodiny.
"Já osobně jsem vždycky dával přednost obyčejným šatům.
Nepřitahují tolik pozornosti. A samozřejmě teď, když jdeme do opatství..."
"Ach ano. Jistě. Není to jen věc oblečení. Ale vzhled působí na postoj, o tom jsem přesvědčen. Úplně jsem se vymanil z žárlivosti a nejistoty dvorních intrik. Cítil jsem se tam strašně nebezpečně. Měl jsem tě přivítat s otevřenou náručí a děkovat ti za pomoc, ale místo toho jsem tě hloupě podezíral, že se tlačíš na moje místo."
"Úplně nesmyslné to nebylo. I když jsem na nic takového samozřejmě nepomýšlel - nemám ctižádost dělat královského čaroděje Ithianovi ani nikomu jinému - ale pochopit se to dá.
Koneckonců, když jsi královským čarodějem, a král požádá o pomoc zvenčí-" "Ale ty jsi přece specialista," přerušil ho Traffeo. "Berzelin případ je nanejvýš neobvyklý. Měl jsem to pochopit a spolupracovat s tebou. Kdybych uvažoval jasně, uvědomil bych si, že je to v mém nejvlastnějším zájmu. Místo toho jsem byl rozmrzelý a dělal ti těžkosti."
"Nebuď na sebe tak tvrdý. Nikomu se nic zlého nestalo."

"Promarnili jsme čas. Kdybych ti pomohl už od samého začátku, mohli jsme už být na zpáteční cestě s lékem." Traffeo se posadil, znepokojen svými myšlenkami.
"Tak mi pomůžeš teď. Zapomeň, co se stalo. S trochou štěstí najdeme knihu a vyléčíme s její pomocí Berzel do příštího úplňku."
"Doufám, že ano. S tebou určitě."
Kedrigern odbyl kompliment mávnutím ruky. Traffeo vstal, protáhl se a vykročil k potoku. Zhluboka se z něj napil, napřímil se a přelétl pohledem břehy, pátraje po užitečných bylinách. Kedrigern zůstal ležet pod stromem. Traffeo, který nic nenašel, se po chvíli vrátil a usedl vedle něj.
"Čím dál lépe. Báječné. Je to skvělé, cestovat," liboval si.
"Nesuď všechny cesty podle této. Cestujeme pouhých pár hodin," připomněl mu Kedrigern, aniž se zvedl nebo otevřel oči.
"I tak je to dost dlouho, abych se o tom přesvědčil. Život na čerstvém vzduchu vymete člověku z hlavy pavučiny. Teplé slunce, chladivý stín, osvěžujícího vzduchu, co hrdlo ráčí, skvělá voda...
dokonce i kus obyčejného chleba s máslem tu chutná jako hostina. A pomysli na tu svobodu, Kedrigerne. Na ten klid a samotu, na tu čirou radost z naprosté nepředvídatelnosti! Jak krásné je nevědět, co se stane přesně minutu po minutě každý následující den!"
"Pomysli na déšť. Pomysli na bláto a mouchy a vlky - skutečné vlky - lidožravé obry, lupiče a zakleté lesy. Pomysli na hospody, mizerné jídlo a blechy a pivo, které chutná jako splašky. I to je cestování, Traffeo."
"Má také svoje dobré stránky."
"Jediná dobrá stránka cestování je zůstat doma."
"To ale nikam necestuješ."
"Přesně tak," řekl Kedrigern a usmál se.
"Stává se z tebe pecivál. Ztratil jsi smysl pro dobrodružství."
"Ne tak docela. Dobrodružství může být za jistých okolností docela zábavné. Ztratil jsem jen chuť vystavovat se zbytečnému nebezpečí, vyhnutelnému fyzickému nepohodlí, duševní trýzni, využívání zloději, překvapení kleteb nejhoršího druhu a bolesti břicha."
"Je to div, že jsi vůbec kdy vyšel z domu, když to bereš takhle."
"To není žádný div, jen vedlejší účinek mé profese. Čaroděj musí jít tam, kde ho je třeba." Kedrigern se posadil. Poškrábal se na temeni, hlasitě zívl a řekl: "Občas také cestuji kvůli Princezně. Zdá se, že ji to těší."
"Ženy se rády seznamují s lidmi a vídají nové tváře."
"Nedovedu si představit někoho, kdo by chtěl vidět tváře, se kterými jsme se na našich cestách setkali," odpověděl Kedrigern znechuceně. Pak vstal a protáhl si záda. "Je to tu celkem pohodlné, ale měli bychom raději vyrazit. K opatství nám zbývá ještě aspoň pět dní cesty - tedy v případě, že se nesetkáme s nějakou kletbou, pak by nám to mohlo trvat třeba i celá staletí."
"Nebuď pesimista," řekl Traffeo, zatímco si vytřepával plášť.
"Jsme přece dva čarodějové. Není příliš pravděpodobné, že bychom se setkali s něčím, s čím bychom si společnými silami nedokázali poradit."
"Říkáš to velice sebejistě."
"Za svou sebejistotu vděčím tobě, Kedrigerne. Tys mě přiměl, abych se postavil pravdě, a já poznal, že jsem se zbytečně skrýval před něčím, co nebyla moje vina." Kedrigern dal najevo svůj zájem pozvednutím obočí, a jak šli ke koním, Traffeo pokračoval: "Víš, všichni ti sedláci, mlynáři a kováři, stejně jako kupci a šlechtici ke mně přicházeli sami; já jsem je nevyhledával. A nikomu jsem neřekl, že kouzlo účinkuje nevratně, protože se mne na to nikdo neptal. Sotva mi dali příležitost otevřít ústa. To bylo pořád: 'Prosím tě, dobrý čaroději, proměň mou dceru v ošklivého tlustého starce' a 'Ó, mocný Imberwicku, zachraň mou dceru a proměň ji v něco tak ošklivého, jako je lord komoří' všude, kam jsem se hnul, a všichni mi nabízeli štědré honoráře, jejichž výše ještě rostla s blížícím se nepřítelem.
Pokaždé jsem se jich ptal, jestli to skutečně chtějí, a oni mne pokaždé ujišťovali, že ano. Nikdo z nich ani na okamžik nezaváhal, nikdo se na nic nezeptal. Dokonce ani ty mladé dámy samy se nemohly dočkat, až je transformuji. Stalo se z toho něco jako společenská otázka, víš. Rodiče měli dojem, že když své dcery nenechají proměnit v ošklivé tlusté starce, budou si o nich myslet, že je nemilují, nebo se jim nezdají dostatečně přitažlivé. Tak všichni přicházeli ke mně. A já měl tolik práce, že jsem ani neměl čas je varovat."
"Ale proč jsi pak utekl? To tě postavilo do velice zlého světla."
"To chápu, ale neměl jsem jinou možnost než uprchnout, nebo čelit ozbrojenému davu rozběsněných rodičů. Možná, že jsem je mohl změnit v cvrčky a nechat je trochu vychladnout, ale tak dlouho jsem se specializoval na jediné kouzlo, že jsem ta ostatní skoro zapomněl. Tak jsem utekl. A když už člověk jednou uprchne, začne se obvykle také cítit a chovat jako uprchlík; skrývá se, vyhýbá se lidem a cítí se provinile. To je pravda, příteli, nic než čistá pravda.
Dokonce i na jihu - až v Otrantu - mne jméno Imberwick pronásledovalo, a pokaždé, když jsem slyšel ten příběh, cítil jsem se provinileji a provinileji. Když jsem se rozhodl začít nový život v Othionu, myslel jsem si, že už je to za mnou, ale pak jsem uviděl ošklivého tlustého starce a všechno se to vrátilo a bylo to horší než kdykoliv předtím. Když pak byla Berzel kousnuta a já jí nedokázal pomoci, ztratil jsem sebedůvěru úplně."
Kedrigern pokrčil rameny: "Ani já jí nedokážu pomoci, pokud nenajdu správné zaklínadlo. Možná, že jí nemůže pomoci nikdo.
Nemůžeš se něčím takovým nechat zdeptat."
"Teď už vím, že ne. A vděčím za to jen a jen tobě. Ale Berzel pomůžeme. Tím jsem si jist. Kniha pěti modrých hlemýžďů obsahuje kouzla účinná i tam, kde ostatní selhala."

"Také v to doufám."
Kedrigern nasedl na koně a vyrazil zpátky na cestu. Asi po hodině dojeli k rozcestí. Nebylo označeno a Kedrigern se zastavil, aby se rozhlédl po okolí.
"Vůbec si na ně nevzpomínám," řekl stísněně.
Traffeo zvedl nice v bezmocném gestu. "O těchto cestách nevím vůbec nic. Nikdy dřív jsem tu nebyl," řekl.
"Já ano a na tohle rozcestí si nevzpomínám. Jsou tu v okolí nějací černokněžníci? Nějaká zakletá nebo prokletá místa? Magické zdroje?"
"Je tu všechno to, o čem jsi mluvil. Na severu je Háj stínů.
Nehezké místo, ať už ho člověk bere, jak chce. Ale to je nejméně den cesty odsud. Černý šašek zlou magií taky nešetří, ale nikdy jsem neslyšel, že by to dělal na cestách. Drží se na svém zámečku. Víly se cest stranily vždycky, takže ty to asi nebudou. Pak je tu Šílený mlynář, Čarodějnice Ohnivého zřídla, Kynoucí nika, ghúl z Grongonského močálu... a samozřejmě elfi a gnómové, ale ti se většinou starají jen sami o sebe."
"Na tak malý les je to docela rušné místo," poznamenal Kedrigern zamyšleně. "Ithianův posel se o ničem takovém nezmínil."
"No, v těchto místech je les velice hustý a temný, je v něm spousta hlubokých jeskyň a polomů, strašné propasti - prostě takový kraj, jaký přitahuje čarodějnice a černokněžníky. Před několika staletími jich tu bylo jako máku. Někteří z nich byli poněkud roztržití a občas zapomněli odstranit svá nepodařená kouzla."
"Pokud něco nesnáším, tak je to fušerství. Jestli ztratíme cenný čas kvůli zapomenutému kouzlu nějakého idiota..."
Kedrigern sáhl s hněvivým brnčením pod halenu a vytáhl svůj stříbrný medailon.
Přiložil si ho k oku a prohlédl si jím větvící se cestu.
Viděna Hledáčkem pravdivého vidění ve středu medailonu, vedla cesta přímo bez odbočky. Na té straně, kde se neozbrojenému oku objevovala druhá cesta, číhala odporná stvůra s obrovským jícnem, ostrými drápy a dlouhým ocasem. Seděla na iluzorní cestě, přikrčená a čekající, s čelistmi doširoka rozevřenými. Po jejím těle se plazili příšerní paraziti, krysám podobní tvorové s račími klepety, slepě narážející jeden do druhého.
Kedrigern odložil medailon a protřel si oči. Když se podíval před sebe, viděl zase dvě cesty. "Musíme vlevo, Traffeo," oznámil.
"Druhá cesta je iluze. Číhá tam démon."
"Jaký démon?"
"Velice ošklivý. Lezou po něm malí slepí paraziti."
"Je to velký démon?"
"Dost velký."
"Tak to tu je nový. Nikdy dřív jsem o žádném takovém neslyšel."
Kedrigern se ohlédl přes rameno. "Prostě jedna ze slastí cestování. Báječná nepředvídatelnost," řekl kysele.
Pokračovali vlevo, po skutečné cestě, a když urazili asi čtyřicet kroků, ozvalo se za nimi děsivé zaječení. Stromy vpravo od cesty se zatřásly a země se zachvěla.
"Je namíchnutý, že prohrál," poznamenal Traffeo.
"Nechtěl bych být tím, kdo..." začal Kedrigern, pak náhle ztichl a zastavil svého koně. "Traffeo, musíme něco udělat. Dříve nebo později si nějaký nic netušící pocestný zvolí cestu vpravo a padne do drápů toho netvora. To nemůžeme dopustit."
"Nemohu než souhlasit. Co navrhuješ?"
"Odstranit, řekl bych."
Traffeo uklidnil svého vzpírajícího se koně. Zamyslel se nad Kedrigernovým návrhem. Pohladil si plnovous a několikrát si za něj zatahal. Nakonec pomalu kývl a věcně se podíval na svého společníka: "Mohu tě požádat o laskavost? Rád bych se o to zaklínadlo postaral sám. Čím dřív začnu pracovat jako správný čaroděj, tím lépe."
"Skvělý návrh. Nechávám celou záležitost plně v tvých nikou," odpověděl Kedrigern s velkorysým gestem.
Traffeo sesedl a podal uzdu Kedrigernovi. Chvíli si protřepával prsty jako klavírista, připravující se k vystoupení před publikem, a rty se mu při tom pohybovaly, jak si opakoval dlouho nevyslovovaná slova. Šestkrát se zhluboka nadechl a pak se obrátil proti neviditelnému démonovi. Pomalým, uvážlivým pohybem si vyhrnul rukávy a rozpřáhl ruce.
Les ožil, ale Traffeo si toho nevšímal. Chvíli stál nehybně, absolutně tiše a pak zvrátil hlavu a začal mluvit. Jazyk, který používal, byl drsný; jednotlivá slova zněla chrčivě a skřípavě a občas připomínala spíš vrčení než lidskou řeč.
Kedrigern s profesionálním zájmem pozoroval, jak aktivita lesa roste až k zuřivému běsnění: malé stromy byly trhány z kořenů a vyhazovány do vzduchu spolu se středně velkými balvany a úctyhodným množstvím hlíny. Traffeo však stále pokračoval - a najednou byl klid.
Čaroděj stál ještě asi minutu bez hnutí a pak pomalu a dramaticky spustil ruce dolů. Obrátil se ke Kedrigernovi a důstojně se uklonil. Kedrigern zatleskal a řekl: "Dobře provedeno, Traffeo.
Pěkné zaklínadlo."
"Díky," odpověděl Traffeo. Zhluboka se napil vody ze své láhve, utřel si rty a na okamžik se opřel o svého koně, než se znovu vyhoupl do sedla. Poté, co ujeli kousek cesty, řekl: "Zaklínání jednoho připraví o kus vlastního já. Už jsem zapomněl."
"Člověka to vysílí," přisvědčil Kedrigern.
Zbytek dopoledne jeli skoro pořád tiše. V poledne zastavili a Traffeo tentokrát usnul hned po jídle. Kedrigern ho nechal odpočívat víc než hodinu, pak ho vzbudil a vydali se na další cestu.
Když zastavili na noc, byl Traffeo stále ještě jako omámený Spal tvrdě hned od soumraku a hlasitě při tom pochrupoval.

Kedrigern ho probudil časně a s úsvitem už byli zase na cestě.
Traffeo trochu ožil, ale přestálá námaha na něm byla pořád viditelná.
Síla a nálada se mu vrátila až po druhé ničím nerušené noci.
Když se třetího dne před polednem zastavili k odpočinku, byl už zase výmluvný jako dřív a pěl chválu na svou profesi a její výhody stejně jako před dvěma dny na cestování. Kedrigern rozvážně žvýkal krajíc chleba se sýrem, zapíjel ho doušky vody a nechával svého společníka, ať se vymluví. Když však začal nadšeně vykreslovat skvělou budoucnost čarodějnictví, řekl si, že je čas vrátit ho zpět do reality.
"Bojím se, že v tomto ohledu s tebou nemohu souhlasit," řekl.
"Čarodějnické povolání miluji jako málokdo, ale když myslím na budoucnost, zmocňují se mne obavy. Možná, že jsme poslední generace, která praktikuje čarodějnictví tak, jak ho známe my."
"Jak můžeš něco takového říct? Sotva mine rok, aby se se mnou nepřišel poradit nějaký talentovaný mladík."
"Ano, ale jsou ti talentovaní mladíci ochotni absolvovat léta učednictví? Chtějí se vzdělávat, cvičit a učit se ovládat magii? Nic takového. Vyzvídají, ale radami se neřídí. Všechno, oč jim jde, je zvládnout několik efektních triků, aby získali výhodnou smlouvu a stali se konzultanty." Kedrigern smutně zavrtěl hlavou. "Nejhorší na tom je, že ani neumí správně zaklínat a odmítají se tomu naučit.
Myslí si, že si nahrabou štědré honoráře a pak zaměstnají nějakého ubohého starého čaroděje na odpočinku, aby za ně čaroval."
"Však oni se změní, až se trochu otrkají," namítl Traffeo přesvědčeně.
"Pochybuji. I kdyby, jsou tu ještě alchymisté. Stoprocentní šejdíři jeden jako druhý, neuvěřitelně nestydatí, ale klienti se na ně jen lepí a mladí lidé jsou celí zfanfrnělí jejich žargonem a těmi směšnými tituly, které si navzájem dávají."
"V Othionu žádné alchymisty nemáme."
"Tím lépe pro vás. Je to hloupá a nepříjemná sebranka. Kdyby bylo po jejich, veškeré naše umění by nahradily pilulky, prášky a něco, co ti namíchají do vína. Žádná kouzla, žádná magie, všechno suché a strohé, zaplať, vezmi zboží a jdi, žádný osobní kontakt."
"To je smutná představa," přisvědčil Traffeo stísněným hlasem.
"Jedinou útěchou je mi skutečnost, že jestli uspějí, zlikvidují společně s námi i sebe."
"To není moc velká útěcha."
"No, vlastně není."
Povzdechli si a upadli do pochmurného mlčení, oči upřené do porostu kolem cesty. Po chvíli se zvedli a pomalu se připravovali k další cestě. Traffeo nasedl na koně a Kedrigern právě zasouval nohu do třmenu, když se z lesa nedaleko od nich ozval hrozný řev. Byla to dílem zvířecí, dílem lidská, ale z největší části démonická kombinace vřískání, ječení, vrčení, vytí, řvaní, burácení a pištění ze všeho nejvíc připomínající řinčící kov, doprovázená hlasitými protesty ničené flóry.
Kedrigernův kůň uskočil. Traffeův oř se vzepjal. Obě zvířata vyděšeně zaržála. Kedrigern se vrhl za svým koněm, když tu se porost po straně cesty rozhrnul a objevil se v něm zmizelý démon, nyní plně viditelný. Vypadal mnohem větší než předtím přes Hledáček pravdivého vidění a také mnohem děsivější. Všech jeho pět očí se upíralo na Kedrigerna. Z huby mu vytékal tenký potůček odporného slizu a jeho dlouhé srpovité drápy se leskly na slunci. Slepí paraziti se shlukli kolem jeho slabin a vzrušeně klapali čelistmi.
"Myslel jsem, že jsi tu věc nechal zmizet," řekl Kedrigern, opatrně ustupuje.
"Nechal!"
"Kam?"
"Nikam zvlášť. Prostě jsem ji nechal zmizet," odpověděl Traffeo, který se snažil získat vládu nad svým koněm.
"Traffeo, když necháš zmizet démona, musíš ho nechat zmizet někam, jinak se ti zase vrátí, když to nejmíň čekáš - jako tenhle," řekl Kedrigern ostře, nespouštěje oči z démona.
"Ach... ano, teď si vzpomínám. Promiň, Kedrigerne. Je to už dlouho, kdy jsem něco takového dělal naposledy."
Démon se podíval na Traffea. Vydal několik syčivých zvuků a pak se s koleny na zemi přikrčil. Jeho nohy se napjaly ke skoku.
Kedrigern se rozhodl využít chvíle, kdy se pozornost obludy soustředila na jeho společníka, a pozvedl ruce k rychlému přemisťovacímu zaklínadlu. Než mohl vyslovit první slabiku, démon skočil, nikoli na Traffea, ale na Kedrigerna, kterého zastihl nepřipraveného. Stačil se jen vrhnout na stranu, odvalit se z dosahu démonových ostrých drápů, a ve chvíli kdy se stavěl na nohy, obluda zmizela. Byla pryč, naprosto a úplně, a tak rychle, že bylo slyšet tiché plesknutí, jak vzduch vyplnil prázdný prostor, který po ní zůstal.
"Tentokrát jsem ho dostal," řekl Traffeo. Byl bledý a vypadal trochu otřeseně, ale jeho hlas zněl sebejistě.
"Dobrá práce. Zase zmizení?"
"Ano. Ale teď jsem to provedl správně. Poslal jsem ho zpátky k tomu, kdo ho původně vyvolal," odpověděl Traffeo se spokojeným úsměvem.
"Dobrý nápad. Ať už toho démona povolal na svět kdokoliv, zaslouží si, aby se u něj zastavil na malou návštěvu. Jak se cítíš?"
"Úplně vyždímaný. Ale jinak fajn. Trocha tréninku je zdravá."
Ačkoliv se oba čarodějové ještě chvěli, byli připraveni vydat se ihned na další cestu. Odpočinek mohl počkat; chtěli být od toho místa co nejdál. Kedrigern se oprášil, chytil svého koně, nasedl a pak vyjeli svižným klusem a nezastavili se až do večera.
V lesích kolem Othionu už se s další magií utkat nemuseli a nepotkali ani žádné pocestné. Další den pršelo, jemně, ale vytrvale; déšť se časem podobal spíš padající mlze. Za soumraku dešti unikli a podařilo se jim nalézt suché útočiště na

noc. Příští den byl slunný.
Pátého dne svého putování dospěli oba čarodějové na vrchol kopce. Kedrigern křikl na Traffea a ukázal na vršek hory na druhé straně údolí. Tam se proti zapadajícímu slunci tyčila silueta opatství.

Devět
Nečekané potěšení

Koruna stromu byla klidné místo k přespání, velice soukromé a bezpečné - alespoň pro někoho, kdo uměl létat - a noc byla suchá a teplá. Princezna ji strávila ničím nerušeným odpočinkem a probudila se do chladného, jasného rána. Kolem jejího útočiště šumělo listí a zpívali ptáci. Ležela stulená v přikrývkách, podřimovala a snila, až se nakonec přinutila vstát. Přikrývky rozvěsila přes horní větve stromu, aby vyvětraly, a sama vzlétla vysoko nad koruny a rozhlédla se po okolí. V jednom směru se z mlhy nejasně zvedaly věže Othionu; na opačné straně se táhl pás pohoří: Kedrigernův cíl a nyní i její. Měla v úmyslu ho dostihnout, informovat ho o Ithianově věrolomnosti a připravit spolu s ním přiměřený trest.
Že Ithian musel být potrestán, bylo nade vší pochybnost.
Ačkoliv zřejmě nebude jednoduché vysvětlit ubohé Berzel podrobnosti jeho provinění, jeho chování nemohlo zůstat bez povšimnutí. Zachovat se takovým způsobem k čestnému hostu, princezně, ženě svého starého přítele, společnici své dcery... to bylo neomluvitelné. Čím déle o tom Princezna přemýšlela, tím víc se jí zdálo, že na odplatě by měl mít možnost podílet se i Kedrigern: koneckonců, uražen byl i on.
Pak si vzpomněla na Zorsche a doufala, že nebude mít kvůli jejímu zmizení žádné potíže. Nebylo pravděpodobné, že by se k němu donesly pravé příčiny jejího útěku, ale dalo se čekat, že ji bude následovat z prosté oddanosti. Kdyby se vydal na cestu za ní sám, bylo by to pro něj nebezpečné, a kdyby jel v doprovodu Ithianových mužů, představoval by zase nebezpečí pro ni. Zdálo se, že Zorsch představuje problém v každém případě.
Na druhé straně jí Zorsch mohl přivést koně. To by jí ušetřilo spoustu létání. A rezervní plášť pro zvlášť chladné počasí by taky nebyl k zahození.
Na takové věci bude mít čas myslet později, až dostihne Kedrigerna.
Její nejaktuálnější starostí bylo jídlo. Z Othionu odletěla ve spěchu a nevzala si s sebou žádnou vodu, jen mošnu s několika kousky suchého chleba. Jídlo se mohlo stát v této roční době problémem. A svíravý pocit kolem žaludku jí řekl, že už se problémem stalo.
Skrze listí stromů uviděla malou paseku u úzkého potůčku.
Slétla k němu, umyla se a napila. Poněkud občerstvena, usadila se na pahorek poblíž vody, vytáhla z mošny kousek chleba o velikosti dětského palce a začala snídat.
Jedla pomalu a vychutnávala každé sousto, uvážlivě žvýkala a nepromarnila ani drobeček. Když skončila, byla stejně hladová, jako když začala. Zbyla jí jen tři malá sousta velice tvrdého černého chleba a žlutohnědý špalek něčeho, co bylo s největší pravděpodobností sýr. To bylo vše. Na přírodu spoléhat nemohla.
Bylo příliš brzy na bobule a ovoce a příliš pozdě na oříšky. V širokém okolí nebyla jediná hospoda, vesnička nebo statek.
Kouzelnou hůlku ještě neovládala tak dobře, aby si mohla vyčarovat magické jídlo. Čekaly ji krušné dny. Zavřela mošnu a poklekla k potoku. Ještě že měla aspoň dost pitné vody.
Když se sklonila k hladině, uslyšela za sebou zvuk, který jí přiměl zpozornět: byl to lidský hlas, tím si byla jista. Jestli mužský nebo ženský, dospělý nebo dětský, to se nedalo rozpoznat, protože byl slabý a vzdálený, ale lidský hlas to docela určitě byl. Rychle se napila, uchýlila se do skrytu větví nad pasekou a čekala.
Po nějakou dobu neslyšela nic kromě obvyklých ranních zvuků lesa, ale pak ten hlas uslyšela znovu, tichý a vzdálený. Nedokázala říct, jestli se přibližuje nebo vzdaluje, nedokázala určit jeho zdroj ani tón. Mohl to být stejně dobře lovecký pokřik, výkřik děsu, radostné jásání, volání o pomoc nebo varování; nevěděla.
Když se hlas ozval potřetí a stále o nic jasněji, Princezna se vznesla do vzduchu. Pak se ozval ještě jednou a ona poznala, že je to hlas ženy. Při pátém opakování ho konečně rozeznala a zavolala v odpověď: "Berzel! Zůstaň tam, kde jsi, má drahá! Spěchám za tebou!"
O minutu později se snesla vedle Berzel. Berzel sklouzla z koně a přivítala ji s rozevřenou náručí. Objaly se, Berzel se šťastně zasmála a pak se objaly znovu.
"Princezno, drahoušku Princezno. Uprchnu s tebou," oznámila Berzel. "Tatínek se choval jako zvíře. Už nikdy se nevrátím do Othionu a už nikdy ho nechci vidět."
"Kdo ti to řekl?"
"On! Vtrhl do mé komnaty a obvinil mne, že jsem tě navedla k tomu, co jsi provedla. Co jsi vlastně provedla, Princezno, drahoušku?"
"Řekla jsem tvému otci, že by se měl znovu oženit. Jemu se zdálo, že to myslím jako nabídku k sňatku."
Berzel ohromeně vykřikla: "Ale vždyť ty už vdaná jsi!"
"Měl v úmyslu to přehlédnout."
"Musí být přísně potrestán. Chystáš se udělat s ním něco strašného?"
"Ano. Ještě si ale nejsem jista, co. Chtěla jsem to prodiskutovat s Kedrigernem. Ale trest tvého otce nemine. Bojím se, že tomu se nevyhneme."
"To je dobře," prohlásila Berzel, nadšeně poskakujíc. "A teď uprchneme a já budu žít s tebou a ty mne naučíš všechno, co musím znát, a až se rozhodneš, že jsem připravena se vdát, vezmu si krásného prince, kterého mi najdeš, a postavíme si hrad hned vedle vás a pak spolu budeme každý clen až do konce života! Nebude to báječné?"

"Náramné," odpověděla Princezna mdlým hlasem. "Řekni mi, drahá, co jsi vzala s sebou?" zeptala se pak.
Berzel triumfálně ukázala na dva naložené koně, kteří stáli za ní. "Všechno, co potřebujeme! Mám všechny tvoje šaty a střevíčky - dokonce i ten, který ti vzal tatínek - a tvoje pláště. Svých věcí jsem moc nevzala, protože mne musíš naučit, jak se mám oblékat jako správná princezna, a opatřit mi úplně novou garderobu."
"A co jídlo?"
Berzel se zatvářila zmateně. "Jídlo?"
"Věci k jídlu, má drahá. Musíme přece jíst. Dokonce i princezny jedí."
"Ale já o jídle nic nevím. To je přece starost služebnictva."
"Berzel, drahoušku, teď s sebou žádné služebnictvo nemáme."
Berzel vytřeštila oči. Nechápavě se podívala na Princeznu.
"Vždycky jsem měla služebnictvo!" řekla.
"Bojím se, že tady v lese ne. Tím, že jsi opustila Othion, jsi opustila i služebnictvo."
Berzel se zamračila a intenzivně se nad tím problémem zamyslela. Po chvíli se její obličej rozzářil: "Vrátím se a nějaké sluhy přivedu!" prohlásila.
Princezna ji vzala za ruku a odvedla ji do stínu. "Nemyslím, že by to byl dobrý nápad. Tvůj otec už jistě zjistil, že jsi odešla, a určitě se velice rozzuřil. Tajné se do Othionu nedostaneš."
"No dobře, tak se tedy nevrátím," řekla Berzel s odevzdaným gestem. "Zůstanu tady a umřu hladem. Umřeme hladem spolu, má drahá Princezno, jako ty malé děti v pohádce. Tatínek nás najde pod stromem, jak se mrtvé navzájem objímáme a ve tvářích máme pokojné úsměvy, a bude se cítit hrozně."
"Pevně doufám, že ne, drahá Berzel. Hlad mít asi budeme, ale umřít hladem v úmyslu nemám. Nejprve vyložíme ty koně."
"Budeme se převlékat?"
"Necháme to všechno tady a pojedeme co nejrychleji za Kedrigernem a Traffeem. Ti mají dost jídla pro nás pro všechny. Pak přespíme v opatství - ženská návštěva mnichy moc nepotěší, ale útočiště na jednu noc a spoustu dobrého jídla nám odmítnout nemohou - a potom se spolu vrátíme do Hor tichého hromu, kde počkáme, až se Kedrigern vrátí s lékem. No a dál se uvidí."
"Ty jsi tak skvělá organizátorka, Princezno, drahoušku!
Všechno jsi tak hezky naplánovala - naučíš mne, jak se mají správně plánovat věci?"
"Při nejbližší příležitosti."
"Ale co všechny ty báječné šaty?" zeptala se Berzel v náhlém zděšení.
"Vezmu si rezervní plášť a zbytek zabezpečím zaklínadlem.
Budou tady v bezpečí."
"Ty umíš i zaklínati" "Tu a tam nějaké udělám, má drahá. Pojď, pomůžeš mi. Sneseš všechny ty šaty na jednu úhlednou hromádku. Já si zatím zaletím pro své přikrývky. Nesmíme marnit čas."
Pobízeny svým stále rostoucím hladem, ujely pozoruhodnou vzdálenost, než je nedostatek světla přinutil zastavit. Po večeři, která se skládala z kousku suchého chleba o velikosti polévkového noku, jenž zapily štědrým množstvím vody, aby si vytvořily pocit plnosti žaludku, se stulily do pelíšku vytvořeného z jejich plášťů a přikrývek.
Berzel byla neobvykle zamlklá. Při večeři zadumané hleděla do ohně a Princezny se zmocnilo podezření, že si teprve nyní začala uvědomovat důsledky svého útěku z hradu. Neměla tady otce, na kterého by se mohla obrátit, sluhy, kteří by splnili její sebemenší vrtoch, zbrojnoše, aby se postarali o její bezpečí, hrad, který by ji zaštítil před nepohodou; a co bylo ještě horší, nemohla si poslat do kuchyně pro svačinku - žádná pečeně, žádná drůbež, ryby, moučníky, klobásky nebo ragú, dokonce ani chléb, sušenky, koláčky dorty nebo biskvity, žádná polévka ani omáčka, pudink, džem, marmeláda, ani borůvky se šlehačkou. Jen suchý chléb a voda v temném lese.
A to vše pro gesto přátelství a oddanosti. To všechno pro mne, pomyslela si Princezna a její srdce se rozbušilo pro to ubohé dítě, které spalo vedle ní. Pocit zodpovědnosti ji začal tížit jako kámen.
Podívala se na Berzel, ubožačku bez domova postiženou zlobou magie, a pomyslela na sebe, když byla stěží starší než tohle dítě stížená krutou pomstychtivostí bahenní víly. Při vzpomínce na ty chmurné dny, měsíce a roky - možná i desetiletí nebo ještě delší dobu - strávené v Ponurém močálu se otřásla. Mohlo to trvat mnohem déle - snad i celá staletí - protože veškeré vzpomínky na její předmočálový život s výjimkou letmých obrázků (otcův plnovous, matčiny vlasy, šaty, které měla na sobě v den oněch osudných narozenin) byly pryč a stále se nevracely. Kedrigern přičítal její zapomnění množství magie, kterému byla vystavena, a nepřestával ji ujišťovat, že je to jen přechodný stav. Věřila mu, protože věděla, že se v takových věcech vyzná. Přesto to mohlo trvat ještě dlouho. Od jejího prvního odčarování už uběhly celé roky a ona si nevzpomínala o nic víc, než v den, kdy se vrátila do lidské podoby.
Vzpomněla si na Ithianova slova. Bude skutečně den ode dne starší, zatímco Kedrigern bude stárnout jen podle čarodějnických měřítek? Zdálo se jí, že až dosud se drží docela dobře. Dopadnou na ni roky svou tíhou najednou, jako nějaká časová lavina? To nebyla příjemná vyhlídka.
Na druhé straně, vystavení nadměrné dávce magie mohlo mít i své pozitivní stránky. Možná, že byla stejné stará jako Kedrigern, možná ještě starší a její stárnutí bylo zpomaleno obrovským množstvím magie, které absorbovala. To bylo docela dobře možné. Bude to chvíli trvat, než v tom umění získá jistotu, ale i tak jí to pomyšlení poskytlo útěchu, a tak se ho rozhodla držet. A nemohlo se to týkat i Berzel? Vlkodlaci, kteří prodělávali lykantropickou přeměnu, byli pověstní svou dlouhověkostí. Možná, že toto dobro působí i na ty, kteří se z vlkodlactví vymaní. Magie někdy působí zvláštním způsobem.
Pro Berzel by to byla báječná odměna, kdyby věděla, že jí její mladistvý půvab a svěžest vydrží celé století a během dalšího století nebo dvou rozkvete do zralého ženství. To přece stálo za pár nocí vytí na Měsíc a ohryzávání

polévkových kostí.
Jistě, trochu by to zkomplikovalo případný sňatek. Muži jsou většinou šťastní, když se mohou oženit s hezkou mladou ženou, ale jestli chtějí, aby byla stále mladá a krásná, i když jim už dávno vypadají všechny zuby a vlasy, to je otázka.
Princezna si povzdechla a obrátila se na bok. Magie byla komplikovaná záležitost, ať už ji člověk aktivně provozoval, byl jí vystaven nebo na ni jen myslel. Zaplašila proto další myšlenky na ni a pohroužila se do spánku provázeného sny o jídle.
Druhého večera dojedli poslední drobek chleba a poslední sousto sýra. Když padl soumrak, vznesla se Princezna do vzduchu, aby pátrala po ohni čarodějů. Nenašla však po něm ani stopy, stejně jako po ničem jiném, co by nasvědčovalo přítomnosti lidských bytostí.
Když přistála, byla zesláblá vyčerpáním. Dopotácela se k přikrývce a s hlubokým povzdechem se do ní zamotala. Chvíli ležela nehybně, pak se opřela o jedno rameno a zahleděla se do ohně.
"Umřeme hlady, Princezno?" zeptala se Berzel.
"Neumřeme. Přinejhorším budeme mít ještě několik dní hlad, ale neumřeme na to."
"Já už hlady umírám. Ještě nikdy jsem neměla takový hlad."
"Napij se vody."
"Po ní dostávám ještě větší hlad."
"Musíš být trpělivá, Berzel. Při troše štěstí najdeme Kedrigerna zítra nebo pozítří. A když ho nenajdeme, brzy dojedeme do opatství a mniši nám dají najíst. Nakrmit hladové poutníky je jejich povinnost."
"Víš toho o tom opatství hodně? Povídej mi o něm. Povídej mi o jídle."
"No, vlastně jsem tam nikdy nebyla. Ale Keddie ano. S jídlem byl velice spokojen."
"Znáš cestu? Nezabloudily jsme, že ne?"
"Má být v horách pět dní cesty od Othionu na západ.
Nemůžeme ho minout," odpověděla Princezna sebejistě. Nezdálo se, že by tím Berzel přesvědčila a tak dodala:
"Nezapomínej, má drahá Berzel, že umím létat. Najdu ho."
"Ale co až budeš na létání příliš zesláblá?"
Na tuto eventualitu už Princezna pomyslela, ale vzápětí ji z mysli úspěšně zapudila. Když to však teď slyšela od Berzel, zasáhly ji pochyby smíšené se strachem naplno. Dnešní večerní vzlet ji značně vysílil. Po dvou nebo třech dnech na pouhé vodě už nejspíš nebude schopna vznést se nad vrcholky stromů.
"Nebuď hloupá, dítě," řekla a odvrátila se od Berzel.
Následující dva dny skoro nemluvily. Berzel se omezila na smutné hladové zvuky, připomínající vzdychání nebo sténání, a Princezna byla zticha, jednak ze slabosti a únavy a jednak z podráždění.
Když ani na konci pátého dne cesty neobjevily sebemenší stopy po čarodějích nebo opatství, začala se Princezna vážně strachovat. Vzlétla, ačkoliv ji křídla bolela a hlava se jí točila, ale neviděla nic než koruny stromů a holé vrcholky hor: žádný záblesk světla, žádný kouř, žádný pohyb. Byly v horách pět dní cesty od Othionu a opatství nebylo nikde na dohled. Nějak se zřejmě stalo, že se ztratily. Nebo zabloudily. Západ nebývá vždycky tam, kde ho člověk čeká, a vrcholky hor se zdají všechny stejné.
Té noci Princeznu probudilo Berzelino vzlykání. Přitulila se k ní, objala ji kolem ramen a šeptala jí do ucha konejšivá slůvka. Když se k ní Berzel plačíc přitiskla, vzpomněla si na své vlastní dětství ve stínu osudné předpovědi a srdce se jí sevřelo.
Když se probudily, bylo už slunce nad vrcholky stromů. Pomalu se zvedly. Ačkoliv byla Princezna zesláblá a bolelo ji celé tělo, její mysl byla čistá. Musí se dostat na kopec a z něj pak poletí, dokud nenalezne opatství nebo... nebo nějaký jiný zdroj jídla a přístřeší, řekla si rychle. A udělá to ještě dnes.
Lesní cesta pozvolna stoupala a Princeznina nálada se zvedala spolu s ní. Nehrozilo nebezpečí, že ztratí cestu, a tak nechala jet Berzel první. Podle jejího odhadu budou na vrcholku v poledne nebo chvíli po něm, a tak bude moci zahájit svůj letecký průzkum v plném světle. Všechno jí najednou připadalo veselejší. Možná, že dnes už budou večeřet v opatství.
"Princezno! Já cítím jídlo!" vykřikla náhle Berzel. To ubohé dítě už má halucinace, pomyslela si Princezna a popohnala koně, aby ji dohonila. Ale ve vzduchu se vznášela nezaměnitelná vůně čerstvě upečeného chleba. Zhluboka ji vdechla a ucítila aroma dusícího se koření, jemného cukroví a pečeného masa. To nebyla halucinace. To bylo velice skutečné.
"Našla jsi to, tys to našla! Och Princezno, drahoušku, já jsem věděla, že to najdeš! Ty jsi tak chytrá!" jásala Berzel tleskajíc rukama. Nálada i řeč se jí vrátily okamžité. "Celou cestu jsi nás vedla a já si myslela, že jsme se ztratily, a ty že mi to jen z útlocitu nechceš říct, abych nepropadla zoufalství, ale ty jsi celý ten čas věděla a vedla jsi nás přímo k bráně! Ach Princezno, ty jsi tak báječná a to jídlo voní tak nádherně!"
"No, slíbila jsem ti to," řekla Princezna, když dojela na Berzelinu úroveň. Cesta se ostře stáčela a přímo před nimi se objevila mohutná stavba z temně šedého kamení. Byla menší, než očekávala, spíš jako šlechtický statek než jako opatství s pověstmi opředenou knihovnou; ale nic jiného než opatství to být nemohlo.
Projeli tisovou alejí kolem temného rybníka lemovaného vrbami. Dveře domu se otevřely a vynořilo se z nich několik lokajů v tmavých livrejích. Dva z nich odvedli koně, zatímco další vzal jejich skrovnou výstroj. Starší sluha oblečený v černém plášti s černými prýmky je posunkem pozval dál.
"Velice vám děkujeme," řekla Princezna sluhovi ve dveřích.
Uklonil se, ale neodpověděl.
Prošli širokou chodbou, která byla zakončena prostorným schodištěm. Po jedné straně byl velký sál, ve kterém stála prostřená tabule. Vzduch byl naplněn vůní jídla. Sluha zastavil s jednou nohou na prvním schodu a ukázal směrem k hornímu patru.

"Myslím, že nás vyzývá, abychom se před večeří osvěžily," usoudila Princezna.
"Já bych se raději nejdřív navečeřela," odpověděla Berzel a hladově zašilhala do velkého sálu "To by mne osvěžilo ze všeho nejlépe.
"To jistě, ale nesmíme zapomínat, že jsme princezny."
Vešly do prostorné komnaty s velkou a pohodlně vyhlížející postelí. Stěny komnaty byly obloženy tmavým dřevem a ověšeny tmavými čalouny. Ložní povlečení bylo černé.
"Všechno je tak tmavé. Vypadá to tu jako v hrobce," postěžovala si Berzel a delikátně se ušklíbla.
"No, je to opatství. Těžko tu můžeš čekat křiklavé a frivolní barvy."
"A nikdo tu nemluví."
"Pravděpodobně složili slib mlčenlivosti. Jsme mezi svatými muži, Berzel, drahoušku."
"Jak dlouho musíme čekat? Budou se teď celé hodiny modlit a nechají nás zatím umřít hlady? Co bude s tím jídlem dole?"
"Umyj se a opraš si šaty. Jsem si jista, že večeře bude co nevidět."
Vskutku stěží stačily dokončit spěšnou toaletu, když se zdola ozvalo zazvonění. Byl to zvonek, který svolává k večeři, nic jiného to být nemohlo, ale znělo to, jako by ten zvon byl odlit z olova. Ani Princezna, ani Berzel však neměly chuť bavit se o jeho zvláštním zvuku. Obě spěchaly dolů tak rychle, jak jim to dvorní etiketa a jejich stav dovolovaly.
Princezna očekávala prosté, ale výživné jídlo, jednoduše připravené a nenákladně podávané. Tohle však byla hostina. Mísa střídala mísu a všechno bylo tak promyšleně zorganizováno, že každá nová chuť předstihovala tu, která ještě setrvávala na jazyku z předchozího jídla, a pobízela k dalšímu chodu. Polévku, čirý masový vývar ochucený estragonem a kerblíkem, podávanou se studenými plátky hovězího a klobásami, vystřídala pečená, vařená, smažená a v polévce dušená masa s páté a salátem. Pak přišel na řadu kapoun, mladý zajíček a jehněčí na rožni, obložené citróny, pomeranči, olivami a bylinami. Čtvrtý chod se skládal z pečení drobného ptactva - většinou strnadů, drozdů, bekasín a skřivánků - a z množství malých smažených pochoutek. Potom přišla ryba pečená v lístkovém těstě.
Následovalo ovoce a šlehačka a pak, jako poslední chod, rozličné cukroví, růžové a jasmínové pastilky a cukrové mandle. Víno bylo skvělé, prostírání nádherné a obsluha vzorná. Princezna spolkla poslední sousto s pocitem, že její a Berzelin život nebyl tichou starostlivostí těchto štědrých svatých mužů jen zachráněn, ale i obohacen a povznesen.
A ticho zde bylo. Nebylo slyšet zvonění mís a talířů, dokonce ani číše necinkla o číši. Místností se nenesly zvuky kroků, neozývalo se vrzání dveří a nebylo proneseno jediné slovo.
Nedostatek zvuků zprvu ani jednu z dam nijak neznepokojoval, protože byly příliš zaměstnány vůní, pohledem a především chutí bohaté nabídky jídel. Ale jak talíř střídal talíř a chod následoval chod, aniž bylo proneseno jediné slovo, začala si Princezna uvědomovat nepřirozené ticho, které na ně doléhalo. Sebemenší zvuk v něm zněl jako zaburácení, dokonce i jejich polykání bylo jasně slyšitelné.
Když dojedly, podívaly se váhavě jedna na druhou, jako by se ostýchaly narušit to velebné ticho. Nakonec se k ní Berzel naklonila a zašeptala: "V Othionu jsme takovou hostinu ještě neměli. Takhle princezny běžně večeří?"
"Občas," odpověděla Princezna sotto voce.
"To se mi líbí. Až se vdám, budu mít svůj vlastní hrad a takhle tam budeme večeřet každý den."
"V tom případě si nech raději udělat širší dveře," odpověděla Princezna. Cítila, že už se do ní nevejde ani drobeček.
Berzel její poznámku přeslechla a pokračovala: "Jenom při tom nebudeme tak tiše. Tady je hrozné ticho, že? Budeme mít básníky, aby nám mezi jednotlivými chody recitovali verše, pěvce a trubadúry, kteří nám budou hrát, žongléry, kejklíře a šašky. Ty a mistr Kedrigern k nám můžete chodit každý den. Nebude to báječné?"
"Zní to hezky. I když ti každodenní návštěvy slíbit nemohu.
Keddie vlastně večeří nejraději doma."
Berzel zatleskala tiše, skoro neslyšně rukama, a řekla: "Pak tedy ve dnech, kdy bude chtít večeřet doma, přijdeme my k vám a přivedeme s sebou pěvce a žongléry, trubadúry, básníky, kejklíře a šašky! Uvidíš, že tím bude nadšen!"
"Raději to s ním ještě prohovořím," odpověděla Princezna a natáhla se přes stůl, aby Berzel pohladila po ruce.
Pomyslela si, že zřejmě není jistější způsob, jak se ocitnout v tisíciletém magickém spánku, nebo se nechat přenést i s hradem a vším dvořanstvem - šaška nevyjímaje - k protinožcům, než přijít do vilky v Horách tichého hromu s tlupou paňáců a tajtrlíků.
Služebnictvo tiše zmizelo. Princezna a Berzel teď byly ve velkém sále samy a Princezna toho využila k prozkoumání okolí.
Nábytek byl stejný jako ten v horní komnatě: těžké tmavé dřevo, těžké a tmavé čalouny, černé závěsy na oknech.
Zdejší mniši, pomyslela si, byli zřejmě členy nějakého velice přísného řádu, kteří se rozhodli žít v naprostém tichu, odříkání a svátosti. Velice pravděpodobně spali v rakvích nebo na holé kamenné podlaze a živili se kůrkami a pomyjemi.
Pohodlí a opulentní strava, kterou poskytovali náhodným pocestným, byla zřejmě jen určitá forma jejich duševního zocelování. Pomyšlení na laskavé svaté muže ji naplnilo uctivou vděčností, ze které jí vytrhlo až Berzelino opakované škubání jejím rukávem. Otočila se a uviděla černou postavu, stojící ve dveřích.
Postava chvíli stála nehybně, vysoká, štíhlá a lehce nahnutá.
Pak zvedla bledou niku na pozdrav, kolébavou chůzí přistoupila ke stolu a zastavila se v jeho čele.
"Jsme poctěni, že nás navštívily dvě dámy oplývající takovou krásou a šarmem," řekl chraptivým hlasem, který byl stěží silnější než šepot.
"Jste velice laskaví a štědří," odpověděla Princezna. "Ty jsi opat?"
Rozpřáhl ruce. Byly bělošedé a hubené jako ruce kostlivce.
"Jsem zde správcem. Byly jste s jídlem spokojeny, mé dámy?"
"Nenacházíme slov," řekla Princezna. "Byla to kombinace vytříbenosti Východu s pohotovostí Západu, hojnosti Jihu a

výživnosti Severu, palácové elegance s vybraností domácí kuchyně.
Bylo důmyslné ve skladbě, dokonalé v přípravě, půvabné v servírování, nedostižitelné v konzumaci a rychlé v odklízení."
"Jsi příliš laskavá. Můj kuchař je poloslepý stařec, ale má pozoruhodný čich."
"Mně to taky chutnalo," dodala Berzel a zářivě se usmála.
"Budu tak jíst pořád, až se vdám za krásného prince a budu s ním žít v rozkošném hradě v sousedství mé nejdražší přítelkyně Princezny."
"Mám to chápat tak, že jste obě princezny?"
"Správně. A já se možná jednou stanu královnou," oznámila Berzel.
"Jistě ano, krásná dámo, možná dříve, než si myslíš. Ale jelikož jste obě královské krve, dovolte mi, abych vás rozptýlil zábavou králů a královen, ušlechtilou hrou v šachy," řekl jejich hostitel.
"Jsem jen sváteční hráč," přiznala Princezna a Berzel dodala: "Já jsem v šachách hrozná. Tatínek se mnou nikdy nechce hrát.
Všechny ty figurky a každá dělá jiné pohyby... to není nic pro mne."
"Jedna může hrát za obě. Ujišťuji vás, mé dámy, má zručnost v této hře je jen skromná." S lehkou úklonou se otočil a vykročil ke dveřím se slovy: "Budete-li mne následovat, zavedu vás do šachového pavilonu."
Přešli do protějšího křídla a vstoupili do místnosti o rozloze velké síně, kterou opustili, ale s mnohem vyšším stropem. Jejich kroky se rozléhaly ozvěnou, když následovaly svého hostitele po úzkém schodišti na galérii, která vedla kolem celé místnosti. Když tam došli, zastavil a ukázal jim na podlahu dole. Byla to obrovská šachovnice s pozoruhodně velkými figurkami. Princezna odhadovala, že každý ze čtverců má asi tři kroky napříč. Pěšáci byli lidské velikosti; věže byly velké jako menší strážní hlásky a král s královnou seděli na vysokých trůnech.
"Velkolepé. Ale jak se s nimi pohybuje?" zeptala se Princezna.
"S takovými věcmi se nemusíš zatěžovat, má paní. Tvé figury se budou pohybovat tak, jak si budeš přát, aby se pohybovaly.
Posadíme se?" řekl a ukázal na polstrovaná křesla u zábradlí galérie, právě nad královskými trůny. "Budete hrát s bílými. Já hraji vždy s černými."
"Velice sportovní, opate," řekla Princezna.
Princezna i Berzel se pohodlně usadily a přes nohy a kolena si přehodily vlněné plédy, neboť v místnosti bylo nepříjemně chladno.
Jejich hostitel se na ně podíval, pak si sňal kápi a odhodil ji dozadu.
Poprvé uviděly jeho tvář, bledou a vyzáblou jako jeho ruce. Na hlavě měl černou třícípou šaškovskou čepici s olověnými zvonky na kon- cích. Jeho šat byl podivně strakatý: namísto pestrých barev šaška se na něm střídaly černé čtverce se čtverci ještě černějšími. V ruce měl ebenovou šaškovskou hůlku s malou lebkou na konci.
"Nejsem opat, mé dámy, a toto není klášter," odpověděl chrčivým zašeptáním.
"Kdo tedy jsi a kde jsme?" zeptala se Princezna a zneklidněně vyskočila z křesla.
"Jsem Černý šašek a vy jste v mé moci," odpověděl jejich hostitel s odporným úšklebkem. "Jsi na tahu, má paní."

Deset
Odvolané rozhodnutí

Oba čarodějové zrušili za úsvitu svůj tábor a vydali se cestou kolem pramene, ze kterého si Kedrigern doplňoval při své minulé návštěvě zásobu vody, do opatství. U studánky se zastavili, aby si odpočinuli a napojili koně, a Kedrigern se poprvé rozpovídal o podivných okolnostech svého odchodu, přičemž se zmínil o zvláštním opatové chování a neobvyklém nočním zážitku s vlkem.
Traffeo naslouchal se zájmem a nijak jeho vyprávění nekomentoval, jen tu a tam vydal jednoslabičný zvuk, aby potvrdil svou neustálou pozornost nebo občasné překvapení.
"V posledních měsících jsem o opatství moc nepřemýšlel, ale pořád se nemohu zbavit dojmu, že za tím vším něco vězí," uzavřel Kedrigern své vyprávění.
"Tys tam byl a já ne, takže mé mínění v té věci nehraje velkou roli, ale myslím, že bys neměl zapomínat, že lidé, kteří žijí tak izolovaně, jsou často náchylní k podivínství," řekl Traffeo.
"Nebyli úplně izolovaní. Občas se tam zastavovali pocestní a pak je tu služebnictvo, které je stále ve styku s vnějším světem. Jsem si jist, že mniši mají své zvláštnůstky, ale nemohu se zbavit dojmu, že cellerarius mne velice moc chtěl zasvětit do nějakého tajemství a opat se zase naopak bál, že bych o něco mohl zakopnout. To mi dělá starosti."
Kedrigern byl chvíli zticha a zarputile se mračil na pokrývku, kterou se chystal svinout, a pak se podíval na Traffea a zavrtěl hlavou. "Na druhé straně myslím, že máš pravdu. Neměl bych si vymýšlet další problémy. Těch skutečných máme až nad hlavu.
Musíme se soustředit na pátrání po Knize pěti modrých hlemýžďů a nalézt ji co nejrychleji."
"Samozřejmě. To je teď nejdůležitější."
"Ale stejně, měj oči otevřené."
"Jistě. Vlastně můžeš mít pravdu. V každém případě budeme opatrní." Pak, jako by ho najednou napadla nějaká myšlenka, se zeptal: "Poslyš, k jakému řádu vlastně ti mniši patří?"
"Nevím. To je další věc, která je mi na nich divná: nenosí žádný zvláštní oděv a zdá se, že opatství ani nemá jméno."
"Možná, že to ani žádný řád není. Občas se přece setkáš se skupinou mužů nebo žen, kteří se spojili za nějakým zbožným účelem. Tihle mniši mohli zbýt z nějakého řádu, který byl zničen nebo rozpuštěn. Svatí muži dnes mají těžké

časy."
"Dneska mají těžké časy všichni," řekl Kedrigern ponuře.
"To je pravda," přisvědčil Traffeo, "ale svatí muži a ženy je mají těžší než kdokoliv jiný. Vždycky se najde někdo, kdo se rozhodne zaútočit na klášter, konvent nebo opatství, nebo spálit kostel. Když už to nedělá, aby vykořenil kacířství, tak kvůli lupu nebo jen aby se mohlo říct, že něco vykonal."
Kedrigern se nad tím zamyslel a nakonec ve váhavém souhlasu přikývl a dodal: "Ať už patří k jakémukoliv řádu, nemyslím, že by obyvatelé opatství pohlíželi přívětivě na čaroděje. Když jsem tam byl posledně, představil jsem se jako Siger z Trondhjemu. Řekl jsem, že jsem student."
Traffeo si ho prohlédl pochybovačným pohledem. "To bylo trochu odvážné, představit se jako student, nemyslíš?" zeptal se.
"Ani bych neřekl. Je mi sotva sto sedmdesát a jsem ve skvělé formě," zabručel Kedrigern pohoršené.
"Nechtěl jsem tě urazit. Chtěl jsem jen říct, že jsi očividně dospělý a zkušený muž, a velice zcestovalý. Je těžké představit si tě jako studenta."
"Ale mohl bych být postgraduální student," navrhl Kedrigern.
"Když myslíš, ale navrhoval bych ti, aby ses v tom případě představil jako student práv. Studiem zákona může člověk strávit celý život."
"A co když se mne na něco zeptají?"
Traffeo takovou možnost zamítl lehkovážným gestem a světaznale se usmál: "Pokud tě lidé budou považovat za muže práva, můžeš jim říct, co tě napadne. Stejně nebudou čekat, že by rozuměli jedinému slovu z toho, co jim odpovíš."
"Výborný návrh, Traffeo. A co ty?"
"V období svého života, kdy jsem byl nucen cestovat na zapřenou, jsem používal jméno Hamish z Northumbrie, doktor lékařství."
"A víš něco o medicíně?"
"Dokážu mluvit o astronomických vlivech a tělních šťávách a obšírně diskutovat o tajích fyziognomie. Kdyby mne někdo podezíral, mohu citovat Galéna nebo Dioscorida. To zabere vždycky."
Kedrigern vstal a oprášil se. S dvornou úklonou k svému společníkovi řekl: "Budeme pokračovat v cestě, můj drahý Hamishi?"
"Hned, můj drahý Sigere," odpověděl Traffeo, vyskočil na nohy a vrátil mu poklonu.
Slunce už vystoupilo nad koruny stromů, když konečně dosáhli opatství. Přijal je podsaditý, růžolící mladý mnich, který je s úsměvem pozdravil a přivolal čeledína, aby se postaral o koně. Jak kráčeli ke kuchyni, přeptal se Kedrigern na zdraví bývalého vrátného.
Mnichovo srdečné chování se rázem vytratilo. "Bratr Ian už není mezi námi," odpověděl a sklopil oči.
"To je mi líto. A kam odešel?" otázal se Kedrigern.
"Je mrtev."
"Mrtev?" Kedrigern se zastavil a překvapeně se podíval na mladého mnicha. "Vypadal zdravěji než kdokoliv jiný a silněji než kteříkoliv dva muži."
"Bratr Ian byl nejsilnější muž v opatství. Přesto je mrtev."
Chvíli šli v rozpačitém tichu. Pak se Kedrigern veden náhlým impulzem zeptal: "Kolik úmrtí vás postihlo od začátku zimy? Pět?
Šest?"
"Ach ne! Ztratili jsme jen čtyři bratry," odpověděl mladík rychle.
"Aha, jen čtyři, hmm." Kedrigern mlčel, dokud nedošli téměř ke kuchyni, a pak zamručel, jako by přemýšlel nahlas: "Ale stejně, když čtyři muži zemřou nepřirozenou cestou... a za tak podivných okolností..." Pomalu zavrtěl hlavou a pokračoval v mlčení.
Jeho slova stačila, aby mladý mnich značně zneklidněl. Když došli ke kuchyni, zabušil vrátný na dveře a zavolal: "Vedu hosty, bratře cellerarie!" a rychle zmizel. Kedrigern si byl naprosto jist, kam.
"Siger z Trondhjemu! Ty ses vrátil!" zajásal cellerarius nadšené.
"Ano, vrátil jsem se, Duodecimo z Arduy. A tohle je můj přítel a společník, Hamish z Northumbrie."
Oba muži si vyměnili zdvořilé pozdravy. Duodecimo je odvedl ke stolu ve zšeřelém koutě kuchyně s výhledem na zahrádku, kde mniši pěstovali byliny, a zanechal je tam s ujištěním, že se hned vrátí.
"Měl jsi v úmyslu vrátného vyděsit?" zeptal se Traffeo tlumeným hlasem.
"Napadlo mne, že nemáme mnoho času, a to by mohl být nejrychlejší způsob, jak upoutat opatovu pozornost."
"Doufám, že máš pravdu. Ale co když nás vyhodí?"
"Budeme si muset najít způsob, jak se dostat zpátky. Ale nemyslím, že by to udělal." Kedrigern se předklonil a rozhlédl se po místnosti, než řekl tichým, sotva slyšitelným hlasem: "Říkal jsem ti, že jsme měl dojem, jako by se v opatství dělo něco podivného, pamatuješ? Tak teď už víme, že v uplynulých čtyřech měsících zemřeli čtyři mniši a že zmínka o tom lidi znervózňuje."
"Čtyři úmrtí by znervóznily každého," poznamenal Traffeo.
"Nemyslím, že by to mnichy zneklidnilo stejně jako jiné lidi; a rozhodně to nezpůsobilo, že se začali chovat tajnůstkářsky a provinile. Musí v tom být nějaká záhada. Vyřešíme ji a opat nám bude zavázán."
Traffeo se zamračil. "To je všechno velice logické, ale nerad bych jednal zbrkle."
"Příští úplněk bude za třináct dní a cesta zpět do Othionu nám potrvá pět dní. Nemáme času nazbyt."
Traffeo nesouhlasně zabručel. Než mohl vyjádřit své protiargumenty verbální cestou, vrátil se Duodecimo doprovázený mladým mnichem, kterého si Kedrigern pamatoval ze své minulé návštěvy. Zjevení obou mnichů

zapůsobilo na oba hladové a unavené poutníky tak, že se jim chtělo začít hlasitě jásat a radostně tleskat rukama. Mniši totiž balancovali na rukou tácy prohýbající se pod talíři, mísami a miskami obsahujícími jídlo, jež svádělo na pohled a mučilo svou vůní. Byly tam misky paté, talíře plátků hovězího a šunkové klobásy, smažená kuřata, mísy zeleného salátu tečkovaného bílými plátky čerstvých ředkviček, tácy sýra, zlatého, šalvějově nazelenalého, bílého jako obilí, oranžového i kaštanově hnědého, košík s chle- bem, hrouda másla a dva korbele vína, jeden bílého a jeden červeného.
Zatímco před ně Duodecimo rozkládal všechny ty lahůdky, spěšně se omlouval, že zapomněl na ovoce, a mladý mnich pro ně odběhl tak překotně, že se až obávali o jeho zdraví.
"William z Primofolia je dobrý hoch," řekl cellerarius. "Ve své dychtivosti posloužit občas něco zapomene, ale je učenlivý."
"Je to tvůj pomocník?" zeptal se Traffeo.
"Ano. Máme štěstí, že je mezi námi. Ale já už zase tlachám jako obvykle a vy jste příliš zdvořilí na to, abyste mne umlčeli! Jezte, moji přátelé, a s naším požehnáním snězte, co hrdlo ráčí."
Poslechli ho a učinili tak s apetitem, který je překvapil.
Hostina, která lahodila jejich očím a nosu, dokázala potěšit i ostatní jejich smysly svou rozličnou konzistencí, svým křupáním a širokým spektrem různých chutí. Zatímco pojídal sousto za soustem, vzpomínal Kedrigern na bezpočet nechutných a odporných jídel, jež byl nucen snášet v různých špinavých a páchnoucích hospodách, a jeho srdce překypovalo vděčností k dobrým mnichům, kteří zahrnovali pocestné svou pohostinností.
Mladý William se vrátil s velkou kameninovou mísou plnou ovoce, zářící zlatem meruněk a vnitřním rubínovým světlem vinné révy. Když zase odešel, aby se věnoval svým povinnostem v kuchyni, bratr cellerarius řekl: "Dobrý hoch, ten William. Všechno to ovoce vypěstoval sám. Je také velice dobrý pekař."
"Pak je to muž mnoha nadání," řekl Kedrigern a vybral si meruňku.
"To je, to jistě je. Mít dobré pomocníky je úplné požehnání.
Můj druhý pomocník - Francis z Gorhambury - myslím, že ses s Francisem nesetkal?"
"Neměl jsem to potěšení."
"Francis je bystrý a nadaný mladík. Jeho silou je jeho inteligence a jeho předností jsou organizační schopnosti. William je jeho energií a citem. Navzájem se skvěle doplňují," řekl Duodecimo s pýchou hrdých rodičů v hlase.
"Jsi šťastný muž. V dnešních dnech se dobrý pomocník hledá těžce," řekl Traffeo a natáhl se po hroznu vína.
Nějaký čas seděli ve spokojeném a přátelském tichu, během něhož si Kedrigern posloužil druhou a třetí meruňkou.
Konečně řekl: "Jsem rád, že jste problém s udírnou už vyřešili. Ty šunkové klobásy byly skvělé."
Duodecimo sebou trhl. "Udírna! Co víš o udírně? Kdo ti to řekl?" zeptal se a jeho tvář náhle zbledla.
"Když jsem tu byl minulou zimu, omlouval ses, že mi nemůžeš nabídnout uzené maso, protože se něco přihodilo s udírnou a všechno maso se zkazilo. Jistě si na to pamatuješ."
"Ano. Ano, samozřejmě." Duodecimo si ulehčené oddechl a na tváři se mu objevil slabý, nepřesvědčivý úsměv. "Ano, udírna je... je zase v pořádku."
"Co s ní bylo?"
Duodecimo se začal kroutit jako králík chycený v oku. Olízl si rty, zatvářil se zoufale a pak začal koktat: "No, zdá se... že se do udírny dostalo něco... něco hrozného, o čem člověk nerad mluví po jídle..." Pevně stiskl rty a zavrtěl hlavou, ale výraz jeho tváře a pohled jeho očí prozradily jeho dychtivost mluvit, dychtivost, která by snad překonala i sílu zákazu, kdyby se v tu chvíli neobjevil neznámý mladý mnich, který se postavil ke stolu a tiše čekal, až si ho cellerarius všimne.
Byl asi tak stejné starý jako William z Primofolia, ale jeho vzezření bylo poznamenáno lety, zkušeností a dychtivou energií, která Williamovi chyběla. Jeho bystré oči a široké čelo vzbuzovaly dojem pronikavého intelektu, zatímco jeho tichá trpělivost svědčila o jeho dobrém sebeovládání. Zdálo se, že byl mužem, který měl spíše stát po boku nějakému monarchovi než sklepníkovi a Kedrigerna by méně překvapilo, kdyby se s ním setkal na panovnickém dvoře, než v klášteře.
"Ano, Francisi?" řekl Duodecimo.
"Opat by chtěl mluvit s našimi hosty, bratře cellerarie. Poslal mne, abych je přivedl," oznámil mladý mnich.
Kedrigern a Traffeo si vyměnili významné pohledy. Kedrigern mrkl. Duodecimo vstal a řekl: "Jsi rychlý, Francisi. Sotva stačili dojíst." Pak se obrátil ke dvěma čarodějům a představil příchozího.
"Sigere z Trondhjemu, Hatnishi z Northumbrie, tohle je můj druhý pomocník, Francis z Gorhambury. Je to jeden z nejlepších mozků našeho opatství. Hodně si od Francise slibujeme."
Francis přijal jeho kompliment takřka neznatelným kývnutím hlavy. Jeho oči triumfálně zazářily, ale výraz jeho tváře se nijak nezměnil.
Traffeo se zvedl od stolu a řekl: "Jak jsi sám řekl, Duodecimo, mít dobré pomocníky je úplné požehnání."
"Ano. Řekl bych, že mladíci jsou velice odlišné povahy, ale jak jsi říkal, vzájemně se doplňují," řekl Kedrigern.
Duodecimo, šťastný, že choulostivé téma hovoru bylo zapomenuto, se náhle stal velice sdílným. "Ale věřil bys tomu, Sigere, že je jeden z našich bratrů vůbec nedokáže rozeznat?
Dokonce se zdá, jako by věřil, že Francis a William jsou jedna a tatáž osoba - a nedá si to rozmluvit!" Duodecimo se vesele zasmál a pokračoval: "Náš dobrý bratr Filigrane je odborník na slovo vzatý, pokud se jedná o knihy a dopisy, a píše bez jediné chyby, ale ať se snaží jak chce, nedokáže rozeznat Francise od Williama." Potřásl hlavou, tiše se zasmál a pak vykročil ke dveřím.
S Francisem v čele se všichni tři vydali po opatství. Ačkoliv bylo časné ráno, slunce pálilo a oni šli pomalou línou chůzí, takže Kedrigern měl dost příležitostí prohlédnout si budovy. Tyčící se knihovna byla stále zakryta lešením, ale zdálo se, že práce na ní už brzy skončí. Byla to ohavná stavba, navozující spíše představu věznice, než kabinetu věd a

umění; a co bylo zvláštní, působila dojmem neobvyklé prostornosti. Pokud jim opat odmítne své vedení, nebude lehké se v ní orientovat.
Jak se blížili ke kapitule, kde už je očekával opat, zkřížil jim cestu starý mnich. Jednou rukou si zastínil oči; ve druhé svíral sukovitou hůl. Kedrigern zaslechl tiché Francisovo povzdechnutí.
"Dobré ráno tobě, bratře Williame, i tvým společníkům," řekl mnich chraptivým hlasem a postavil se jim do cesty.
Zastavili se.
"Dobré ráno, bratře Filigrane. V oslnivém slunci ses spletl. Já jsem bratr Francis," řekl mladý mnich trpělivě.
"Cellerariův pomocník?"
"Ano."
"Ach, ano. Cellerariův pomocník. A kdo jsou ti muži, bratře Williame?"
"Bratr Francis," odpověděl bratr Francis, tentokrát již poněkud méně trpělivě.
Filigrane se jim zblízka zahleděl do tváře, pak trochu poodstoupil a zavrtěl hlavou. "Ani jeden z těchto mužů není bratr Francis," řekl. "Bratra Francise přece poznám. Je to cellerariův pomocník."
"Já jsem Siger z Trondhjemu a tento muž je Hamish z Northumbrie. Jsme na cestách," řekl Kedrigern.
"Opat už na naše hosty čeká," upozornil ho Francis a vykročil.
Filigrane znovu zavrtěl hlavou a ustoupil, aby jim uvolnil cestu. Ani jeden z čarodějů nevěděl, co říct, a tak ticho přerušil až Francis, když došli do stínu kapituly. "Bratr Filigrane strávil mnoho let opisováním knih," řekl tichým, bezbarvým hlasem. "Člověk, který se věnuje psaní, nepotřebuje příliš dobrou paměť."
"Čistá pravda," zabručel Traffeo.
"A bratr Filigrane také chodí často na slunce bez kápě," dodal Francis.
Opat je přijal u dveří kapituly a propustil bratra Francise.
Nervózně se usmál. Rectoversova vyhublá dravčí tvář nebyla příliš vhodná pro srdečný výraz a jeho hlubokému, monotónnímu hlasu by slušelo spíš deklamování neblahých předpovědí než uvítací projev, ve kterém se snažil být žoviální.
"Sigere z Trondhjemu, vítáme tebe i tvého přítele!" přivítal Kedrigerna.
"Děkuji ti, opate Rectoverso... ale jsi si jist, že jsem vítán?"
zeptal se čaroděj, kterého vřelost jeho slov poněkud zmátla.
"Doufali jsme, že se vrátíš."
"Opravdu? To je od tebe velice hezké. Myslel jsem... no, měl jsem dojem, že jsem tu posledně příliš vítán nebyl."
"Když jsme spolu tehdy mluvili, Sigere, měl jsem starosti a ve své hlouposti jsem tě vyhnal, místo abych tě požádal o pomoc. Ale ty ses vrátil. Tvůj talent může zachránit nás i naše velké dílo."
"Můj talent může... zachránit... vaše velké dílo?" zopakoval Kedrigern nechápavě, dokonale zaskočený. S bezradným gestem se podíval na Traffea.
"Měl jsem pochopit hned, že tvé pozorovací umění a schopnost dedukce nám byly seslány z nebe, ale bál jsem se. Teď je ale použiješ pro naše dobro, že? Prosím, udělej to, můj dobrý Sigere!"
"A co mám pozorovat? Co mám vydedukovat?"
Opat ho umlčel prstem přiloženým ke rtům. Ostražitě se rozhlédl na všechny strany - a pak přitáhl návštěvníky k sobě.
"Mohu mluvit důvěrně?" zeptal se.
"Toto je můj přítel a kolega, Hamish z Northumbrie. Před ním můžeš mluvit otevřeně," řekl Kedrigern.
"Výborně," řekl Rectoverso a znovu se rozhlédl. "Zemřeli čtyři mniši a já jsem přesvědčen, že jejich smrti nebyly nešťastné náhody, ačkoliv tak na první pohled vypadají. Bojím se, že všechno to zabíjení má na svědomí některý z našich bratří, a to by znamenalo, že se mezi zdi našeho opatství vplížilo odporné zlo."
"Mluvíš o vraždách. Jsi si jist, že to byly vraždy?"
"Posuď sám. Dva týdny před tím, než jsi sem tehdy v zimě přijel, se v udírně udusil starý mnich, bratr Vinet. O deset dní později se ve studni utopil jiný mnich, tentokrát mladý."
"Podivuhodná souhra náhod, to připouštím, ale nemohlo se jednat o pouhé neštěstí?"
Rectoverso odmítavě zavrtěl hlavou. "I já si umím všímat různých věcí, Sigere, ale až do této chvíle jsem si to, co jsem viděl, nechával pro sebe. Ten večer, kdy došlo k prvnímu úmrtí, padal čerstvý sníh, který roztál až druhého dne odpoledne. Podrážky bot mrtvého muže však byly úplně suché, když jsme ho ráno našli."
"A nemohl do udírny přijít dříve, než začalo sněžit?"
"Mluvil jsem s ním v refektáři, už když sníh padal."
Kedrigern pozvedl obočí. "A ten druhý?"
"Colophon z Canevari byl náš nejmladší bratr. Našli jsme ho ve studni s knihou pevně sevřenou v rukou - jako by tam spadl, když se soustředil na čtení."
"Takové věci se někdy stávají," namítl Kedrigern a Traffeo kývl na souhlas.
Rectoverso znovu nesouhlasně zavrtěl hlavou. "Ne Colophonovi. Jeho oči byly slabé a ve slabém světle nedokázal číst.
Musel tam spadnout v čase nešpor, když slunce už zapadalo."
"Pokud měl špatné oči, možná studnu prostě přehlédl," navrhl Traffeo.
"Studna má pažení, které mi dosahuje až do pasu. Colophon byl velice malé postavy. Nešťastnou náhodou tam spadnout nemohl."
"Možná... možná do ní vrazil nečekaně, když byl zabrán do svých myšlenek, upustil knihu, a když se ji pokoušel vytáhnout..."
začal Kedrigern a pak se mrzutě odmlčel.

"Myslím, že už jsem se zmínil, že jsme knihu nemohli uvolnit z jeho mrtvých prstů," poznamenal opat.
Kedrigern si zamnul bradu. "A co ti další mrtví?"
"Esparto ze Semé, pekařův pomocník, zemřel brzy na jaře.
Dlouho si stěžoval na bolesti břicha a jednoho dne to začalo být vážné. Té noci zemřel."
"Nemohla mít jeho smrt nějaké přirozené vysvětlení?"
"Nemyslím. Úplně zmodral a zemřel volaje po mléku."
"To jsou tři," připomněl Traffeo.
"O měsíc později byl náš vrátný, bratr Ian, rozmačkán kamenem, který vypadl ze zdi knihovny."
"Uvolnil se?"
"Ano."
Opatovu úsečnou odpověď následovalo hluboké ticho.
Konečné řekl Kedrigern zamyšleně: "Situace má jisté zajímavé aspekty, ale já nevím, jak by mohla moje přítomnost přispět k jejímu rozuzlení. Tvé vlastní pozorovací schopnosti i umění dedukce jsou pozoruhodné a navíc znáš opatství i vše, co se nachází mezi jeho zdmi. Jak by mohl cizinec dokázat, co ty jsi nedokázal?"
"Můžeš si prohlédnout vše a všechny nezaujatýma očima, neovlivněn předsudky jednotvárného života. Můžeš odhalit pravý význam toho, co se tu děje, protože nejsi zatížen tím, co by se tu dít mělo. Uvidíš detaily, které jsme přehlédli, znamení ukazující na muže nebo moc, která se za tím vraždění skrývá."
"Moc? Jakou moc máš na mysli, opate?"
"Nemohu uvěřit, že by někdo z naši společnosti připravil o život své bratry, aniž by je k tomu něco zlého - možná dokonce Zlo samo - přinutilo," řekl Rectoverso tlumeným, chraptivým hlasem.
"A jéje," odpověděl Kedrigern a zbledl.
"Takže nám musíš pomoci. Je to tvá povinnost."
Kedrigern se podíval na Traffea, který se zdál opálovými slovy ochromený. "Musíme se poradit," řekl. Ve skutečnosti se již rozhodl.
Jakkoliv moc Knihu pěti modrých hlemýžďů potřeboval, jakkoliv dychtil prohlédnout si slavnou knihovnu, jakkoliv toužil oplatit dobrým mnichům jejich pohostinnost a přispět k odhalení záhady děs- ných úmrtí, znal svoje meze. Už se utkal s draky, démony a ďasy rozličných druhů, dokonce měl co do činění i se Smrtí samým, ale neměl chuť začínat si něco s Knížetem temnot. Než však mohli s Traffeem zmizet, uchopil je opat svýma kostnatýma rukama za zápěstí a zadržel je.
"Naše práce je svaté dílo. Ačkoliv nás někteří zrazují a nazývají nás fanatiky, šílenci, a dokonce kacíři, děláme tady Boží dílo. Jeho nepřátelé jsou i našimi nepřáteli a náš boj je nekonečný a není při něm odpočinku."
"A v čem spočívá vaše práce, opate?" zeptal se Kedrigern.
"Tvoříme knihy."
Kedrigern a Traffeo si vyměnili nevěřícné pohledy a pak se obrátili na Rectoversa. Traffeo se zeptal: "Jak někdo může vytvořit knihu?" a Kedrigern současně: "Ale knihy se přece opisují, a ne tvoří."
Rectoverso uvolnil svůj stisk. Okamžik je držel svým jiskřivým pohledem, pak sklopil oči a řekl: "Dovolte, abych se opravil: Píšeme knihy. To se od mnichů očekává, ne?"
Přikývli. Kedrigern, ačkoliv byl navenek úslužný, se jen utvrdil ve svém odhodlání opustit okamžitě opatství a byl si jist, že Traffeo s ním bude souhlasit. Představa, že má co do činění s fanatiky a šílenci mu byla skoro stejně nepříjemná jako výhled na zápas s ďáblem.
Zdálo se, že opat si je pocitů svých hostů vědom. S jemným, chladným úsměvem, kterým je chtěl uklidnit, řekl: "Jistě si všechno chcete prohovořit na klidném místě. Navrhuji, abyste se odebrali do naší zeleninové zahrady nebo se posadili ve stínu sadu. Nebo byste raději dali přednost procházce pro povzbuzení chuti k jídlu? V poledne mi prosím řekněte, zda jste se rozhodli zůstat nebo odjedete.
Do té doby je vám opatství plně k dispozici."
"Můžeme navštívit knihovnu?" zeptal se Kedrigern i rychle.
"To je v této chvíli nemožné. Možná později - až budou ta tajemná úmrtí objasněna."
Opat odešel a oba čarodějové chvíli setrvali ve stínu kapituly, než se rozhodli pro procházku kolem klášterní zdi. Shodli se, že vně opatství budou moci hovořit mnohem svobodněji.
Prodiskutovali otázku, jestli mají zůstat nebo odejít, ze všech možných úhlů a nakonec se dostali tam, kde začali. Bylo evidentní, že setrvat v kláštěře je bezpodmínečně nutné, pokud chtějí získat Knihu pěti modrých hlemýžďů, ale na druhé straně se tak vystavovali nepředstavitelnému nebezpečí, pokud se budou muset utkat s ďábelským nepřítelem. Co nejrychleji zmizet byla jediná možnost, jak zachránit svá těla i duše od neskutečných hrůz, ale mohlo jim to přivodit profesionální ostudu. Pokud zůstanou, nebylo jisté, že budou muset skutečně čelit ďáblu; to vše mohla být práce obyčejného vraha, možná pokračování nějaké staré rodové msty; ale ani tak neměli jistotu, že jim bude umožněno prostudovat Knihu pěti modrých hlemýžďů.
Rectoverso stále nebyl ochoten vpustit je do knihovny a nebylo příliš pravděpodobné, že by svůj názor v dohledné době změnil.
Ačkoli by kterýkoliv rozumně uvažující muž ihned a bez jediného ohlédnutí opustil co nejrychleji opatství, Kedrigerna něco nutilo, aby zůstal. Žádný muž přece nemohl jen tak odejít a ponechat hrůzné vraždy čtyř nevinných mnichů neodhaleny, neobjasněný a nepotrestány. Pokud však vrahem není člověk... hm, to by samozřejmě měnilo situaci.
Vrátili se do opatství, a zatímco pomalu kráčeli cestou ke kapitule, Traffeo řekl: "Nesmíme se tu zdržovat. Když vyrazíme ještě dnes a pojedeme co nejrychleji, budeme mít ještě čas prohledat mou knihovnu pečlivěji. Jistě se nám podaří nalézt pro Berzel nějaký lék."

"Opravdu tomu věříš?" zeptal se Kedrigern tiše.
"Ne. Ale zůstat tu nesmíme."
Kedrigern si povzdechl a řekl: "Myslím, že máš pravdu. Je to šílenství, zaplést se s něčím takovým."
"Ten opat nemá v úmyslu nechat nás, abychom mu nahlíželi pod pokličku."
"Ne. Příliš se bojí o svou převzácnou knihovnu. Člověk by si skoro myslel... K čertu, jaký to má význam chodit kolem toho jako kolem horké kaše? Nikdy nás nepustí ke Knize pěti modrých hlemýžďů. Nemá smysl si to nepřiznat."
"Možná, že tu ani není. Tvůj sluha se mohl mýlit."
"Ne. Zorsch je důvěryhodný. Říkal, že ji viděl a držel ji v ruce, a on mluví pravdu."
"Hmm, potom... možná, že ji mniši zničili. Možná ji vymazali, aby mohli pergamen znovu použít. To oni dělávají, však víš."
"Ano. Já vím, vím," řekl Kedrigern sklesle.
"Možná ji sežraly krysy."
Kedrigern zasténal a pak už pokračovali tiše, dokud nedošli do kuchyně, kde řekl: "Jdi a připrav koně. Chci Duodecimovi poděkovat za jeho pohostinnost."
"Počkám na tebe ve stáji," odpověděl Traffeo.
Kuchyně byla plná vůní dobrého jídla, ale jinak prázdná.
Kedrigern vešel, několikrát zavolal cellerariovo jméno, ale žádnou odpověď nedostal. Nechtěl nechat Traffea čekat, a tak se rozhodl, že se v kuchyni zastaví ještě těsně před odjezdem.
Zamířil ke stáji a cestou zahlédl opata, který kráčel ke knihovně. Řekl si, že setkání s ním nemá smysl odkládat, a tak zavolal na Traffea a oba muži se vydali za Rectoversem. Ještě k němu nedošli, když ze dveří knihovny vyběhlí dva sluhové a hnali se vstříc opatovi, mávajíce rukama a vzrušeně vykřikujíce slova, jimž na tu vzdálenost Kedrigern nerozuměl. Vrhli se mu k nohám, zatímco z knihovny vybíhaly další postavy.
"Uklidni se a mluv," přikazoval Rectoverso jednomu ze sluhů zrovna ve chvíli, kdy Kedrigern stanul po jeho boku.
"Bratr cellerarius! Vjámě!" křičel muž zadýchaně a jeho druh, energicky přikyvuje, dodal: "Duodecimo z Arduy je mrtev, udušen závalem hlíny ve výkopu!"
"Requiescat in pace," zamumlal opat. Pak přistoupil k třesoucímu se sluhovi a pozvedl ho. "Řekni mi, jak ses dozvěděl o tom, co se stalo za vnitřními zdmi," řekl.
"Od knihovníka!" vykřikl s hrůzou v očích.
"On nám to řekl! Poslal nás, abychom ti to oznámili," přidal se druhý sluha. "Přišli jsme na jeho rozkaz."
"Nic jsme neviděli. Neporušili jsme zákaz," řekl první spěšně.
"Velmi správně. To je vše, co jste mi měli říct?"
Začali kývat a hlasitě ho ujišťovat a on je posunkem propustil.
Několik kroků vycouvali s poklonami a pozpátku, pak se otočili a rozběhli se. Opat se podíval na Kedrigerna, který stál přimrazen tou strašnou zprávou.
"Náš nepřítel nespí," řekl opat.
"Ráno jsem s Duodecimem hovořil. A teď je mrtev," zamumlal Kedrigern stísněným hlasem.
"Zůstaneš a pomůžeš mi vypátrat toho, kdo ho zavraždil?"
"Ano," odpověděl Kedrigern, který při pomyšlení na smrt laskavého muže zapomněl na veškerá svá předchozí rozhodnutí.
"Pak mne tedy následuj," řekl opat.

Jedenáct
Princezna usiluje o mat

Princezna si založila ruce a podívala se Černému šaškovi zpříma do očí. Berzel vstala a postavila se po jejím boku, snažíc se vypadat stejně vznešeně jako ona.
"Nemáme zájem," řekla Princezna chladně.
Temná postava se dvorně uklonila. "Možná tedy později, drahé dámy?" zeptala se chrčivě.
"Stěží. Nechceme být nevděčné k tak štědrému hostiteli, ale nemůžeme se chovat přátelsky k někomu, kdo nám tvrdí, že jsme v jeho moci," řekla Princezna a Berzel dodala: "To v žádném případě ne."
"Jen jsem vás informoval o vašem postavení. Tohle je moje pevnost. Všichni, kteří jsou v ní, nebo ti, jenž do ní vstoupí, jsou v mé moci a setrvají v ní, dokud tomu chci já. Má moc je pozoruhodná."
"Pak bude jen spravedlivé, když tě budu informovat o tvém postavení," řekla Princezna a sáhla po kouzelné hůlce.
"Mám svou vlastní moc a pokud máš v úmyslu nám vyhrožovat, může se lehce stát, že ji brzy okusíš."
"Má půvabná dámo," odpověděl šašek a do jeho chrčivého hlasu se vloudil ukřivděný podtón. "Mé krásné dámy, jak by vám někdo mohl vyhrožovat? Copak já vám vyhrožuji? Setkaly jste se snad v těchto zdech s něčím jiným, než s pohostinností, šlechetností, dvorností a úctou?"
"Ne. Prozatím ne," připustila Princezna. Podívala se na Berzel a ta jen odmítavě zavrtěla hlavou.
"Pak mi tedy odpusťte, přijměte mou omluvu za nevhodnou volbu slov a vraťme se zpět k šachové hře. Jste na tahu, má paní," řekl šašek. Ještě jednou se uklonil a svou kolébavou chůzí se vydal na protější stranu galérie.
"Teď jsi mu ukázala, kde je jeho místo," zašeptala Berzel.
"Jestli má takhle vypadat šašek, pak na mém hradě žádní nebudou."
"Nemyslím, že by tohle byl typický šašek," odpověděla Princezna. Obě se vrátily na svá místa a Princezna se podívala na obří šachovnici dole. "To určitě nejsou obyčejné šachy. K pohybování s těmi věžemi by bylo třeba tří silných

mužů."
Ve stejné chvíli, kdy to řekla, dosáhl Černý šašek svého místa u zábradlí na druhé straně balkónu a shlédl na dvaatřicet černých figur seřazených pod ním. Rozpřáhl nad nimi ruce ve vznešeném gestu a učinil jimi složitý pohyb. Na to se bílý král a královna Princezně lehce uklonili, zatímco všech osm pěšců se sklonilo až k zemi. Odpověděla jim důstojným pokynutím.
"Mé paní postačí, když oznámí svůj tah. Figury poslechnou," řekl Černý šašek.
"Tak dobře. Zahajuji královým pěšcem na čtvrté pole."
Bílý králův pěšec vykročil a postoupil o dva kroky vpřed. Tam se zastavil s hlasitým sražením podpatků na botách neviditelných nohou. Princezna a Berzel si v skrytu vyměnily užaslé pohledy.
Berzeliny oči se rozšířily a dívka se nahnula ke své přítelkyni, aby jí něco řekla, ale Princezna jí jen stiskla ruku a zašeptala: "Jen se předvádí. Chovej se, jako by se nic zvláštního nedělo."
Pozorně se zadívala na figury a najednou uslyšela hlasy.
Nebylo pochyb, že přicházejí zdola. Slova nebyla pronášena nahlas, ale slyšela je jasně, jako by byla mezi figurami.
Králův pěšec zase táhne jako první. Vždycky je to buď králův, nebo královnin pěšec, nikdy jeden z nás. To není spravedlivé, řekl jeden z pěšců.
Samozřejmě, že je to spravedlivé, řekl druhý. Králův pěšec je přece nejstarší.
A navíc, kdo kdy slyšel zahajovat s krajními pěšci? připojil se opovržlivě třetí.
Pěšec, který promluvil první, se hořce zasmál a opáčil: To dokazuje, jak málo toho víš. Spulsifer zahájil ve velkém klání u Narbonne věžiným pěšcem na čtvrté pole a vyhrál na devět tahů.
Spulsifer měl štěstí. Jeho protivník zemřel při osmém tahu.
Na tom nezáleží! Bylo to skvělé zahájení. Všechny překvapilo.
Říkali to.
Co může věžin pěšec vědět o skvělosti? zeptal se čtvrtý hlas.
O moc víc než biskupův pěšec, ozval se vztekle pěšec královniny věže.
Tiše, pěšci, uklidněte se, zahřměl královnin jezdec a jeho kůň pohodil hlavou, až mu zavlála hříva. Teď není čas na malicherné hádky. Musíme vyhrát hru. Ty tam, jak to stojíš! Vyrovnejte se!
Postavte se rovně. No tak, hněte sebou! Klátíte se jako tlupa opilců!
S hněvivým mručením se pěšci vyrovnali na svých polích.
Jezdec je jednoho po druhém přehlédl.
To už je lepší, řekl. A nechci slyšet žádné další hádky, rozumíte? Stojíme tváří v tvář silnému nepříteli a nemáme proti němu žádnou šanci, pokud nebudeme držet spolu. Z řady pěšců se ozvalo nové mručení. Jezdec se odmlčel, dokud pěšci neztichli, a pak pokračoval: Jejich veličenstva očekávají, že každý z vás bude bojovat, jak nejlépe umí. Pamatujte, že na každého, který prolomí linii černých figur, čeká postup. Tom už je napůl tam a vy ostatní ho budete následovat.
Kdo nás řídí tentokrát, pane? zeptal se jeden pěšec.
O to se nestarejte. Je to urozená dáma královské krve s vlasy barvy havraních křídel a očima, pro které by každý pěšec rád položil život. Taky se vyzná v magii. Je to pro vás čest, že můžete sloužit tak báječné dámě a jestli ji některý z vás zklame, osobně se postarám, aby si přál být raději obětován!
Jeden z pěšců zabručel: Trochu silná slova na někoho, kdo nedokáže ujít ani tři kroky rovně. Ostatní vybuchli smíchem.
Kdo to byl? zaječel jezdec. Kdo to řekl? Zašlapu ho do země!
Uklidni se, můj synu, řekl tichý důstojný hlas po jezdcově boku. Nedávej průchod svému hněvu. Raději nás nech, abychom se věnovali svým povinnostem a pokorně sloužili tě urozené dámě, která naším vedením riskuje tak mnoho.
Ano, vaše excelence*1. Omlouvám se. Už to víckrát neudělám, řekl jezdec zahanbeně.
Jakmile královnin biskup promluvil, všichni pěšci ztichli a sami se vyrovnali na svých polích. Vážnost, se kterou pronášel svá slova, Princeznu poněkud zarazila, protože si žádného rizika vědoma 1 Anglosasové nemají v šachách střelce, ale biskupa, což bylo nutno v zájmu zachování dějových souvislostí v překladu ponechat. Pozn. překl.
nebyla a nikdo jí o žádném nic neřekl. Z přemýšlení jí vytrhl hlas Černého šaška.
"Mé šachové figurky jsou poněkud užvaněné, má paní. Ruší tě to?" zeptal se.
"Vůbec ne. Královnin biskup říkal něco o riziku, které na sebe beru, když je vedu. Chápeš, co tím myslí?"
"Riziko prohry, patrně. Co jiného by tím mohl mínit. A nyní: i já zahájím královým pěšcem na čtvrté pole."
Černý pěšec se tiše přesunul na naznačené pole a zastavil se tváří v tvář bílému pěšci. Podívali se jeden na druhého.
Nenech si od něj nic líbit, Tome! křikl královnin pěšec na svého druha.
Jasné, Tome! Jak se na tebe křivě podívá, vraz mu jednu!
zavolal druhý.
No tak, pěšci, uklidněte se. Nechtě si to na konec hry, řekl bílý králův jezdec.
Pěšci poslechli a ostatní figury zůstaly zticha. Princezna teď byla schopna lépe se soustředit na hru. Občas hrávala šachy s Kedrigernem a měla jakousi povrchní představu o strategii a taktice - předpokládala, že ještě z doby předcházející její transformaci - ale nebyla žádný šachový mistr a věděla to. Musí hrát s rozmyslem.
Princezna prohrávala nerada - zvláště s šaškem.
Připadalo jí, že mezi vším tím brebentěním jejích figur neslyšela jediné slovo z černé strany. Byly snad černé figury němé?
Komunikovaly snad jen samy mezi sebou a s Černým šaškem? Bylo snad jejich mlčení součástí strategie zaměřené k jejímu znervóznění - účinné - nebo naopak zdvořilost, se kterou ji nechtěly rušit v úvahách? Zvažovala všechny ty možnosti jednu po druhé, ale nakonec se jen zamračila na svého soupeře a soustředila se na hru.
Klíčem v celé té věci byla smělost, pomyslela si. Soudíc podle jeho oblečení a chování, byl Černý šašek muž, jenž věřil

v zastrašování lidí, a jestli mu to s někým vycházelo, tak s Princeznou určitě ne. Bude útočit a nenechá ho ani na okamžik odpočinout.
Rozhodné, agresivní tahy Černému šaškovi ukážou, že nemá co do činění s dvojicí plachých, vystrašených princezen. Tvrdá hra, rychlé vítězství a pak už jen zdvořile poděkují za pohostinství a odejdou.
"Královna na páté pole věže," řekla.
Kam? Kam že mám jít? Na páté pole před věží? To sebou musím hodit. Musím běžet, řekla královna. Pozvedla okraj své objemné sukně, sestoupila z trůnu, obrátila se ke králi a řekla: Musím odejít, můj starouši. Vrátím se, jakmile to bude možné. Dávej na sebe pozor.
Vyměň se s věží hned, jak to půjde, a nenech se zahnat do kouta. Pak pozvedla hlas a zvolala: Vy ostatní dávejte pozor, aby se jeho veličenstvu nic nestalo, zatímco tu nebudu. Občas sem zaskočím.
Mějte oči na stopkách. Držte se. A vykročila ke svému cíli.
"Podívej se, jak jde!" řekla Berzel. "Jaká energická žena! To je královna, jakou bych chtěla být!"
Princezna neodpověděla. Naslouchala dlouhému zívnutí, následovanému hlubokým, unaveným hlasem, který říkal: Sakramentská ženská... pořád někde harcuje. K čemu je všechno to její pobíhání a honění dobré. Měla by se naučit držet se svého pole.
Pronikavý postřeh, vaše výsosti, řekl tichý hlas po králově boku.
Ty jsi ten pravý, kdo k tomu má co říct, biskupe, odsekl král mrzutě. Jsi zrovna takový jako ona.
Biskup se tiše, trochu rozpačitě zasmál, a namítl: Ach, já nemám schopnosti její výsosti ani její moc. Musím k věcem přistupovat nepřímo, zešikma, zatímco její výsost se může pohybovat, jak se jí zlíbí.
Všichni byste se měli naučit držet se jednoho místa, zabručel král.
"Odvážný tah, má paní," řekl Černý šašek. "Já na to odpovím jezdcem na třetí pole královnina biskupa."
Černý jezdec vyrazil přes svého vlastního pěšce vpřed, vrhl se stranou a přistál před vedlejším pěšcem. Princezna si prohlédla rozložení figur. Uviděla svou příležitost. Její další tah byl biskup na čtvrté biskupovo pole.
No tak, co jsem říkal? Vždyť jsem to věděl. Je úplně stejný jako ona, bručel král, zatímco biskup zaujímal určené místo.
Princezna společensky potlačila zívnutí a pokusila se být klidná a vyrovnaná. Nebylo to lehké, když měla možnost dát příštím tahem šach - mat. Jestli Černý šašek odkryje oba jezdce a jestli bude chtít královým jezdcem ohrozit královnu, skončí vše čtvrtým tahem: královna vezme pěšce a dá mat.
"Jsi velice důmyslný protihráč, má paní," řekl Černý šašek.
"Smyslem hry je vyhrát. A člověk se snaží neztrácet čas," odpověděla Princezna chladně.
"Obdivuhodný postoj. I já ho zastávám. Rychlá, divoká hra je velice osvěžující."
"Přesně tak. Jsi na tahu."
"A má paní nemá odpor k prolévání krve. To je znamení pravého hráče: ochota měnit - obětovat - když je to třeba. Ovšem v tuto chvíli se mi to nehodí." Černý šašek se usmál a králův pěšec postoupil o jedno pole. "Obávám se, že jsem příliš zkušený, než abych si nechal dát mat tak školáckým způsobem. Tvá královna je v nebezpečí, má paní."
Princezna si uvědomila, že to s tou agresivitou poněkud přehnala. Vrátila královnu na třetí biskupovo pole, kde její výsosti všichni pěšci provolali slávu.
Mí odvážní vojáci! řekla, když popadla dech po svém posledním tahu. Je na vás hezký pohled. Jste všichni skvěle vyrovnaní, dodala a vladařsky jim pokynula.
Princezna viděla, že její královna je otřesena pěšcovým útokem a je ráda, že je zase zpátky mezi svými. Byla statečná, ale poslední tah ji velice rozrušil. Příští tah Černého šaška přišel rychle a jeho králův jezdec překonal prázdný čtverec a usadil se na biskupově třetím poli, ohrožuje bílého krále pěšce. Tom se neklidně rozhlédl a pak zaujal vyzývavý postoj.
Odvahu, můj synu, zavolal na něj biskup ze svého o dvě pole vzdáleného místa.
Vzmuž se, Tome! Jsme s tebou. Jsi odvážný chlapík! povzbudila ho královna.
Biskup byl vysunutý a nikdo ho nekryl. Princezna poslala královnina jezdce na pole před něj. Tom si při pohledu na jezdce, který teď chránil i jeho pole, hlasitě oddechl.
Hej, ty tam! Narovnej se! křikl na něj jezdec.
Černý biskup opustil své místo po králově boku a důstojně se přemístil na čtvrté pole svého kolegy královnina biskupa, kde zaujal pozici proti biskupovi bílého krále. Dvorně se jeden druhému uklonili. Černý biskup sjel pohledem po levé i pravé diagonále a zastavil se očima na pěšci, jenž se krčil za královninými zády. Usmál se, ale neřekl nic.
Úplně mi z něj přeběhl mráz po zádech, zašeptal pěšec.
Královský jezdec za jeho zády ho napomenul: Vzchop se, chlapče. Nezapomínej na své poslání.
Princezna posunula královnina pěšce o jedno pole. Černý šašek odpověděl stejným tahem. Princezna zhodnotila situaci a nebyla jí nijak nadšena. Její rychlý postup těžkých figur byl zastaven. Příliš spěchala, domnívala se, že může protivníka polapit do pasti snadného matu, a teď za svůj spěch zaplatí. Bylo by to krásné, kdyby to mohla odbýt pokrčením ramen a slovy: "Vždyť je to jen hra," ale prohra není nikdy příjemná, a prohra s arogantním, drzým šaškem - zvláště pro princeznu - je velice hořká.
Její královna byla zřejmě pro nejbližších několik tahů v nebezpečí, ve své vlastní třetí řadě. Biskup, jezdec a dva pěšci byli nedaleko, ale její pravý bok byl odkrytý. Nešťastný pěšec za jejími zády se potil pod výhružným pohledem černého biskupa a potřeboval morální podporu. Princezna se rozhodla posílit své pravé křídlo tahem královského jezdce na třetí pole věže.
"Zajímavé. Tento tah jsem nečekal," řekl Černý šašek zamyšleně.
"A vidíš, už je tady," odsekla Princezna.
"Jistě. A já na něj velice rád odpovím." Černý královnin biskup vyrazil přes prázdný střed šachovnice a zastavil se na

pátém poli králova jezdce. Obrátil se tváří k bílé královně a důstojně se jí uklonil. Královna se rozhlédla po nějakém ochránci. Žádný tam nebyl. Věci nevypadaly příliš dobře: "Má paní se musí připravit na výměnu. Trocha krveprolití zjasní situaci, že?" zeptal se Černý šašek.
Princezna zvážila všechny možnosti a zjistila, že správný výraz byl možnost. Mohla táhnout jen jediným způsobem: královnou na třetí jezdcovo pole, po čemž bude její protivník muset buďto svého biskupa stáhnout, nebo ho ztratit výměnou za jejího jezdce. A co pak? Zdálo se, že černý královnin jezdec něco chystá... a ten zlověstný králův biskup... Nezbývalo jí, než udělat tah, kterým zachrání svou královnu, a pak čekat, co podnikne soupeř.
Královna se graciézně přemístila na vedlejší pole a upravila si vlečku. Černý biskup sklopil oči. Princezna uslyšela hlasy pěšců.
Zněly velice ponuře a rozhořčeně.
Zaplatí za to, pane, řekl jeden a druhý se přidal: Vyhrajeme tu bitvu na tvou počest, pane, to ti slibujeme.
Ale no tak, mládenci. Ještě není po mně, odpověděl králův jezdec.
Pokud se na tebe vrhne, pane, zaplatí za to, řekl třetí pěšec a blýskl očima po černém biskupovi, který stál tiše a nehnutě. My si to s ním vyřídíme.
Trochu úcty k sutaně, mládenci, napomenul je jezdec.
K sutaně? K jeho sutaně? Vždyť ji ukradl! Není o nic víc skutečným biskupem než já papežem a všichni to o něm vědí, zvolal pěšec rozzlobeně.
Tak už se uklidněte. Nechcete přece, aby se o nás řeklo, že nedokážeme ctít pravidla hry? Dokud jsme na šachovnici, je ten chlap biskupem a já nechci, abyste na to zapomínali, ať už se stane se mnou cokoliv, odpověděl jezdec.
"Slyšíš ty figury mluvit, Berzel?" zeptala se Princezna velice tichým šeptem.
"Ne. Neslyším vůbec nic."
"Já ano. Je to velice dojemné. Mluví, jako by umírali doopravdy."
Vždyť také umíráme, madam! Copak vám to ten ďábel neřekl?
zvolal pěšec od věže.
Ticho tam! Buďte všichni zticha! přikázal jezdec, ale pěšec se umlčet nedal. Měla by to vědět, nemyslíte ? Někdo by to naší velitelce měl říct, jinak skončí jako my!
No tak, co je to tam za křik? Bude tam ticho, okřikl je král mrzutým, ospalým hlasem. Všechen ten zmatek a shon kolem a teď ještě křik... jak má váš král odpočívat?
Vidíš, co jsi způsobil? Vyrušil jsi jeho veličenstvo ze spánku, řekl jezdec.
Měla by se to dozvědět!
Ale ne od pěšce, chlape. Se svou velitelko si budete moci promluvit, až se dostanete na osmé pole. Veškerá potíž s vámi je, že nevíte, kde je vaše místo!
Tak jí to řekni sám! Někdo to udělat musí, odsekl pěšec vztekle.
Každému, co mu náleží, řekla královna ostře. Pěšec má pravdu.
Jestli naši velitelku ještě nikdo neinformoval o pravé podstatě hry, je nejvyšší čas to udělat teď. Co myslíš, biskupe?
Královnin biskup, který se ještě nepohnul, řekl: Jak si její veličenstvo přeje. Pak si odkašlal a zavolal: Má urozená velitelko - slyšíš mne?
"Ano. Ano, vaše excelence. Slyšela jsem všechno, o čem jste dosud mluvili," odpověděla Princezna, myslíc si slova, ale nevyslovujíc je nahlas.
Ano, ano, samozřejmě... měl bych si to pamatovat. Je správný můj předpoklad, že jsi nebyla informována o pravé podstatě této hry?
"Všechno, co vím, vaše excelence, je, že nás náš hostitel, který se nazývá Černý šašek, vyzval k odpolední partii šachu. Nikdy dřív jsem ještě nehrála s tak velkými a mluvícími figurkami, ale jinak mi připadá, že je to obyčejná hra v šachy."
Smím se zeptat, jak ses dostala na toto místo?
"Hledaly jsme opatství a myslely jsme si, že je to tady. Víte, úplně jsme zabloudily a v opatství jsme nikdy dřív nebyly, takže jsme nevěděly, jak vypadá. Až po večeři jsme se dozvěděly, že je to pevnost Černého šaška."
Já byl zajat stejným způsobem, má paní. Hrál jsem šachy, prohrál jsem a takhle jsem dopadl.
Princezna nebyla v první chvíli schopna slova. S vytřeštěnýma očima se podívala na figury dole a hlasitě polkla. Berzel se na ni podívala s rostoucím zájmem.
"Něco není v pořádku, má drahá Princezno?" zeptala se opatrně.
"Ano," odpověděla Princezna skoro neslyšné.
"Udělala jsi špatný tah?"
"Velice špatný tah, řekla bych."
Stejně, jako my všichni, má paní, pokračoval biskup. Jejich veličenstva byla na lovu a hledala úkryt před náhlou bouří. Sir Roger se vracel z turnaje a sir Evan jel do války... už ani nevím, do které.
"A to se z vás staly šachové figurky... navždy?"
Navždy ne, má paní. Jen do té doby, než padneme v boji.
"Mně to jako špatný tah nepřipadá, drahá Princezno," přerušila je Berzel. "Nevidím jinou možnost. Samozřejmě, nejsem ani zdaleka tak dobrý hráč jako ty, ale stejně si myslím-" "Nemyslela jsem tenhle tah," odpověděla Princezna nepřítomně.
"No, teď už je ale příliš pozdě, trápit se s těmi předchozími," odpověděla Berzel srdečně. "Musíme prostě pokračovat."
Ti, kdo hru přežijí, hrají dál. Ti, kteří padnou, jsou vystřídáni.
Jeho veličenstvo je zde déle, než kdo z nás pamatuje. Její veličenstvo je tu již několik desítek let. Úmrtnost mezi námi ostatními je samozřejmě značně vyšší.

"Ale to je strašné! Kdo je ten Černý šašek? Jak ho mohu zastavit?"
Ten, který sám sebe nazývá Černým šaškem, je černokněžník, jehož moc převyšuje jen jeho zlovolnost. Když ve hře prohraje, jsou hráč i vítězné figury volní. Co by ho však porazilo úplně a jak by se mu dalo zabránit, aby pokračoval ve svých zločinech, nevím, přiznal se biskup.
"Ale když hru vyhraju, budete volní - je to tak?"
Ti, kteří přežijí, budou volní. Někteří padnou. To je nevyhnutelné.
"A ti, kteří padnou..."
Ti, kteří padnou, zemřou, má paní.
To je v pořádku, má paní, řekl králův jezdec a podíval se nepřátelskému biskupovi do očí. Nezáleží mi na tom, pokud zemřu v boji.
"Ale jak bych tě mohla poslat na smrt?"
Udělej to, má drahá, řekla královna. Když to neuděláš, jsme ztraceni všichni a vy dvě s námi. V té věci nemáš na vybranou.
Kdybys zaváhala, jen bys prospěla našemu nepříteli.
Jen rozkazuj, madam. Poslechneme každé tvé slovo, dodal králův pěšec.
Tom má pravdu, madam, řekl druhý pěšec. Jestli je nám tu souzeno skončit, vezmeme jich s sebou co nejvíc.
"Co si o tom myslíš ty, biskupe?" zeptala se Princezna.
Zlu je třeba se postavit, má paní, a Černý šašek je velice zlý člověk. A co mne se v té věci týče, jsem připraven předstoupit před svého Stvořitele a mám za to, že mne bude soudit mnohem shovívavěji, jestliže položím svůj život pro dobrou věc. Ujišťuji tě, že jsme ti v tomto boji plně k službám.
"Jste velice odvážní. Jsem hrdá, že vám mohu velet," řekla Princezna hlasem chvějícím se pohnutím.
Z řad pěšců se ozvalo hlasité jásání, ke kterému se jezdci připojili pokřikem Har, har! Královna jí zamávala a král vyloudil hluboký bručivý zvuk, který nezněl nepřívětivě. Princezna si vyhrnula rukávy a hrdě se podívala na Berzel.
"Máš pravdu. Musíme prostě pokračovat." Pak se obrátila na Černého šaška a divoce zavolala: "Jsi na tahu, kašpare!"

Dvanáct
Přes mlýn

V královském městě Othionu se strhl takový shon, že slunce už bylo dávno na obloze, než byl Zorsch konečně s to pochopit, že a) Princezna v noci zmizela, b) Berzel ji ve velice krátkém čase následovala, c) nikdo nemá ani potuchy, proč utekly a kterým směrem zamířily, d) Ithian zuří a vyhrožuje vážnými potížemi, případně velice nepříjemnou smrtí každému, kdo měl tak či onak něco do činění se zmizením obou princezen. Zorsch nebyl nedůvtipný. Jako jediný člen Princezniny suity, který byl právě po ruce, byl nejpravděpodobnějším objektem Ithianova zájmu, o nějž v žádném případě nestál. Minutu poté, co se dozvěděl o Ithianově náladě, si do deky sbalil několik maličkostí, nacpal si kapsy jídlem, opatrně vyvedl svého koně z nádvoří, proklouzl branou a namířil si to pryč z Othionu.
Nevěděl, kde by měl hledat Princeznu, ale slyšel, že klášter, kam zamířil mistr Kedrigern, leží na západě, a napadlo ho, že když najde Kedrigerna, najde Kedrigern Princeznu. Proto namířil hlavu koně na západ a pobídl ho ke klusu.
Zorsch jel tak dlouho, až ztratil Othion z dohledu, a pak se zastavil a zaposlouchal se, jestli neuslyší pronásledovatele. Slyšel jen zvuky lesa. Nechal tedy koně odpočinout a sám se posadil pod strom, žvýkal velice tvrdý kousek sušeného hovězího a pokoušel se přijít na to, co se vlastně děje. Brzy zjistil, že je to nemožné. Zdálo se, že králové, princezny a čarodějové řeší záležitosti zásadně a vždy svým způsobem, nepředvídatelným a pro ostatní zúčastněné většinou nepříjemným, pokud ne přímo nebezpečným. Míchat se mezi ně bylo velice nerozumné a nekoukalo z toho obvykle nic, než kupa potíží a problémů. Jistě, Kedrigern mu nabídl pomoc a Princezna byla tak milá, jak jen si mohl přát, ale co dobrého pro něj až dosud udělali?
Teď byl psancem v cizí zemi, Měsíc byl skoro v polovině svého cyklu a on nebyl o nic blíž vyléčení, než kdyby zůstal doma. Smutně si povzdechl. Možná, že by udělal lépe, kdyby opravdu zůstal doma, smířil se s tím, že se po celý zbytek života bude jedno ráno v měsíci probouzet v roztrhaných a zablácených šatech, pokrytý oděrkami a modřinami a s pořádným oknem. Alespoň by byl doma.
Začal vzpomínat na domov a staré časy, a vtom si uvědomil, kolik jeho přátel procházelo v pravidelných intervalech naprosto stejnou zkušeností a při tom nikdy nebyli kousnuti vlkodlakem. A co víc, chlubili se těmi rány a považovali je za důkaz skvěle strávené noci, jež jim předcházela. Dalo by se říct, že odhlédneme-li od kousnutí vlka, nebyl jeho stav nijak zvlášť neobvyklý. A s tou jedinou maličkosti se přece nemusel nikomu svěřovat.
Znovu si povzdechl, tentokrát už ne tak smutně, a usmál se při vzpomínce na mlynářovu dceru Meerlu. Na její dlouhé kaštanové vlasy, které za ní při chůzi půvabně vlály, na její velké oči barvy fialek, vzhlížející k němu s němým obdivem, na její roztomilý malý nosík a rty, připomínající plátky růže - na to vše vzpomínal dlouho a s hlubokou nostalgií. Meerla by se o jeho tajemství dozvědět mohla.
Možná, že by ho pochopila, kdyby se vrátil a všechno jí vysvětlil.
Byla to vždycky velice citlivá dívka a zvířata měla ráda. Jistě, dávala sice přednost hravým chlupatým mláďatům, ale určitě by si časem oblíbila i vlka... nebo by to s ním aspoň jednu noc v měsíci nějak vydržela. Od někoho, kdo opravdu miluje, to přece nebyla tak velká oběť. A Meerla často mluvila o své touze usadit se a mít svou vlastní domácnost a děti.
Zorsch nad tím chvíli uvažoval a brzy přišel i na stinné stránky.
Domov a děti, to nebylo totéž jako doupě a štěňata, pomyslel si a zachmuřil se. Nebylo pro něj jiné cesty; musel být vyléčen, vyléčen nadobro, jinak se jeho budoucnost zhroutí. A jediný, kdo ho mohl vyléčit, byl Kedrigern. Unaveně

vstal, nasedl na koně a zamířil na západ.
Když bylo slunce v půli cesty mezi vrcholky stromů a zemí, začal si Zorsch hledat místo na přespání: místo suché, ale nepříliš vzdálené od vody, bezpečné a skryté, ale ne moc daleko od cesty a s nouzovým únikem pro případ, že by musel prchat. Daleko nejlepší by byla hospoda, ale lesy kolem vypadaly naprosto neobydlené.
Zrychlil a pozorně se rozhlížel na obě strany, ale žádné slibné místo nenašel. Houstnoucí šero už začínalo být nepříjemné, když tu zahlédl mezi stromy záblesk světla. Chatrč, pomyslel si s ulehčením - možná dokonce hospoda s roztopeným krbem a obilným pivem, horkým jídlem, měkkou postelí a stájí pro jeho unaveného koně. Potěšené se usmál a s veselým pobrukováním popohnal koně ke světlu.
Kůň postupoval tiše a pomalu, protože cesta byla nerovná.
Zorsch zanedlouho zaslechl hlasy a něco, co zřejmě mělo být zpěvem. Usmál se a v duchu si pogratuloval - nejenom nějaká stará hospoda, dokonce veselá hospoda, místo, kde se nešetří zpěvem a žerty, skvělá věc pro poutníky znavené dlouhým cestováním. Už už chtěl srdečně zahalekat, aby ohlásil svůj příjezd, když tu náhle světlo vzplálo jasněji a zpěv se změnil v krákoravý smích. Pak píseň zazněla znovu - vlastně to ani tak nebyla píseň, jako spíš zaříkání - a teď už rozeznal jednotlivá slova. Krev mu ztuhla v žilách.
"Čarodějnice Ohnivého zřídla, hej!
Utvořte kruh! Spějte v rej!
Vhoďte ho do žhnoucí lávy, vysmažte mu mozek z hlavy!
Uvařte jeho krev, poduste jeho plíce, připravte hostinu pro čarodějnice!"
Následoval smrtelný výkřik, jenž byl náhle přehlušen hromovým duněním, doprovázeným vyšlehnutím plamene, který dosahoval snad až k nebi. Pak následovalo dlouhé arpeggio potěšeného krákoravého smíchu. Zorsch strhl koně stranou. S bušícím srdcem ho otočil a popohnal do rychlého cvalu pryč cestou, kterou přijel.
Brzy zavládla taková tma, že neviděl nic než občasné záblesky hvězd. Ubývající Měsíc mu neposkytoval použitelné světlo a les ho obklopoval po obou stranách i nahoře. Věděl, že nemůže jet celou noc, ale zastavit se mu rovněž nechtělo. Kůň zvolnil klus. Zorsch každou chvíli čekal, že proti hvězdám nad svou hlavou uvidí letět hladové čarodějnice a měl pocit, jako by se mu jejich kostnaté paťáty už zatínaly do těla, aby ho odnesly na svou příšernou slavnost. Bylo to strašné. Tenhle les byl hrozným místem; Ithianův hněv nemohl být horší než nebezpečí, která mu hrozila zde. Princezně a Berzel nedával žádnou naději a jen velice malou oběma čarodějům. Co se jeho vlastní osoby týkalo, považoval to jen za otázku několika příštích minut, kdy se setká se svým strašným osudem.
A pak, v zoufalství, znovu zahlédl záblesk světla, tentokrát před sebou. Kůň teď šel docela pomalu a neslyšně. Zorsch ho nechal jít, ale uzdu svíral pevně v rukou, připraven pře okamžitě zastavit a zmizet s ním mezi stromy. Ale tohle světlo se nehýbalo ani jinak neměnilo. Neslyšel žádnou píseň ani zaklínadlo, jen zvuk bublající vody a známé rytmické klapání mlýna. Brzy už byl schopen rozeznat obrysy docela obyčejného stavení s mlýnským kolem a úzkým můstkem přes náhon. Vzpomněl si na Meerlu a jejího otce.
Vzpomněl si na domov. Náhlá naděje přehlušila jeho strach a on zahalekal, aby ohlásil svůj příjezd.
"Kdo je tam?" ozval se hluboký hlas zevnitř.
"Pocestný. Jsem unavený a hladový a toužím po přístřeší," odpověděl Zorsch a čekal.
Ve dveřích se objevila velká podsaditá postava, ozářená světlem zevnitř tak, že Zorsch mohl vidět jen její obrysy.
"Kolik vás je?" zeptala se.
"Jsem sám."
"Dáme ti najíst a necháme tě u nás přespat. Máme jen chudou krmi, ale jsi vítán," řekl mlynář.
"Pro hladového člověka není žádná krmě chudá. Děkuji ti," odpověděl Zorsch, sesedl z koně a odvedl ho ke stavení.
"Stáj je za domem," řekl mlynář a ukázal na menší stavení.
"Odveď ho tam a pak přijď dovnitř."
Zorsch se postaral o svého znaveného koně, pak si přes rameno přehodil svinutou přikrývku a vydal se do mlýna.
Vešel do velké místnosti osvětlené ohněm z krbu. V příjemné vzdálenosti od ohně stál stůl a kolem něj hrubé dřevěné židle. Mlynář stál před krbem a jeho velká postava byla ozářena ohněm. Nad kotlem, zavěšeným na háku, se skláněla stařena, která Zorsche přivítala úklonou a jednozubým úsměvem, pak naložila něco z kotle na plytkou misku a postavila to na stůl.
"Vařený turín, poutníku," řekl mlynář. "Nic lepšího ti dnes v noci nabídnout nemůžeme."
"Já turín rád," ujistil ho Zorsch.
"Zítra budeme mít maso a pozítří umelu mouku na pečení. Ale dnes máme jen ten turín."
"Mám trochu chleba a rád se s vámi o něj rozdělím," řekl Zorsch, sáhl do kapsy a vytáhl dva malé krajíčky. Ukázal jim je, v každé dlani jeden, a pak je položil na stůl. Zazvonily při tom jako dva kameny.
"Není třeba, poutníku. V tomto domě nejíme jiný chléb než svůj vlastní," řekl mlynář.
Babizna souhlasně přikývla, popotáhla a řekla: "Ach ano, ano.
Náš vlastní chlebíček. Báječný chlebíček."
"No, jestli opravdu nechcete..." začal Zorsch.
"Nechceme," řekl mlynář.
"Pak si ho nechám na další cestu. Víte, mám před sebou ještě dlouhou cestu."
"Jez náš turín," řekl mlynář.
"Báječný turín. Báječný turín," opakovala stařena, kývajíc při tom hlavou.
Zorsch se pustil do jídla a rychle vyprázdnil misku. Hned jak dojedl poslední sousto, babizna mu misku vzala a znovu ji naplnila kouřícím turínem.
"Jez víc," řekl mlynář.

"Jste velice štědří. Opravdu si nedáte taky?"
"Nemám rád turín."
Stařena nabrala z hrnce naběračku šťávy a přišourala se s ní k Zorschovi. "Báječná omáčka. Můžeš si do ní nadrobit svůj chléb," řekla a nalila mu obsah naběračky do misky.
"Děkuji. Je báječná," řekl Zorsch.
"Dej mu cibuli," přikázal jí mlynář.
"Ach ano, cibuli. Báječná cibule. Tak, tak." Babizna se svou pomalou, houpavou chůzí došourala do kouta místnosti, kde se chvíli přehrabovala v pytli a vrátila se s cibulí, kterou držela jako velkou perlu, mumlajíc: "Báječná cibule. Tak, tak. Báječná cibule."
Zorsch přijal cibuli a poděkoval. Byla poněkud měkčí, než by cibule měla být, ale docela jedlá. Vytáhl z kapsy jeden z krajíců chleba a znovu ho nabídl svým hostitelům.
"Určitě nechcete kousek chleba?" zeptal se.
"Jez," pobídl ho mlynář.
Zorsch udeřil krajícem chleba o desku stolu, až se rozlámal na kusy, které si, spolu se smetenými drobky, nasypal do misky. Pak, střídaje sousta cibule s turínem, dojedl hlavní chod a pustil se do nyní již rozmočeného a celkem stravitelného chleba. I ten brzy zmizel a Zorsch vypil poslední kapky šťávy z misky, utřel si ústa hřbetem ruky a nasyceně říhl.
"Najedený?" zeptal se mlynář.
"Úplně."
"Dobře. Teď jdi spát."
Jako v odpověď na jeho slova se Zorsch protáhl a hlasitě zívl.
"Měl jsem dnes těžký den," řekl, zamrkal a protřel si oči. "Je to od vás moc hezké, že jste se o mne tak postarali."
"Jsme rádi, že jsme ti mohli posloužit," řekl mlynář. "Rádi se staráme o lidi, kteří cestují kolem."
"Ach ano, ano, ano, velice rádi. Je to báječné starat se o pocestné," přisvědčila babizna, ceníc zuby.
Mlynář sňal z háku na komíně lucernu a zapálil ji uhlíkem z krbu. Pozvedl ji a předvedl tak Zorschovi první jasný pohled na svou tvář.
Zorsch sebou trhl, což se vzápětí pokusil zamaskovat tím, že se začal zvedat od stolu a ohlížet se po své přikrývce. Zvedl misku a lžíci, pak je zase položil a znovu se posadil. Mlynářův obličej byla změť hustých černých vlasů, ze které vyčnívala ohyzdná tvář. Jeho nos byl široký, hákovitý a v půli zlomený. Jedno jeho oko byla malá ebenově černá lesklá kulička, druhé bylo bílé a velké jako holubí vejce. Mezi napuchlými vlhce rudými rty se žlutě leskly velké křivé zuby, připomínající lišejníkem pokryté kameny. Ve spojení s jeho rozložitou postavou působil mlynářův obličej velice zlověstně.
Zorsch na okamžik pocítil nával odporu a začal pochybovat, jestli by se měl spoléhat na mužovu pohostinnost, ale pak se usmál, aby uklidnil sebe i jeho zároveň, a znovu mlynáři poděkoval. Muž se k němu zachoval štědře a bylo by hloupé a nevděčné, kdyby ho posuzoval jen podle jeho nehezkého vzhledu. Naopak, jeho štědrost byla cennější tím spíš, že v lese jistě nebylo nadbytek obilí k mletí.
Dal mu zřejmě z posledního a zasloužil si, aby se k němu Zorsch choval co nejzdvořileji.
"Tudy," řekl mlynář a ukázal na dveře ve stěně proti krbu.
Zorsch vzal svou přikrývku a vykročil ke dveřím. Mlynář mu posvítil na cestu a Zorsch uviděl nitro nízkého přístavku s tlustým slamníkem v jednom rohu.
"Budeš spát tady," řekl mlynář.
"Vypadá to tu velice pohodlně."
"Vyspi se dobře." řekl mlynář a podal lucernu svému hostu.
Zorsch vyzkoušel slamník a shledal ho v pořádku. Zul si boty a zavinul se do přikrývky. Několik minut ležel bez hnutí, vzpomínal, jak jen o chloupek unikl čarodějnicím, a přemýšlel o svém štěstí, že natrefil na tak pohostinného mlynáře. Ten muž byl možná odporný na pohled, ale teplá večeře a čistý měkký slamník v suchém přístavku byl rozhodně lepší než suchý chléb, voda a noc ve vlhkém mechu. Přemýšlel, jak by se mohl mlynáři odměnit. Možná, že by Kedrigern a Princezna znali nějaké kouzlo, které by vylepšilo mužovo vzezření. Nebo snad Ithian - až se uklidní - by mohl něco udělat. Nebo Berzel... ano, Berzel byla známá svou laskavostí a soucitem k potřebným. Tady měla skvělou příležitost.
Když tak uklidnil svou mysl, Zorsch zhasl lucernu a usnul.
Když se zase probudil, překvapeně zamrkal. Skulinami ve zdi prosvítalo dovnitř jasné slunce. Spal skoro až do poledne. Rychle vstal, svinul přikrývku a otevřel dveře do světnice.
Nad ohněm v krbu visel obrovský kotel, ve kterém se zrovna začala vařit voda. Mlynář přišel zvenčí s plnou náručí dřeva, které shodil na zem. Stařena přikládala do ohně, pokyvovala hlavou a mumlala: "Báječný oheň. Tak, tak, báječný."
"Musel jsem zaspat. Už dávno jsem měl být na cestě," řekl Zorsch.
"Zůstaň. Dnes bude maso," řekl mlynář a stařena vzhlédla, vycenila zuby v křivém úsměvu a řekla "Brzy bude chléb. Báječný chléb. Tak, tak."
"Děkuji vám, ale já už doopravdy musím najít svého pána, aby mohl najít mou paní. Musím spěchat."
"Zůstaň," opakoval mlynář. Jednou rukou chytil Zorsche za halenu a druhou utáhl kolem jeho kotníků smyčku z provazu.
"Ale já musím jet!" zaječel Zorsch.
"Když odjedeš, nebude dnes žádné maso," oznámil mu mlynář a zašklebil se opravdu odporným způsobem.
"A zítra nebude mouka na chléb," dodala babice a zachechtala se.

Zorschovy hlasité protesty a prosby byly ignorovány. Mlynář přehodil provaz přes hák a vytáhl Zorsche nahoru. Konec provazu pevně přivázal ke kolíku, pak přitáhl velké dřevěné necky a umístil je pod houpajícího se mladíka.
"Dávej pozor na krev. Udělám z ní báječný puding, krvavý puding," řekla babizna, která začala loupat turín.
Zorsch zaječel a omdlel. Když znovu přišel k sobě, uslyšel velice nepříjemný zvuk, linoucí se zvenčí. Uvědomil si, že je to zvuk broušené oceli, znovu vykřikl, hlasitěji, a začal ječet: "Ne, mě ne!
Jsem otrávený! Jsem nemocný! Turín je dobré zdravé jídlo, ale já ne!"
"Turín je báječný, ale my máme rádi tu a tam změnu," odpověděla stařena a usmála se na něj způsobem, který nepřipouštěl mýlku.
"Znám báječné recepty! Mohu vám ukázat, jak připravit turín na sto různých způsobů!" Zorsch zavyl. Vešel mlynář s dlouhým nožem v ruce a Zorsch se obrátil, aby mu viděl do obličeje. "Nesmíte mne sníst! Něco jsem vám neřekl - já jsem vlkodlak!"
"To je v pořádku. Zvěřinu máme rádi."
"Nepochopili jste mne! Nejsem králíkodlak, ale vlkodlak! Při úplňku se měním ve vlka! Jsem nestravitelný!"
Mlynář se - pokud mohl Zorsch ze své pozice vzhůru nohama posoudit - zašklebil. "S tím si nedělej starosti, poutníku. Do úplňku už budeš dávno strávený," řekl. Nohou posunul necky trochu doleva.
"Povaříme ho trochu déle. Uděláme si ho báječné měkoučkého," řekla babizna.
"Máš pravdu," přisvědčil mlynář a pečlivě zhodnotil polohu necek. "Díky, že jsi nás varoval, poutníku. Jsem tak trochu něco jako černokněžník a vím, že zaklетí mohou občas působit potíže."
Zorsch zasténal a začal se zmítat. Veškeré jeho naděje byly ztraceny. Mlynář o dva kroky poodstoupil, aby zkontroloval uspořádání všech náležitostí, spokojeně kývl a pak se vrátil k Zorschovi a uchopil ho za vlasy V okamžiku, kdy pozvedal nůž, se však stalo něco velice neobvyklého.
Uprostřed místnosti se náhle bez jediného varování objevil odporný démon - strašný na pohled, samý osten a spár a tesák - pokrytý slepými parazity plazícími se po jeho těle a klapajícími krabími klepety.
Zjevení popadlo jedním hrozným spárem stůl, zvedlo ho tak lehce, jako člověk zvedne smeták, a prohodilo ho zdí. Druhým spárem sevřelo stařenu, úhledně ji přestřihlo v půli a obě části si vecpalo do slintající tlamy. Pak obrátilo všech pět karbunklovitých očí na mlynáře. Krysám podobná stvoření, která rejdila po jeho těle, štěbetala, švitořila a cvakala čelistmi i klepety.
"Co tady děláš? Patříš do lesa! Máš číhat u falešné cesty a ne se flákat tady," zařval mlynář vztekle a zamával nožem. Stvůra výhružně zavrčela, zasyčela a ovanula je smrdutým dechem. "Táhni zpátky, kam patříš! Já jsem tvůj pán, démone, a já ti přikazuji, aby ses vrátil!" přikázal mlynář lehce nejistým hlasem.
Zorsch si zoufale přál, aby omdlel, ale na to byl až příliš vyděšený. Visel bezvládně, ve spáncích mu bušila krev a nedokázal ani zaječet, když se mlynář a démon proti sobě vrhli a vytvořili na zemi divoce se zmítající klubko. Paraziti cvakali klepety a pištěli jako krysy; mlynář vykřikoval hrozné kletby; démon řval, vrčel a syčel. Zápasící dvojice narazila do pobořené zdi a celá chatrč se zachvěla a zasténala. Zvedl se prach a dřevo zapraskalo. Narazili do protější zdi a několik přeražených trámů dopadlo na zem. Zorsch náhle zjistil, že se nachází napůl zasypaný pod troskami, a strhl si provaz zrovna ve chvíli, kdy démon mlynáře odhodil do ohně.
Zatímco se Zorsch plazil pryč z bořící se chatrče, mlynář, z jehož šatů stoupal kouř, znovu skočil po démonovi.
Před pozůstatky rozbitých dveří našel Zorsch poblíž velkého brusu svoje svinuté pokrývky. Strčil si je pod paži, vyskočil na nohy a zaječel bolestí. Padl znovu na kolena a pak se plazil ke stáji tak rychle, jak mu jeho zmrtvělé nohy dovolily.
Jeho kůň byl pryč. Sedlo a deka byly tam, kam je položil, ale kůň zmizel beze stopy - jestli se strachy utrhl, nebo byl sežrán nebo začarován nebylo možno říct. Z mlýna se ozvala hrozná rána a Zorsch se otočil právě včas, aby viděl, jak se sesul. Z oblaku prachu se zvedly plameny, které se začaly rychle šířit lesem.
Zorsch strnul hrůzou Obrátil se, vyskočil na nohy a navzdory bolesti se vrhl do lesa, kde běžel, dokud nepadl vyčerpáním, neschopen učinit jediný krok. Jeho plíce lapaly po dechu. Ležel a odpočíval, dokud zase nebyl schopen postavit se na nohy; pak znovu běžel, bezhlavě, nevnímaje směr, touže být co nejdál od toho hrozného mlýna a jeho příšerných obyvatel.
Odpoledne se nebe zatáhlo mraky. V noci začal padat jemný déšť, který pokračoval celý následující den. Zorsch pokračoval ve svém putování bezcílně, dokonale ztracen a naprosto neschopen určit třeba jen směr, kterým postupoval.
Déšť pokračoval i další den. Když Zorsch konečně zase uviděl slunce a dokázal určit západní směr, neměl už ani potuchy, nakolik se odklonil od původní cesty a kterým směrem. Ve svém zmatení měl jen několik jistot : byl nepříjemně promočen od hlavy až k patě, neměl už skoro žádné jídlo, napříště mínil spát výhradně jen v lese a vyhýbat se všem jeho obyvatelům, ať už lidským nebo jiným, a Kedrigerna by měl raději nalézt co nejrychleji.
Následujícího slunečného dne využil k tomu, aby si usušil šaty a boty. Nastražil oka na drobnou zvěř a našel si slušné místo k spánku, než slunce zase zapadlo. Co se toho týkalo, bylo to docela v pořádku. Ale dny ubíhaly, Měsíc stále přibýval a on byl pořád ještě v lese. Neviděl jedinou stopu po klášteru, horách nebo nějaké cestě.
A pak, ke svému velkému ulehčení, našel stezku vedoucí po pozvolné stráni nízkého kopce. Chvíli uvažoval, jestli se pustit nahoru nebo dolů, ale pak si vzpomněl, že klášter ležel na vrcholu hory, a v důvěře, že právě tahle cesta by ho mohla dovést k cíli, začal stoupat vzhůru svahem.

Třináct
Fandové na knihy

Knihovna byla umístěna v nejjižnějším koutě a na nejvyvýšenějším místě opatství. Za jejími vnějšími zdmi, které se napojovaly na velkou zeď, jež obepínala celé opatství, spadal do hloubi nějakých tří set stop příkrý sráz, na němž se nedokázaly uchytit keře ani kořeny stromů.
Stavba se nad oběma muži tyčila jako útes z hladkého šedého kamene. Kedrigern odhadl, že měří padesát stop od země k okapu a že délka zdí je třikrát větší. Pokusil se v duchu propočítat, kolik knih by se do takového prostoru vešlo, ale byl příliš rozrušen Duodecimovou smrtí, a tak došel jen k tomu, že by jich jistě bylo hodně - mnohem víc, než jich ukrývala velká knihovna v Alexandrii v dobách své největší slávy, tedy před Caesarem. Pomyšlení na takové množství knih ho ohromilo; v celém světě nebylo dost vědomostí, aby je naplnilo.
"Do toho, Sigere. Já zůstanu tady a budu... dávat pozor," řekl Traffeo, zamával Kedrigernovi na rozloučenou a zmizel.
"Pojď za mnou, rychle," řekl opat. Kedrigern šel.
Když vešli z jasného slunečního rána do stinných prostor knihovny, nebyly jeho oči na chvíli schopny rozeznat jakékoliv podrobnosti. Spěchal, jak nejrychleji uměl, za Rectoversem a jednou rukou se při tom stále dotýkal polic, aby nevrážel do stěn úzké uličky, kterou se jistě pohyboval. Urazili dost velkou vzdálenost, když si náhle uvědomil, že police, jichž se dotýkal, byly prakticky prázdné. Nemohl zastavit, aby si své pozorování ověřil - opat procházel labyrintem uliček mezi tmavými policemi, jež zahýbaly a zatáčely se, až Kedrigern ztratil veškerý smysl pro orientaci, velice rychle, takže mu nezbylo, než ho s očima upřenýma na stín jeho zad následovat. Nakonec se jeho průvodce zastavil u vchodu do klenuté chodby. Otočil se a zadržel Kedrigerna zvednutím ruky. Výraz v jeho tváři byl vážný.
"Na druhé straně chodby je vnitřní knihovna. Ničeho se nedotýkej - vůbec ničeho. Nepokoušej se prohlížet si žádnou z knih, které tam uvidíš. Nečti jejich tituly. Nejlépe bude, když vůbec nepohlédneš na jejich vazby," řekl. Aniž by čekal na souhlas nebo odpověď, otočil se a vešel do chodby.
Kedrigern se pustil za ním. Bez pomoci by nedokázal nalézt cestu zpět; mimo to byla jeho zvědavost napnuta na nejvyšší míru.
Skutečnost o slavné knihovně se zdála ještě podivnější než veškeré povídačky, které o ní slyšel, i fantastické představy, které si vytvořil.
Vešli do další knihovny. Bylo zde stejně málo světla jako ve vnější budově, ale Kedrigernovy oči už si mezitím přivykly šeru.
Uviděl police zaplněné od jednoho konce k druhému knihami naskládanými tak těsně, až se zdálo, že každou chvíli vybuchnou a zaplaví ho přívalem rozmetaných slov. Ve velké vnější knihovně bylo v policích místo pro dalších tisíc svazků, tady v úzkých rovných chodbičkách vnitřní knihovny se však zdálo, že zde je stěží dost prostoru pro pouhý jediný lístek pergamenu. Všude, kde se dala zasunout kniha, byly vmáčknuty dvě. Vypadalo to, že opatství doopravdy mělo po jednom exempláři od každé knihy na světě a pokoušelo se z nich pomalým tlakem vylisovat podstatu.
Opat otevřel malá dvířka. Kedrigern se jimi za ním protáhl a na druhé straně se s překvapeným výkřikem zastavil.
Ucouvl a rozhlédl se. Byl na čtvercovém nádvoří obklopeném padesát stop vysokými zdmi, prázdnými a bez jediného otvoru s výjimkou úzkých štěrbin ne širších než mužská ruka, kterými dovnitř proudil vzduch a světlo.
Nádvoří samo bylo skoro tak dlouhé a široké, jak vysoké byly zdi, takže tvořilo krychlový prostor o straně nějakých padesáti stop, ale kolem stěn vedla jen úzká ulička, něhož ve středu nádvoří zela černá hlubina. Tváří dolů, s jednou rukou a jednou nohou volně visící přes okraj, tam ležel hlínou pokryté tělo Duodecima z Arduy. Vedle něj stáli dva mniši. Uklonili se opatovi a zvědavě se zadívali na cizince, který ho doprovázel.
"Toto je Siger z Trondhjemu, host, který se uvolnil poskytnout nám pomoc. Řekněte mu, co bude chtít vědět," řekl Rectoverso.
Dva neznámí mniši si vyměnili rozpačité pohledy. Kedrigern, který vytušil svou příležitost, neváhal: "Proč jsou police ve vnitřní knihovně tak plné a proč jsi mne varoval, abych se knih nedotýkal," zeptal se.
"Odpověz mu, Johannesi," přikázal opat.
Menší a křehčí z obou mnichů řekl "Police obsahují - mezi ostatními díly - knihy, které jsou plody naší práce."
"Jaká je to práce?"
"Naším velkým posláním je napsat každou knihu, která by v budoucnu mohla být napsána," odříkal mnich.
Kedrigern nevěřícně zamrkal. "Proč?" zeptal se sotva hlasitěji, než šeptem.
"Pro dobro světa a naši spásu." Johannes se obrátil na opata.
"Musím říct víc?"
"Odpověď byla dostatečná," řekl Rectoverso.
Kedrigern, který nebyl příliš nadšen, že otázka byla tak rychle uzavřena, se otázal: "Jaký účel má tento výkop?"
"Všiml sis, jak jsou police v naší knihovně plné. Kopeme zde základy pro novou věž, jež pojme knihy z vnitřní knihovny."
"Proč je nedáte do vnější knihovny? Její police zaplněné nejsou."
"To je nemožné. Musíme postavit novou věž."
"Ale proč děláte něco tak nebezpečného, když to není nezbytně nutné?"
"Je to velice nutné," odpověděl Johannes.
"Zdá se mi, že vám to doopravdy nutné připadá, a velice mne mate, že nechápu, proč. Pokud oslabíte původní základy..."
Kedrigern pohlédl s obavami na temné zdi, které je obklopovaly.
"Jsem knihovník vnitřní knihovny. Nikdy bych naši práci nevystavil nějakému nebezpečí," odpověděl mnich, ovládající se zjevným úsilím svůj hněv.
"Ne vědomě, tím jsem si jist. Ale pustili jste se do hlubokého výkopu a půda je měkká. Co se stane, když podkopete současnou knihovnu?"

Tentokrát odpověděl druhý mnich: "Důkladně jsme celou záležitost promysleli. Budeme kopat, dokud nenarazíme na skalní podloží, pak jámu zaplníme kamením a vytvoříme tak pevné základy.
Poté rozebereme vnější knihovnu a postavíme z ní novou, kámen po kameni."
"A kam při té práci dáte knihy?"
Rectoverso je ostře přerušil. "Knihy budou uskladněny v bezpečí. Výstavba je nijak neohrozí."
"Výstavba?" Kedrigern se usmál a potřásl hlavou. "Vaše výstavba mi připadá spíš jako bourání."
Druhý mnich mu úsměv chladně oplatil. "My upřednostňujeme nazývat naši práci výstavbou."
"Nebo snad přestavbou?"
Mnich úslužně kývl hlavou. "I tak by se to dalo nazvat."
"Můžeme se tu přít o slovíčko celý den, ale takhle se nedostaneme nikam. Co měl Duodecimo společného se stavbou věže?" zeptal se Kedrigern, který se opět rozhodl zaútočit.
"Se stavbou jako takovou nic. Jako cellerarius dohlížel, aby pracovníci měli co jíst."
"Jistě jim sem jídlo nenosil sám," zeptal se Kedrigern.
"Duodecimo byl svědomitý muž," odpověděl opat.
"Kontroloval své pomocníky, aby svou práci vykonávali řádně."
Kedrigern si zamyšleně zamnul bradu, rozhlédl se a pak řekl: "Jídlo sem nebylo nošeno skrz knihovnu. Musí tu být nějaký průchod z kuchyně. Chtěl bych se na něj podívat."
"Tou chodbou se budeme vracet. Máš ještě nějaké otázky?"
zeptal se opat.
Kedrigern poklekl a prohlédl si mrtvé tělo, které s vynaložením jistého úsilí otočil. Pod silnou vrstvou hlíny a bláta měla Duodecimova tvář pokojný výraz. Nezdálo se, že ho smrt příliš překvapila. Kedrigern vzhlédl a otázal se: "Kdo ho našel?"
"Ti, co pracují dole, viděli, jak upadl," odpověděl Johannes.
"Slyšel jsem jejich křik a řekl jsme knihovníkovi z vnější knihovny, aby někoho poslal se vzkazem k opatovi."
"Nebyl s ním ještě někdo jiný?"
"Nikdo s ním nebyl," odpověděl Johannes rychle.
"Zdá se, že si tím jsi naprosto jist."
"Bylo to zakázáno. Duodecimo sem mohl přijít jedině sám."
Kedrigern odpověď přijal, poděkoval oběma mnichům a vyjádřil svou připravenost odejít. Objevila se lampa a Rectoverso ho zavedl do chodby Byl to rozměrný tunel, dost široký, aby jím kráčeli dva muži vedle sebe, a alespoň šest stop vysoký. Opat byl nucen jít v předklonu.
Kedrigern bedlivě pozoroval strop a několikrát se zastavil, aby si prohlédl potrhané pavučiny, jež visely z každého oblouku, ale neřekl nic. První, kdo po příchodu do kuchyně promluvil, byl opat.
"Ubohý Duodecimo. Taková ošklivá smrt," řekl s něhou v hlase, která Kedrigerna překvapila.
Kedrigern se rozhlédl po kuchyni, a když se ujistil, že jsou tam opravdu sami, řekl: "To je jistě pravda, ale já jsem přesvědčen, že se cellerarius nezabil ani při pádu, ani se nezadusil." Opat se na něj překvapeně podíval a on pokračoval: "Byl zabit tady a pak přenesen chodbou, kterou jsme prošli."
"Duodecimo byl také zavražděn? Jsi si tím jist, Sigere?
Nemohla to být tentokrát doopravdy nešťastná náhoda?"
"Na jeho oblečení byly stopy po pavučinách. V chodbě se dala nalézt místa, kde se jeho záda otírala o strop."
"Ale kdo by chtěl zabít Duodecima? A proč?"
"Očividně to bylo provedeno stejnou rukou jako vraždy ostatních mnichu. Všechny ty smrti spolu souvisí a myslím, že klíč k nim je ve vnitřní knihovně."
"To je nemožné. Žádný z těch mužů neměl k pracím vykonávaným ve vnitřní knihovně přímý vztah," namítl opat.
"Duodecimo tam nosil jídlo," připomněl mu Kedrigern.
"Duodecimo byl cellerarius - to je jistě důležitá funkce v životě opatství, ale nijak se neváže k vnitřní knihovně."
"A Colophon byl nalezen s knihou pevně sevřenou v rukou - s knihou, kterou nemohl číst. Pověz mi, co to bylo za knihu?"
Rectoverso mávl neurčitě svou hubenou rukou. "Nepoznali jsme ji. Byla ve vodě příliš dlouho."
"Takže by mohla být z vnitřní knihovny. Přinejmenším je to možné, ne?" Opat to váhavě potvrdil přikývnutím a zabručením.
Kedrigern ho tlačil ještě dál. "A je docela dobře možné, že i ostatní mohli něco objevit a byli zabiti, aby neprozradili tajemství. I to je možné, nebo ne?"
Opat se na něj podíval a v očích se mu zračil děs. Vrávoravě ustoupil o několik kroků a pak těžce klesl na lavici, předklonil se a ukryl si obličej v dlaních.
"Je čas, abys mi pověděl o poslání vnitřní knihovny," řekl Kedrigern a posadil se vedle opata "Johannes z Octava už ti to řekl," odpověděl opat, aniž se pohnul.
"Vyhnul se mé otázce a tys ho v tom podpořil. Pokud chceš, abych vám pomohl, musíš mi říct celou pravdu."
Rectoverso seděl několik okamžiků s hlavou skrytou v dlaních.
Konečně vzhlédl, krátce kývl a pak vstal a pokynul Kedrigernovi, aby ho následoval. V naprostém mlčení odešli do zeleninové zahrady. Tam, kde žádný zvědavec nemohl naslouchat a nikdo se k nim nemohl přiblížit nepozorovaně, opat řekl: "Johannes z Octava ti řekl pravdu. Ti, kdož pracují ve vnitřní knihovně, si předsevzali, že napíší všechny knihy, které by v budoucnosti mohly být napsány, ve všech jazycích, na všechna možná témata, jež se v dějinách světa mohou vyskytnout."

Kedrigern zmateně zavrtěl hlavou: "Ale proč? Pokud budete psát to, co by v budoucnu stejně napsali jiní, pak bude vaše životní dílo - promiň, že to tak říkám, opate, ale nic jiného mi nezbývá - pak bude vaše životní dílo zbytečné."
Rectoverso se zasmál. Byl to prázdný, hořký smích, neveselý, jen posměšný. "Nechápeš. Nikdo nechápe."
"Co je tady k chápání? Rozhodli jste se, že promarníte své životy, opate. Mniši by měli krmit hladové, pečovat o nemocné a opuštěné, konat dobro. Ale v tomto opatství..." Kedrigern se zamračil a zavrtěl hlavou.
"Než nás odsoudíš, uvědom si, co jsme si vlastně předsevzali, Sigere. Musíme napsat všechny knihy. Všechny, Sigere. Nejenom ty dobré a užitečné, o teologii, zákonu a dějinách, knihy o kázání, rozjímání a životě svatých, díla z oblasti filozofie, rétoriky a matematiky a všech těch dobrých věd. Když ty všechny napíšeme, budou nám lidé vděční. Naše práce však vyžaduje, abychom pátrali i v hlubinách morálních a rozumových hrůz, neboť musíme vypsat i všechna rouhačství a kacířství, všechny nemorální fantazie, které mají své kořeny v chamtivosti a nízkých vášních, závisti a nenávisti, všechny sny o pomstě, vraždění a krvi, všechen ten odporný hnus, který by si naše zkažené lidské plemeno mohlo vymyslet. Musíme předvídat všechny fantastické představy, objevy, vynálezy, oblasti vědy, umění a znalosti, které jsou v našich časech nepředstavitelné, a sepsat všechny představy, smělejší než naše sny - o lidech, kteří plují po nebi, procházejí se pod vodou a navštěvují jiné světy; o stvůrách velkých jako katedrály a jiných, tak malých, že je lidské oko nevidí a pro které je kapička vody celým vesmírem; o hlasech, které se nesou přes oceány a kontinenty, očích, které jasně vidí na obrovskou vzdálenost, a uších, které dokážou slyšet mrtvé. Musíme si představit všechny možné jazyky a jejich zákonitosti, jejich zvuk, jejich abecedy a všechny věci, které dosud nenarozené generace budou psát a říkat v těchto jazycích, jak a jaké odezvy tím vzbudí. Musíme vymyslet i všechny ostatní značky, symboly a struktury, které mohou sloužit ke komunikaci. Musíme předvídat vše a nevynechat jedinou možnost, všechno zapsat, aby si to všichni mohli přečíst."
Kedrigern vyslechl opatovu řeč, pak rozhodil rukama a řekl: "Pokud píšete o zlu, mravní zkaženosti a šílenství, jak mohl Johannes z Octava tvrdit, že jsou vaše pohnutky ušlechtilé a svaté? Jak tím přispějete ke spáse světa?"
"Jestliže máme napsat vše, co by mohlo být napsáno, musíme napsat zlé věci stejně jako dobré. To je přece jasné."
"Proč však chcete všechny ty věci napsat, když je jednoho dne stejně napíše někdo jiný?"
"Napíšeme to, co by v budoucnosti mohlo být napsáno.
Věříme, že jestliže všechny ty věci napíšeme my, nenapíše je už nikdo jiný, ani je nikdo nebude dělat, ani na ně nikdo nepomyslí," řekl opat s lehkým, triumfálním úsměvem, jako by myslel, že nyní konečně sjednal kolem tajemné práce ve vnitřní knihovně jasno.
Co se Kedrigerna týkalo, pak nikoliv. "Znovu však musím opakovat: k čemu je to všechno dobré? Tím přece vůbec nic nedokážete."
"Ale ano."
"Ano?"
"Věz, Sigere z Trondhjemu: než se čas naplní, vše, čeho může být dosaženo v myšlenkách, slově nebo činu, bude lidským druhem dosaženo. Konec nastane, až svět vyčerpá všechny možnosti. To je naše víra. Jestliže podrobně a přesně zaznamenáme všechno zlo dřív, než bude vykonáno, znemožníme lidem, aby ho činili. Přinutíme svět, aby byl dobrý," prohlásil opat.
"Ale pokud zaznamenáte i dobré věci..."
"Ach, my však zaznamenáme nejdříve věci zlé a pošetilé.
Teprve potom, až svět bude naší zásluhou očištěn od zla," řekl Rectoverso a široce přitom rozhodil nice, "až potom začneme psát ty dobré a svaté věci. Jak se naše práce bude blížit ke konci, zavládne ve světě velký klid, všeobjímající mír a lidé přestanou konat dobro i zlo, neboť vše již bude zapsáno a zaznamenáno v naší knihovně, takže už nadále nebude třeba konat ani přemýšlet. Nakonec zůstane už jen knihovna s nesčetnými řadami knih. Žádné lidské oko je neuvidí, protože jich nadále nebude třeba a nikdo se o ně nebude zajímat. Bude už jen klid a mír a čekání na konec."
Opat se dobrotivě usmál a pozvedl oči k nebi.
V jistém smyslu to byla úleva. Kedrigernův první dojem z opatství byl, že je velice hojně zásobeno blázny, a teď měl potvrzeno, že se nemýlil. Ačkoliv nebyl teolog ani věřící, věděl dost, aby si mohl být jist, že opatova víra byla velmi diskutabilně ortodoxní; velmi pravděpodobně to byl přesně ten druh myšlenek, po jejichž vyslechnutí by se inkvizitor začal co nejrychleji shánět po suchém dřevu a vhodném kůlu, zvláště byly-li presentovány s takovou vroucností a přesvědčením.
"Přiznávám, opate, že mi tvé myšlenky připadají překvapující.
Je to přesvědčení tvého řádu?" zeptal se, ačkoliv velice dobře věděl, že to přesvědčení žádného známého řádu nebylo, ale doufal, že se takto dozví něco víc o původu té myšlenky.
"Nenáležíme ke zdejšímu řádu - ne ti z nás, kteří pracují na velkém poslání. Ostatní se řídí řádem, pracují a modlí se a neznají pravdu o nic víc než zbytek světa, ale my z vnitřní knihovny... my jsme vyvrženci."
"Proč říkáš 'vyvrženci'? Straníte se přece světa dobrovolně, nebo ne?"
Rectoverso zaklonil hlavou a vydal zvuk, který mohl být stejně dobře smíchem jako bolestným zavytím. Pak upřel své chladné oči na Kedrigerna a řekl: "My z vnitřní knihovny jsme nejubožejší z hříšníků, muži zavržení a prokletí, kterým už zbývá jen poslední naděje. Kacíři, vrazi, chlípníci, zloději, křivopřísežníci, služebníci falešných bohů, sešli jsme se ve svém zoufalství, abychom nabídli, co zbývá z našich bídných životů k odčinění své minulosti. Snímáme malomocenství tohoto světa tím, že ho bereme na sebe. Válíme se v bahně, abychom ho očistili." Podle Kedrigernových zkušeností popisovali svatí mužové své životy podobnými slovy často.
Připadalo mu, že čím nezávadnější život někdo žil, tím větší měl oblibu v takovémto sebemrskačství. Proto nebyl Rectoversovými slovy nijak překvapen.
Zdálo se, že opat to vytušil. Zašklebil se na Kedrigerna a řekl: "Ti, kdož jsou ztraceni, mohou zacházet i s věcmi, které

by zničily každou obyčejnou duši. My, kteří jsme přijali břemeno, jsme se shromáždili na místě, ve kterém se soustředilo všechno zlo světa: všechna hrůza, všechna zvrhlost, všechny kletby a prokletí, černá magie a čáry, to vše bylo sneseno do těchto zdí - vše, co již bylo vytvořeno.
A všechno to, co teprve vytvořeno bude, tu ukryjeme také, takže jednoho dne bude člověk osvobozen od všeho zla navždy. Z toho čerpáme svou víru a svou naději."
Na taková slova se těžko dala nalézt vhodná odpověď.
Kedrigern se s obavami zeptal: "Tu víru zastávají jen ti, kteří pracují ve vnitřní knihovně?"
"Ano. Jsme klášter uvnitř kláštera, společenstvo uvnitř společenstva. Je nás jen hrstka. Většina neopouští prostor mezi vnitřními zdmi." Rectoverso pozvedl svou bledou ruku a ukázal ke knihovně. "Tam jedí, spí a pracují, neviděni a neznámí světu za zdí.
Jsou vězni svého hrozného poslání. Strádající letními vedry a chvějící se v zimních chladech, pracují pořád dál. Někteří píší, jiní katalogizují, ještě jiní kopou základy nebo nosí kameny, někteří vážou popsané listy; všichni pracují na velkém díle. Jejich oči hoří, jejich ruce se chvějí, bolí je záda, jedí jen skrovně a pracují velice těžce. Trpí, aby jiní v budoucnu utrpení unikli. Jsme všichni ztraceni, zavrženi a prokleti." Odmlčel se a jeho hlas změkl. S vřelou upřímností dodal: "Ale Duodecimo byl dobrý člověk. Nepatřil k zatracencům. On neměl zemřít."
V následujících dnech Kedrigern a Traffeo uvažovali a zkoumali, rokovali a přeli se, ale nepřišli na nic. Měli volný přístup do celého opatství kromě jediné budovy, jež byla jejich cílem: ani jeden z nich nedosáhl svolení vstoupit do knihovny jinak, než v doprovodu opata, a těch několik návštěv, které vykonali, byly pouhým závratným úprkem temným labyrintem. I kdyby se však do knihovny dostali - což by lehce dokázali, kdyby užili trochu svého čarodějného umění - věděli, že v chaosu a naprosté nepřítomnosti jakéhokoliv systému ukládání knih by neměli šanci nalézt Knihu pěti modrých hlemýžďů jinak, než čirou náhodou. A čas utíkal.
Pak jednou, pouhý den před jejich plánovaným odjezdem, když oba čarodějové seděli tiše a malomyslně v klášterním sadě, objevil se před nimi bratr Filigrane. Posadil se na lavičku ve stínu proti nim, zkoumavě si je prohlédl a obdařil je dobráckým úsměvem.
"Zdravím řešitele záhad," řekl.
"Pak zdravíš nepravé lidi," odpověděl Traffeo hořce. "Žádnou záhadu jsme nerozluštili a zítra musíme odjet."
"Cítím se hloupě," dodal Kedrigern. "Ale myslím, že bych si na to měl raději zvykat."
Úsměv starého mnicha se nezměnil. "Všechno je záhada, všechno je hádanka. Já vím, co byste chtěli vědět, a vy byste chtěli vědět, co já vím. Najděte klíč a vyřešte hádanku a všechno bude v pořádku."
"S hádankami moc štěstí nemáme," zabručel Traffeo.
"Jednu vám přidám. Poslouchejte pozorně: 'Jděte, jděte, jděte.
Levitujte na osm; lžete hadovi do očí; pracujte za dva a pak si lehněte o samotě. Pak jděte přes vrcholky stromů a pod muchomůrkou najdete, co nemá být spatřeno."
Filigrane se namáhavě zvedl a stále se usmívaje se odbelhal kolem vinice, opíraje se ztěžka o svou hůl. Každou chvíli se zastavil, aby nabral dech. Čaroději ho sledovali pohledem, dokud nezmizel mezi keři.
"Zvláštní muž," zabručel Traffeo a zmateně zavrtěl hlavou.
"Zvláštní hádanka," poznamenal Kedrigern zamyšleně.
"Hloupá věc, tyhle hádanky. Nic, než marnění času," odfrkl si Traffeo opovržlivě.
"Ne tak docela. Bystří mysl. Někdy mohou představovat rozdíl mezi životem a smrtí. Až se budeme vracet do Othionu, musím ti vyprávět o svém dobrodružství se Zeleným Hádankářem," namítl Kedrigern. Pak ztichl a znovu se hluboce zamyslel. Mnul si při tom bradu a hleděl do dáli.
Traffeo si ještě chvíli něco nesrozumitelně bručel a pak zmlkl docela. Kedrigern se zaklonil, složil si nice za hlavou a zavřel oči.
Znovu a znovu si v duchu přeříkával Filigranovu hádanku. Jděte.
Levitujte na osm. Lžete hadovi do očí. Nesmysl. Hadí oči? Pracujte za dva? Za dva? Dva! Vyskočil a zvolal: "Je to mapa!"
"Cože? Kde?" zeptal se Traffeo polekaně.
"Ta hádanka je mapa - Filigrane nám popsal cestu!"
"Jakou cestu? Kam? O čem to vlastně mluvíš?"
"Jen nad tím chvíli přemýšlej. Nemůžeme se dostat do knihovny, protože nedokážeme najít správnou cestu. Ale Filigrane nám dal instrukce, kudy jít. Vzpomeň si na všechna ta slova začínající na l a p a utajené číslice: Musíme jít rovně až k třetí uličce, pak zabočit do osmé vlevo, druhou zase doleva, druhou doprava a první doleva."
"A pak, uprostřed knihovny přeskočíme strom a podlezeme pod muchomůrkou. Už mluvíš stejné nesmysly jako starý Filigrane."
"Přiznávám, že ten závěr mi moc jasný není, ale jsem si jist, že známe cestu a dnes v noci ji použiji. Je to naše poslední příležitost.
Jdeš se mnou?"
Traffeo na okamžik zaváhal a pak zamračeně odpověděl: "No dobře. Nemáme co ztratit."
Zámky nejsou pro čaroděje žádnou překážkou. Pozdě v noci vešel Kedrigern s Traffeem do knihovny a zamkli za sebou dveře.
Uvnitř byla tma jako v pytli.
"Nemohl bys opatřit světlo?" požádal Kedrigern Traffea.
"Jistě." Čaroděj luskl prsty. Objevilo se světélko, nejprve slabé a blikající, ale po chvíli se ustálilo do jasně zářící koule, která se vznášela nad jejich hlavami a osvětlovala okolí příjemným bílým světlem.

"Díky. Tohle mi nikdy moc nešlo," řekl Kedrigern.
"Nic na tom není. Ukážu ti, jak na to. Občas se to hodí."
Šli k třetímu rozcestí a zabočili doleva úzkým průchodem mezi poloprázdnými policemi. Police dosahovaly až ke stropu, ale zdálo se, že ani dvě z nich nejsou stejně široké. Nepravidelné vzdálenosti mezi nimi mátly cestu, ale Kedrigern šel podle Filigranovy hádanky naprosto jistě. Když naposledy zabočil vlevo, zjistil, že se ocitl před masivním kamenným sloupem. Do jeho povrchu byl vytesán reliéf představující zalesněné údolí obklopené vysokými útesy.
"Přes vrcholky stromů," zašeptal Traffeo vzrušeně a ukázal nikou.
"A pod muchomůrkou," dodal Kedrigern a sáhl na kamennou muchomůrku, kde pod kloboučkem nahmatal kamenný knoflík.
Stiskl ho. Kamenná idyla se nehlučně odsunula stranou a odhalila ukryté schodiště.
"Gratuluji," řekl Traffeo.
"Nikdy nepodceňuj hádanky, ani staré mnichy."
"Přehodnotím svůj názor na obojí. Půjdeme dolů?"
Sestoupili po točitém schodišti, které končilo v místnosti hluboko pod knihovnou. Byla zhruba čtvercového půdorysu a schodiště končilo ve středu jedné ze stěn. V každé z ostatních tří stěn se oteví- ral do oblouku klenutý průchod vedoucí do menší místnosti, propojené s jinými. Strop byl vysoko nad jejich hlavami, podepřený těžkými rohovými sloupy a zdi mezi průchody byly obloženy policemi s knihami.
"Místnost v místnosti v místnosti," řekl Kedrigern vzrušeně, vzpomínaje si na Zorschova slova. "Kniha pěti modrých hlemýžďů je někde tady dole, o tom nemůže být pochyb!"
"Zabezpečíme se proti zabloudění," řekl Traffeo. Zamumlal několik slov a koule světla se rozdělila vedví; každá půlka byla stejně velká a jasná jako původní koule. Jedna zůstala na místě, zatímco druhá se dál pohybovala spolu s nimi. Hledali asi hodinu, občas každý zvlášť, občas společně, a světlo se na každém rohu dělilo. Podle Kedrigernových propočtů teď byli přímo pod vnitřní knihovnou a blížili se k výkopu. Konečně přišli do místností, ze kterých dál chodby nevedly, a rozdělili se, aby je prozkoumali. Když Kedrigern do jedné vešel, pocítil, jak se ho zmocnil náhlý chlad. Světlo nad jeho hlavou zablikalo a pak se zbarvilo do modra. Odporný zápach zaplnil vzduch, až se čaroději obrátil žaludek a z úst mu začaly vytékat sliny. Hlava se mu zatočila.
Cítil, jak se ho dotýkají neviditelné ruce. Slizké prsty slepě ohmatávaly jeho tvář a něco ho zatahalo za nohu. Otočil se, aby utekl, ale jakási neviditelná síla se ho snažila strhnout zpět. Vyrval se jí a proběhl dveřním otvorem s pocitem člověka, který na poslední chvíli unikl ze zavírající se pasti. Nikdy předtím se ještě nesetkal s tak koncentrovaným pocitem zla.
Opřel se o chladnou kamennou zeď a těžce oddechuje, pokusil se uspořádat své myšlenky. Když se trochu vzpamatoval, vytáhl medailon a podíval se Hledáčkem pravdivého vidění do místnosti, ze které vyběhl. Vešel Traffeo a zamířil rovnou k ní. Kedrigern ho pohybem ruky zastavil.
"Nechoď tam!"
"Co je tam? Co se ti stalo? Vypadáš příšerně!" zeptal se Traffeo vyplašený Kedrigernovým vzhledem.
"Ta místnost je plná zla. Ty knihy... všechny knihy nečisté magie, o kterých jsem kdy slyšel, jsou tam... a ještě mnohé další.
Není divu, že je ukryli tady dole, kde se k nim nikdo nemůže dostat."
Traffeo stiskl v náhlé křeči Kedrigernovi ruku. Snesl světelnou kouli níž a ukázal prstem na stopy v prachu, které vedly k prázdným policím, "zdá se, že někdo ano."
"Ale jak by to někdo mohl vydržet? Zlo by ho zadusilo...
jedině... Och, jéje. Och, jemine." Kedrigern se otřásl a několikrát se zhluboka nadechl jako člověk, zápasící s bolestí.
"Jedině, že by byl stejně zlý jako ty věci uvnitř," dopověděl.
Traffeo přiměl světlo sledovat stopy v prachu. Vedly do rohu místnosti, kde byly kameny ze zdi rozházeny po podlaze a nad nimi se otevíral černý otvor. "Chodba!" řekl.
Kedrigern slabě kývl. "Z výkopu. Někdo odsud vynáší knihy.
Mniši, kteří byli zavražděni, to odhalili. Musíme to hned oznámit Rectoversovi."
Opat si je měřil zmučeným pohledem. "To je nemožné1 To je naprosto vyloučené! Práce, naše poslání! Jak by mohl člověk, který se věnuje záchraně příštích generací, udělat něco tak zlého?" Jeho slova zněla jasně a přesvědčeně, ale tón jeho hlasu navozoval představu generála, který vidí, že jeho armáda je poražena a prchá před nepřítelem.
"Ty sám jsi označil pracovníky vnitřní knihovny za zoufalce propadlé zlu. Možná, že jeden z nich je ještě horší, než si umíš představit. Mohl to plánovat už dávno."
"Ne! Našim cílem bylo obětovat své bezcenné duše pro dobro příštích generací... dobro, ne zlo."
Kedrigern to zkusil jinak . "A co když někdo začal s touto vírou, ale pak přišel na tajemství Kamene mudrců nebo elixíru života? Možná někdo objevil něco tak nepředstavitelného, že z toho přišel o rozum!"
"Zmocnila se ho posedlost!" zvolal opat zachvácený náhlým děsem. "Měl jsem to předvídat. Zašli jsme příliš daleko a teď jsme prokleti navždy."
"Musíš něco udělat. Jsi opat a je to tvá povinnost," řekl Kedrigern, zvedl zhrouceného Rectoversa na nohy a přinutil ho vyjít z cely.
"Co mohu dělat?" zeptal se opat prázdným hlasem muže, kterému zbývá urazit už jen posledních pár kroků k šibenici.
"Jsem víc proklet než ostatní. Měl jsi pravdu, když jsi náš plán nazval šíleným.
Propadl jsem marnosti a falši. Ponořil jsem se do kacířství a plody mého hříchu jsou všude kolem mne. Místo, které mělo být svaté, jsem poskvrnil zlem a smrtí."
"Můžeš se kát, ne?" odsekl Kedrigern, snaže se opata přimět k rychlejší chůzi.

Rectoverso se náhle zastavil. Obrátil se a podíval se na oba muže, pak je vášnivě objal a se slzami v očích zvolal: "Jisté, že mohu! A udělám to! Budu se kát ze vší své hloupé marnosti, zavrhnu své kacířství! Konal jsem zlo, ale odčiním ho!" Utřel si oči, hlasitě se zasmál radostným dětským smíchem čiré radosti a úlevy a pak vyrazil pryč.
"Kam spěcháš?"
"Do kostela! Bratři jsou na laudes. Připojím se k nim a budu se modlit, aby mi Bůh ukázal správnou cestu a dal mi sílu po ní jít," odpověděl opat, aniž se otočil.
"Ale už je skoro ráno!" zavolal Kedrigern, který horečně uvažoval, co dál, osciluje mezi úlevou a radostí z toho, že se opat vzpamatoval, a nedočkavostí proniknout k samému srdci záhady, vyřešit ji a ještě se stihnout trochu vyspat.
Rectoverso však spěchal stále dál, aniž by se otočil, a při tom rozpřahoval nice k nebi a volal: "Úsvit! Ano, je to nový úsvit! Znovuzrození! Počátek nového života!"
Kedrigern odevzdaně mávl rukou, zívl a klesl na schody, s Traffeem po boku. Seděli tam a čekali, až se opat zase objeví, příliš unavení i na to, aby kleli. Kedrigern se v myšlenkách vrátil k nočním objevům. Některé ze záhad byly rozřešeny, ale ne všechny; to bylo naprosto zřejmé. Teď už bylo například jasné, proč muselo pět mnichů zemřít, ale nepřiblížili se ani o kousek k odhalení vraha. A příčiny byly stále ještě nejasné. Zešíleli mniši doopravdy ze své práce, nebo to byl dlouho připravovaný plán, jak se zmocnit ďábelských knih uschovaných v podzemí knihovny? Přišli na místnost náhodou při kopání, nebo je přilákalo samo zlo, ukryté v knihách? Vetřel se snad do opatství někdo zvenčí, ať už jako sluha, nebo jako řádný mnich? A pokud to bylo tak... pokud to bylo tak... Jeho myšlenky se proměnily v hustou síť spekulací. Co když byla ukradena i Kniha pěti modrých hlemýžďů? Podle Zorschova popisu mohla připoutat pozornost i člověka, který nic nevěděl o jejím obsahu. Možná že teď, když je záhada smrti pěti mnichů rozřešena, je sám vděčný Rectoverso přivede k té správné polici ukryté v hlubinách podzemí... Ne, ne.
Nemělo smysl o tom uvažovat. Stále ještě měl šanci splnit slib daný Ithianovi, ale čas rychle utíkal a on byl tak unaven. Tolik unaven...
Probudil ho lehký dotek na rameni. Vzhlédl a uviděl opata, který nad ním stál v šeru úsvitu.
"Pojďme. Jsem připraven," oznámil Rectoverso.
Kedrigern se zvedl. Šíji, záda i nohy měl ztuhlé a vystřelovala mu z nich ostrá bolest; kamenné schody nebyly v mrazivém jitru nejpříhodnějším místem k spánku. Traffeovo sténání se smísilo s jeho vlastním.
Rectoverso položil Kedrigernovi na rameno svou kostnatou niku a dobrotivě se na něj usmál. "To tys mne přesvědčil, abych se kál. Děkuji ti, Sigere," řekl.
"Jsem rád, že jsem ti mohl pomoci. Ale teď musíme spěchat...
ta chodba..."
Rectoversova nika ho zadržela na místě. "Je toho mnoho, za co ti vděčím. Byl jsem hloupý a podezíravý a nezacházel jsem s tebou dobře. Ale teď, Sigere, stačí když řekneš, jakou odměnu si přeješ a já-" "Dej nám Knihu pěti modrých hlemýžďů!" vykřikli Kedrigern i Traffeo jednohlasně.
"Je vaše. A s ní i ostatní knihy, které si vyberete. Celé police knih! A teď..."
Rectoverso náhle zmlkl. Země pod jejich nohama se zachvěla a z míst, kde stála knihovna, se rozlehlo hromové burácení, které sílilo s každou ozvěnou od zdí kláštera. Pak se ozval zvuk káceného lesa; dunění laviny, skřípání skály o skálu. Z míst, kde stála knihovna, se k nebi zvedl sloup prachu, svíjel se a převaloval v šeru časného rána.
Rozprostřel se jako šedý rubáš nad užaslými mnichy, kteří stáli, jako by je zasáhl blesk, nebo padali na kolena, nebo se bezradně dívali jeden na druhého; a když pak burácení utichlo a prach se usadil, naplnily ticho v klášteře první polekané výkřiky.
Kedrigern si odkašlal a hlasitě polkl. "Jsem rád, že ses šel modlit," řekl přiškrceným hlasem opatovi.
K dalšímu otálení už nebyl důvod. Kedrigern a Traffeo udělali, co bylo v jejich silách, aby mnichům pomohli, ale bylo zřejmé, že se toho mnoho dělat nedalo. Žádné maso a žádné kosti nemohly odolat takovému kataklyzmatu.
Odpoledne, když se prach usadil, vydali se opat a oba čarodějové na obhlídku ruin. Tam, kde dřív stála velká budova, teď nebylo nic. Přes nepravidelný okraj nově vzniklého útesu bylo přes řady pahorků vidět až k vzdáleným vrcholkům hor, za kterými ležel Othion, místo Kedrigernovy hanby. Vrátili se, aby si vzali pláště proti mrazivému severnímu větru.
"Co mohlo způsobit takovou zkázu?" zeptal se Rectoverso tiše s očima upřenýma do prázdna.
"Slabší místo ve skále. Podzemní dutina. Chyba v plánech," vypočítával Traffeo bez zvláštního přesvědčení.
"To už se nikdy nedozvíme," řekl opat.
"Nikdy," opakoval Kedrigern.
Všechno, co se dalo říct jistě, bylo, že úbočí hory náhle puklo a vychrlilo kaskádu hlíny a kamení na svah pod ním. Uvolněná půda z podloží se sesypala do zejícího otvoru výkopu, čímž způsobila zřícení vnitřní knihovny. To zase způsobilo propadnutí zdí vnější knihovny, které se sesunuly rovněž. Práce celých generací se v několika minutách proměnila v trosky.
"K čemu je dobré vědět, co to mohlo způsobit? Už je to pryč.
Alespoň můžete lépe zapomenout na to, co bylo," poznamenal Kedrigern.
"Bourání předcilo všechna naše očekávání."
"Možná, že by příští knihovna měla být jednodušší. Přízemní budova - všechna ta patra jsou zbytečná. Jen všechno komplikují," řekl Traffeo.
Obrátili se a vydali se ke stájím, kde už na ně čekali osedlaní koně. Opat řekl: "Jsme ti moc vděční, Sigere."
"Nic jsem neudělal, opate."
"Probudil jsi mne."
U vrat stáje je čekal William z Primofolia. V rukou měl malý balíček. Byl zabalen v plátně a šířil delikátní vůni.
"Náš nový cellerarius vám připravil malý dárek na rozloučenou," řekl opat.

William podal balíček Kedrigernovi, který rozbalil ubrousek a zhluboka vdechl vůni. "Cibulové rohlíčky!" zvolal nadšeně. "Miluji je už od dětství! Jste velice laskaví."
Opat je doprovodil k východu, a když nasedali na koně a vrátný otevřel těžké veřeje brány, řekl: "Jděte s našimi díky a naším požehnáním, Sigere a Hamishi."
"Děkujeme tobě i bratru Williamovi. Ty rohlíčky jsou skutečná lahůdka."
"Trochu neobvyklá odměna," usmál se opat. "Ale docela jistě zasloužená."

Čtrnáct
Konec hry

Černý šašek s útokem nespěchal. Místo toho rozvinul královninu stranu šachovnice. Princezna, která teď byla mnohem obezřetnější, se pokusila získat výhodu rozvinutím vlastních figur a přitom se trápila kvůli obětem, jimž nemohla zabránit.
Věděla, že se žádná hra nedá vyhrát bez ztráty jediné figurky.
Docela jasně si vzpomínala na hry, při kterých na šachovnici zůstali jen oba králi a jeden pěšec. Ale jak by mohla, pomyslela si, poslat ty statečné, nešťastné lidi vstříc tak hroznému osudu? Obětovat kousek dřeva nebo slonoviny, to byla jedna věc, ale poslat muže nebo ženu na smrt... Jenže vítězství v téhle hře bylo zřejmě jediným způsobem, jak zakleté figury osvobodit. Princezna se nemohla odvážit pokusit se odčarovat je sama, když nevěděla, jakého konkrétního zakletí bylo v jejich případě použito. To by bylo příliš riskantní. Možná, že by je odeklela, ale taky by se mohli změnit třeba v kostky domina. Ne, musí hrát a vyhrát. To byla její jediná naděje. I když cena, kterou za vítězství bude muset zaplatit, je hrozná.
A co má říct Berzel; a kdy a jak? Co když se to ubohé dítě zhroutí, když se dozví o riziku, že bude proměněna v šachovou figurku a eventuálně zabita en passant, nebo v neúspěšném gambitu?
Zdálo se, že nejvhodnější bude nic jí neříkat - když pravda byla tak krutá. A co její vlastní magické síly - má je užít hned, nebo až budou v ještě větším nebezpečí? Jestli byl Černý šašek tak mocný, jak biskup tvrdil, může její kouzlo odrazit a pak všechny nějakým hrozným způsobem potrestat. To bylo další dilema.
Břemene rozhodování ji zbavil její protihráč, když o několik tahů později vzal svým biskupem jejího jezdce. Odplatila mu stejně svým pěšcem. Zatímco se černý biskup plazil k okraji šachovnice, kde se zhroutil, černý pěšec srazil bílého.
No tak, uklidněte se, řekl zbylý jezdec, když bylo po výměně.
Možná, že z té šarvátky vyvázli trochu lépe, než my, ale alespoň jsme se zbavili toho zatraceného biskupa.
Dostal, co si zasloužil, potvrdil pěšec.
Není ho žádná škoda. Jen si vzpomeňte, jak se v té kutné naparoval! řekl jiný.
"Vaše excelence, byl ten biskup doopravdy biskup?" zeptala se Princezna svého vlastního biskupa.
Ne, nebyl, má paní. My bílé figury jsme tím, za co hrajeme.
Králův biskup i já jsme doopravdy biskupové. Král a královna jsou skutečná veličenstva. Jezdci jsou skuteční rytíři. Pěšci jsou žoldnéři, poutníci, sluhové, potulní řemeslníci... pamatuji si, že byly donuceny hrát dokonce i ztracené děti.
"Ztracené děti? Ach, to je strašné!"
To jistě je. Ale černé figury jsou banda lupičů, lumpů, pobertů, banditů, vyděračů, zlodějů a zabijáků. Padlý biskup, například, byl známý jako nenapravitelný lupič, který se z důvodů pro mé neznámých nazýval Freddie Nos. Biskup černého krále je ještě beznadějnější hříšník a jezdci jsou taky pěkní ničemové. A co se týče krále a královny... Řeknu jen tolik, že to jsou příslušníci třídy, se kterou by se má paní jistě nerada stýkala.
"A co věže?"
Ach ano, věže... říkejme jim raději strážní hlásky, má paní.
Vybudovali je řemeslníci, kteří později sloužili jako pěšci.
Černý biskup na okraji šachovnice se zazmítal v křečích a vydechl naposled. Černý šašek vyrazil zoufalý křik, vstal a zvolal: "Frede, starý hrachu, za tohle zaplatí! Nenechám na šachovnici jedinou figuru kromě krále a toho pořádně proženu, než s ním skončím, to ti slibuji!"
To bylo na Princeznu příliš. Vyskočila na nohy a řekla: "Ty odporný pokrytče! Je to tvoje vina, že je mrtev, a moje figury také!
Všechno je to jen kvůli té tvé hloupé hře a zlé magii!"
Černý šašek se ovládl a řekl povýšeně: "Není třeba dělat scény, má drahá dámo. Hra musí pokračovat. Fred to věděl a přijal svůj osud statečně. Nikdo mi však nezabrání, abych pro něj netruchlil."
"A co můj jezdec a pěšec? Oni byli slušní lidé, ne jako ten tvůj zatracený Freddie Nos. Pro ty bys měl truchlit a plakat, ne pro nějaké odporné darebáky."
"Jsi bezcitná, madam. Fred byl nešťastná oběť společnosti, zatoulaná ovečka. Příliš nepřeháním, když řeknu, že Fred dokázal ukrást sedlo zpod jezdce na běžícím koni, když sám běžel pěšky v protisměru. A tak nadaný muž, tak velký talent - neváhám říct génius - byl tupen označením zloděj. Byl štván, honěn a pronásledován."
"Měl štěstí, že ho neoběsili," poznamenala Princezna.
"Máš srdce z kamene," zabědoval Černý šašek, pak pozvedl ruku k čelu a znovu se přinutil ke klidu. "Nemohu to přejít jen tak.
Složím na něj epitaf. Složím mu několik epitafů," řekl dramaticky.
"Jen se do toho pusť. Než s tím skončíš, složím já za své dva mrtvé elegii. Ti si to zaslouží."
Černý šašek vzal černou loutnu, která ležela u zábradlí. Sáhl do strun, odkašlal si, vyloudil z loutny akord a řekl: "Můj první epitaf za Freda bude ve filozofickém tónu, bude se zabývat osudem člověka a lidí vůbec." Pak začal zpívat

vysokým, pisklavým, skřípavým hlasem, velice nepříjemným na poslech: "Fred vlastně ani žádnou zvláštní vadu neměl, prostě se jen jaksi stalo, že nám zemřel.
Chápu, že ani tobě (a bojím se, že ani mně), se stejně, jak všem ostatním, smrt nevyhne.
Vždyť zemřít musí každý, kdo kdy žil, a Fred nás v tom prostě pouze předběhl."
Berzel se zmateně obrátila na Princeznu a zeptala se: "Co to má všechno znamenat? Nechápu, co dělá. Kdo je to Fred?"
"Nikdo, koho bys měla znát, Berzel, drahoušku," odpověděla Princezna a vzala ji za ruku. "Černý šašek oplakává smrt svého biskupa."
"Jeho biskup se jmenoval Fred?"
"Vysvětlím ti to později."
"Ale lidé přece nepláčou nad šachovými figurkami, ne?"
"Ten biskup byla skutečná lidská bytost. Nijak zvlášť dobrý člověk to sice nebyl, ale přece jen člověk. Stejně jako náš jezdec a pěšec. Všechny figury jsou zakletí lidé," řekla Princezna.
"Ach, potom už nesmíme hrát! To by bylo hrozné!"
"Musíme, Berzel, drahoušku. Pokud tu hru vyhrajeme, budou všichni svobodní."
Černý šašek znovu hrábl do strun a řekl: "Můj druhý epitaf za mrtvého Freda bude materialistický, zbavený laciných citů a senti- mentu, pohlížející lhostejně na život i smrt a nabízející praktický návod, jak se zachovat." Tentokrát zněl jeho hlas dutě a monotónně: "Ach běda, ubohý Fred. Byl to můj přítel a druh...
Skonal tak náhle a dojemně.
Však dřív, než se z něj začne šířit puch, Měl by se zakopat do země."
Berzel, která po celou dobu jeho recitace zachovala zdvořilé ticho, se zeptala: "A co se stane, když prohrajeme?"
"Potom svobodní nebudou, a my také ne." Zatímco Berzel absorbovala tuto informaci, Černý šašek řekl: "Můj třetí epitaf za drahého zesnulého Freda, muže, jenž miloval chytrost, žerty a legraci, bude lehký a hravý, vysmívající se smrti a spojující chlapeckou frivolitu s pravým duchem carpe diem." Zabrnkal krátkou předehru a zapěl: "Fred, který žil na mém dvoře, si náhle usmyslel, že umře.
"To jsou vám věci!" jen řekneme, pokrčíme rameny - a zapomeneme."
"Doufám, že takové básničky nebude někdo skládat o mně, až umřu. Slib mi, že ne, Princezno, drahoušku."
"Samozřejmě, že ne! Jsou hrozné. Naprosto bezcílné. Kruté.
Mimořádně nechutné."
"Ale hezky se rýmují," připustila Berzel. "Drahoušku Princezno, co jsi myslela tím, že nebudeme svobodné? Co se s námi stane?"
"S tím se netrap. Chce nás proměnit v šachové figurky," řekla Princezna a podepřela si bradu.
"Skončím epitafem spíše osobním, zpívaným od srdce, jemným oplakáváním přítele přítelem, plným mužného smutku nad tragickou ztrátou," řekl Černý šašek. Odložil loutnu a začal recitovat drsným hlasem: "Fred zemřel. To neměl. Však žel!
Roním slzy. Tak brzy! To mě mrzí.
Konec je půtek, život utek. Mám smutek.
Ubohý chlap, tak přece pad; tak mlád.
Je po něm. Šlo to honem. Byl skolen.
Třesu se smutkem, nad tím skutkem.
Však dost! Je to marnost. Nad marnost.
Žil ze všech sil, dokud byl. Snad i snil...
Stěží se věří, že tady leží. Jen leží.
Nuže, lkát nepomůže, vždyť vím, že už není. Ani mé umění to nezmění.
Tak raději, abych hned teď naposled tu řek': Byl má pýcha; teď je zticha a nedýchá."
"Řekla bych, že byl lepší, když byl krutý a necitelný," zamumlala Princezna polohlasně.
"Princezno, drahoušku, proč by nás chtěl Černý šašek proměnit v šachové figurky?" zeptala se Berzel. Mluvila velice zřetelně a jednotlivá slova vyslovovala tím pečlivým způsobem člověka, který se bojí, že mu hlas za chvíli selže.
"To vážně nevím. Ale jestli to zkusí, my si to líbit nenecháme, to ti slibuji. Teď mne musíš omluvit," řekla Princezna a pak oslovila biskupa: "Vaše excelence, chtěl byste pronést několik slov nad našimi zesnulými figurami?"
Bude to pro mne čest, má paní, řekl biskup a dodal velice citlivý a pohnutý smuteční proslov.
Poté hra pokračovala. Padly další figury a byly oplakány, a jak čas pokročil, síly se pomalu vyrovnaly. Ani Princezna, ani Černý šašek už nemohli doufat ve snadné vítězství. Ve čtyřicátém tahu na tom byli prakticky stejně. Každý z nich měl na ochranu svého krále pět pěšců, královnu a věž. Bílý měl jediného biskupa, černý jen jednoho jezdce. Pak si Princezna náhle všimla hrozícího nebezpečí.
Pečlivé si prohlédla šachovnici a s tlukoucím srdcem shledala, že ve vítězství už doufat nemůže. Její mysl začala horečnatě pracovat a probírat jednotlivé koncovky, které si pamatovala. Konečně jí zableskla naděje.
"Jsi na tahu, má paní. Zdá se, že si dáváš na čas. Nejsi snad unavena? Nebo už cítíš svou neodvratnou porážku?" zeptal se Černý šašek.
"Porážku? Od tebe? Pošetilý nápad," odvětila Princezna a zasmála se. Pak táhla věží na sedmé pole královnina biskupa.
Černý šašek se podíval na šachovnici, zamračil se a podíval se na Princeznu; ale neřekl nic. Figury teď byly rozestaveny takto: "Zdá se, že ani ty nijak nepospícháš. To tě všechno to zpívání a recitování tak unavilo?" zeptala se Princezna.
"Překypuji energií, madam," odsekl Černý šašek a táhl svou věží na osmé královnino pole, čímž znehybnil králova biskupa.

Princezna odpověděla věží na biskupovo čtvrté pole, čímž předešla útoku černé královny, který by nevyhnutelně vedl k dalšímu zabíjení, a ohrozila zbylého černého jezdce. Její protihráč pečlivě zvážil situaci a pohlédl na ni s neskrývanou zlostí. Jeho jezdec se pohnul k okraji šachovnice, kde se zastavil na šestém poli věže a dal bílému králi šach. Princezna se podívala na Berzel a mrkla. Její plán fungoval. Táhla králem na druhé jezdcovo pole. Šel pomalu a cestou si něco bručel pod vousy. Černá královna proběhla po úhlopříčce kolem a srazila jezdcova pěšce, nevýbojného chlapíka, který nikomu neublížil a v průběhu hry sotva promluvil. Bílý král byl znovu v šachu. Jeho biskup se posunul o jedno pole, na druhé královo, a kývl na pozdrav své královně, která mu odpověděla důstojným pokynutím niky.
Neměj obavy, excelence. Dohlédneme na tebe, zavolala.
Jsem za ochranu vašeho veličenstva opravdu vděčný, odpověděl biskup.
Černý šašek pokračoval v útoku, tentokrát věží na královo osmé pole, kde dal králi znovu šach. Jeho veličenstvo ustoupilo stranou, tentokrát rychle a hbitě, bez jediné stížnosti. Teprve když byl v bezpečí na svém novém poli, zamračil se na černé figury kolem a zabručel: Co je to za ženskou? A proč pořád doráží? Co to má všechno znamenat ? Se skřípěním kamení a trámů věž pronásledovala krále na své osmé pole a znovu mu dala šach. Princezna si zhluboka oddychla a otřela si čelo.
"Princezno, drahoušku, náš král má zase šach. Co budeme dělat?" zeptala se Berzel poněkud znepokojeně.
Princezna vrátila krále na pole, které právě opustil, a řekla: "Budeme oslavovat, Berzel. Dostaly jsme se do patu."
"A to je dobře?"
"Je to o moc lepší než prohrát a před chvílí už to vypadalo, že jsem prohrála. Takže pat docela vítám."
Berzel přikývla a zatvářila se mnohem klidněji. Černý šašek se zamračil na šachovnici. "Když tě budu držet věží v šachu, bude tvůj král poskakovat tam a zase zpátky. To je periodický tah," řekl mrzutě.
"To je a znamená to, že nastala patová situace. Odčaruj tyto lidi a my si půjdeme svou cestou," řekla Princezna, vstala a upravila si šaty. Začala si shrnovat nika vy.
"Odčarovat? Nemám vůbec v úmyslu někoho odčarovat."
"Musíš. Nevyhrál jsi."
"Ale ani jsem neprohrál, má paní. Budeme hrát tak dlouho, dokud jeden z nás nevyhraje. Do té doby jste mými hosty."
"Nestojíme o to, být tvými hosty. Alespoň ne, dokud své hosty měníš na pěšce, biskupy a jezdce," řekla Berzel s planoucíma očima.
"Dobře jsi mu to řekla, drahá Berzel."
"Jestli se mým hostům stane, že se změní v šachové figurky, je to jejich chyba, a ne moje. Nemají hrát šachy, když to neumí," řekl Černý šašek bodře.
"Pak tedy hrát nebudu," odpověděla Princezna.
"Má paní je chytrá. Ale byla by chytřejší, kdyby si svou chytrost schovala pro další hru."
"Žádná další hra nebude, lotře."
"Ale bude, mé drahé dámy. A vy v ní budete buďto hráči, nebo pěšci. Vyberte si samy," řekl Černý šašek. Obrátil se a opustil šachový pavilon.
Dny míjely a Princezna s Berzel se radily o své nepříjemné situaci, probíraly ji ze všech stran a diskutovaly všechny možnosti, zvažovaly argumenty a námitky. Záhy však shledaly, že nejsou schopny rozhodnout se pro konkrétní akci. Hrát znamenalo mít jistý podíl - i když nedobrovolný - na té odporné záležitosti; odmítnout znamenalo zařadit se mezi oběti. Ale možná, že by bylo lépe přijmout své osudy s odvážnou důstojností, než přistupovat na kompromis se zlem. Byly princezny a noblessse přece oblige.
Na drahé straně, noblesse oblige funguje dvousečně: Nepatří snad k jejich postavení, aby se aktivně postavily Černému šaškovi?
Princezna už s ním jednou uhrála pat a při hře odhalila jeho slabosti.
Kdyby ho podruhé porazila, byla by jeho moc zlomena a jeho oběti by byly osvobozeny.
Oběti, které by přežily, opravila se rychle. Některé by v důsledku jejího rozhodnutí padly. Mohla se vůbec za takových podmínek soustředit na hru? Chvíli nad tím uvažovala, ale k ničemu nedospěla. To bylo dilema.
Byly chvíle, kdy sama sebe zahnala argumenty do kouta, a pak začala přemýšlet o použití své magie. Jenomže v tomto oboru byla stále ještě nováček, zejména co se týče použití kouzelné hůlky, a Černý šašek byl zřejmě velice mocný černokněžník. Způsob, jakým zacházel s hosty - přesněji řečeno s vězni - to dokazoval. Na dveřích nebyly žádné zámky, v oknech nebyly mříže, žádná fyzická překážka Princeznu a Berzel uvnitř nedržela. V domě a na jeho pozemcích měly absolutní svobodu. Rozumí se samo sebou, že první, co po hře udělaly, bylo, že se pokusily o útěk; ale Princezna pocítila varovné chvění magie, sotva urazily třicet kroků po cestičce k lesu. Bylo to jednosměrné kouzlo. Vejít mohl kdokoliv, odejít nikdo.
Na zámeček se vrátila v ponuré náladě. Udržovat ohradní silové kouzlo a současně řídit dvaatřicet lidí jako šachové figurky, alespoň polovinu z nich proti své vůli, to by svědčilo o velice impozantní moci. Navíc nepochybovala o tom, že Černý šašek má v provozu ještě jiná kouzla. Svou vlastní magii bude muset použít velice obezřetně, jestli vůbec.
Jak dny míjely, rozjasňoval noci stále přibývající Měsíc a Princezně svitla nová naděje: kdyby se jí podařilo zdržet další hru až do úplňku, mohlo by jim Berzelino neštěstí poskytnout určitou výhodu. Jakou, to sama nevěděla, ale připadalo jí, že náhlé zjevení vlkodlaka by se při troše štěstí dalo příhodně využít.
Plných osm dní nechal Černý šašek Princeznu a Berzel o samotě. Devátého dne jim oznámil svůj záměr hrát příštího dne šachy. Princezna řekla, že se cítí nemocná, a požádala ho o třídenní odklad na obnovu sil a rozumových schopností. Černý šašek odmítl.
Trvala na svém. I on byl neoblomný. Začala prosit. Zakolísal a povolil jí jednodenní odklad. Zapotácela se a zhroutila se do křesla, slabým hlasem prosíc o tři. Udělal kompromis a povolil jí dva, ale dál už neustoupil. Princezna odevzdaně

vzdychla, pokynula ochable nikou a s Berzel po boku zůstala zhroucená v křesle, srdceryvně sténajíc, zatímco jí její družka třela zápěstí. Sotva se dveře za Černým šaškem zavřely, vyskočila a začala přecházet po pokoji.
"Ještě jeden den. To je vše, co potřebujeme: jeden jediný den," opakovala si rozčileně.
"Ale proč, má drahá Princezno?" zeptala se Berzel s očima široce rozevřenýma a rty pootevřenými ve výrazu ustarané sestřičky.
"Za tři dny se proměníš ve vlkodlaka."
Berzel zamrkala a vytřeštila oči. "Ach ano," řekl užasle. "Při všem tom vzrušení jsem na to docela zapomněla. Neměly bychom to někomu říct?"
"Nemyslím, že by to byl dobrý nápad. Raději našeho hostitele trochu překvapíme."
"A to nám pomůže?"
"To nevím, ale na škodu to nebude." Princezna dvakrát prošla místností s rukama složenýma za zády, pak se zastavila a rozhodila ruce s ukazováčky namířenými k nebi v gestu náhlého osvícení.
"Pohled na tebe jako vlka by mohl Černého šaška vyděsit natolik, že propustí nás i ostatní."
"Ale já nechci děsit lidi, drahoušku Princezno. Dokonce ani toho hrozného šaška. Prostě na to nejsem."
"Možná to budeš vidět jinak, až budeš vlkem."
"Nemyslím. Všichni říkají, že jsem velice hravá. Skotačím, dovádím a honím se za ocasem. Nikdy bych nedokázala někomu záměrně ublížit."
"To Černý šašek neví. Jen mu trochu pohrozíš."
"Nejsem ten správný typ na výhrůžky."
"Musíš se alespoň pokusit. Dokonce, ani když ho nevyděsíš natolik, aby nás pustil, můžeš ho aspoň rozrušit tak, že splete nějaké kouzlo. Pomohu ti vlastní magií."
"A co když mne bude chtít zničit?"
"To by si nedovolil. Jsi přece princezna."
"Jenže co když mne bude považovat za vlka?" zeptala se Berzel. Její hlas zněl poněkud ustaraně.
"Nedovolím mu, aby ti ublížil," odpověděla Princezna a něžně ji pohladila po hlavě. Pak v hlazení pokračovala, mumlajíc: "Kdybychom jenom mohly získat jeden den navíc."
Ač dělaly, co mohly, nedokázaly získat už ani hodinu ke lhůtě, kterou jim Černý šašek stanovil. Když už se jednou nechal dohnat k ústupku, byl neoblomný jako skála. Toho označeného rána byly Princezna a Berzel odvedeny do šachového pavilonu, kde zaujaly svá místa.
"Jak milé od vás, že mi děláte společnost," řekl Černý šašek se zlovolným úsměškem.
"Jsme stále velice unaveny. Potřebovaly bychom ještě jeden den odpočinku," odpověděla Princezna slabým hlasem, zatímco ji Berzel ovívala navoněným kapesníčkem.
"Jen jediný den," zaprosila Berzel.
"Už ani minutu, mé drahé dámy."
"Jsme princezny. Jsme křehké a éterické bytosti, tak jemné a citlivé, že můžeme klopýtnout o měsíční paprsek, zranit se pavučinou nebo být omráčeny úderem motýlího křídla. Náš současný osud nás velice rozrušil a potřebujeme čas, abychom znovu načerpaly síly," řekla Princezna sotva slyšitelným hlasem.
"Už jste ho měly dost. Je čas začít hru," trval na svém Černý šašek.
Figury jí zasalutovaly. Princezna poznala krále a královnu, biskupa, jezdce a několik pěšáků. Zbytek byli noví rekruti. Odkud se vzali, nevěděla. Pravděpodobné byli vězněni v podzemí. Se silným pocitem nepatřičnosti jim pokynula a pak vstala, aby je oslovila. Nenáviděla proslovy, ale musela něco udělat, aby získala vzácný čas.
"No tak, rychle, začněte už," pobízel ji Černý šašek.
"Ráda bych oslovila své figury."
"Jak dojemné. Prosil bych stručně, madam."
To víš, že ano, pomyslela si Princezna. Byla odhodlána oddalovat hru, jak nejvíc to šlo. Dnešní noci měl být úplněk, a kdyby dokázala vydržet tak dlouho, měly by šanci.
Pronesla dlouhou a pohnutou řeč plnou odkazů na hrdiny eposů a ság, odvolávala se na povinnost a oddanost, bojové kamarádství, posvátné tradice, slavné činy a čestné oběti. Když se konečně celá ochraptělá vrátila na své místo, propukly bílé figury v ohlušující jásot. Pěšci znovu a znovu provolávali její jméno, až je jejich jezdci museli uklidnit a královna křičela: Odvážné děvče! Dokonce i král zamumlal něco, co znělo jako: Má docela pravdu. To vůbec nebylo špatné.
A pak už jí nezbývalo nic, než táhnout královniným pěšcem na čtvrté pole. Černý šašek rychle odpověděl svým pěšcem na královo čtvrté pole. Princezna si opřela bradu o dlaň a začala pozorně studovat šachovnici.
"Zdržuješ, má paní," napomenul ji Černý šašek.
"Přemýšlím."
"Na druhý tah trochu dlouho. Pokud máš v úmyslu marnit čas, tak..."
Tiše jako duch vešel do místnosti sluha, přistoupil k Černému šaškovi a zašeptal mu něco do ucha. Černý šašek ho pozorně vyslechl, zamyšleně přikývl a pak muže propustil. Podíval se na Princeznu a Berzel.
"Zdá se, že jisté zdržení je přece jen nevyhnutelné. Přišla návštěva. Možná by se nechal přesvědčit, aby se připojil ke hře," řekl.
"Jsem si jista, že víš sám nejlépe, jak ho přesvědčit," řekla Princezna. "Dovol, abych se s ním setkala. Pokud to není nějaký nízký ničema, mohl by být cennou posilou pro mé chabé síly."
"Je pro mne potěšením vidět, že přicházíš hře na chuť, má paní.
Možná, že by ti skutečně mohl pomoci. Někteří z tvých pěšců mi připadají poněkud nedisciplinovaní." Zvedl se a

pokynul ke dveřím.
"Pojďme přivítat našeho hosta."
Když došli do vstupní síně, uviděla Princezna Zorsche. Byl značně zarostlý a jeho šaty cestováním poněkud utrpěly, ale přesto ho viděla velice ráda. Soudíc dle jeho reakce, i on na tom byl stejně.
"Má paní! Jsi v pořádku!" zvolal a padl před ní na kolena.
Černý šašek si je oba podezíravě prohlédl. "Ten muž tě zná?"
"Ano. Zorsch..." Princezna už už chtěla Zorsche představit jako oddaného a spolehlivého služebníka, jenže pak si uvědomila, že by ho tím odsoudila k tomu být pěšcem a k velice nejisté budoucnosti.
Zaváhala a zakašláním zakryla své rozpaky.
"Ano? Kdo je ten muž?" naléhal Černý šašek.
"Je to můj učitel šachu!" zvolala Princezna v náhlé inspiraci.
"Je prostě skvělý. Mohl by s tebou sehrát hru, na kterou do smrti nezapomeneš."
"Opravdu si to myslíš?" zeptal se Zorsch překvapeně.
"Nebuď tak skromný. Jsi přece šachový mistr a dobře to víš," řekla Princezna hlasem, který nepřipouštěl námitky.
Zorsch se uklonil. "Když to říká má paní..."
Černý šašek si ho zamračeně prohlížel a zvažoval právě získanou informaci. Nakonec zabručel. "To by mohlo být zajímavé."
"Fascinující! Musíš mi dovolit, abych se radila se svým učitelem. Bude to jen poctivé," řekla Princezna.
"Poctivost mne nezajímá."
"A hra tak bude mnohem zajímavější."
" To mne zajímá. Ano, to by šlo. Mohl by ti radit." Černý šašek si Zorsche chvíli prohlížel a pak se rozhodl. "Smí ti radit, mylady.
Pojďme, vrátíme se ke hře."
"To nemohu dopustit," odpověděla Princezna panovačně. "Ten muž není žádný pěšec, je to šachový mistr. Má hlad a žízeň.
Potřebuje si odpočinout a převléknout se. Přece ho nemůžeme nutit, aby hrál v tomto stavu."
"Zase chceš zdržovat."
Princezna si založila nice a ledově si ho změřila. "Požaduji jen to, co náleží mému stavu. Pokud to nejsi schopen zajistit, kašpare, hrát se nebude."
Pokoušela svůj osud, když se snažila zatlačit Černého šaška do kouta, a spoléhala na jeho zálibu ve hře. Nebylo to nic než pouhá improvizace. Pořád neměla žádný pevný plán, ale Zorschův příchod jí poskytl možnost překvapit svého věznitele dvěma vlkodlaky místo jednoho a této výhody se nemínila vzdát ani za cenu určitého rizika.
Černý šašek se zlostně zamračil a pak se zašklebil. "Tak dobře.
Dostane najíst. Vykoupáme ho a dáme mu šaty odpovídající jeho stavu. Ale ještě dnes při východu Měsíce bude připraven ke hře."
Princezna nedbale přikývla. "Jak si přeješ," řekla.
Když večer vcházeli do pavilonu, byla Princezna připravena.
Měla plán, s nímž byli její společníci srozuměni.
V prostých tmavých šatech vypadal Zorsch docela elegantně.
Zdálo se, že se o něj Berzel začala mnohem víc zajímat; a on o ni. Na Princeznino doporučení si Berzel nechala upravit vlasy jiným a mnohem slušivějším způsobem. Barva jejích šatů byla sice stále beznadějná, ale Princezna přiměla jednoho ze sluhů, aby na nich pracoval, a teď už vypadaly přece jen lépe. Barevná šerpa vyrobená z ubrusu také vykonala své. Když se to všechno spojilo, byla teď Berzel velice atraktivní mladá žena. Ačkoliv nebyl čas na koketování, pohledy, které si vyměňovala se Zorschem, mluvily o něčem víc než o pouhém spojenectví.
Zaujali svá místa. Oba pěšci pořád ještě stáli proti sobě; královnin pěšec si úkosem měřil černého králova pěšce a ostatní figury čekaly na povel.
"Jsi na tahu, má paní. Spoléhám se, že nebudeš otálet. Měla jsi dost času na rozmyšlení tahu," řekl Černý šašek.
Princezna se podívala z okna. Měsíc v úplňku bíle zářil na obloze bez jediného mráčku.
"Už je skoro čas," zašeptal Zorsch.
"Ano. Zbývá už jen několik minut," dodala Berzel.
Princezna vstala. "Můj učitel mi připomněl tradici mezi velkými mistry šachu. Chtěl by ti před mým prvním tahem vyjádřit svou úctu."
"No dobře. Ale ať to udělá rychle."
"Doprovodím ho," řekla Berzel a také vstala.
Přistoupili k místu, kde seděl Černý šašek. Berzel se postavila po jeho pravici, Zorsch se uklonil po levici. Přijal jejich poctu lehkou úklonou a pak je pokynutím niky propustil. Ustoupili o několik kroků a vtom se velice rychle a bez jakýchkoliv doprovodných efektů pro- měnili ve dva velké vlky. Okamžik ještě zůstali stát na zadních, jako by si na svou novou podobu ještě nepřivykli a pak vyrazili na tichých tlapách vpřed.
Černý šašek vyděšeně vykřikl. Figury na šachovnici se zavlnily. Princezna vložila všechnu svou magii do okamžitého ochromujícího kouzla. Černý šašek ztuhl ve svém křesle, nehybný jako kámen, ale stejně zranitelný jako obyčejný člověk - což bylo tváří v tvář dvěma hladovým vlkům velice nepříjemné. Princezna roztáhla křídla a vyletěla na trám nad jeho hlavou. Nebyla si jista, jak se k ní Berzel a Zorsch budou chovat ve své vlčí podobě, a nemínila riskovat. Připadalo jí, že věci i tak dostanou v nejbližších okamžicích patřičný spád.
"Teď mne poslouchej, kašpare. Mám pro tebe návrh. Odčaruj všechny přítomné a nakonec i ty dva vlkodlaky a já jim

zabráním, aby tě roztrhali na kusy," řekla. Zorsch si položil přední tlapu na šaškovu ruku a se zájmem očichal jeho hrdlo. "Teď ti dovolím mluvit. Ale jestli se o něco pokusíš... no, raději si to rozmysli," dodala.
"Ne! Chci říct ano, udělám, co mi řekneš, jenom je na mne nepouštěj!" zaječel Černý šašek vystrašeným chraptivým šepotem.
"Vynasnažím se. Ale raději si pospěš."
"Spěchám! Ale k zlomení lykantropie budu muset použít všechnu svou magickou moc!"
"Tak ji použij. A honem!"
"Budu pak úplné bezmocný," zasténal Černý šašek.
"To je dobře. Alespoň se nepokusíš o nějakou hloupost."
"Ochraň mne před ostatními! Jestli mne neroztrhají ti vlci, tak moji vězni určitě!"
"Budeš pod mou ochranou. A teď se pusť do práce."
Zatímco se Černý šašek věnoval Zorschovi a Berzel, sledovala Princezna s potěšením dění na šachovnici. Kouzlo bylo zlomeno a obě strany teď stály proti sobě nesvázány pravidly hry. Jejich lidská podoba se jim vracela pomalu a nejasně, ale své lidské vlastnosti získali okamžitě. Sotva bílý královnin pěšec překonal počáteční překvapení, udeřil pěstí černého krále pěšce a srazil ho k zemi. I ostatní pěšci se pustili do rvačky. Jezdci je velice rychle následovali. Na šachovnici začalo být opravdu rušno.
"Zajměte je! Vsaďte je do želez!" volala bílá královna a hrozila pěstmi.
Její protivnice, nápadná, šperky ověšená ženština v pestrých šatech pochybného vkusu, zaječela: "Sklapni zobák, ty stará harpyje!" a bývalý černý král, velký hromotluk se zjizveným obličejem, v roztrhaném plášti a obnošených botách zavrčel: "Hleď si svého, couro, nebo ti zmaluju obličej!"
"Chopte se toho chlapa!" zaječela královna a jeden z jejích rytířů se vrhl splnit její rozkaz.
"Co je to za hluk," postěžoval si bílý král a pak se uklidil do klidnějšího kouta. "Co je to za lidi. Taková lůza."
"Zdrhejme, chlapi! Tahle hra skončila!" zvolal dřívější černý král, popadl svalnatou paží ženštinu za ruku a vrhl se ke dveřím.
Zbytek jeho figur se hnal jako o překot za nimi.
Když se Princezna přesvědčila, že bílí zvítězili, obrátila svou pozornost znovu na Černého šaška a zastihla ho zrovna v okamžiku, kdy bylo jeho úsilí o proměnu vlkodlaku korunováno úspěchem.
Berzel a Zorsch znovu stáli po jeho stranách; ohromeni - ale jen na chvíli. S vítězoslavným výkřikem se Zorsch vrhl do Berzeliny napřažené náruče, aby se spojili ve vášnivém objetí. Princezna si s pocitem dobře vykonané práce zamnula ruce a slétla dolů přímo před Černého šaška.
"Zachraň mne. Slíbilas mi to. Jsem teď bezmocný," prosil ji chvějícím se hlasem.
"Budeš uvržen do vězení, kde počkáš, až se rozmyslím, co s tebou udělám."
"Buď milosrdná!" zakvílel a sepnul ruce.
"Milosrdná? K tobě? Choval ses jako dokonalá zrůda," odpověděla rezervovaně.
"Nemyslel jsem to tak. Nebyl jsem takový vždycky."
"Možná, ale teď ano a za to musíš zaplatit."
"Chtěl jsem jen, aby se lidé smáli. Chtěl jsem být směšný.
Tohle jsem nechtěl."
"Tak sis měl v prvé řadě zvolit jiný oděv. Šašci nechodí v černém."
"Chtěl jsem být originální."
"To tedy jsi. Ale vůbec ne směšný."
"Kdyby se lidé jen trochu smáli, byl bych k nim laskavý. Kvůli tomu jsem se stal černokněžníkem - hledal jsem kouzlo, které by způsobilo, aby se lidé smáli," řekl hořce.
"Nemyslím, že by takové kouzlo existovalo."
"Teď už ani já ne. Ale než jsem na to přišel, byl jsem už příliš dobrým černokněžníkem. Tak jsem si řekl, že když nemohu dosáhnout, aby lidé byli šťastní, udělám je nešťastnými."
"Tak to se ti tedy povedlo. Ale nechme toho. Už se zase můžeš hýbat, tak sebou hni," řekla Princezna. Pokynula rytíři, který se Černého šaška ochotně chopil. "Zavři ho do vězení a dohlédni, aby ho nikdo neobtěžoval. O jeho osudu rozhodneme zítra."
"Hned, má paní. A ty sebou hoď," zařval rytíř a odvlekl vězně z místnosti.
Princezna poručila druhému rytíři a čtyřem silným pěšcům, aby obešli šaškovu pevnost a přesvědčili se, že všechny znovu proměněné černé figury zmizely ze scény. Když odešli za svým posláním, obklopil Princeznu zbytek bílé armády jásající a šťastně se překřikující z radosti nad svým osvobozením. Pěšci jí poděkovali, biskupové jí požehnali a pak se všichni rozestoupili, aby uvolnili místo své královně.
"Dobře jsi to udělala," řekla královna a poklepala Princezně na rameno. "A taky jsi to skvěle zorganizovala. Myslím, že to tady dokážeš dát do pořádku. Jenom na jednu věc jsi zapomněla."
"Kterou, vaše veličenstvo?"
"Na pořádnou hostinu! Ať se stoly prohýbají!"

Patnáct
Záchranné práce

Kedrigern a Traffeo jeli celý den pomalým tempem, mluvili jen zřídka, a to pouze v melancholických povzdeších a krátkých, zklamání vyjadřujících frázích. Traffeo se svého kolegu čaroděje pokoušel povzbuzovat, ale Kedrigern byl

neutěšitelný. Vsadil všechno na Knihu pěti modrých hlemýžďů a ta teď byla navždy ztracena. S jeho pověstí byl v Othionu amen. A všude jinde také, až se do toho Ithian pustí. To bude radosti mezi jeho nepřáteli.
Alchymisté celého světa se budou radovat. Kedrigern Chvástavý: tak ho budou ode dneška nazývat po celá staletí. Kedrigern Neúspěšný.
Kedrigern Směšný.
S prokazováním laskavostí nevděčným králům je konec, slíbil si v duchu. Pak si ale uvědomil, že v nadcházejících dnech stejně moc zakázek - ať už od králů nebo od kohokoliv jiného - asi nedostane.
Pro Princeznu to bude těžké, pomyslel si zachmuřeně. Je zvyklá na popularitu, návštěvy významných osobností, společnost a nich. Teď se s tím vším musí na dlouhou dobu rozloučit. Dny jejich cestování jsou pryč. To sice byla jakási útěchu a Kedrigernovo srdce se na okamžik rozbušilo veseleji, ale znovu se zasmušil, když si uvědomil, jak zklamaná Princezna bude. Oba je čekaly špatné časy a může za to jen a jen jeho ukvapenost.
Na Traffeovo naléhání se utábořili brzy, ve stinném koutě kvetoucí louky, s vesele bublajícím potůčkem poblíž. Povečeřeli česnekové klobásky a pořádnou porci cibulových rohlíčků tlustě namazaných máslem z pražených kaštanů, a všechno to spláchli suchým červeným vínem a douškem vody z potůčku. Traffeo zažehl oheň a pokusil se Kedrigerna pobavit historkami, které prožil na hradě v Otrantu. Bezúspěšně. Kedrigern se rozveselit nedal. Hleděl do ohně, na otázky odpovídal zabručením, zavrtěním hlavy nebo povzdechnutím a dlouho do noci ležel tiše na zemi a pozoroval dorůstající Měsíc.
Následujícího jitra vstal pozdě a jal se pomalu bourat tábor a připravovat se k další cestě. Ztratili spoustu času a cestovali pomaleji, než měli v plánu; už ani rychlou jízdou by se do Othionu nedostali před úplňkem. Kedrigern o to nedbal. Neměl v úmyslu štvát koně i sebe jen proto, aby byl svědkem další Berzeliny transformace a byl po nice pro nevyhnutelné urážky. Jestliže už se má vrátit do Othionu v nemilosti, řek] si, může se klidně o den nebo dva zpozdit a ušetřit si tak aspoň několik štiplavých poznámek.
Ploužili se a otáleli a protahovali svůj návrat, jak jen se dalo.
Když se kolem poledne rozhodli odpočinout si na chvíli u cesty, dloubl Traffeo Kedrigernovi do boku a ukázal mu postavičku v hadrech, spěchající po cestě, kterou přijeli. Byl to venkovan, nevýslovně špinavý a otrhaný, a když uviděl dva cizince, zastavil se, zjevně na rozpacích, zda se vrátit, utéct do lesa nebo se s nimi setkat.
Přitiskl si k hrudi hadrový balíček a vystrašeně vyjekl.
"Ten chlapík je strachem celý bez sebe," poznamenal Traffeo.
Kedrigern si povzdechl. "To jsou venkované vždycky.
Pravděpodobně má za sebou nějaký ošklivý zážitek. Ubožák. Dám mu stříbrňák. Možná dělám chybu, ale pořád ještě si mohu dovolit být štědrý." Zvedl se a zamířil k třesoucí se postavě.
Muž se několika opatrnými kroky přiblížil k oběma čarodějům, nespouštěje z nich při tom oči, zjevně připraven vzít při prvním jejich podezřelém pohybu do zaječích. Kedrigern se na něj slabě usmál a zvedl ruku s lesknoucím se stříbrňákem. Venkovan se přiblížil o několik dalších kroků a popotáhl.
"Tu máš, ty nešťastníku. Vezmi si ho," řekl Kedrigern a napřáhl ruku se stříbrňákem na dlani.
Venkovan vyděšeně uskočil. "Nikdy!" zaječel. "Skirp je poctivý muž! Nekrade!"
"Samozřejmě, že ne. Nikdo neříká, že jsi něco ukradl," řekl čaroděj jemně, co nejpřesvědčivějším hlasem.
"Neukradl," pokračoval Skirp. "Spadlo z nebe, ano, spadlo."
Vyloudil vlhký bublavý zvuk, který měl foneticky znázornit let a při tom zamával rukama nad hlavou. "Z nebe."
Opakoval ten bublavý zvuk, tentokrát hlasitěji a pak se zeptal: "Ty koupíš?"
"Co prodáváš?" zeptal se Traffeo.
"Ptáky! Z nebe!"
"Jednoho bychom si mohli vzít na večeři," navrhl Kedrigern.
"Kolik jich máš, Skirpe?"
"Sto!" vykřikl venkovan a zvedl tři velice špinavé prsty.
"Dám ti za ně sto stříbrných grošů," řekl Kedrigern a odpočítal tři mince.
Skirp nadšeně vyjádřil souhlas, upustil balíček a napřáhl ruku.
Balíček dopadl na zem s plesknutím, které nevylučovalo, že ohledně jeho obsahu mluví pravdu. Kedrigern podal Skirpovi mince a poklekl, aby se podíval, co koupil. Rozbalil vnější vrstvu zablácených hadrů. Těžce a nepříliš libovonně vydechující Skirp k nim přistoupil blíž a zvědavě vyčkával, co čaroděj udělá.
Kedrigern si olízl rty a začal odstraňovat špínu z vnitřního balíčku. Když uviděl kousek očištěné kůže, srdce mu poskočilo. Ten pták byla kniha. Začal se zablácenému přebalu věnovat mnohem ostražitěji a po chvíli se jeho prsty dotkly něčeho tvrdého. A modrého. Odložil knihu a zhluboka se nadechl. "Ne. To není možné," řekl hlasem sotva silnějším než zašeptání.
"Pokračuj," povzbudil ho Traffeo.
S největší možnou opatrností očistil Kedrigern chvějícíma se rukama špínu ze světle zelené obálky ozdobené ražbou pěti modrých hlemýžďů. Zalapal po dechu a řekl: "Je to ona."
Pak vyskočil na nohy a vesele zajódloval a Traffeo se k němu připojil. Oba čarodějové se uchopili za ruce a začali kolem knihy divoce tancovat. Skirp na ně vytřeštil oči, zaječel a rozběhl se pryč cestou, kterou přišel.
Jeho útěk zůstal nepovšimnut. Kedrigern, který se smál jako malé děcko, se svalil na zem vedle Knihy pěti modrých hlemýžďů a znovu si ji udiveně prohlédl. "Je to zázrak, Traffeo. Dokonalý zázrak," řekl v radostném vytržení.
"Musela nějak vypadnout z věže a doletět až na úpatí hory. To je neuvěřitelné..."
"Zázračné!"
"Úžasné!"

Chvíli se na ni dívali v posvátném tichu a pak Kedrigern navrhl: "Pojďme si ji prohlédnout."
"A co ty ostatní? Skirp říkal, že jsou tři."
"Skirp je v matematice stejně slabý jako v zoologii. Tohle je jediný pták, kterého měl," řekl Kedrigern, otevřel knihu a prohlédl si první hustě popsanou stranu. Chvíli na ni zíral, pak ji obrátil, pak ještě jednou a nakonec začal v knize zuřivě listovat, doprovázeje svou činnost bolestným sklíčením.
"Co se děje?" zeptal se Traffeo.
"Je to psáno v... v... Já nevím, v čem je to psáno! Nikdy dřív jsem se s takovým jazykem nesetkal!" zaječel Kedrigern zoufale.
Traffeo mu nakoukl přes rameno, přelétl očima několik stran a pak ukázal prstem: "Tady je něco latinsky."
"Co je to?"
"Jak rozpoznat jedy."
Traffeo pokračoval v listování a našel ještě krátké pojednání o želvách psané v řečtině, recept na léčení kataru v hebrejštině a několik latinských návodů na protijedy. Bylo tam také několik stran psaných v jazyce, v němž rozpoznal arabštinu, kterou však číst nedovedl. Zbytek knihy byl napsán v jazyce - nebo snad jazycích - který ani jeden z čarodějů neznal.
"Cožpak to tak nekončí vždycky?" řekl Kedrigern hořce.
"Zrovna ta kniha, kterou potřebujeme, ta jediná, která může vyřešit náš problém, se nám dostane do nikou - doslova spadne z nebe - a z dobré poloviny je psána jazykem, který ani jeden z nás nikdy dřív neviděl!"
Traffeo něco souhlasně zamumlal.
"Kdyby to raději byl opravdový pták. Měli bychom teď aspoň dobrou večeři. Ale kniha v téhle hatmatilce..."
"Počkej chvíli. Připadá mi, jako bych už tu hatmatilku někde viděl," řekl Traffeo.
"Opravdu? A kde?"
"Nemohu si vzpomenout. Ale vím, že to bylo docela nedávno."
"Vzpomínej!"
"Nemohu svou paměť přinutit, Kedrigerne. Určitě si vzpomenu, ale chce to čas."
Kedrigern zaskřípal zuby, ale neřekl nic. Věděl, že Traffeo má pravdu, ale ta pravda ho nijak netěšila. Nemohl dělat nic než být trpělivý.
Jeli dál; večer rozbili tábor u cesty a pak se najedli; a právě když se chystali k spánku, Traffeo vykřikl: "V jedné z mých knih!
Když jsme je prohledávali! Mám ve své knihovně slovník a mluvnici!"
Kedrigern byl v mžiku na nohou. "Vyjedeme okamžitě.
Nesmíme ztratit ani minutu!"
Traffeo se nehýbal. "Už jsme ztratili skoro dva dny. Před úplňkem se do Othionu nedostaneme."
"Transportní kouzlo! Můžeme tam být ve chvilce1" "To vyžaduje příliš mnoho magie. Nebyli bychom několik dní k ničemu." Po chvíli zamyšleného ticha Traffeo řekl: "Stejné bude trvat nějakou dobu, než ten jazyk ovládneme. Vyléčit Berzel před příští transformací je zhola nemožné."
"Ale já to slíbil! Řekl jsem, že lék najdu do příštího úplňku!"
"A nedodržel jsi to? Možná ho zatím nejsi schopen použít, ale lék jsi už našel. Pravděpodobně."
"Nemyslím, že by se Ithian spokojil s nějakým 'pravděpodobně'."
"Ne, myslím, že ne. Co se dá dělat, budeš svou předpověď muset revidovat. To není totéž, jako neuspět, Kedrigerne. Máš Knihu pěti modrých hlemýžďů a já mám slovník a mluvnici. Je to už jen otázka několika dalších týdnů."
Traffeo měl naprosto pravdu a Kedrigern to věděl, ale to nijak nezmenšilo jeho zoufalství. Pomůže Berzel, jak slíbil, ale neudělá, to kdy slíbil. Berzel bude vděčná, Ithian štědrý a všichni budou spokojeni... kromě Kedrigerna, který bude vědět, že se planě chvástal a nedostál slibu.
"Stejně bych rád dorazil do Othionu co nejdříve," řekl po chvíli. "Nevíš o nějaké zkratce?"
"Ano, vlastně ano... jak moc dobře hraješ šachy, Kedrigerne?"
"Nijak zvlášť. Princezna mne vždycky porazí. Ale proč...?"
"No, můžeme si cestu zkrátit přes území Černého šaška, ale je to riskantní. Černý šašek je černokněžník. Nutí lidi, aby s ním hráli šachy, a když prohrají, promění je v šachové figurky."
"A když vyhrají?"
"Nepamatuji si, že by se to někomu podařilo. Černý šašek hraje šachy zatraceně dobře. Pravděpodobně díky magii-"
"Pokud nám to ušetří čas, pojedeme přes jeho území. K žádné hře nás nedonutí; na hraní nemáme čas."
"Zřejmě se o něco pokusí," varoval ho Traffeo.
Kedrigern odpověděl hlasem chladným jako břit meče.
"Tak ať se pokusí. Jen ať si na nás něco zkusí."
Utábořili se v údolí pod úplňkem a Kedrigern byl neklidný jako hnízdo myší. Berzel zřejmě dnes v noci navzdory jeho slibu vyje a běhá po čtyřech a on nemohl dělat nic, aby tomu zabránil. Ani Zorsch nebyl ušetřen té nepříjemné proměny. To se hezky řeklo, jak mu pověděl Traffeo při večeři alespoň tucetkrát, že při příštím úplňku už bude vyléčena. Měla být vyléčena teď a nebyla, takže, co se Kedrigerna týkalo, selhal. Cítil se mizerně a velice rozmrzele. Traffeo mu pomoci nedokázal. Snažil se ho konejšit a trpělivě naslouchal Kedrigernovým ukřivděným výlevům, pokyvoval hlavou a na patřičných místech vyjadřoval mručením svůj souhlas, ale bylo zřejmé, že na celé věci ho ze všeho nejvíc zajímá Kniha pěti modrých hlemýžďů sama a už se nemůže dočkat, až se pustí do jejího luštění.
Dokonce, i když už Kedrigern neklidně usnul, zůstal Traffeo sedět u ohně a listoval dosud nesrozumitelnými stránkami.
Příštího jitra vyrazili brzy. Podle Traffeova předpokladu teď byli na území Černého šaška a mínili jím projet tak rychle,

jak jen to šlo. Jakékoliv zdržení jim v této fázi jejich cesty mohlo být osudové.
"Podle toho, co jsem slyšel, je to zasmušilý chlapík," poznamenal Traffeo během jízdy. "Obléká se do černého, nosí olověné zvonky na šaškovské čepici a podobné nesmysly."
"Může se oblékat, jak se mu líbí, jen když se nám bude klidit z cesty."
"A má velice ponurý příbytek. Celé jeho území je ponuré."
"Když ho to baví," odpověděl Kedrigern nedbale. "Nemá smysl pozastavovat se nad cizím vkusem."
"Vlastně je ponuré celé jeho panství. Nikdo se tam nesměje.
Nesmí se ani usmívat. Žádné zpívání, tančení a pískání. Žádné zábavy v jakékoliv formě. Je to určitě..."
Zpoza zatáčky se ozval výbuch veselého smíchu. Čarodějové se podívali jeden na druhého.
"To je nemožné. Tady se přece nikdo nesměje," řekl Traffeo.
Ozval se nový výbuch smíchu následovaný veselou písničkou prozpěvovanou mužským hlasem a pak dalším smíchem.
"Možná jsme zabloudili," navrhl Kedrigern.
"Nesmysl. Tohle je panství Černého šaška."
"Ale to, co slyším, zní vesele."
"Určitě je to nějaká lest," řekl Traffeo ponuře.
Docela slušný tenor zazpíval 'Hodnou holku Hedviku' a při refrénu se k němu připojil hluboký bas. Kedrigern se při slovech známého popěvku zasmál, a dokonce i Traffeo měl co dělat, aby se ubránil úsměvu. Za zatáčkou se objevili tři muži, kteří se při chůzi vzájemně objímali a vesele si prozpěvovali. Při pohledu na dva cizince na koních sice zmlkli, ale i nadále vypadali docela přátelsky.
Jeden z nich sňal čepici a zasalutoval.
"Dobré ráno, vzácní cizinci. Je hezky, že?" řekl.
"Překrásné ráno," odpověděl Traffeo.
"Ještě jsem neviděl krásnější," řekl druhý muž a třetí nadšeně přikývl.
"Bojím se, že jsme zabloudili. Jsme tady dobře na území Černého šaška?" zeptal se Traffeo.
"Tahle cesta vede přímo k jeho bráně, vzácný pane, ale nemusíte se ho bát. Od Černého šaška už žádné nebezpečí nehrozí.
Ten už je vyřízený," řekl první muž vesele.
"Vyřízený?"
"Jednou a provždy. Už nebude proměňovat slušné lidi v pěšce, už ne."
"Ale... vždyť byl černokněžník... velice mocný černokněžník."
"No, nakonec se setkal s důstojným protivníkem. Ta krásná dáma s maličkými křídly si s ním poradila."
"Princezna!" zvolal Kedrigern překvapeně i potěšené.
"Ten titul nosí jistě zaslouženě, vážený pane," řekl první muž a ostatní souhlasně zamručeli.
"Ale jak se sem dostala?"
"Stejně jako my všichni. Stala se obětí jeho lstivosti a proradnosti."
"Ovšem ne na dlouho," doplnil ho třetí muž s očividným zadostiučiněním.
"To je neuvěřitelné. Princezna tady-!" opakoval Kedrigern zmateně.
"Je na zámku, vzácný pane, stačí, když projedete zatáčkou a krátkou tisovou alejí. Spolu se šlechtou a klérem se chystá toho starého havrana soudit."
"A vás nezajímá, jak bude potrestán?"
Všichni tři zavrtěli hlavami v energickém zamítnutí a třetí muž řekl: "Vykonávání spravedlnosti se hodí spíše pro ně, vzácný pane."
"Lidé našeho stavu se do takových věcí obvykle nepletou; až příliš dobře to známe," řekl druhý.
"Chápu. V tom případě vám gratuluji k nabyté svobodě a děkuji vám za dobré zprávy," řekl Kedrigern. Pak se obrátil k Traffeovi, usmál se na něj a zavelel: "Na zámek!"
Vstupní brána byla otevřena a linul se z ní zvuk smíchu a nespoutaného veselí. Kedrigern seskočil s koně, vběhl dovnitř a tam, uprostřed knihu obdivovatelů uviděl Princeznu.
"Princezno! Ty jsi tady!"
"Kedrigerne! Jsi v pořádku?"
Vrhli se navzájem do náručí, objali se a líbali a pak stáli a tiše se dotýkali jeden druhého, dokud jim diskrétní zakašlání nepřipomnělo, že nejsou sami. Princezna se obrátila a řekla: "Vaše veličenstva, vaše excelence, dámy a pánové, tohle je můj manžel, Kedrigern z Hor tichého hromu."
Vysoká hranatá žena se zlatou korunou na hlavě se na Kedrigerna přísně podívala a zeptala se úsečně: "Čaroděj, pokud se nepletu."
"To jsem, vaše veličenstvo. Ale má drahá žena je lepší.
Přemohla Černého šaška."
Princezna skromně sklopila oči a zamumlala: "No, někdo s tím už něco udělat musel."
"A tys to udělala. Zachránila jsi nás všechny," prohlásila královna.
"Skvělá taktička; nanejvýš odvážná žena a velice nadaná," řekl biskup. "Zvítězila nad Černým šaškem v šachu a pak ho porazila svou moudrostí. Všichni jí vděčíme za naše životy i naši svobodu."
"Půvabná dáma a jak je statečná," dodal statný rytíř a ostatní kvitovali jeho slova souhlasným bručením.
"A co se stalo s Černým šaškem?" zeptal se Kedrigern.
"Je ve vězení," řekla královna s očima planoucíma hněvem.

"Čeká na svůj osud. Rozhodneme o něm po obědě."
Biskup pokynul ke dveřím: "Drazí přátelé, dopřejme naší zachránkyni a jejímu manželovi trochu soukromí."
Když konečně osaměli, Princezna vypověděla Kedrigernovi celé své dobrodružství. Poslouchal s neskrývaným úžasem a jeho počá- teční ukřivděnost se rázem změnila v radost, když se dozvěděl o Berzelině a Zorschově uzdravení. Když však nad tím chvíli přemýšlel, znovu se zachmuřil.
"Jsem rád, že je Berzel zase v pořádku. To mi ulehčí setkání s Ithianem. Ale nic naplat, má drahá, já jsem selhal," řekl.
"Jak vůbec můžeš něco takového říct?"
"Něco jsem slíbil a nesplnil jsem to. Nemá smysl si něco předstírat, má drahá. Slíbil jsem Ithianovi, že jeho dceru vyléčím do příštího úplňku, a nedokázal jsem to."
Princezna zavrtěla hlavou a usmála se. Pak sevřela Kedrigernovu ruku ve svých dlaních. "Tohle jsi Ithianovi neslíbil."
"Slíbil, má drahá. Nemá cenu, abych si něco nalhával. I Tratfeo se mne snažil konejšit, ale já si přesně pamatuji-" "Ne, nepamatuješ. Nikdy si nic nepamatuješ přesně. Máš velice dobrou paměť na kouzla a podivíny, se kterými ses setkal v minulosti, ale co se ostatních věcí týče, jsi úplně nemožný. Ithianovi jsi slíbil, že lék pro Berzel bude objeven dřív, než vyjde příští úplněk.
A to se stalo. Takže jsi svůj slib dodržel," řekla Princezna věcně.
"Opravdu jsem to tak řekl?"
"Samozřejmě, že ano. Já si takové věci pamatuji."
Kedrigern radostně zavýskl. Vzal ji za ruce a několikrát s ní vesele obtančil místnost. Stále se smějíce opustili pokoj a ruku v ruce, zastavujíce se každých pár schodů, aby se políbili a objali, vyšli ven.
Tam vysvětlili důvod své radosti Traffeovi a pozvali ho, aby se připojil spolu s královnou, biskupem a ostatními osvobozenými vězni Černého šaška k báječnému obědu připravenému jeho skvělým kuchařem. Po jídle se konverzace stočila na způsob, jakým měli Černého šaška potrestat.
Biskup navrhoval upálení na hranici. Královna uznala, že jeho návrh není špatný a skýtá zajímavou a příjemnou podívanou - ale zároveň poukázala, že je to až příliš rychlé. Osobně se přimlouvala za topení a čtvrcení. Král zívl a vyjádřil svůj souhlas. Rytíř, celý brunátný v obličeji navrhl, že pokud chtějí něco doopravdy pomalého a nepříjemného, pak by vyvěšení v ocelové kleci na hradbách byl ten správný trest. Druhý rytíř však označil tuto metodu za relativně bezbolestnou a sám navrhl rozmačkání. Byly učiněny i jiné návrhy, většinou mnohem komplikovanější a nepříliš vhodné pro konverzaci po jídle, ale ke shodě nedošlo. Princezna po celou dobu diskuse setrvávala zticha. Konečně královna řekla: "A proč nenecháme Princeznu, aby zvolila nejvhodnější způsob?"
Všichni nadšeně souhlasili. Princezna se rozhlédla, půvabně se zarděla a řekla: "To je od vás skutečně laskavé."
"Alespoň ti tak prokážeme svou vděčnost, drahé dítě. Ačkoliv já ti navíc ještě zamýšlím poslat malou pozornost ze svého královského pokladu, až se vrátím domů," odvětila královna.
"Mohu si to promyslet?" zeptala se Princezna.
Rádi její žádosti vyhověli. Bylo po jídle a společnost se začala rozcházet. Král zívl a oznámil svůj záměr pořádně se prospat.
Královna se ostatní snažila přimět k vyjížďce do okolí, proti čemuž protestoval jen biskup, vymlouvaje se na neodkladné povinnosti.
Princezna se odklidila do ústrani a tam začala přemýšlet o osudu pro Černého šaška.
"Pěkná projížďka po jídle prospívá játrům i plícím," hlásala královna.
"Zdraví a energičnost vašeho veličenstva jsou nejlepším doporučením pro ozdravné účinky takové postprandiální preambulace." odpověděl biskup s dvornou úklonou. "Ale povinnosti mne volají a já nesmím déle otálet. Hned jak moji zbylí sluhové sbalí má zavazadla a osedlají koně, musím vyrazit do opatství v horách."
Kedrigern pozvedl obočí. "Smím-li se zeptat, vaše excelence, jaký je důvod vaší návštěvy?"
Biskup neodpověděl, dokud všichni ostatní neodešli s královnou a její silný hlas neztichl v dáli. Teprve potom řekl obezřetně: "Donesly se k nám zvěsti... o jakýchsi podezřelých aktivitách v knihovně opatství."
"Pak není žádný důvod ke spěchu. Knihovna už neexistuje."
"Neexistuje?" opakoval biskup nevěřícně.
Kedrigern ho stručně seznámil se svým pobytem v opatství, přičemž se vyhnul zmínce o záhadném tunelu a nešťastném poslání mnichů z vnitřní knihovny. Biskup pozorně poslouchal a tvářil se při tom velice vážně.
"Nanejvýš tragická záležitost," řekl, když Kedrigern skončil.
"Na druhé straně je to možná nejlepší řešení situace. O velké knihovně se povídaly strašné věci."
"No, knihovna i její obsah už neexistuji. A mniši se soustředí na pokání a odříkání."
"To je velice dobrá zpráva."
Biskup odešel, aby dal nové příkazy svým sluhům, a Kedrigern zamířil do rohu pokoje, kde na lavici u okna seděla v hlubokém zamyšlení Princezna. Posadil se vedle ní.
"Nemohu to udělat," řekla, aniž se na něj podívala. Ruce, kterými si podepírala bradu, měla křečovitě sevřeny.
"Co nemůžeš udělat, má drahá?"
"Rozhodnout o popravě Černého šaška. Možná jsem příliš útlocitná, Keddie, ale když jsem slyšela všechny ty návrhy... ne, to nemohu."
"Jsem rád, že to říkáš," řekl Kedrigern, poposedl si těsněji k ní a objal ji kolem ramen.
"Ale co si o mně pomyslí?" zeptala se zoufale. Pak si opřela hlavu o Kedrigernovo rameno a žalostně si povzdechla.
"Ať si myslí, co chtějí. Královna je tyran, král bábovka a zbytek touží jen po pomstě."
"Černý šašek dělal hrozné věci, ale dělal je v zajetí zlé magie.
Ve skutečnosti je to ubožák. Věřím, že svých činů doopravdy lituje," řekla Princezna hlasem překypujícím pohnutím.

"A je tu ještě jedna věc, na kterou bychom neměli zapomínat, má drahá: Černému šaškovi za něco dlužím. Jen díky němu jsem mohl splnit slib daný Ithianovi a zachránit si tak svou pověst. Bylo by nanejvýš nevděčné, kdyby ho za to moje žena odsoudila k smrti."
Princezna se energicky zvedla. "To rozhodlo. Černý šašek bude žít. Ale nemůžeme ho jen tak pustit." Zmateně se podívala na Kedrigerna.
"Pokud bych mohl něco navrhnout..."
"Prosím."
"Biskup odjíždí do opatství. Opatství je ideální místo pro kajícníky. Černý šašek je kajícník. Ergo..."
Objala ho a nadšeně políbila a pak ho energicky postavila na nohy. "Rychle to běž říct biskupovi. Pak můžeme sbalit a při troše štěstí se nám podaří zmizet dřív, než se královna vrátí a začne organizovat hry."
Biskup byl Princezniným rozhodnutím potěšen a vděčnost Černého šaška, když ho vyvedli z vězení, neznala mezí. S biskupem jako svědkem věnoval zámek a celé své panství Princezně, jejím potomkům a zmocněncům. Pak odjel v doprovodu ozbrojenců a cestou ji velebil pro její šlechetnost.
"To od něj bylo hezké. Sice nevím, co si s tím vším počnu, ale není na škodu vlastnit nějaké ty nemovitosti," řekla, když biskup s jeho doprovodem odjel.
"Chceš před naším odjezdem vykonat krátkou inspekční cestu?"
"Většinu domu už znám. Možná bych nakoukla do kuchyně."
"Pak tedy pojďme, má drahá."
Když vcházeli do kuchyně, uslyšeli chraptivý pisklavý hlas, který říkal: "Zkusím cokoliv, mistře, opravdu cokoliv. Já vím, že už jsem tu skončil. Jsem dobrý kuchař, to ano, ale kdo by chtěl v kuchyni takového ošklivého tlustého starce. Říkají, že jim kazím chuť k jídlu. Teď, když je Černý šašek pryč, mne už nikdo nezaměstná. Jen do toho, mistře. Jsem připraven."
"Kuchař," zašeptala Princezna.
Pisklavý hlas vystřídal výbuch dívčího smíchu a pak hluboké mužské vítězoslavné zajásání, následované směsicí radostných hlasů.
Když vešli, uviděli půvabnou dívku navlečenou v jídlem ušpiněných pytlovitých šatech a zástěře, nejméně třikrát tak velkých, než jakou vyžadovala její štíhlá postava. Obuty měla staré rozbité škrpály, podivně zdobící její drobné nožky. Podívala se na Kedrigerna a Princeznu, pak se znovu vesele zasmála a pohodila bohatou hřívou medově hnědých vlasů.
"Protikouzlo existuje!" zajásal Traffeo z opačného konce kuchyně a zamával Knihou pěti modrých hlemýžďů nad hlavou. "A funguje!"
Zamýšlená prohlídka kuchyně se změnila v malou oslavu.
Poblahopřáli proměněnému kuchaři i Traffeovi a pak je nechali o samotě. Zbývalo už jen najít Berzel a Zorsche, sbalit se a tiše vyklouznout.
Mladý pár seděl pod jabloní a držel se za ruce. Princezny a Kedrigerna si vůbec nevšimli - očividně nevnímali vůbec nic kromě sebe navzájem. Princezna si povzdychla a dojatě na ně pohlédla.
"Chtějí se vzít."
"Opravdu?"
"Samozřejmě. Hned jak se vrátí do Othionu."
Kedrigern byl bez sebe radostí. Jejich láska určitě rozzuří Ithiana k nepříčetnosti; z jejich úmyslu vzít se ho dozajista raní mrtvice. To nebylo pro začátek špatné. Potěšeně se usmál. Měl s Ithianem jisté plány.

Šestnáct
Hupity dupity

"Přemýšlela jsem o tom a rozhodla jsem se, že dám Berzel a Zorschovi panství Černého šaška jako svatební dar," oznámila Princezna Kedrigeraovi, když vyrazili v čele skupinky z brány.
"To je od tebe velice šlechetné."
"No, mně by vlastně k ničemu nebylo, ne? A možná to zmírní některé Ithianovy námitky ohledně vhodnosti ženicha pro jeho dceru."
"Ithianovy námitky mne nezajímají ani za mák. Bude mít jiné starosti, než s ním skončím," řekl Kedrigern zlověstně.
"Nesmíš na něj být moc přísný. Nechceme přece kazit atmosféru svatby," připomněla mu Princezna.
"Ithian se k tobě zachoval odporně. A za to zaplatí."
"O Černém šaškovi jsi tak nesmýšlel."
"V případě Černého šaška tu byly polehčující okolnosti; Ithianovo nečestné chování bylo naprosto záměrné. Nemohu to jen tak přejít."
"Takhle nemluv Chtěla bych, abys mu jeho přestupek odpustil kvůli Berze1. To ubohé dítě už ztratilo matku - jen si představ, jak by jí asi bylo, kdybys teď ještě proměnil jejího otce v něco odporného."
"Co tedy navrhuješ?"
"Hluboká a upřímná omluva mne plně uspokojí."
"Chceš, abych ho z toho nechal vyváznout příliš lehce," namítl Kedrigern a jeho rysy ztvrdly jako křemen.
"Vůbec to pro něj nebude lehké. Jeho dcera se chce provdat za muže z lidu. To je pro krále velice těžká rána."
"Nesmysl. Člověk pořád slýchá nějaké historky o králích, kteří se oženili s dívkou z lidu, tak proč by to nemohly dělat jejich dcery?"

"Člověk takové historky neslýchá nikdy," opáčila Princezna chladně.
"A co ten příběh krále Manatula a krásné dcery pasáka vepřů?
To je báječný příklad."
"Nikoho takového neznám."
"Četl jsem o něm ve staré kronice. Stálo tam, že v Manatulově království žil starý muž a ten měl tři krásné dcery. Bydleli v-" "Jeho žena snad také stojí za zmínku, ne? Jsem si jista, že ten dobrý stařec neměl ty dcery sám se sebou," přerušila ho Princezna kousavě.
"Samozřejmě, že ne. To je přece jasné."
"Tak to obvykle vypadá, když muž vypráví nějaký příběh. To je vždycky 'Žil jeden starý muž' nebo 'V hospodě se setkali dva muži' nebo něco podobného. Proč by nemohla mít stará žena tři krásné syny? To by nešlo?"
Kedrigern se na okamžik zamyslel a pak řekl: "Ne, nešlo. Ale o matce se zmínit mohu, pokud ti to udělá radost."
"Prosím."
"No dobře. Tak tedy žil jeden starý muž a ten měl neuvěřitelně krásnou, půvabnou a milující ženu, která ho obdařila třemi báječnými dcerami. Když pak zemřela, muž-" "Čím dál tím lépe. Jednou se o ženě zmínit a šup s ní pod kytičky. Hezký způsob, jak jednat se ženami," řekla Princezna a zpražila ho pohledem.
Kedrigern bezmocně rozhodil ruce. Co nejdiplomatičtějším způsobem řekl: "Ale ona musí umřít, má drahá. Problémy těch dcer způsobil nedostatek mateřské péče."
"Ach tak." Princezna trochu zjihla. "Tak ať tedy umře."
"Král Manatule byl ještě svobodný. Doslechl se o třech krásných dívkách a rozhodl se, že si jednu z nich vezme. Jel do mužovy chatrče-" "To je směšné, Keddie, naprosto směšné! Králové se nežení s dcerami starých nevolníků jen proto, že je to zrovna napadne! Stojí to celé měsíce dohadování, handrkování a konferencí na nejvyšší úrovni, než se král vůbec může setkat se ženou, kterou si chce vzít," řekla Princezna.
"Říkám jen to, co jsem četl v kronice. Prosím tě, má drahá, zkus se prostě smířit s faktem, že se tento konkrétní král - excentrický a ztřeštěný mladík - rozhodl jednoduše oženit s jednou z dcer starého muže."
"Jestli se takhle choval v osobním životě, bojím se vůbec pomyslet na to, jak asi vedl své království. Připadá mi, že musel být zakletý," řekla Princezna podezíravě.
"O tom v kronice nic nebylo. Tak či tak, Manatule přijel k starcově chatrči a vyjevil svůj úmysl. Stařec padl na kolena a řekl: 'Ať jeho veličenstvo odpustí, ale musím přiznat smutnou pravdu o mých děvčatech: jsou milá a hodná, ale jedna z nich pořád lže, druhá nelže nikdy a ta třetí lže jen v rodinných záležitostech.'" "A která je která?" zeptal se král a prohlédl si tři dívky, jež mu všechny připadaly stejně krásné.
"Běda, vaše veličenstvo, můj rozum už slábne a já nejsem sto je rozpoznat," přiznal se stařec. "Vaše veličenstvo na to musí přijít samo."
"To vidím strašně ráda, když takhle nějaký starý křupan mluví s králem," poznamenala Princezna trpce. "Myslím, že by brzy dostal lekci v patřičném chování."
"Manatule vedl svůj lid k prosté mluvě. Tak Annie, nejstarší dcera, řekla: 'Já jsem ta, která nikdy nelže, vaše výsosti.' Libbie, druhá dcera, řekla: 'Ona lže, vaše veličenstvo - to já jsem ta, která nikdy nelže.' Nejmladší dcera, Bella, se sladce usmála - všechny tři se uměly usmívat velice sladce - a řekla: 'Obě lžou, vaše veličenstvo.
Ta, která nikdy nelže, jsem já.'" Princezna zívla. "A co bylo dál..."
"Manatule byl zmaten. A tak se vyptával dál. Annie mu řekla: 'Ty dvě lžou, vaše výsosti,' a Bella ho přesvědčovala, že ona nikdy nelže, ale Libbie řekla: 'Ale ano, lžeš, a Annie taky.' 'Já nelžu,' bránila se Annie. 'Lže,' řekla Bella. 'A proč by neměla? Vždyť lžeme všechny,' řekla Libbie. 'Kromě mne!' vyskočila Annie. Bella se ironicky zasmála a řekla: 'Ty si jenom trochu vymýšlíš.' 'Nevymýšlím! Zeptej se táty,' bránila se Annie. 'Táta je největší lhář z celé naší rodiny. Neslyšelas, co napovídal tomu hodnému králi?' řekla Libbie. A tak to šlo dál, až se král Manatule rozzlobil a nechal je všechny popravit. Když se pak vracel zpátky na svůj hrad, zastavil se v chatrči pasáka vepřů, aby se napil vody, a tam uviděl jeho krásnou dceru. Odvezl si ji s sebou na hrad, pořádně ji vydrhl a ještě téhož večera si ji vzal za ženu," dopověděl Kedrigern a usmál se na Princeznu.
"V celém svém životě jsem ještě neslyšela něco tak za vlasy přitaženého a hloupého. Skutečně, jestli se o králích píší takové věci, tak už se vůbec nedivím, že se Ithian chová jako malý kluk. Určitě v mládí hodně četl kroniky," řekla.
"Co je na tom příběhu špatného?" zeptal se Kedrigern ukřivděně.
"Žádný král by ve skutečnosti nebyl tak marnotratný. První věc, kterou by Manatule udělal, kdyby měl všech pět pohromadě - o čemž si dovolím pochybovat - by byla, že by zjistil, která z dcer je která. Samozřejmě, Bella byla ta, která nikdy nelže."
"Skutečně? Na to jsem nikdy nepřišel."
"Je to úplně jasné. A tu měl provdat za svého Správce pokladu.
To by mu zajistilo pořádek v účtech. Annie, která lhala za každých okolností, by byla dokonalá žena pro Ministra zahraničních věcí. A on si měl vzít Libbii. Ta lhala jen o své rodině a s rodinou, jakou měla, to bylo jen dobře."
Kedrigern byl po nějakou dobu zticha, pak se podíval na Princeznu a uznale řekl: "Tys musela být pro své rodiče hotový poklad, než tě Bertha... zneschopnila."
"Nevzpomínám si. Ale ráda si myslím, že ano. Matně se mi vybavuje dobře vedené království," řekla s lehkým přídechem nostalgie.
Cesta se brzy zúžila a oni museli jet v řadě za sebou, takže další konverzace byla nemožná. Kedrigern si krátil čas přemýšlením o vhodném trestu pro Ithiana. Princezna měla sklon být shovívavá; on ne. Ale kvůli ní - a protože i on měl slabost pro mladý pár a nepřál si vrhnout stín na jejich svatbu - zavrhl myšlenku uvalit na Ithiana opravdu katastrofický trest. Mezi spravedlivostí a pomstou je určitý rozdíl a nebylo pochyb o tom, že Kedrigern stál vždy pevně

na straně spravedlivosti. Pokud si při tom mohl dopřát i maličkou pomstu, nebylo to samozřejmě na škodu, ale nijak na tom netrval. Pořádně Ithiana vystrašit, aby si to zapamatoval až do konce svých dnů - to by mohlo být nejpřijatelnější řešení pro všechny zúčastněné, rozhodl se; a když takto uklidnil svou mysl, mohl začít uvažovat o podrobnostech.
Příštího rána jeli stěží déle než hodinu, když Princezna vzrušeně nařídila zastavit. Vzlétla ze sedla, snesla se vedle Kedrigerna a oznámila mu: "Tady jsem se setkala s Berzel. Nedaleko odsud máme kompletní garderobu, uschovanou pod ochranným kouzlem. Myslím, že bychom se měly převléknout, abychom při příjezdu do Othionu vypadaly co nejlépe."
"Vždyť vypadáš skvěle, má drahá, a Berzel vypadá taky moc hezky."
"Keddie, jsme prakticky v hadrech. Taky by sis mohl vytřepat plášť a oškrábat bláto z bot, než se Berzel a já převlékneme. Chceme přece na Ithiana pořádně zapůsobit."
"Nemíním na něj působit svými šaty," odpověděl čaroděj.
"Ale no tak. Pamatuj, na čem jsme se dohodli. Nic příliš krutého."
"Když si pomyslím, jak se k tobě choval - a ke mně, v mé nepřítomnosti - nedokážu si představit nic, co by pro něj bylo příliš kruté."
"Nechtěla bych to Berzel a Zorschovi pokazit."
"Ani já ne. Jen ho pořádně vystraším."
"Ale ne moc. Nechceme přece, aby měl na svatbě bílé vlasy a mluvil z cesty."
"V pořádku!" zvolal Kedrigern a ukřivděně rozhodil ruce: "Potrestám ho lehkým nepokojem! Mírnou úzkostí! Jemným mrazením po těle!"
"Nevyváděj," řekla Princezna a odletěla.
Kedrigern chtěl vyvádět, ale nebylo to k ničemu: Princezna ho vůbec nechápala. Nemohl si přece dovolit Ithiana nepotrestat; prostě nemohl, jestli si měl jako čaroděj zachovat svou čest. Pokud se spokojí s Ithianovou omluvou, za chvíli se o tom dozví každý bezvýznamný král kdejakého mrňavého království v zemi a bude se cítit oprávněn dělat chlípné návrhy čarodějovým ženám, sotva jejich manželé vytáhnou paty na nějakou nebezpečnou výpravu. Takový nešvar je třeba zadusit hned v počátku.
Na druhé straně nechtěl rozzlobit Princeznu ani zkazit štěstí mladým. To bylo dilema. V takových chvílích si Kedrigern skoro přál, aby byl raději tesařem. Tesař měl úplně jiné starosti: vybrat dobré dřevo, přesně ho změřit, pečlivě opracovat, pevně spojit a práce byla hotova a on se mohl pustit do další. Tesař je obyčejný člověk. Jako čaroděj se občas cítil jako muž, který má vykovat brnění z pavučin upředených dosud nenarozenými pavouky. Bylo to vyčerpávající zaměstnání.
Po chvíli se objevily Princezna a Berzel v krásných šatech, pláštích a šperccích, a pokračovali k Othionu. V poledne zahlédli z vrcholku kopce na druhé straně údolí jeho hradby.
"Jak ohlásíme svůj příjezd?" zeptal se Traffeo.
"Mám několik návrhů," odpověděl Kedrigern skrz pevně sevřené zuby. Princezna po něm šlehla pohledem, ale neřekla nic.
"Princezno, drahoušku, udělej něco magického, aby všichni v Othionu poznali, že jsme se vrátili!" zaprosila Berzel.
"To není moje specializace. Možná by něco mohl udělat Kedrigern. Něco přiměřeného," řekla Princezna s důrazem na poslední slovo.
"Co takhle sbor duchovních hlasů?" navrhl Traffeo.
"Já bych byl spíš pro ječeni zavržených duší," namítl Kedrigern s očima upřenýma na městské hradby.
"To nemůžeme. Vystrašili bychom celý Othion," řekla rychle Princezna.
"Já vím," odpověděl Kedrigern chladně.
"Víly troubící na malé stříbrné trubky!" prohlásila Berzel.
"Ach, to by bylo báječné! Udělej to, mistře Kedrigerne, prosím!"
"A co takhle démony bubnující na tympány z lebek lidožravých obru? Co tomu říkáte?"
Berzel zamrkala a zmateně se rozhlédla po ostatních. "Víly mi připadají roztomilejší," řekla nesměle, dovolávajíc se pohledem Princezniny podpory.
Kedrigern se obrátil a zamyšleně si ji prohlédl. Poškrábal se na bradě, pak se usmál pokojným dobráckým úsměvem: "Proč se tady na chvíli neutábořímе, dokud na něco vhodného nepřijdeme?"
"Ale tatínkovi muži už nás určitě zahlédli. Bude ho zajímat, co jsme zač," namítla Berzel.
"Tak ať," odpověděl Kedrigern a sesedl z koně.
Sotva se stačil usadit a napít se z láhve s vodou, když se z hlavní věže Othionu ozvaly fanfáry. Kedrigern zase vstal, vytáhl medailon a podíval se Hledáčkem pravdivého vidění. Za ním se ozvaly znepokojené hlasy.
"Tak už o nás tedy vědí."
"Jak jim odpovíme?"
"Ach, udělej víly s malými stříbrnými trubkami!"
"Možná bychom měli vyčkat."
"Co když sem přijdou královi zbrojnoši?"
Kedrigern tiše pozoroval městskou bránu, ve které se skutečně objevili zbrojnoši. Vypochodovali před bránu a vytvořili špalír. Pak se objevil Ithian. Projel mezi svými ozbrojenci a sám pokračoval k vršku. Kedrigern schoval medailon a obrátil se k ostatním.
"Nemusíme dělat nic," řekl. "Ithian nás jede přivítat osobně.
Jede sám."
"Jak dojemné gesto dobré vůle," řekla Princezna.

Kedrigern si odfrkl, ale neřekl nic. Stál vzpřímeně s rukama založenýma a čekal. Ithian jel na krásném bílém koni se šarlatovým, bohatě zdobeným postrojem. Kedrigernovi nepřipadal jako kajícník, ale rozhodl se zachovat klid. Ithian sesedl z koně a zamířil si to rovnou k Princezně. Sejmul klobouk a poklekl před ní na jedno koleno.
"Omlouváme se za své chování k tobě, má paní. Byli jsme rozrušeni stavem naší dcery a těžce na nás dolehla naše vlastní opuštěnost. Proto jsme dali průchod svým citům," řekl, aby to všichni slyšeli.
Říká to až příliš hladce, pomyslel si Kedrigern. Fráze. Znělo to jako řeč pečlivě nazkoušená před zrcadlem, a ne jako upřímná slova zkrouženého člověka. Byl to vyložený cynismus. Řekne pár slov, zatváří se kajícně a pak si počká, až se mu do spárů dostane jiná bezbranná žena.
Průhledný cynismus, každé jeho slovo. Princezna se nikdy nenechá obelstít takovými žvásty, pomyslel si.
"Je to hezká omluva a já ji přijímám. Odpouštím ti," řekla a rozpřáhla ruce.
"A co já!" zařval Kedrigern.
"Ach ano, mistr Kedrigern," řekl Ithian, zvedl se a oprášil si koleno. "Dodržel jsi slib, který jsi mi dal? Je má dcera vyléčena?"
Kedrigern zbrunátněl. Na chvíli nebyl zlostí schopen slova. Pak se k němu přitočila Princezna, stiskla mu pevně ruku a zašeptala: "Nekaz jim svatbu!"
"Tatínku, už je to v pořádku! Už nikdy se neproměním ve vlka!" zvolala Berzel a vrhla se otci do náruče, zapomínaje na všechen svůj dřívější odpor.
"To rádi slyšíme. A byla jsi vyléčena dřív, než zašel úplněk?"
"Prakticky při východu Měsíce, tati."
"Hm. Nu dobrá, čaroději, zdá se, že ti dlužíme honorář."
"Dlužíš mi mnohem víc, než jen to," řekl Kedrigern lehce přidušeným hlasem.
"Podrobnosti probereme na hradě," řekl Ithian a odvrátil se od Kedrigerna. Jeho pohled se zastavil na Zorschovi. "Kdo je to?"
"To je Zorsch, tatínku. Pamatuješ se přece na Zorsche. Budeme se brát!" oznámila Berzel šťastně.
"Já rozhodnu, kdy se vdáš, mé dítě, a za koho. A ty, Zorschi - jsi snad princ?"
"Ne, nejsem tak docela princ, vaše veličenstvo."
"Musíš mu říkat tatínku," naléhala Berzel.
Ithian ji umlčel panovačným pohledem. Pak se znovu podíval na Zorsche a změřil si ho od hlavy k patě. "Když tedy nejsi tak docela princ, co vlastně jsi? Vévoda? Hrabě? Baron?" vyptával se a jeho hlas zněl s každým nižším titulem chladněji a chladněji. "Nebo pouhý rytíř?"
"Ne. Nejsem rytíř. Jsem... sloužím své paní Princezně a mistru Kedrigernovi," řekl Zorsch rozpačitě.
"Sluha!" zařval Ithian. "A ty si dovoluješ pomýšlet na ruku naší Berzel? Povýšenče, draze zaplatíš za svou opovážlivost!"
"Tati!"
"Ty buď zticha, dítě!" okřikl ji Ithian. Pak se obrátil na Kedrigerna a Princeznu a jeho rysy vzplály královskou zlobou: "A vy, kterým jsme svěřili svou dceru, vy jste ji v té nestoudnosti ještě podporovali! Teď už je nám jasné celé to hanebné spiknutí, ten ďábelský plán, při němž jste od nás naši dceru odloudili, seslali na nás kouzlo vášně a vetřeli se do přízně našeho královského čaroděje.
Celý svět se o tom dozví! Vaše jména budou prokleta v každém království! V každém městě! Uděláme... už nikdy nebudete..." hlas mu přeskočil a jeho projev se omezil na zuřivé prskání a hrození pěstí.
Okraje Princezniných nosních dírek se zachvěly. Její rty se pevně sevřely. Její oči se zúžily. "Dej se do toho," řekla Kedrigernovi.
Kedrigern byl připraven. Zamumlal patřičná slova a rukou udělal složité gesto. Ithian přestal prskat. Zbledl a zatvářil se překvapeně. Kedrigern se servilně usmál a řekl: "Až se vaše veličenstvo vzpamatuje, může nám to zopakovat."
Pak nabídl Princezně rámě a pomalým krokem spolu odešli do stínu stromů. Ithian se chvíli vrtěl, přešlapoval z nohy na nohu, neklidně se rozhlížel a pak se pustil za nimi, poskakuje při tom a třepotaje rukama jako batole v bezstarostné hře. Traffeo, Berzel a Zorsch si ho prohlíželi, jako by nevěřili svým očím.
Ithian se podíval na Kedrigerna a Princeznu očima plnýma nelíčeného děsu. "My jsme šli hupity dupity bum!" zabublal.
"Všimli jsme si," opáčila Princezna.
"Jak se ti to líbí, Ithiane?" zeptal se Kedrigern.
Královy oči i ústa vytvořily dokonale užasle 'O'. "Ooo, my jsme ten nejroztomilejší malý tatíček králíček v celém širém světě!
Dělá se nám z toho až špatně od žaludku, když si pomyslíme, jak jsme roztomiloučký!" Nakrčil nos a poslal jim vzdušný polibek, ale z očí mu hleděl smrtelný děs.
"To si dovedu představit," přisvědčil Kedrigern nezaujatě "A co tomu asi řekne lid Othionu, až tě uvidí v tomhle stavu? A tvoji rádci? Tvoje královská garda?"
"Nebude se jim to líbit, ne ne ne. Ó ne, mistře čaroději, ani trošičku! Budou na nás strašně bákaní a svrhnou nás z našeho činaného trůnečku!"
"Možná ti dokonce srazí i tvou hlavičku makovičku," řekla Princezna a roztomile se na něj usmála "Ooo, to by udělali, ti bakaní hoši!" zabědoval Ithian, zaťal pěsti a zahrozil jimi.
Chladným, nezúčastněným hlasem, Kedrigern řekl. "To je kouzlo roztomilosti, má drahá. Není to příjemný pohled. Všimni si, jak si je subjekt plně vědom své roztomilosti, ale není schopen zabránit tomu, aby se choval tak, jak se chová."

"Fascinující," přisvědčila Princezna "Dneska už mnoho tak roztomilých kouzel neuvidíš. Používají se hlavně na zlomení účinku nápojů lásky. Pokud se takhle někdo chová hodinu nebo dvě, nemůže ho nikdo milovat, i kdyby vypil celá vědra toho nejsilnějšího lektvaru."
"To si dovedu představit."
"A to je teprve prvé stadium. Bude stále roztomilejší a roztomilejší, den za dnem, dokud -" "Ooo, prosím, prosím, mistře čaroději a pani čarodějko, prosím, nedopusťte, abychom tak skončili, prosím! My už nikdy neudě- láme nic ošklivého, ani nic ošklivého neřekneme, nikdy! A budeme vládnout tak moudře, jak budeme umět, a necháme naši malou holčičku, aby si vzala svého Zorschika čertíka a žila s nim v paláci a všechno ostatní!" řekl Ithian, hledě na ně zoufalýma a prosebnýma očima, kolébaje se při tom ze strany na stranu a dloubaje palcem u nohy do země.
"Hmm. A co všechny ty vyhrůžky? Všechna ta obvinění?"
"A všechny ty urážky?" dodala Princezna "Omlouváme se," řekl Ithian a na tváři se mu zaleskla slza "Jestli z nás mistr čaroděj sejme to bakané kouzlo, slibujeme, že budeme ten nehodnější tatíček králíček, jakého kdy kdo viděl."
Kedrigern si ho přísné prohledl, ale neřekl ani slovo. Ithianův horní ret se zachvěl a on s roztomilým šišláním zastenal "Plosím plosím, mistře čaroději, pěkně plosím! Máme hloznou chuť udělat hupity a hapat bac na naši loztomilou plcintu, a jestli honem něco neuděláš -" "No dobře," řekl Kedrigern, který nad tím divadlem sám povážlivě zbledl. To se prostě nedalo vydržet. Svého času používal i některá velice tvrdá kouzla, ale pohled na muže překypujícího roztomilostí ho poděsil. Byly věci, které by se dělat neměly ani arogantním králům, barbarům a možná ani alchymistům. Raději být ropuchou než žvatlajícím, roztomilým děťátkem dvaačtyřicet let starým, řekl si a pronesl odeklínací frázi Ithian se otřepal, několikrát rychle zamrkal a pak řekl, zprvu velice opatrně "Mistře Kedrigerne, děkujeme, že jsi nás odčaroval."
"Už o tom nemluvte, vaše výsosti."
"Ukřivdili jsme vám oběma a napravíme to. Ukřivdili jsme i jiným a to napravíme okamžitě," řekl Ithian. Jeho obvyklá pompéznost se změnila v slušivou důstojnost. "Berzel si vezme muže, kterého miluje. Svatba bude za tri dny a cely Othion bude pozván na slavnost. Prosíme, abyste přijali pozvaní jako čestní hosté."
"Přijímáme radí," řekla Princezna, než Kedrigern mohl namítnout, že je doma čekají neodkladné záležitosti. "A jako svatební dar," dodala, "dáme novomanželům dům a pozemky, které dříve náležely Černému šaškovi."
"Té zrůdě?! Mám tomu rozumět, že jste se vy a naše Berzel setkali s Černým šaškem?" vykřikl Ithian vyplašeně.
"Díky mé ženě už není zrůda," ujistil ho Kedrigern.
"Berzel mi při tom pomáhala a Zorsch také," dodala Princezna skromně.
"Možná jsme Zorschovi přece jen křivdili. Je ještě mladý.
Dáme mu patřičné šaty, titul něho dva a bude docela v pořádku."
"Berzel mi připadá v pořádku tak, jak je," připomněla Princezna.
"Musíme myslet na budoucnost Othionu," řekl Ithian vážně.
Položil ruku Kedrigernovi na rameno. "A co nás se týče, dostali jsme dnes díky tobě pořádnou lekci. Až bude po oslavách, necháme Othion v nikách své dcery a jejího chotě a sami se odebereme do ústraní, kde se oddáme meditacím."
"Věděl bych o vhodném místě," řekl Kedrigern.
"Můžeme to probrat v Othionu, na slavnosti na počest tohoto význačného dne. Pojďme."
Ithian vyrazil zpět do Othionu s Berzel po jednom boku a Zorschem po druhém. Srdečně při tom rozmlouval s oběma a nezanedbával ani královského čaroděje. Choval se jako naprosto vyměněný muž, což Princezna ze svého místa po Berzelině boku přijala s uspokojením. Kedrigern cválal vedle Princezny. Tvářil se zadumaně.
"Děje se něco? Nepřipadáš mi moc šťastný," řekla Princezna.
"Všechno je v pořádku," odpověděl sklesle.
"Měl bys být veselejší. Berzel a Zorsch jsou vyléčeni, Ithian je teď docela příjemný muž a my jsme čestní hosté na královské svatbě."
"Já vím," povzdechl si.
"Tak se vzchop."
"Nechci být hostem nikde. Chci domů."
"Doma budeme dřív, než se naděješ. Tak se bav, dokud je čím."
"Budu se bavit, až budu doma. Chybí mi mé knihy. A Spotova kuchyně. A zahrada a zdřímnutí po obědě na verandě."
"Já mám taky náš domov ráda. Ale občas není špatné z něj vypadnout a užít si společnosti."
"Já už si společnosti užil. Teď se chci vrátit do Hor tichého hromu. Vosconův posel by měl dorazit každým dnem a já bych ho nerad promeškal. Vosconu je můj starý klient, a navíc jeden z nejlepších."
"Budeme doma co nevidět," řekla a konejšivě ho pohladila po ruce.
"Královská svatba se může protáhnout, má drahá. Může to trvat celé týdny. Měsíce."
"Tak dlouho asi ne. Ithian chce meditovat a Berzel se Zorschem budou jistě celí nedočkaví vládnout Othionu. Domů se dostaneme brzy a hned tak někam zase neodjedeme."
"To bych řekl, že ne," přisvědčil Kedrigern a usmál se.
"No vidíš. To už je lepší," řekla Princezna a znovu ho pohladila po ruce. Pak zrychlila a připojila se k Berzel.
Věděl, že má pravdu. Oslavy netrvají věčně. Lidé se chtějí vrátit ke své práci a čestní hosté se mohou vrátit domů. Vlastně to může být několik docela příjemných dnů. Dobré jídlo, pohodlné ubytování, vděčnost, úcta a respekt od každého, s kým se setkají, štědrá odměna z královské pokladny, ovace a blahopřání na každém rohu. Velice příjemné.
Pozvedl hlavu a spokojeně se usmál. Vilka byla ve Spotově důvěryhodné péči Byla nejvhodnější roční doba na cestování a čekala je cesta tím nejlepším možným směrem: domů.
Do té doby se bude těšit z odměny. Odvedl svou práci dobře a zaslouží si ji. Může vonět ke květinám, pít víno a

ochutnávat lahůdky, které skýtá Othion. Může si krátit čas klábosením s Traffeem, nebo spolu mohou luštit Knihu pěti modrých hlemýžďů.
Možná v ní najdou spoustu užitečných věcí: protikouzla, odeklínadla, kontrazaklínadla a možná i několik zajímavých uplatnění pro Princezninu kouzelnou hůlku. To by mohlo být příjemné i užitečné.
A za několik dní to skončí. Pak se vrátí do Hor tichého hromu a dlouho, dlouho nikam nepojedou.